

IJA # 2577

ספר קול שאון

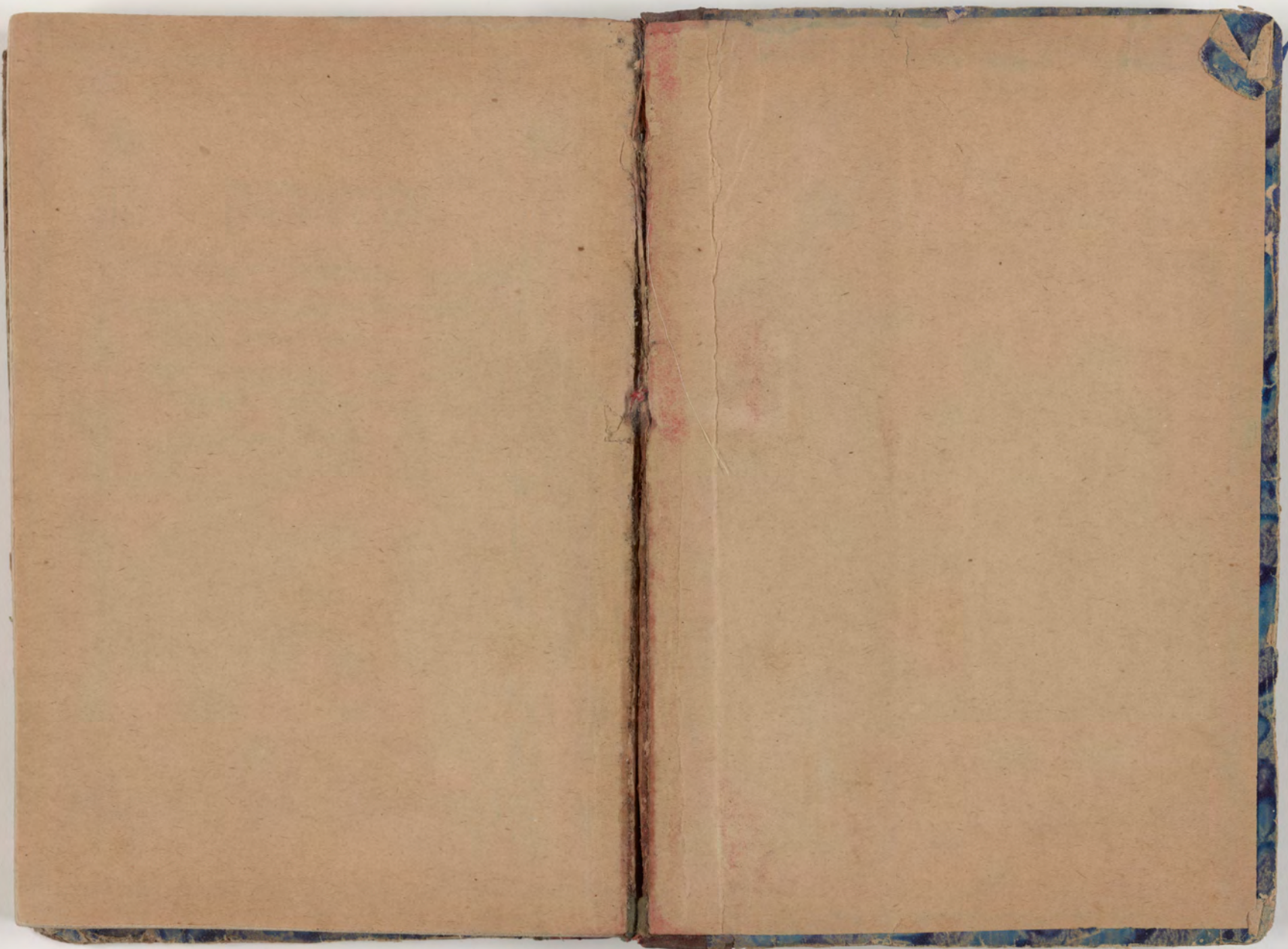
Sefer Kol Śaśon

Śaśon, Mordekhai Mosheh

Baghdad, 5651 (1890 or 1891)

ספר

קול ששון

מוסר מעיר • בתוכחת מגולה במשל ושיר •
לעזוב דרך כסל וללכת בדרך טובים לעשות
הטוב והישר בעיני אלהים ואדם ;
מאת הרב הגדול מעוז ומגדול • המקובל
האלהי סובר הרזים רבין חסידא בקש"ת
ששון מרדכי משה זלה"ה

לנירס

תרנ"א

שנת

כדמס

יע"א

בגדאד

סה

כדמוס סחדט טל סחי סדנ"ל

שלמה בכור הוציין ס"ט

במחלת אל תוראת נ"י סבטין

אנטבע מוגב רכצתנאמא נר מאי
 וואחד מן נצארת א מעארף א גלירה

מודעת המור

ב

הדור אחס ראו ספר **קול ששון** זה ספר תולדות
 אדם הונעלה . הונפורסס לשם

טוב ולתהלה . הרב הגדול . ונצל עוז ומגדול . קוצ"ר
 הרז"ס רבין חסידא . כקש"ת **ששון מרדכי משה**
 זל"ה אשר האיר במזרח פה

בגדאד צדורות שלפנינו . רבים נסכו לאורו אורה זו
 חורה . צקפריו היקרים הנחונדים וחסד ונפז רב

וונחוקים ונדבט ונופת לופים . ואח"כ וכללל הספר יקר אשר
 סמו צקרבז ספר **קול ששון** הכולל ווסר ששכל ע"ד ושל
 וסיר צדך חדש אשר לא הסזיקו צו רבים עד

כה : והנפ הספר הנחמד הזה נדפס ונקדוה נלח וזה רבות
 צשנים צעיר **ליוורנו** צהקכונת חו"ר צצל יע"א וצראשס

וורינו הרב הגדול קצא דושפטים כווסר"ר **עבדארא**
אברהם סומך זל"ה גם צהקכונת
 הרי הגאון הונפורסס כווסר"ר **חיים**

פלאני זל"ה . ומרוב חציבותו כונעטו כווסר"ר כלס
 צצ"כ חריפא והוא כעת יקר צוולאות . והנפ

צעתה נחעורתי להולילו לאור על הולאותי צצית דפוקי אשר
 הקימותי לי וחדש פה בגדאד צרשיון ונושלחנו הרוננוה כפי
 הסורונא דוולכא צצ"די : ואני חפלה לאל כורא על"ה . סיכתי
 צונעגלי לדק לונען סנו וישלה צרכס ופללסס צבל ונעשה ידיו
 ואל ירככו לידי ונחנת צצר ודס : הצא על החתום סיום ר"ח
 חנוה צסי עלו עלה ו**תפר** דצרו דצר ולא יקוסכי ענ"ו אל :

אנכי הקטן **שלמה** יל"ו צן לא"א הרי **יהושוע** כ"ע צן
דוד כ"ע צן ח"ר **בכור** ז"ל צן לאותו לדיק הרב הג' ראש

גולה סצצצל כווסר"ר **צדקה חוצין** זל"ה צן
 די **סעדיה** ז"ל וואר"ץ
 טיבס יע"א :

ראו ספר בתוכחת שיר מנוקה .
ומוסרים מאירים באפילה :

עלי מדות געולות וחמורות .

לשון קצר ובאיכות גדולה :
והמשל לכל מדה בצדה .

להעיר לב להורות את שבילה :
ושיר חובר . עלי משל ירובר .

כמו תיבה ובמנעול געולה :
לאיכותי ולאשר כמותי .

עשיתיהו לתקן המסדה :
והוא מנחה ליוורד לא געולה .

וממנה כמו מעשר וחלה :
אני ששון קצר שכל ולשון .

בלא דבר ומענה ומדה :
בנו דמדרכי משה . יצו לו

מאור שכל ולב מבין וחמלה :
והוא נשדם בירח זיו ובשנת

ששון שמחה וצהלה וגילה :

הקדמה

הנה אין לדיק צארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא . ואעפ"י

שהוא עוסק בחכמות האלהיות ולא יחטא בהיסק הדעות
ולפוס גוולא שיחנה . כי כל הקרצ הקרצ אל עסקן ה' הקל הוא
חונן בעלנו וקולו חוננו ורפואתו צקנים החוקים הנוקדים
שהט הנוקדים צוקוס שאנו לקלר צוענו הכונות ורצ האיכות :

משל

לנוי שעותה הנוקמות הנורים לרפואה שהנפש קלה
צו חס תהיה הנוקמת כלי גדול ונליאה והיא רצת

הכונות וועעו האיכות הלא תקח נפשו ולא יוכל לשחותה . אבל

כשתהיה הנוקמת וועעו ועצה והיא וועעו הכונות ורצ האיכות

יסתה אותה צוהרה ולא תקח נפשו . ולכן עשיתי חני לעלוי

ולאדם שבנותי ונוקדים הכוללים העצדה צענינים הנוכחיים

את הלצ ונוקדיים לצו של אדם ועשיתי וועל על כל נוסק ונוסק

ואחר הועל שיר שכולל הועל צחוכו . אז הנוסק כדי שישא

אותו צחיקו איש אשר כנוני ולהגות צנוקדיו ויראה ונוסק

שצחוכו עד כוונה הגיעו וועסיו ואפי" חס קיס ליה צגוויה שהוא

איש לדיק ונתהלך צתוונו יחצוקן צחוכו ויראה בעלנו עדין וצחוק

והוא הולך שוצ צדק לצו וכל וועסיו ודרכיו צחוקת סכנה וכלל

צונים אדירים וירד לתחתיות והוא צתכלית הריחוק וועצודה ימי

ויקצו לאחוריו להסקרצ אל השם אולי יתעשת האלהים לנו ולא

כאצד :

ומה

שעשיתי משל על כל נוסק ונוסק ונוודות הנוצות

והרעות כי כן תראה רצותינו ז"ל צנוקדיים כל דצריהם

צושל . שצושל יתפעל האדם ויקח ק"ו בעלנו . וכמו"ש על

שלגיה הנועיה וידצר שלשת אלפים וועל והיה ודצר על העלים

וכו ועל כל הצרות כדי שיקח האדם ק"ו ויאמר הלא הדווש

והלוונת והצנהוה י' להם ודה פלונית שהוא רלון הצורא ואני

בעל שכל ורחוי לשכר ולעונש כ"ש :

ומה

שעשיתי השירים על כל וועל וועל שצצר דונו את

הקורים צעלי הנוסק לנו שהוא חלה והוא אכעניס

הקדמה

ואינו יכול לטעום הנוראים לרפואתו כי תקוץ נפשו צהם ואין
הרופאים וניחים את הטעמים צחוך אוכלים ונתוקים ונאכילים
אותם לחולה ואינו יודע מה טעם צחוכם וננוילל עושים פעולתם :
כן הדבר הזה צאדם שהוא הולך שוצצ צדקך לצו צתענוגי
העולם וצחונדת הזמן והוא חולה חולי הנפש אם יפתח
קפני הנוסק הנוכניעים לצו של אדם והם קמים הנורים הלא
תקוץ נפשו לפי שנרחיקים אותו ונחגלו שהוא היה רחוק וכן
הנושכלות ורודף אחר התענוגים . אל כל כשהנוסק צדקך שיר והשיר
לפי ותיקתו יערב לקורא צו וננוילל הוא קורא הנוסק צחונך
השירים ועושי פעולתם להכניע לצו ולשור ואי יחפש את הנוסקים
החזקים ויתקרב ונעט ונעט :

וכן

כאור צשלונה הנעימה אחר סכתוב וידבר שלשת אלפים
ונשל כאור ויסי שירו חנושה ולחף שהיה עושה שירים
לנושלים דהיינו נענוים של הנוסק שלפי ותיקות השיר והטעם
והנושל יתפעל האדם :

ועוד

המשל והמוסר ידונה כמו תיבה נליאה כל עוצ
ויצוא השיר אחרים כמו הנונעול סקוגרים צה התיבה
שלא יגנצו ונוננה הענין עיי השיר שיהיה רגיל צפיו ולא ישכח
הנוסק שהוא :

שיר על האמור ושכח המוסר והתערוות התשובה
בחר מוסר אמרים הקצרים
הלא המה להנפש מזורים :
והם צירים למכאובים וצירים
משברים להררים וצורים :
בכמותם הלא יהיו זעירים
ואיכותם כהררי נמרים :

הקדמה

כמו שותה רקחים המרורים
ואם רבים הלא יוצאים וחוזרים :
והמוסר אשר חובר בשירים
כמו סמים בתוך דבש יערים :
אשר אוכליו למעדניו סבורים
והסמים פעולתם מעוררים :
לכל מוסר משלים לדברים
כדי ללמוד קלים וחמורים :
ועד אין תהיה כמו גברים
בנוף שלם ומהלב חסרים :
בעינים אשר סרים ותרים
פלא היו והם סומים ועורים :
בידים אבל המה אסורים
תמונת איש ומעשה החמורים :
ושור הולכי מדינות או לערים
מכינים הם ויום וליל נעורים :
בצידתם מאוד המה זהירים
ולבושיהם ובגדיהם תפורים :
ואיך ישקוט אשר ידמה לגרים
וימיו הם כמו צל הדבורים :

הקדמה
ואם יכין ויעשה עומרים

בכל ימיו ואם יהיו גמורים :
לפי מרחק מקומות העברים
האם יספיק בידיו הקצרים :
אבל יצבור במעשים בעורים
והון תבל ומטמון סתרים :
ואם אלו סחורותיו צבורים
הלא ילך ופניו הם שחורים :
ובל יאמר יש עת לנעורים
קבורים יש וממנו צעירים :
ברח דודי ולך אל הספרים
במוסרים עשה לך אזורים :
ואם יהיו למו פיך למרים
לנפשך מתוקים בתמרים :
שפתוך לעולם בם שגורים
ומעבדות בחר לך דרורים :
ואם זהב ברוכ נספה ממורים
הלא תחליף לך סירים ברורים :
וחשא זרים יהי לך לזרים
ותתחדש בנשר בנעורים :

פרק א' אהבת התענוגים
פרק א' אהבת התענוגים

הנה אהבת התענוגים הם הגורמים ציטול העבודה ורעים
לגופו ונפשו ואפי' אם הם תענוגי היתר רעים לגופו.
כי כל הנוותרות הם כחצרות לגוף. ועוד כשילמד וירגיל בתענוגים
ולא יוולא הוא ונלענר לנולא ליוודו והרגלו ורעים לנפשו. כי
הן הכה הנוצטלות אוחו ונעצרת הצולא כי לא יוכל לעבוד
עצרתו ונאחר שלמד בתענוגים וצנידוקים וזהו הוא ונגרה היליאר
צעלמו ונאחר שאין השטן נרקד אלל ונתוך התענוגים וסיוון ויאכללו
וישתו ויקוונו ללחק. ועוד אחר שלמד בתענוגי היתר לקוף צל
להתענג באיפורים. ואם יולא רצב צצגדיו כונה ילענר האדם
וכ"ש אם יולא צטרו נחוסם שאז הוא רץ לצית הונדחן לנקות צטרו
זה הונתענג תענוגי העולם וכן כל צטרו לרונה ותולעם אשר הם
ונתהווים ונתענוגי העולם שנוי שלא הורגל בתענוגים אין רונה
שולעת צו ח"ש הסקוק שוית' הי' לנגדי תוניד כי וניוניי צל אנוני
לכן שונה לצי ריגל כצודי אף צטרי ישכון לצטת גהוא סכצר כודע
שכל אהבת העבודה היא וולד הינין של כלל אהבת התענוגים וולד
השנוא. ח"ש הסקוק שוית' הי' לנגדי תוניד אכי שס לנגדי עיקר ונה
שצחר צו הש"ית וולא אהאזה לתענוגי העולם חהו כי וניוניי
צל אנוני ואפכה על ינין וולא על שנוא הונורה על אהבת הנושכלות
לכן שונה לצי ריגל כצודי כי על ידי זה אף צטרי צקצר ישכון לצטת
ון הרונס והתולעם. כי כל עלונס אינס ונתהווים כ"א ונרוב
התענוגים שאינס של וולא. והרצה צני אלס יש אוכלים יקות
וחייהם חיי לער והס צריאים יותר ונאזהם הונענגים עלונס ועושים
כל ונייהם כחגים כי התענוג יחקר וולא יעדיף. וכל ונה שילמוד
האדם להרגיל עלמו בתענוגים יהיה קשה עליו לעצרו. ולכן אם
צעל כפש הוא ינצצרו ונעטו ועד שיצוב לאחוריו ויהיה לו הרגל
וקוף יולא את עלמו שוכא את התענוגים. ואחר כך כשיחסקוק
בעצרתו ית' ויהיה לו חשק צוניי העבודה יותר וניוניי התענוגים
יוולא צוניי העבודה תענוג כפלא. כי הלא לא יהיה תענוג כ"א

פרה א' אהבת התענוגים

מחנות החשק וצני שחשק הוא ממשעבד ואפי' אם יהיה צו לעצ
גדול בעשות אותו זולתו. ואמר החכם כי התענוג והשומע קופס
יגון ואכזה והוא כי ימיו של אדם בלעז ולפחות צהחולשות לא
הקשה עליו פרידתו ומהי' צפני דברים. האחד כי בשאריו מלונד
בתענוגים לא אדרצה הוא מלעזר בלעז העבודה צעה' אינו
מלעזר על פרידתו ומהי' שכולה היא תענוגים ואין לו חלק
בה ובהסדרו מונכה לא הכיח כלום והלך. ועעס הצ' הוא
כפרואה בשעת מיתה שכל ימיו לא התענג צעה' ואדרצה חיה
לעז צפציל עבודתו ית' אז יסומח ויתענג על מה שלא שמה
והתענג ונקודם לפי שכל מי שלא נהנה והתענג צעה' עתיד
ליהנות ולהתענג ומי השכיכה ע"ד והשחק ליום אחרון:

ואמר

שהיה ערמו כל ימיו לענג עליו צמאכל ונשחה ובקות
נקיים וצגדים הממודות וקם כל ונגותו לאסוק ולכנות
ולצנות ועבודתו ית' צוקרה כונה לעז יגיע לו צפרידתו מן
העה' ולא הולך עמו כלום וכל מה שערך ויגע אזי ואצוי
לאותה שעה. וצשעת מיתה כאלו לא חיה ולא ראה כלום ולא
התענג וכאלו כל ימיו לא היו אלא אותו היום בלצד שהוא קם
והיונים הראשונים יפלו וא"כ מה הנאה יש לו מזה. ואפי' אם
יחיה אלף שנים בשעת מיתה כאלו לא חיה. כמי' צלד"הר שהיו
ימיו אלף שנתן מונכה לדוד עי' שנה וכשהיה תחק"ל שנים ראה
עלמו כאלו לא חיה אפי' יום אחד וינחם על העי' שנה:

ואמר

שלמה העי' על תענוגי העולם צמיתי לי צתים
וכטעתי לי כרוים ועשיתי לי גנות ופרדקים וצריכות
איים קמיתי עצדים ושפחות לאן וצקר כנכתי כקף והצ וקגולת
מלכים שרים ושרות ותענוגות צני האדם וצצוי נשים כוונתו לוור
וכי יותר מזה יוכל האדם להתענג שאני מלכתי צבי"פה והיה
יכולת צידי לעשות כל אלו צלי עורח וצלי פחד ואפי' אם מועיד
עליהם כי הכל הצל ורעות רוח:

ואמר

אף חכמותי עמדה לי הכוונה כמי' הנותנים צקס

ברק א' אהבת התענוגים

חכמותי דווקא לא הרווחתי כ"א החכמה והמושכלות והנעים
בשכר עצרו היונים הכל נשכח כשיצאו לאלם ימי
הפרידה אז הכל נשכח כאלו לא ראה צצד צעולו:

ואמר

עעס צ' ופנחתי אני את עוולי שאני עומל תחת השמש
דהיינו ונה שערחתי ואספתי לי התענוגים הכי'
שאניחני לאלם הצד אחרי ע"ד ועצו לאחרים חילם ואני הולך
ריקס מכל יגיעי ועוולי וא"כ ונה הנאה יש לי צאסיפתו ואמר אז
חיה אף שנים פעונים ועוצה לא ראה הלל א וקוק אחד הכל
הולך דהיינו שקופו הולך א העפר כמו העני וא"כ ונה הנאה היה
לו אם יהיה לו עוצה או רעה. ואם יהיה לתענוג קצנה החרשתי
אצל כל עוול האדם לפיהו דהיינו צפציל ומותו וגם הנפש לא
מונחא תאות נפשו אין לה קוף א"כ יחשו לדיק דרכו לנשך עליו
מן התענוגים ונתחלה. ואמר ז"ל שהתענוגים ועבודת הצורח
כמו שתי צרות שמונחות זה את זה והנה אח"ל על מי שנשא צ'
נשים אחת ילדה ואחת זקניה. הילדה ונקטעת לו השערות הלצנות
והזקנה השחורות. הושל הזה יתפרש על תענוגי העי' ופי' הצ'
הילדה היא נוכל על עה' אהבת השחוק והמלצושים וימי
הנערות. והזקנה היא רוח למושכלות ולעי' שהיא שונאה ימי
הנערות והשחוק ועיולים ואהבת הנכצדות והמושכלות: וכן
הנוכל צלדס נששא צ' נשים שהם הגוף והנשמה הנותנים ליליהם
וליליהם הגוף כמו הילדה שאהבת הנערות והתענוגים
והמלצושים הנאים והשחוק והעיוול. והנשמה כמו הזקנה
שאהבת המושכלות הפך הילדה ומאחר שהיא זקניה וקרצו ימיה
למות וכילד יוכל לישא את שתייהן והרי הוא מפקד הפקד גדול
שאריו יכול לזוגם ואין לו רפואה עד שיאחה אחת מהם. ועוד
אמר אזי לי מילרי אזי לי מילרי זה מושך אללו הם מושך אללו
ולא תושלם עבודת הצורח עד שימנצ את הילדה וישא את האהובה
המאוסת צצד הסווה והנפקד ורודפת אחר הנלחי והקיים.
והתענוג הוא עלמו היל' הר כי הלל היל' הר אינו מדבר עם

פרק א' אהבת התענוגים

האלם ויאמר לו העשה כך וכך אלא הוא נוטל על הענוג התקוע
בלב ונוצק תאוותו והוא קצה לונעו ונאחרית הטוב :
והנה אהבת התענוגים הם כוונת וניס והצני אדם יש צהם
ארהבים וקלחת ויש רוצם ויש כולם ויש אחד ויהם
ולכולם יש להם קתירה . ה' אהבת אקופת הענוון ויחשוב צדעתו
כי וי' שיש לו כים של דיכרים והוא חלקו וכל עוולו והסליכו צדק
ונאצד ונונו ווי ונגיע לו לער צצביל זאת האצידה חוץ ונונו
וא"כ ווי שיאצד כיסו יותר היה טוב לו שלא היה לו ועיקרה שלא
היה ונגיע לו לער באצדו כמו שאר צני אדם שחון ונונו שלא
בלעברו באצד כיסו . כך האדם כשיועד צדאי קהוא ונת ועהצ
עוולו שטרה צו יוונם ולינה ואצד ונונו ועולם האנונית על קנייתו
כמה יגיע לו לער ונה . והוא דוונם לוני שהיה בגדולה וירד
אוגדולתו כוונת יגיע לו לער צירידתו ויותר טוב לו שלא ראה גדולה
וינוני . ה' אהבת הענוגי הצניינים צהים ועליות ונרווחים
ולוירים וכיורים וצהים וחדרי וולכים שהוא נותן כפי כחו ויכלתו
לצנין ציתו ולהריווה ולהרחיצו ולנאותו ולזה לא שכצ לצו יוונם
ולילה . אונרו על איש אחד עשיר גדול שהיה יושב צין השפלים
והדלים ובשפל הנוקוונות ושאלו אותו והשיבם כי הגדולה היא
כגלגל שחוזר צעולם ואפשר שארד ונגדולתי ואני יושב בשפל
הנוקוונות צעל כרחי ואלטער אז הרצה אצל אני ונעה יושב
צנוקום הגרוע והשפל אף כי ארד ונגדולתי ואשצ לונעה לא ארביש
נהם . וא"כ האדם כשיצנה צהים ועליות ונפוארים תקוקים
ששקר והוא יודע צדאי שירד ונהם וילך לנוקום שפל ואפל לנוקום
א וצר וערצה ליה וללונות כוונת יגיע לו לער ונה וכילד יערצ לו
וללבו ליטצ צנוקום ונפואר . ה' אהבת הענוג העולצוקים הנאים
קליעות ונור והאלות איך יערצו לו והלא הם יאונרו לאדם צינוכי
או עני הא לך לצום אי של גדולים ותלצישנו יום אי ותחזירנו
לצעליו צלי ספק שלא יקבל שיראה שגנאי הדצר צפני העולם
ואשי צפני עלמו ויאמר ונאחר שאינו עלי ונה הנאה יש לי בלצישתו

פ"א אהבת התענוגים

יום אחד ונאחר אפשיטנו וכן האדם ונאחר שיועד צעלנו שלצישת
צגדים הנאים אינם צתוונדות הרי הם כאלו אינם שלו כי ונאחר
ערום ישו צנוה וצגדיו קרוחים וצלויים צתוך הקצר איך יערצ
לו צגדים חמוונדות . ה' אהבת חצרה ונרעות וגו'ל ונאכיל
לצניו אז ונקלר צעצרת הצורא צצביל צניו ונאחציו הלא ישים
אל לצו ונאחר יחצק אשפתית ונאחצו רנהם והתולעים חציריו היאך
יערצ לו טום חצרה צעולם חוץ ונחצרת העוושכלות ושהוא לשש
זאונרו צגונרא שחכם אחד אונר לאשחו צצביל ונחצרת צניו איכא
קורווי צאגונא סילכו ויתפרכו . ה' אהבת הענוג אכילות ושחדות
הרשות ונשמירים פניו לאחר ונחצו ונאונרים לו טול ונה שצחרת
והתצבקות הקט"א והעוונאה והשחית נפשו צצביל זה כילד יערצ
לו לאכול ולשחות והלא אם ידע האדם שאם יאכל אכילה אחת
וקופה יקיא אותה וילטער ודאי לא היה אוכל אותו הנאכל
ונחלה . וכ"ש שיגיע לו לער רע ונר שאין הפה יכולת לספר .
ה' אהבת עונג הנניוילים והשנוחה והשחוק הלא ישים אל לצו אם
ינוות אי ונקרציו צ"נ הוא נשאר כוונת חדשים שלא יכנס צשום
צניול ולא שנוחה ולא צית ונעה צצביל אצלות עליו וא"כ למה לא
יתאצל על עלמו והנחה בפסע צניו לצניו ואיך יערצ לו צניול
ושנוחה ושחוק וכ"ש צתענוגים שיש צהם איכוד אשר רעתם
גדלה עד לשנוים והשפה חבלם ונשער רעתם וענשם . הנה
הצנוקן אם אלו הם סחורותיך אשר תוליכם עונך לעולם האומי
אוי לה לאותה צושה ולאותה בלינעה ע"כ הקילה והעירה
ונחדונות שנתיד ואזור כגצר חלף ללחור ולכנוס דצר שאין צו
יגיעה וקיוע והקקן קיינות לך לעו"ה :

משל

לאחד שאמר לו הולך הנה לפיך שני ונארות גדולות
ונשא אי של קולים ונשא אי צגדים חמוונדות אם תשא
הנשא של קולים על צצרך חוץ ונונה שאין ווי שיקייע אותך כי
הלא הם קולים כקוחים אלא כשהגיע לצית ישרפך צהם ואם תשא

פ"א אהבת התענוגים

הנשאל על צגדים החמודות וקיימים אותך והרי הם שלך היהך
צ'אנר אשא נשאל על קולים וכוילד האדם טורח כל ימיו והוא
רץ וצא יונס ולינה להשיגם ואין נוי סיייע אותו וולועלה על
השגתם שהם השגת התענוגים והם הנשאל על קולים ש'קפופהו
צ'הם לעתיד ונאם צעזרת הש'יית הצגדים החמודות לצוסי
הכסוה חלוקה דרצנן והם שלו להחלואת צהם ועוד יסייעוהו ון
השמים צכסאו את הנשאל עליו והצא לטור וקיייען אותו :

הא לך שיר מיוסד עד הששה התענוגים הנזכרים לעיל
רבה מלאכתך וידיך קצרו
לגמור ביום קצר כמו צל עובר :
אסוף לך חיל והון מה יקרו
תמיד יהי צובר וחובר חבר :
הבט ימותיך לאחור נזרו
עפים כמו הרף ויונת אבר :
כלה זמן אסוף זורים קצרו
ללא לו היה עובר וגם מתעבר :
בתים ועליות בפניו סוגרו
ילך למדברות ויובל קבר :
בגדי לבוש הופש הציעות אושרו
מחר לבוש בלוי וסרהון גובר :
בנים וחברת המריעים הומרו

ח

פ"א אהבת התענוגים

חבוב לאשפתו ותולד חבר :
אוכל מעדני שמנים ישחרו
פניו בתוך קברו והורה גבר :
אהבת תענוגים עצמיו ישברו
יפעה כיוזדה עלי המשבר :

הנה סחורותיו כמו קש נפורו
ליל ויום טרחו והיה צובר :
אבות נזיכין הם ופיהם פערו
חנם לכלעו בשוד ושבר :
מה טוב קנות צדק ומדות ישרו
המה סחורותיו כמו מור עובר :

הנה ככל ויה שיקרה לחיות ולעופות ונקרה רע לחוסר
דעתם יקם האדם ונוסר ללא יעשה כמותם ויאצד ון
העולם ואם יעשה כמותם הרי הוא גרוע ויהם ונאחר שחננו
השם שכל וצ'ינת הנה אכחטורואים העוף או הלפור כשוראה השעה
צ'חוק הפה שנת שונת גדולה כנולא שכל רצ' הוא ונענה הרצה
והולך צ'נורולא ללקוט השעה הסיא והוא רץ ושונת על קירוב
ויתתו כיו שרנו השעה'ם צ'אוננו כננה לפור אל פה ולא ידע
כי צכספו הוא הרי תאוות כספו היא קיצת ויתתו . העכבר אמילו
ויי שאין יכול להפשו והוא קולט על צגדים החמודות ואיכל
ונאכלים החמודים צ'צ'יל כח'אה אחת דבר חידוש שלא ראם
ונקודם ונעע לחם צ'חוק סנולדה הוא ונענה וככנס לחוק סנולדה
ולחוק האות ונש'רן דעתו . העג הגדול שצ'ים הוא ש' צכטרות

צניותים ואוכל דגים הקטנים והעשבים והוא כנולך בתוך הים
וכאם דבר חידוש שלא ראנו נקודם והוא האגנון שקצור בלשון
עיסה ובטביל האות נפשו בחקרן דעתו ליתן בחכה הועלה וכל
ההנאות אינם ננושכים לזנון כי אם בהגע יקוץ גם ויש שחסיס
קצת נפילתו ולא יסיגס והוא נוטל למושיט אלצבו בכוררת
פדורים ותבץ קצצוהו ועקלוהו בכונה ונקווות ונשאר לוועק
יבוכה ולא הסיבה אל פיו :

שיר על המשלים הנזכרים

אהה על בת מלכים הכבודה

במתקו תענוגיה אבודה :

ואיך נופל צבי עופר באופל

דהשקל כמו עכבר במדה :

הגם לא יוכלו עדיו לתופסו

באוכל קט יהדך במצודה :

דשלל השכמו צבי ותהש

ודא ידע כי שם היא המפדה :

וכצפור אשר יעוף ויצפור פ"י קצו

וראה הטה בתוך פחים והודה : לי שנתה

בשמהתו בטיפתו ימהר

למאכלת מזומנת והדה :

כרג הולך בתוך ימים כמלך

וכאגמון פ"י ער והאגמון לי אגמון וחות לכדה :

יוד מרים בכזורת דבורים

דבש לקח באצבעו ורדה :

עקיצתם דבכתהו וגעתם כ"ל וגעת

ואך יצעה בדי תאוה וחמדה :

וכך סוגו בדבשי תענוגו

לבר ישרח אליהם יד והדה :

ובמדרש הביאו ונטל נאם על התענוגים שהם קיצת ערדת

האדם וכן הצי"צ והצי"צ צעל ספר ונזכרת

הנזכר באורך ואכי העתקתו בקיבור וצניותו ונעט :

משך לאונייה הסולכת בלב היונים לחרץ ונחמקיס והנושקיס

אותה תעו את הדך והיו תועים ציס רעבים גם

לנזאים ואינם יכולים ללאת ולצוא ויהי הם הלך וסוד ראו בתוך

הים אי גדולה ורחבה והיונים יוני יזו האילנות והיתה זרועה וכל

וויי אילנות עוזות ודשאים ופרחים וששנים וכל ויני ורדים

צחוכס. והונים הנותקים קצינותים וללה רצ ונאם. אז נתקרבו

צעלי הספינה לאי וידדו וכן האונייה להתענג בתוך האילנות

ולקסותסם בללס. ואכלו ונאותם ספירות ושהו ויניס הנותקים

וכהנו וריח סניצ והתענגו וילאו והלכו להם לחוך האונייה ליסע

ולילך לנזוא דרכס וטבילס. היה שם אדם אי שלא קבל ללאת וכי"כ

הפ"ירו צו הפלך עד נואד ולא קבל לפי שאמר דדעתו וכי אני

נואל כונו הנותקס התענגו הנה בכל העולם שלא נואל אפי אלל

הנולכים זה היצדון הננאל כאן וכשראוהו אינו ונקבל ללאת הלכו

לדרכס ונאלו להם את הדך אשר ילכו בה והלכו לנודיתס.

ואותו הא"ג נשאר שם אוכל ונאותם ספירות ושותה ויניס

הנותקים ונתעבן בצניוס וצריח סניצ כשצאו ויניסחוקף נשרו

פ"א אהבת התענוגים

כל האילנות את עליהם ואת פירותיהם וכל הצמחים כנו ק
יצאו הנושעיות וכשאר עלים יצאים וכשאר לחוד ציוס ולקדם
צליה וצלי כקות ולא כל להסתופף ויוות שם צרעז ובחוקר כל
וצלע גדול :

בך הדבר הזה אכחנו צע"ה כנו האווייס ההולכת בלב
היונים ותועים ואין לנו יודעים לנו נפנה ואנה נלך
וכספיה הנועורפת ציס ואכחנו וולאים צע"ה הדוונה לים חי
צדולה כמכר קהם ויני העידונים והתענוגים שיש צע"ה לאין
ווקפר ים אכנים יראי אלהים התענוגו ונעט ותקף עזבו וצבו
צתשובה וחזרו לאחוריהם ללכת לדרכם שהיא עבודת שם וסבלו
לער הים והם יקורי הע"ה ללכת לנזקם ונוחחם . ויש טפשים
כנו אוחו האיש שונק עליו אחר התענוגים וכשאר ונתענוג
וצאו יני העריות ובעלו כל התענוגים ונעטו לפניו בעלים יצאים
ולא היה לו ווס לאכול ולהסתופף צללו וכשאר שם לעונקים
ולפורעניות . כן יקרה לכל הולכים אחר עיניהם ותאות לצס ולא
הציעו לעתיד ולא יראו את הטולד :

שיר על המשל הנזכר

אהבת תענוג נפש עריבה

ודעתה מאוד גדלה ורבה :

ודמיונה כמו יורדי ספינה

בתוך ימים ותעו הנתובה :

והם תועים וגם נדיים ונעים

וראו אי בתוך הים רחבה :

נטועים בה דשאים עם זרעים

ומערנים עם עצי תנובה :

פ"א אהבת התענוגים

ישושנים ברוב מינים משונים

והריח להנפש משיבה :

וצל נאה אשר יערב לרואה

ומים המתוקים הם סביבה :

ועת ראו מאד תמהו ונשאו

וירדו ובאו תוך רחובה :

ושם רעו וגם אכלו ושבעו

וסוף נעו ויצאו חיש לעובה :

ונשאר איש אשר החפיר והבאיש

ולא יצא ושכב מעצבה :

להאי בא זמן הקור ושבה

והיתה רבער וחריבה :

וסר צדה וגם פריה והדה

ונשארם כמדבר וערבה :

וקרה לידו וחורב יום אכלו

ונפשו היא צמאה גם רעבה :

ולא ראה לילדי יום ובאה

תלאתו בדי שיעור וכצבה :

ראות עין והמדדת לב כאין

ומה טובה ראות הלב להבא :

ורכן

כתבו על היולא ציווי כספן ורחא חילני דוולצלבי לריק
 ב"שים האדם אל לבו וילמוד ויסקר ויהאילנות בעתה הם
 ציוו ווולצלבי ויעברו יוני הקיץ והיו עלים יבשים לא תואר ולא
 הדר ונתחלה היו בעלים יבשים ונתחדשו עתה ציוו ווראה כן
 האדם צעריהו ציוו ווראה וקלקתו פנים והנה יום זה ותחשך
 השמש והאור לא תואר ולא הדר ואם עדין לא יבש השורש שלו
 ע"י התורה והעבודה והנוללות אז תחדש כנשר בעריו צעולם
 הנשמות והוא רוח אל העלים שנסרו וחזרו להחדש ע"י שרשם
 שהוא חי אבל הרשע נקי ונת שיבש השורש שלו ונתחלחלה ולכן
 כאור כי האדם עץ השדה שהוא דומה לנו"ש והאלוהים עשה
 שיראו וולפניו עטפה דברים שונותו זהם ענייני ע"יה וע"הב
 שיקחו ויסקר ויורחם העניינים כשרואים אותם ואם האדם יכלה
 יוניו צעור ותענוגי הגוף הלא צעולם הנשמות יביע לו לער עד
 אין קץ ובהסך הולטער צע"יהו הלא ישנות לעוץ ותענוג הכסף
 צעולם הנשמות : והוא

משל

לנוי שהיה דחוק לוחותו וחולי העניות והצעלי חוצות
 קצצוהו וצלילה ישן צטרדת הנחשצות וראה בחלונו
 והנה יש לו אלף אלפים דיכרי זהב וגדול הנועלם והיה שוח
 בחלונו שוחה גדולה ורצה לאין קץ כוולך צונקיצו וכסהקיץ והנה
 ישיב ידו אל חיקו והנה ריק וכל ואפק עליו ועוזב והוא נשחחוס
 ווולטער לער גדול כל היום והוא וולפני עונג ושוחת החלום
 ועשרו שראה בחלום יהנה כולל שקר וכזב כך ירבה לערו ויורר
 היה עוזב לו שלא היה רואה אותו החלום אבל אם האדם ישן
 צלילה וראה בחלום שנות לו ונת או איזה לער גדול וולער הע"יהו
 והיה דואג ונפחד והוא בלער גדול הרבה וכסהקיץ וראה שקר
 ונה שראה והנה הוא חלום אז יהיה שוחה שוחה גדולה ונודה
 ונשצח את הצורא ית' כאו שהיה באותו הלער ונילול היונו :
כך הדבר הזה הנה האדם צע"יהו יוני שנותינו זהם כמו
 חולניים בלום ואם יראה צע"יהו דסייני בחלונו איזה

יא

שוחה ותענוג וכל יוני צעורה הלא כשיקץ עס צעולם הנשמות
 דואג וולטער שהיה הכל שקר וכזב וכמו שדיוו ז"ל לעולם הנשמות
 כמו האוקץ וכן החלום כדחשן והקילות היא תשיחך לעו"הב אבל
 אם חלם חלום רע וכלטער דהיינו אם היו יוניו צע"יהו יוני לער
 וצדאגה אז כשיקץ עס הוא שוחה שוחה גדולה בכל ונה שראה
 בחלונו דהיינו צע"יהו לא היו זהם ונש :

שיר מיוסד להכנעת הלב וזכרון המיתה ומשל הנזכר
 נרמז בו וכל השמחה נהפכה לאנחה וכל מין עונג
 נהפך לנגע :

זכור נא דוד ליום נדוד ושברו

אשר לא ימצא צרי לצירו :

הלא באה ימי רעה לשעה

ופתאים יחשך שמש מאורו :

ועף גבר בלי אבר לקבר

והוא חבר לקוץ מכאיב וסירו : קו"ס

ראית מה זמן ישטה ויבטח

ויתעצל וימיו צל בעברו :

וכל ימיו במטעמיו ומימיו

וכל יום יעבור יקרב לקברו :

והם רצים הציצים והרוצים

מאוד אצים לבלות את שארו :

ועולם זה כמו רזה פ"י עני וחווה
 במחזה פ"י צחלוס כמו מלך בעשרו
 בעת בוקר והנה ריק ועקר
 והוא חוקר ומצטער בשחרו:
 הלא טוב לו ראות אכלו וחבלו
 יהי מודה ויהרה בעורו:
 ואם יתאב לממון רב כאהאב
 הלא ידאב ויאכלו כל קצירו:
 ואם יגדל כמו מגדל ויידל
 לסוף ידל ויבדל מהדרו:
 ומה בצע לאיש נרצע לפצע
 והמצע בתוך גוש ועפרו:
 אשר אידו ושוברו בצדו
 והוא יסע כמו פסע מפחדו:
 ומאחיו לרוב שיחיו וחוחיו
 ומרקחיו וניחוחיו מרורו:
 ומבנים יגונים וחרונים
 ומנשים לרוב נושים לעברו:
 ומריעים לרעים המריעים
 ותלעים כמחש תוך בשרו:

ממכון אשר יכמון ויטמון
 לרוב המון רתמים אש תמורו:
 משמחה בטוחה לאנחה
 ושוחה בחצר מות וצצירו:
 משינה מתוקה לרחוקה
 בתוך פנה רחוקה מאסרו:
 ומאורה ברורה לקבורה
 מאוד מרה והחושך בחדרו:
 הלא יזכור זמן יעבור ויעבור
 והוא שכור כאיש יין עברו:
 ולא יאמר לעת מר ושמר
 ליום סואן ופדיום אין מחירו:
 והשנים הלא חונים ופונים
 והם ניסעים כמו יום עם חבירו:
 ויום פונה והוא קונה ובונה
 יהי עונה לאן יפנה לעזרו:
 הלא יחמול עלי נפשו וימול
 ויגמול החסדים בעבורו:
 ויתבושש ויתבושש למשש

וכתוב

בספר בחינת עולם ושל על הע"ה ותענוגיהם כל מה נעשה בו חוזר ונשחכר כך האדם צע"ה כוונת השיכור
 הע"ה הוא יס זועף רב ונלולה ורחב ידיים . והזנזאיו ונרגיש כלל צרעות הנפש העוצמות עליו ולא ידע בנפשו
 הוא גשר רעוע כנוי עליו ראשו אחוז . צהבלי ההעדר הן וד' ארצות בשפלי השפלות אצל העקר ההקלה האנושית וההרגשה
 להווייתו וכינוי שדינו צוהר על יונה לחל לקפינתא וכיו' האעולם הנשנות ע"ד והקילות היא תשיחך לעו"ה ואלו יתחבר
 ה' שמה צחך הגוף יהיה הולך וקוער וכיו' ותכליתו לראות בנוצל ועשיו ולא יועיל . ולכן אומר על ההולך אחר תענוגיו כוונת
 ונתוויד לאור פני גולך ורחב הגשר הוא כאונת ל"ג וגם אשכנזכור שנוכחיתם אותו ואומר הכוונת כל חליתי הלעווי כל ידעתי
 הנוקבות . ואמה בן אדם על כרחך אמה חי עוצר עליו תועיני הכל שקר לא היו דברים ועולם ולכן אתה אומר צחך שברוחיך
 ויום היותך לאיש בראותך קולר הנוקבול ואין דרך לבטות ינוצתי אקין דהיינו אפי' אחר הקלה ג"כ אוקוף יותר ויתר ואצקטנו
 ושמאל היעמוד לצד תחוקתה ידך צרוב קנין ונוצ ענין אשעוד ויאחר שלא אירע לי תקלה על ידו אצל באונת לא הקלה
 אקפתו וזה העשה לזעף הים והעווי כי יתגעש וטקע ועבר זה הקלה האנושית . אצל אחר שיקין הקלה האנושית בעולם הנשנות
 הים הגדול אקר אתה צקרנו התפתאר עליו ותחוג ותנוע וינוצתראת את עלונך שהשפלת את נפשך לאחך הגעת אותה עד עפר :
 תנאות גאוניך ותאוותיך שהנה רנוך וכועעו נעותך אכה ואכה **א** יסחכב האדם צפחיותו ההולך אחר התענוגים ואחר
 ואמה על הגשר ההוא הולך וצא וראש הקסור צהבלי ההעדר
 בסיקח דעתך תאצד צרוב בעולות וצחילות ודונך עינים אין ונכירים על זה ועוטי' ונשלים כדי להכניע לב האדם וכילד לא
 וצקש תלך ונתהום אל ההום ואין אומר הקצ :

ונראה

שיותר וזה שלמה הע"ה דינה את הרוך אחר
 תאוותו אומר והיית כסוכב בלב יס ובסוכב צראש
 חבל דהיינו צראש תוקן הקפינה שהוא כח ליפול ונונו ונהר אס
 יקיה דעתו ונעט ודינה אותו לכבוד כוונת א' תרא יין כי יתאדם
 עיניך יראו זכות והשיכור אפי' הולך בדרך ישרה הולך כע ומד
 ונפול . ואמה בן אדם כוונת השיכור ושוכב צראש תוקן הקפינה
 צע"הו העוונות על ההעדר כוונת לריך שלא יהיה שכור ושם עיניו
 ורעיוניו שלא יקן אז יתהפך אכה ואכה ויפול ויוונת ואמר אחר
 זה הכוונת כל חליתי הלעווי כל ידעתי ותי אקין אוקוף אצקטנו
 עוד . והוא נוטל לוי שהיה שכור צחכלית השכרות והיו ונכין
 אותו ולא היה נרגיש כי כן דרך השכורים לא חלי ולא נרגיש
 וצדעתי הוא שאחר שיקין ונשנתו ג"כ ישוצ לחדש שכרותו כוונת
 ונתחלה . ונתהקין אס היה לו הרגש צחכות הצוונות וצחכות
 ההכאות לא היה ונחדש שכרותו כוונתחילה . אצל לפי שלא רחיק

תאוות לבו יתנה עשרי רואה כוונת נציאים ונכונים
 יצבר את לבו ולא יחוויל על נפשו אלא הוא הדבר אשר דברנו
 שואחר שנמשל לכבוד ודרך השכור אפילו אס יראה עליו אפי' כ
 כחלש והולך ונתחבל ואין לו תאוה לא לאכול ולא להלך ואס יצאו
 כוונת בני אדם קרוביו וניודעיו ויאונרו לו לר לנו ענין שאתה
 הולך וקף ואין אתה נרגיש בעלונך אינו שת לדבריהם שהרי נהגבר
 נצענו הרע על השכל שלו ונתחבל כלו אומר לו שכלו זה הדרך
 אשר תלך ואינו יכול להתגבר על השכל הנוצבל . כן הדבר היה
 כל הנציאים והשכונים ונזהרים לאדם שלא ישתכר ליך אחרי
 תאוות לבו ורעיוניו ואינו שם על לב שחואה את הדרך דרך נ שור
 לפי שכלו הנוצבל ואס היה לו אונות אונן צחכונים . ונציאים
 הנוזהרים הים ירא וחדר ודבריהם ונצטל דעתו ונפני דעתם :

משך

כוונת שיש צווקוונות הערביים וישצי איהלים כשיתרצה
 אללם הזבל של הצחמות והגנולים שועתים אותם דרך
 וייל אז חקר או יוהר צע וק חלי אונת לו יוהר ונליתים צחכילת
 השנייתם את האש והם ה לכיס ונצעים :אפי' לאע שהולך האש

פ"א אהבת התענוגים

והחפשי על פני כולה וקורין אותה בלשון ערבי מלא ואלו
יתלצן פני השמחות כי כן דרך הגחלים וכל דבר ששקף בא
שנערים יתלצן פניהם ונראים שטח השדה כנו הרץ ויש
ולצנה. ולא הערביים ונכריים ואוונרים להולכי דרכים שלא יב
על פני השטח הלצן או נראה אחר שיהיה צו ולרין שיעק
הדרך ליתך שלא דרך הוישור. ווי שאינו וואוין דצריהם והו
צדק הוישור שלפני אותו השטח הולך ונכוות רגליו ונשרפ
והוא קן ללאה וכצור שהוא יולא ונהיה שקצור שהדבר קר
ללאה יותר ונחזרו וכשקצרו רגליו אז הולך צידו וכשרפ
שהולך ונן העולם. אבל אם היה וואוין להם ולא היה הולך אחר
ראות עיניו אז אם כשנפל היה חוזר תקף ויניח לא באה אל
הלכה הזאת. כך הדבר הזה תענוגי העולם נראים דרך ישר
ועתים אם צוער ושוקף וכל הכצאים והחכמים לועקים לאו
לו לא זה הדרך ולפי שעה הולך אחר ראות עיניו ולא יעקם ו
יערה צרכים בשלשה פקיעות אחרים עד שהולך ובעל ונן העולם

פרק ב' אהבת השם

אהבת

השם נודעת כשהקצ"ה וייתקן את האדם וכל עו
שני יקרהו ויוסיף אהבה על אהבתו כי אינו אלא ויה
שטוב צעיינו שאפינו נפשו לא תהיה נחשבת ג' אהבתו ית
כנו ג' אינו באצרהם אצונו ע"ה אחר ג' וקב' את צנו ית
לשמיטה בשמחה וזריזות ראה את הדבר ההוא כנו ונתנה עוצה
אין לה ערך והראיה שהיה וולטער הרבה כשאנו לו אל תשלח
ידך אל הנער אזור ויה ונש' ואלת צי נראה צעיינו באלו חז
ונוחנתו העוצה. אז נק"א בעלם לרוב את הנוקם כו"ש אצרהם
ארה"י. ואהבת השם אינה ניכרת כ"א ונהך הנועשה אשר יעשה
עבודתו ורלונו ולא יהוש על הנקדו והקו ולער גופו. וכל עו
שנכשל בקל בצקלים או יתעלל בגויה ויהוללות אינו אהב את
השם כו"ש השקוק לאהבה אה"י אלהיך לשמוע בקולו ולדבקה

פ"ב אהבת השם

ו. ולמה לא אזור ולשמוע בקולו אלא לשמוע הכוונה שמויעת
ולו ועשיית רלונו אינה דבר אחר חוץ ונן האהבה אלא ויה שלוך
אהבה אותו האהבה בעלמה היא לשמוע בקולו והליכת דרכיו
אזור ח"כ ולדבקה צו אינתי נקרא אהה אה"צ את השם הוא
ששפטו כל ענייניך ונחשבותיך ואין לך דקות כ"א צו. שכל
שך ונהתך לחור ולחפש עשיית רלונו בלא היקה הדעת כמו
ידבק דבר דבר שאינו נפרד ונונו. ואמר כי הוא חייך כי אם
הה דק צעיינים שהם זולתו כולם חיים ונפקדים כנו שאתה
ייתה וצנוקם האפשר. אבל אם כל דקותך אינה אלא צו
אהבתך אותו לעשות רלונו הלא אהה דק בעלם צנוקם החיים
נלמדים ואהה נקרא חי. ועוד אזור ואורך יודך למה לא הקפיק
אזונו כי הוא חייך הכוונה שאריכות ימים באורה על עולם שכולו
אורך שכל דבר שאתה דק צו איך דק צו כ"א עד הנויתה. אבל
דקותך שם לע"זו זו היא אהבת השם העיקרית. אבל אם
ש"צו לידו עבודה ונגיע לו לער ונעבודה ההיא או הפקד
לא יעשה הרי נראית אהבתו חילונית. שהרי אם הוא אהב
אנונים פלעי אהב שך אם יהיה פלעים וחזרות ונארהבו
הוא צ"י יראה אותם כנופת לופים. וכ"ש הקום צ"ה שהוא יודע
הפלעים להנחתו. א"כ לרין שתהיה אהבה על אהבתו. ולא
אהב את השם צנוצותיו אותה האהבה היא אהבת הצני אדם
שאינה תקועה בלב. שהאדם כשרואה עוצה נחצירו הוא אהבו
בשזיל העוצה. ולכן נאמר באצרהם א"ע"ה ונלאת את לבצו נאון
נכניך. ולכן כל נוקם שנוטה אותנו הש"י על ענין האהבה
אזור בכל לבצם בכל לבצך שאתה הלצ היא השק שחושק
אהב דבר ההוא שאפי' שודע בעלמו שהוא נחוק יחשוך
הדבר ההוא. כן אהבה הלצ להש"י אפי' אם יפקיד גופו ונו ונו
יהיה חשקו צו חזק ותקוע בלב. והנה אם תהכל דצריים
ועניינים שאתה נוהג ותראה צנועשך היעצ אהה וודה בל"ך
שח"ו איך אהב אותו לך שאין אהה עודה צפיך שאתה הצורא

האנוחית הוא שלא יאהב דבר בעולם כמו אהבת השם ואלו
וכל וזה שאהב חוץ ונולוותיו הוא בשביל אהבתו זו כמו שאהב
היחל לאכול ולשתות אינו בשביל הנואכלים כי לא להיות בה לעצ
עבודתו וכן כל ענייני העולם לא תהיה אהבתם כי אם בשב
שבאנו לעולם תחקיים אהבתו דבלאו הכי אין לאהוב ח"ו
בעולם עם אהבתו שלא יתקן עם אהבתו ויראהו אהבה וירא
ח"ו. ואם יאמר האומר לבי אהב את השם בכל נפשי ונאודי ו
יש ערך לאהבתי אותו שיתנוי ונאוד כילד יש אדם בעולם שא
אהב את השי"ת ח"ו יותר וכל ענייניו והפלו וצניו וגופו ונו
הלא יתחבל בנאקלת ונעשו הסותרות דבריו ויודע שאינו אהב
השם ח"ו באנו וזהו אם הוא ונצטל תפלה ח"ו וזה תפלה
וזה תפלה עם הליצור להדר את השם ברוב עם הדרת
שביל תענוגיו ועסקו ונוונו. וזהו אהב את השם בכל ונו
ועסקו וניווליו הלא נראה וזה ודאי באלוה תענוגיו ונו
וניוולו יותר ונאהבתו יתי ח"ו. ואם כשיעריך את גופו בעסק
בתורה ובעבודה ובנדוד שינה ונעניו הכי היא נחלש ויפול על
עללות התרדמות וכשיעריך וקצב בשוקים וברחובות ונכד
יכס ונעניו דברים בעלים אינו נרגיע הכי הוכר שאין לו אהב
בעבודת השי"ת באהבת הילד ולא השוה ח"ו יולכו לילכו. ואם
יאמרו לו שיש מליאה והוא יתן על נעתו ואפי' שיהיה חולה ונו
על ערש דוי יקום בצריות לחפש אחריה ונשא"כ לתפלה ולעבודה
הדלת תקצ על לילה ועל על נעתו. הכי אהב את ונו
יותר ונאהבת השם. ואם יהיה לו עסק בשביל ונוון ויש
חשבוותיו ויוס ולינה לא ירגיש בחלישת גופו ולא ברעב ולו
וכשיהיה עקוב בתורתו ועבודתו תתן יתחלשו איברי ויהיה כרע
ועייף ולווא ויקם להצטטל ונעבודתו. הכי נוכל שחשקו ואהבתו
שבילי העולם יותר ונחשקו ואהבתו ודבקתו בשם. ואם יש אהב
סחורה וצאו ואזרו לו יש סחורה פלי לקנותה והוא רץ תתן
לקנותה ללאה לשוק להריות קש אשר תדפנו רוח. ואלו הבריו

וכן לדבר מלוא ואפי' אם רואה רוב הצבור ונחשקים בעבודתו
ונו לויות הנות וכיוצא ונפני דבר קל ואפי' נפני קניית דבר או
דבר אחר יתצטל ולא יעשה הנולה לא נוכל אהב הקל שבקלים
אשר ונאהבת עבודתו. ואם תפלתו עליו כנשאוי ויולא קודם
שלוס התפלה ויליאת הצבור ונ"הכ כדי לומר וללאה לעסקיו
אפי' אהבת ענייניו עיקר ועבודת השם עפילה. וכ"ש שנודבר
בענייניו והוא עודנו עומד לפני ה'. ואם יש לו אהב כמה לער
גיע לו בשעה שהוא יולא וצית אהבו. ואם כשיראה את אהבו
וצניו לריכים ונלצושים ילך ויקנה להם ואפי' אם יהיו ציוקר יותר
ואם אין לו ילך וילוה ונאחרים וקונה להם לעשות רכוש. ואלו
יאמרו לו לעשות לדקה דצד נועע וכאלו אתה עושה חסד עם
השי"ת כו"ש ז"ל מלוא ה' חוץ דל והוא אומר אין לי לא נוכל
שאהב את אהבו וצניו יותר ונאהבת השם שאהב לדקה ונשפט
ואם יהיה לו אהב דאגה וקולר רוח ודולא להפיג דאגתו וקולר רוחו
הולך לנעיל או ישחקו לפניו באהב מיני שמוק והיתולים להפיג
דאגתו ולהרחיב קולר רוחו. ולא יאמר תורת ה' שעשועי וכ"ש
שהיא רפואה האנוחית לא אדרבה אם יעקוב או יתעסקו לפניו
בנושכלות תגלל דאגתו וקולר רוחו הכי אין לו חשק אי' מני אק
בעבודת ה' ונחצלי הזמן. ואם לפעמים יאבד אהב יוים מיימי
חייו ונקציעות הסורה אם הוא קוצע עתים לתורה לא יחוש ויאמר
בלבו וזה צדק ונחר אהבה ואפי' אם נחלש צדק לא יקח לער בלבו
ולא נוכל שאבד יום מיימי בלא חכילה ונתי' ונחיות עסקו
בעבודתו ואמר אקרא או אעבוד העבודה הזאת ונאמר איכל הכי
נוכל שאהבתו יתי עפילה לחכילה ונתי' ואם לא הריות כמה
יומי' כמה הוא ונלעער ואפי' שהוא לחוץ בכל יום כעם הוא נותן
לב ונחמאן להריות כפלים. ואם יתצטל יום אחד מן הסורה ומן
העבודה אינו שם על לבו להחמאן ונעשיות כפלים הכי נוכל לתי
אהב הרבה. ואם לא תבוא לו שינה באיש לילה והוא מושכב על
לבו ונחמאן אהב ואהב ואינו יכול לישן כמה הוא ונלעער ובושע

עלמו וכל מחשבות הטורחתי וליטין כדי שתצוה לו שינה צעיר
 למנוחה גופי. ולמה לא ישתדל לפטור מחשבותיו הזרים צעיר
 שהוא עווד בהפלה ועוקק בתורה לא כנאל זה לרוב השינה יור
 ונאסבתו את השם ח"ו. ואם היה איוון ועשה חיזה כלי והרחה
 אותו לנולך וצדח הנולך את ונעשיו ושונה צה ואמר לו הנול
 שבה ונעשין כמה הוא שונה ונשתדל לעשות כלי אחר יותר טוב
 וכן הראשון כדי שיטעה הנולך צו נעשיו והוא יודע שאין שונה לשי
 כשנחת התורה והעבודה ועסק התורה לש"ש שנקרא עליו ח
 יחזק צו נעשיו. הרי כנאל שאין לו ערכות צעווחת השם כמו שונה
 נולך צ"ו ואפי' שאין מגיע מיונו תועלת. ואם יהיה אהבה ח
 קרובו צלער הוא הנולך אללו וצרכם ומלמעור צלערו ולעשות כמה
 עניינים לשמחו. ושכינת עוזו צלער הגלות ואינו שם על לצו
 לצבור החורבן וגלות השכינה ולהלמעור צלערה ולעשות תקוני
 השכינה. לא כנאל אהבה את קרובו וצני ביהו יתח ונאסבתו ית
 ח"ו. ואם צעזיל כבוד צניו וצני ביהו חלול עלמו וכבודו וכשיצוה
 לידו עזירה מן העזירות יש צה זלול כבודו וגדולתו יעזובה
 צעזיל כבוד גופו חלולו היכן אהבתו צה ש"ית. והלא אהבה
 וקלקלה את התורה כנ"ש ז"ל אהבה ונעלה שורם של גדולה
 ונאצרהם דכתיב וישכם אצרהם צקק ויחצו את חמורו. ואם
 כבוד לפרש המעשים צדק פרט יכלה הזמן והם לא יכלו. ולכן
 פניה לרדף להחמורר ולהתפלט באשר שהגיע האדם למדרגה
 הזאת. ועוד כשיעמוד להסתכל יראה שכל צד שאהב את צניו
 ועניויו ועסקיו ועיולו ומומו יתח ונאסבת השם כמו שמוכיח
 ונעשיו אלא לפעמים יראה שאין לו אהבה כלל ועקר. והוא
 שלפעמים אין לו עסק ואין לו הכאה והוא יושב צטל ותוהה ובוהה
 ואינו לוקח קשר צידו ולא יתעסק לא צוורה ולא צמום עבודה
 ואפי' שלא יהיה לו הפסק כלל אלא ונחת שלא תערב לו ואין לו
 אהבה צה. כשכזה צצחחנו ותכקכו כלוחתו :
ואמר ז"ל כל הקורא ק"ש צלה תפילין כאילו ופי

לדוח שקר צעלמו והנעם ופני שכהו צק"ש וקשרתם
 ארום על ידך חם הקורא ק"ש צלה ארום הרי הוא באלו ונעיד עדות
 קר וא"כ כלמוד וזה שאפי' אם יש עליו תפילין וכשאומר צכל
 אם ערב וצקר ואהבת את ה' אלהיך ואלו הדברים הכי למועלה
 הוא כשכל צכולם הרי הוא ונעיד עדות שקר צכל יום ערב וצקר
 על אהבת הש"ית :

לבן

כונה למעור האדם באומרו ואהבת ויפול עליו אינחה
 ופחד ונרוצ צצחו ונש"ית שאין לו אהבה צו ח"ו ויבכה
 ויתוחרר לשו צצחבה שליחה על כל מנעיש הרעים שעה
 הפך האהבה שהיא עווד האהבה :

אהבת

הש"ית מחלקת לדי חלקים וכל אחד יגדל ונחצרו
 צין צצכרו צין צעווסו. יש אהבה את השם יותר
 ונאופו שהוא דחוק הרבה ועוקק צתורה וצעבודה ונתיך דוחק
 ולצר ואפי' כששולח לו הש"ית יקורין ולצר הוא ונקבלם ונאסבת
 וקובל ואינו וניח עבודת הש"ית ושונה ציקורין כנ"ש ושנחים
 ציקורין וכל זה ונאסבתו את הש"ית יותר ונאופו חה ודאי אם יהיה
 לו מוין וכ"ש שלא היה יכול לצבות את האהבה. ויש קיש להם
 עושר וכבדים ונחלם ונוללחת ולא נתייסקו צלער ועינוי מן השג"ית
 אצל אהבה השם יותר ונומונס וכל כלי חנודתם. ויש אהבה את
 הנווון יותר שאם יהיה לו חיזה תועלת צציעול העבודה עוח
 אהבתו צצציל אהבת הנאה ונעשת. ויש ונעבל העבודה ואהבת
 השם אפי' צלה הנאה ואין לו הפסק צציעולה יעזבה ונחמה שאינו
 אהבה כלל ונשכחתו אותה. ואנשול לך ונשל כדי צצושל הכ"ו
 יכיר האדם ההפרש צצין ונדונה לחצתה והשכר והעווס הראוי
 לכל ח' ואי ולמה הם דווים ועד כמה פגום ונגיע :

משל

לנולך שהיה לו ונלחמה על ארציו וילא הוא ועבדיו
 ושריו וקניו לנלחמה כולם חלולי צלא. ויש ונקיונות
 צין ונחנה ונחנה שהולכים וצאים ונקלת שני הנחכות לאותם
 הנקיונות ויהי היום ונקלת ונעבדי הנולך הלכו לעייל צאוחם

הזקוקות ותעו הדרך ולא ידעו המולא והמוצא ומלאום ונחלל בלא שום הנאה עתה את הנוגך זה וורה ושמאחס צונוך
אנשים ומוחנה השונאים תועים צדק ותפסום והכריחו שייך הדבר הזה כי הנה גם את זה לעשות זה עשה האלים סטרא
שם עושה להיות משונאי הנוגך ויהיו נחשילותיהם ולנורוד ולהקדושה וקט"א . ואצרו צתיקונים על פקוק כי הנה הרשעים
יד צונוך ולירות קשה וחלים על לבה הנוגך כמותם ולא לאו יתחברון קשה שהם נלחמים עם הקדושה ונחזקום ע"י עונותיו
אוחם . יש וזהם שלא היה להם נומון וקצבו כ"כ הכחות ויקרנחלים ע"י עצותינו שאנחנו עם בני ישראל עבדי ונוך ו"ה
נור ומוות ולא קצבו לעזוב את וולכס ולנורוד צו . ויש ונקצב"ה וקדשנו צוולתיו והוא הכלי זין שלנו לעשות ונלחנה
שהיה להם נומון רב ונחנו ומונס וכל חונתם לאותם השונאים שונאיו שהם הקט"א והקליפה והכל מוכנים לעשות ונלחנה
וכילולו והכיתום לילך לדרכם ולא ונכרו את וולכס ולנורוד העליונים והתחתונים . ואנחנו עמו ועצדיו תרים אחריהם וצביהם
שהיתה אהבתם צו יותר ומונונס . ויש שלא היה להם כלל הש"ה הוא צין צ' הונחנות שבאנולעושה או יהיה אחר הקדושה
וצהנאה וועעת שהכילום והקקום והנאו אותם קצבו לעזוב אחר ונחנה הקט"א או יהיה וועלה וועלה או ירד וועה וועה
את הנוגך ולנורוד צו צוועע הנאה ונעשו ונאותם שונאי הנוגך ע"י שלא נשור צנפשו צתעייה דרכיו נחפשים תחת רשעם
ויש שהלכו להם ונלכסם צלי שום אונס וכפייה ובלא הנאה ע"י ונכחצוה העצירה לדיכו רולים הקט"א להנורוד את ישראל ח"ו
לנלכס ונעשו ונאונאי הנוגך . אחר שנלח את השונאי צהשייה ולסיותם ומוחנה שלה ותחת ונושלחה וכשתזדון הנוגדה
והרג צהם הרג רב וכצקס לעצדים תחת ידו הציאו עצדיו וחייל לדיכו ויהיה זה אונס וחוק לפנוליא של וועלה וצקסים לנורכענו .
לאותם העצדים שלו והזוונים לנשפט לתת שכרם לכל אחד כפי שם שנקצלין עליהם יקורין ולער גדול ואינם נורדים ח"ו צוולכו
ערכו ולהפרע ונוי קראוי לעונס . אותם שקצבו עליהם הלע"ל עולם ועוקקים צעצודתו ונחוד לער דוחק ואינם עושים שום
והסכאות . אותם שנחנו ומונס וכל כלי חונתם ולא קצבו לנורוד דבר הפך רלונו ונאהצתם אותו יותר וננפס זה ודאי שונכ"ש את
צונוך וללכת אחרי השונאים ולא הרינו יד צונוך עש"ש קרני היה להם נומון לא היו חקים על ומונס כנגד אהבת וולכס
ונכצדים כי ודאי אלו שלא חשו על גופם ומונונס אין עושין קלקו והכת הזאת אין לנעלה ומונה והיא נוראי פני הנוגך ועיילי
צאהצת הנולכות אצל כה הראשונה ונעלתם וגדולתם גדולה ואין עליהם לער ועיניו וחלם וולכל ולא צא לידם לערא דגופא
והשנית עש"ש יועלי הנוגך כי ודאי כל עלתם לנענה עלי דוחק אצל את יתנו להם כל ספק והצבצעולם לא יעצרו על לווי
שנצקקים הנלחו יותר ונאהצת גופם ושהתיה ודרכתם זו לנעלה ו"ה להיות מוכת הקליפה ודרכתם הם עוצדים את השם צומונס
ונו . שכת השנית אפשר שאם לא היה להם נומון לא היו ונוקרים כפי כחם ג"כ ושרי הנוגך אצל אינם כמו כה הראשונה
גופם שלערא דגופא עדיף שאם היו וייקרים אותם אפשר שלא שאפשר אם היה להם דוחק ולער לא היו קוצלים כמו שאר"ל
היו קוצלים . וכת השלישית שנצבו את וולכס ונורוד צו והלכו עם גדול העניית יותר ונן הלדקה שזה בגופו זה צומונו דלערא
השונאים צבציל הנאה וועעת ראויים לעונס רע ונור שונורוד דגופא עדיף . ויש שמונונס חצי עליהם יותר ונן העצודה
צולכס צבציל הנאה צאוונרו להם וכי ונרדתם צי צבציל הנאה וכשיהיה להם תועלת ונוון או הפסד ונוון יוכלו לכצות את
וועעת והלא ידעתם צצורותי והנאות שהייתי ונהנה אתכם וועעת ונשאר וולכס . וכת הרביעית ראויים לעונס ונן ומוות כי

הקצ"ה שולח פרנקס צה"ר ולא צ"ח וחס צט"ל הס
ונוכס הכל יחשבו הפקד ונלוה כנגד עברה ונולח אהבת ויו
יותר ונאספת השם ח"ו . ויש סגירו הילכ"ר בעלום ונו
אחר תלות לבס בלי שום הנאה ולא נופי הפקד ואס הודו
שסוף ח"ו ונאספת בעבודה לחיים לעינך ור ונוות יותר
הראשונים :

שיר מחובר על ארבעה כזות

אהבת אל תהי בלב תקועה
ולא תהיה לבר מחוץ צבועה :
והניך ובניך וגופך
אהבתם כנגדה היא גרועה :
ואם תאהוב לזולתה כמותה
כלא היתה ומעתה פרועה :
ואם יותר הלא תרשע ותפשע
ונפשד אז מאוד מחלה ונועה :
כמו מלך ועם חילו מהלך
במלחמה עלי אימה יקועה :
קצת תעז ודרכיהם מעז
והישונאים תפסום בקליעה :
והבריחום להמרירם במלכם
ועמהם תהי רגלם נסועה :

כרו חצת מהם ואסרו
ולא מרדו ולא עשו תנועה :
ש מהם בכספיהם והונם
ובהם היתה להם תשועה :
ש מרדו באוכל קט וירדו
ומהם מרדו בלי תביעה :
המלך בנסעו שם כבשם
והפילם בקול רעם תרועה :
העבד אשר חובל וסבל
נשאהו והיה לו לדעה ח"ו יושן :
המפסיד הגם נבחר מאוהר
וכסאו היתה תחתיו נטועה :
הממיר אהבתו במעה
אסרהו ושם כרנו גרועה :
הממיר בלי כסף לשמיר ח"ו קט
ולשית וכל ימיו ברעה :
וממשל תנה שכלך לנמשל
ואז תדע האהבה רעועה :

אותא

בחדש על פסוק נגילה ונסועה בך . ח"ו ח"ו
ועסקה בלמה חסם בלדון שספתה עשר שנים צנית

צעלה ולא ילדה צאו לפני רשע ורלו לגרש ח"ל חייכם
 במדווגתם במאכל ומשתה כך אין אדם ונפחדים אלא
 מאכל ומשתה. הלכו ועשו יו"ט לעולם ועשו סעודה גדולה וסב
 יותר מדאי כיון שנתיישבה דעתו עליו. ח"ל צתי ראי כל
 טוב שיש לי בצית טלי אחרת ולכי לצית אצד. וזה עשתה
 לאחר שישן נחמה לעצדה ולשפחותיה ואמרה להם שאורו צו
 והולכיכו לצית אצא. צחלי הלילה נכער ומשתה. כיון דפג חונק
 ח"ל היכן אני נתון ח"ל בצית אצא. ח"ל וזה ליוצרת אצד.
 ולא כך אמרה לי צערך כל חפץ טוב שיש לי עלי ולכי לצית אצ
 אין לי חפץ טוב יותר מונק. הלכו להם אלל רשע ועמד והתח
 עליהם וכפקדו. ואמרו קם צמדקס וזה צ"ו שאמר לצ"ו שכמו
 אין לי חפץ בעולם יותר מונק כפקדו. ישראל הנוחכים להקצ
 ואוונרים אין לנו חפץ טוב בעולם אלא אהה עאלכו. והכוונ
 עיקר ההצבה שיהיה צדעתו שלא יאהב שום דבר בעולם כ
 ההצתו כדבר שחשק ואהב אז נקרא אהבה בעלם. ואם יא
 האדם את הש"ית האהבה כזאת אהבה שלא יהיה לו חפץ בעו
 כי אם הוא וכל אהבת שאר כאין ותהוה נחשצו לו אז יעורר אה
 הש"ית כנגד אותה האהבה של האדם. וכמו"ש הרב החסיד צ
 ראשית חבונה ע"פ כמים הפנים לפנים וכו' :

פרה נ'. יראת השם

ליראה

את השם הנכבד והגורא הזה את ה' אלהיך. כ
 נודע שהיראה אם תהיה שמתפחד ופני ה' יסור
 הצאים עליו או ון המיתה או נגיהנס הרי זו יראת החילוני
 שפל הפעולות אלו הם ון החילונים כמו"ש צוהר י אוננס הירא
 העיקרית היא שיחשוב צג' דברים. האי להיות גדולתו של יולר ה
 על כל בראויו והרי האדם ירא ון הארי וון הדוב וון האנס
 האש וון המפולת ואלו הם פלוחים קענים ולמה לא יירא
 הונלך הגדול ויהיה פחדו על פניו מגדולתו ויאמר ה' יאמר

אדם הנצוה לאדון רב כזה. הצ' כאשר ידונה השגחתו פניד
 והוא יופה ונציעו תמיד והרי העצד יירא ורצו תמיד צהיותו
 פניו והאדם תמיד לפני הצורא ועיניו פקוחות על כל דצרו
 יירא ויפחד היאך יראנו ונעל ונאלוותיו. הג' היותו שורש
 כל כל הנשמות וכולם ונשרשות צכסא הכבוד והמועא פוגם היכלו
 לא יירא ה' אלהי יראת השם היכל הונלך ונעשיו הרעים.
 הג' דרכים נחמה הכתוב אחר שאמר והיה אם לא תשוע
 ה' אלהיך וצאו עליך כל הקללות אם לא תשוער לעשות את
 צרי החורה הזאת. צא לונר להם לא תהיה יראתם ונחש"ית
 פניו אלו הקללות הונתרגשות בעולם ונפחדם ופני זה העצדו
 את השם אלא עיקר היראה היא צצציל ג' דברים אי ליראה את
 השם הנכבד והגורא ונחונת גדולתו וכבודו שפרי שלוחיו הקענים
 כל העולם יראים ונחם ונלנך כורא כונה תחוייב לו היראה. והצ'
 אומר הזה. מורה צאלצע לרננה שתראה שאתה תמיד עומד לפניו
 ואלו אתה מורה צאלצע עליו ואיך עצד העוונד לפני אדוני
 ונציעו צו ומועא לפניו. הג' את השם אלהיך שנסתחד כשרשה צו
 ע"ד לכורה צלרור החיים את ה' אלהיך שכולכם ונשרשים צכסא
 כבודו וכילד תפגשו היכלו ותלכלכיהו צונעשים הרעים שאם לא
 תהיה יראתך את השם ופני הדברים האמורים לא ופני הדברים
 יראת החילונים והפלה ה' את נכותך יותר ון האמור. וכמו"ש
 צפ"י ונאמרי הזוהר צפ' ויקהל שהמוניו נאוד ציראה שהיא
 בעולם העשייה ששם הקליפות הנושכים ונננה כל פגעי העולם
 הירא יראת העונש ענשו מונור ואפילו ויראת ונלאך או שפק הרי
 הוא ונשתק ח"ו יראת האלהית :

משך

לונלך שהיו לו נשרתים וכל אחד צידו ונקל לרדות ולהכות
 לכל מי שיעשה עול והם ונחלים ונחזרים צשווקים
 וצרתצות לחזר ולפקח על עסקי צני אדם כמו שעושים הנולכים
 וכל מי שרואה אותם הוא נופחד. אצל אם לא יעשה שום קלקול
 ולא קטעה ומריצה והונלך צתום הוא ילך צטח כי וזה יוכלו לעשות
 ה

הזדונים ורוח הקערה סצעולם העשיה או יפול צגיה שהיה
סחת שהיה גיהסס וסס יפרעו ונונו חבל הסלחה סיכלל ה
ויגיע לנקונוו סרלוי לו בלי כזק ילחו סחבל צידו סנוסוך וס
ל עבר וסיה סירלס וסרעדה וסליונו יסצרך סרלסס וס
ווסחלת סווחו צעולם עד סגיוע לעולם סכלחי וסליוני וס
יפול לא ציס ולא צגיה ועליו כלומר הולך ציסרו ירל סי סה
ציוסר ולא יפול לא לכאן ולא לכאן . ולכן אס רגע אי לא ס
סירלס כגד עינו ויקלק ווסחצבו ונונסה ודלי יסעל ולא יר
צעלמו כ"ס צלסונו סהול ונוסר לסעול יוסר וכל סליוציס
צכל רגע ורגע ירלס לסכיו סס סקדוס סס סו"ס צ"ס וס
וסליונו ורוצ גדלו ויסחד ודליו וילך צעס :

הא לך שיר על המשל הנזכר

והיראה לשם נכבד וגורא
בכל רגע תהי בכך אזורה:
והזהר לבל תהיה שזורה
באחד מכל בני היצירה:
ואם אתו לזולתו תשתף
ביראתך הלא לך היא לזרא:
בוולתה הלא עתה מחתה
ותכשל וגם תפול מהרה:
ודומה זה לאיש חולם וחווה
מקום עליון וגם רחבו זמורה:
והעומה והים הוא עבריו

והחבל למעלה היא כשורה:
לא אחו בחבל חו פי חבל סרלס ופחו
ורץ הוא שם בלי פחד ומורא:
הם אידים אשר כבה מעידים
וכל מראות אשר יראה כצורה:
המראה אשר ראה וחלם
הלא יתמה בעת נפשו נעורה:
האם יוכל כמו הרף גמורה
ולא יפול באף זעם ועברה:
איך יאחו ביד חבל וקורה
ולו תמיד זרוע עם גבורה:

פרק ד' כבוד השם

מכלל

כבוד סס"ס לעסות הולרה צהלטרפות וכן סחפלה
וכילל צרוצ עם סדחת וולך כו"ס ז"ל ע"ס ורלפו
ווכס חוסס ווסל ווסל ווכס רצצה ירדופו לריך לונור סני לסיס
ירדופו על סצבון הוסל סי לא לינו דווסה וורוציס סעוסיס
וולרה לוועעיס סעוסיס וולרה . וכן סציולו רצותינו ווסל ווסלצניס
סיקרות אס הוסקל סוס אי ססניס סוס יוסר ווסלס וכו"ס סד . וכן
ווסלוקחות סלס ילכל סלסס אי אי לא יועילו חבל צהלטרפותס
יסד סס וועללס כך סולרה אפי"ס אס יסיה אי ווסל יוסר על הוסל
סגדל וועלחס סרצה על הוסל סעוסיס כו"ס ז"ל ע"ס וסצחס
ירלסס וכו"ס צין עוצד לסיס ללסר לא עצדו וכו"ס לינו דווסה וי
ססונה סרקו קי פענויס לוי ססונה סרקו ק"ס :

עוד

והכלל כבוד השם שהפלה באימה וזיראה וכן צעשה
הנלויה או עוקקו בחורה יתיה אימה ואלך עליו ונלכו
עולם כח"ס צמסנה ונשנות רצן גמליא בעל כבוד התורה ופי
צשזיל שעד אחרו היום היו לווידים מעומד והוא כבודם של ת
שמהיה ללמדת באימה כעומד לפני הוולך שלא יוכל ליש צצ
וכן כל תפילותיו ונלוותיו :

עוד

והכלל כבוד השם שלא ידבר או יעייל צצ"הכ שהרי
וולך צ"ו יתפחד האדם ליכנס בחלך הוולך אם לא צר
הוולך ויכנס באימה ופחד כך כשיכנס לעבודה זרה או להסתח
או לעסקו בחורה היו כאלו הוולך קראו ליכנס אללו ויש לו
ליכנס באימה ופחד ורעה ואם ידבר בלרכי עלונו הוי כאלו
הוולך קראו ונכנס בלי רשות אחת דהו להמייה שעשה זלוול צכ
הוולך ועליו נאמר אם אדוים אני איך אוראי שלא השויתם
לקונו :

עוד

והכלל כבוד השם שידקק באותיות התפלה או התו
לקרותם היעז ולא יצלעם כי הלא ושל הוא לקורא
הוולך שהוא מוליא התיבות ופיו ולא יאצד והם אור אי
יקחפק באור אי אז יגדל לערו עד שיצינהו ולפחות יעשה תפ
ותורתו בנו כחז הוולך ח"ו :

ונחזור

לענין התפלה או הווליה שאם תסיה בחברה כ
חגדל געלתה והיא כבודו וגדלו של הש"ית. לא ו
ההשרשה שיש צין תפלה עם הלבור ליחידים שעשה הקצ"ה נכ
מן הטבע כדי להתפלל בעשרה. הוצא :

מעשה

שצמזרון וקדמות דלא לא היה הוויד עשרה שיתפ
רק בצמזרות וי"ע שנתקבלים שם מן הכפנים ונותפל
בעשרה ויותר אבל כל יושבי חזרון הם נוחסידי עליון. והיה צ
יום הכפורים לא היו צמזרון כי אם ע"י אכס"ם ותנתיכו על
הכפ"ם שיצואו ולא צא אי מהם כי הלכו כולם לירושלים תו
והיו בלעזר גדול שיתפללו צו"הכ ציחידים וצכו הרבה והק

לצוא ויהיה הם טעמים עיניהם והנה איך זקן ונאור ושמוהו
כגדו שמוחה גדולה וכשצא אליהם כתנו לפניו לאכול סעודה
וישפיקת צירך אותם וא"ל כצר קעדתי דרך וצכן התפללו יום
תקדוש וכדו את האיש כבוד גדול וצמולאי יו"הכ התחילו מדיינים
עם זה כי כל אי ואי רלה להציא האורח צציתו וכתפסרו צבורל
על הגורל על החזן כי פקיד גדול סיה והיה וגייד נפללות
חלונות וחזיון לילה והלך החזן לציתו והאורח אחריו. וכשגביע
יתו פנה החזן לאחוריו לכבד האורח להכנס ראשון ויצקשאו
לא נולא צכל החלך והיו כולם בלעזר גדול שמשצו שהלך בלילה
ולא רלה ליהנות וזהם וצאומי הלילה צא הזקן צחלוס
החזן וא"ל שהוא סיה אצרתם אציקו ע"ה שצא אליהם להשלים
כי ראה אותם בלעזר גדול שיתפללו ציחידים ושמושמוחה
והיה צכרובו את השם הגדול אשר הפליא לעשות עמהם. ולהיות
הוא סיה היו נותפללים ציחידים אנוקים סיו שלא היו צכל אותם
הס"י חס"ה צכו הרבה צכי וכלעערו לער גדול והולרך
לסעות להם נכ שאצרתם חגי"ה הקצור צמזרון צא אליהם והתפלל
והיה וחס כן ויה יעשו ווי שיש להם צ"הכ צעירם ונותפללים
על לא דבר וצלי אונק כלל וונה נולאו שיש צכי אדם
צאים להתפלל בעשרה כ"א בצמזרות וי"ע ויש צאים צכני
סיויטי יום שיש צו ס"ית ויש צאים צכל יום אצל צונחה וערצית
צאים לצ"הכ והם חשצו שכל ויה שהיא תפלה ארוכה או
צ"ה ס"ית לריך לחסר צה. ולא ידעו ולא יצינו כי לריך אזכרה
וכוונה לקצול התפלות צחול יותר וצצוי שצת וונחה וערצית
יותר ונשחרית והרואיה דאנריקן צגמאר לעולם יזהר האדם
בתפלת הונחה ר' יוחנן אומר אף בתפלת ערצית ר' כהמן אומר
אף בתפלת שחרית וכתצו הנוקבלים ז"ל הטעם שוודצריהם
הוא שיהיה יותר וכל התפלות וערצית יותר
הוא שכל זמן שהוא עת דין לריך אזכרה יתרה והונחה
הוא שכל זמן שצמזרת הדינים ולכן אזכרה יהיה לריך והערצית הוא

ונוולעת צין סדין לרחמים והשחרית היא התעוררות להקדש
אזנרו אף בהפלת שחרית . שהוא זמן החקד לריך לזיזר וכל
החול לריך אזורה לקצול התפלות שיהיו בכוונה ועם הלצור
והשבת שווי החול כנגד יום השבת הם יוני דין והשבת
רלון לה :

עוד

כבוד הדם שלא ידים קולו וידבר בנחת כי הלא י
עלנו תמיד שמווד לפני הנולך הי ווי שמווד ל
הנולך כילד ידים קולו לפניו וכ"ש הנהכעס אין לך וחלול ל
הנולך כמותו כו"ש ז"ל כל הנהכעס אפי' שכינה אינה הש
כנגדו . ומהיכן יוכר האדם שהוא זסיר בכבוד השם ונחונת
יראוי וככזד ע"ד ליראה את השם הנכבד והטורח הוא כשה
בכבוד התורה שלא יחללה ויזרזר בכבוד לומדים ויזרזר כ
הכפרים ובכבוד דבר שבקדושה ויזרזר בהשוישי הקדושה ובזה
התורה כשגולה איזה פבוק ונושלך בארץ יראה ורעד יבוא
ויקחנו וינבקנו ולא יבית כפר בארץ . וכן יזהר צוללות צ
עשייה ואף לאחד גמר וולותן יבבקס וינחם וכן קודם עשי
יבבקס ואף לאחד שכלו לא ינהג בהם וננהג ציון חיו . וכשיעל
קפר או גולה באו ונטלטל צגדי הנולך צפני הנולך צא
ויראה . וכשיניחם יניחם בנחת וצדק כבוד כונו שונת צ
הנולך צפניו וכן כונו דצרים נוניעם לכבודו יתי כשיכבד
ניכרת כבודו כי עובד אורה ואהבה ולא וייראה העובד .
יהדר צולות ולא יחוש על דוים זהו ווכלל כבוד השם כו
הנפרשים ז"ל ע"ש יקפת לגוי הי יקפת לגוי נכזדת ע"ד
באזנרו ז"ל ידור גולה עד עליש עד כאן ושלבו . והם שא
כשיקפת לגוי כשהתן חוקפת שפע נוצד לישראל אז נכזדת י
לך כבוד יזרזר שעי"י יהדרו הנולות צנווננס שהם כבודך . ו
בכהצנו לנטלה כבוד לומדים וכפרים ונולותיה הם כבודו יתי
נושיל ז"ז ושל לולך שהיו לו ונשרתם הרבה והיו עוונדי
לפניו והנולך נלה לנקותם אסתיים בכבודו ונאצבת לצם וקטו

אוי לכזדו צעיניהם כל מה שנוכזדים אותי אזי אונר ונחונת
אחם וונני להענישם ואזי רוצה לנקותם אס כצודי הוא צעיניהם
נחונת שאזי ראוי לכבוד ונחונת הפארת גדולתי או מפני היראה .
וד ונקר צידם כל צגדיו ומפלו וענייניו וקפרי חצבותיו
הסידם בכבוד חכמו ויועלו וני שנוכזד את הנולך ונחונת שהוא
אזי לכבוד ונחונת גדולתו ולא מפני היראה כשנוטלטל צגדי
אולך אף שלא צפניו ונטלטלן בכבוד וונכקן וונכין בכבוד לפי
הם צגדי הנולך וכשמילך פנקסי חצבותיו אפי' שלא צפניו
הוא ונטלטלו בכבוד וונכקו וונכחו בכבוד לפי שיש צו חצבות
של הנולך הראוי לכבוד ומהר בכבוד יועלו לפי שהם רואי פני
אולך ועוונד צפניהם באופן שכל מה שיעשה אפי' שלא צפניו
הוא עושה בכבוד גדול ונחה באו הוא עוונד לפני הנולך ועושה
הדבר שהוא . ווי שלא נזהר בכל סמי נראה שאינו נכזד את
הנולך . ונהם שנוכזד לונך בעלמו הוא ונחונת יראתו שאם לא
כזדנו הוא ונענישו וכראה שאין הנולך ראוי לכבוד צעיניו ועבד
הוא אינו ראוי לכבד את הנולך י כך הדבר הזה הקצ"ה הפאר שנו
עו"ש הוא וולך הכבוד ושנו נרזא צגויים ונהיכן יוכר הכבוד
שלו אס אנחנו ונכזדים כבוד התקוע צלב ונחונת שהוא נכזד ולו
אזותה הכבוד על גדולתו ומפארתו יולר הכל אס אנחנו מהמים
בקפריו ואותיות חצבותיו ושעשועיו שאין לו חפן להקצ"ה
צעולם כ"א הם . ומהר צגדיו ונלצושו שהם השוישי קדושה
והנולות שניהגו בהם וננהג כבוד גדול ובכבוד לומדי התורה
שהם כונו יועלי הנולך העוונדים תמיד לפניו ובכבוד נולותיו
להדרם ולנאותם ע"ד זה אי ואותיות ולא אונר זאת התורה ולנויק
לא זה אי ואותיות שאם איני ונאדר הנולות באו איני אנוסה
לחסי"ת שאם יעשה בהפך נראי כבוד הסי הוא ונחונת יראת העובד :

שיר על המשל הנזכר
אדון נעלם כבודו הוא לעולם

והארץ האירה מכבודו :
 ומצותיו וסופריו גם ספריו
 תכבדם כהדרתו והודו :
 ואם אין כבודו הוא לעין
 ברא לבב ומענשו ופחדו :
 והמעשה כמו מלך מנסה
 לכל שריו וכל אנשי גודו :
 והפקודם וגם מסר בידם
 לפנקסו וכל בגדי חמודו :
 והיה בם כבודו הוא בלבם
 וגם שלא בפניו הוא כנגדו :
 מטלטלים בגדיו בנשיקות
 אשר המה לבוש מלך ומרו
 וכן עושים לפנקסי ספריו
 אשר בהם השבונותיו וסודו :
 מכבדים ליועציו ועומדים
 בעת לכתם אשר ידם בידו :
 ואז נודע בלבם הוא כבודו
 לבר המה ראויים הם לעובדו :

שיעבוד חיה עבודה לריבה שמהיה בשנוחה רצה אשר
 לא יערכנה זהב וזכוכית כו"ש הווסתים ז"ל
 י"ם תחת אשר לא עבדה את ה' אלהיך בשנוחה וצטו' לצב
 ירוב כל . א"כ כל ונה שנוטה האדם הוא עושה שלימותו של
 יקום ואפי' דצב הרשות כו"ש לעיל ולכן שנוחה זו די לו ורפואתו
 זה כדי לעבוד את ה' בשנוחה ולא יהיה דאגה וצפרע צעת
 העבודה הוויד יחשוב הדואג כל עוד שאני רואה שהקצ"ה ונחיה
 ארתי כדי לעבוד עבודתו ולעשות שלימותו ית' בכל ונה שיבא
 ידיו . וצכל יום ויום שימיה יראה צניינו כאו אותו היום כולד
 יהיה אללו כנו דצר חדש וכטיעבור ונשכחו ישנוח שנוחה על
 אותו החידוש שחידשו הווקום צ"ה כו"ש ע"ם חדשים לצקרים
 צבה אמונתך . ולזה תקנו הנוחזיר נשמות לפגרים ונחיה . כי
 אכחנו כאורח נטה ללון כי לל יוצינו עלי ארץ . וכן הלל צכל יום
 הוא עוצר הוויד ולנוחרת יחדש והולך וכעו"ה צכל יום ויום
 יעבור ויצוא . וכן האדם צכל יום ויום ונחדש כנו כולד ונחדש
 אצל הלוהי כללו של כותל שהוא כל יום הולך וצא כל זמן שיש כותל
 צעולם . אצל אכחנו ואין ווקום כשהולך הלל הזה של האדם אין
 לו תקום שיחזור הלל לנוח כנו הכותל כל עוד שהוא קיים . וכל
 הדברים אלו לא ידאג על ענייני העולם שאין לו כח ונוחה כלום
 ונענוויד העבודה להיות זהיר וריו . יקום וישכים צצקר כענין
 אצרהס אציו ע"ם שהשכים וקס צצקר לעקדת צנו ימידו כוולא
 שלל רצ . ונכדיד שינה ונענינו כנו שעשה דוד הע"ה אשר נשצע
 לה' כדר לאציר יעקב אם אחן שינה לעיני לעפעעי תנוונה עד
 אונלא ווקום לה' ונשכנות לאציר יעקב כו"ש צתיקונים וצירוש'
 עורה כצדדי וכו' אהער יקרי ווקויה יקרא דצורא . יעקב אציו
 ע"ה שהיה שכיר ללצן ונה כאוור צו הייתי ציוס אכלכי חורצ וקרח
 צלילה ותדד שכתו ונענינו ונה שכיר של צ"ו כך היה עושה לכדד
 שינה ונענינו לחורצ ציוס ולקרח צלילה . שכיר עבודתו של ונו"ה

הקצ"ה ע"הו ולא ידאג על וזכותו אם היו וזכותו
 לו ולהנחת העולם והלא איהו הנצי"ה ואזר עור
 צונתיו. ונשה היה רועה וכמה לריקים הגדולים שחיו
 חיי לער ונחלקו מן הנכבדות ומן המענוגים :
והנה מושיל על ענין זה. ושל לנו שהולך בדרך ואפי' אם
 נכבד ונכבדי ארץ פושעו וילבושו הכלי והנקיים והנכב
 ולבש בגדי הדרכים שהם גרועים ופחותים מן אהנו צ"ה
 שהולך אורח ומה לנו ללבוש הנכבדות. וכן האורח שנטה
 צולון לילה א' או שתיים שאין ראוי לו לתקן המלון ולהליכ
 כלים נאים ולייפותה שכל הכלים הנאים ונרים צ"ה. וכן
 הלידקים היו רואים צעלום בלא הולכי אורח וההולך אורח עו
 לו ונאכלים שהם ונאכלים הפחותים ונלבושים הפחות
 והגרועים. והנה יראה שהוא הולך לוקוס רחוק וכל ימי
 הכנה לעשות לידה לדרכו והנה צ"ה שהאדם רולה ללכת למד
 אחרת והוא רולה להכין הלידה וענייני הדרכים ישים אחרת
 כל יגומת פניו על ענין זה ואם יבוא אדם א' באותו
 לשחוק וימו או לדבר צעניינים אחרים הלא תקלר רוחו
 וכי צ"ה א' עקוק עד שאתה וקספר ענוי ואני היום רולה ליל
 מן הדבר הזה כל ימי האדם יראה אותם שהם ההנה לעשות
 לדרכו ולעשות צעניינים הליכים לו באותו הדרך שהוא
 לילך צעזדותו יתי ובחורתו ובזולותו ואם ידבר צענייני
 אפי' דיבור א' ידונה צענייני כמי שנתעסק בלדתו וצעני
 דרכו ובאים להתעסק עמו בדברים אחרים שיקלר הדברים
 לחזור ולעקוק צענייני דרכו. וצ"ה הדברים בהפך שכל ימי
 אלו מתעסקים בהצלי העולם בדברים שאין נוגעים להכנת
 לדרכו ולפעמים יקרה שאנו ונתעסקים צענין הלידה
 או לנו ויום הדין. וכן דרך המושכר שלא יצטיל וענייני שכינתו
 אפי' רגע כו"ש בגמרא וי' שהנה ישן על ושוורתו אש הר
 היה וכה איתו ושורף את כסותו שכן ראוי לעשות עבודת אלהים

צ"הפי שקבולת רנה של תורה צלילה אין לה סיפור ג"כ חייב
 קבוק בתורה צ"ה אם הוא צעל ונלאכה כי אין שעה
 הוא פגור ונח"ת. ונאחנו המושכרים לעבודת אלהינו יתי לדרך
 זיהיה שיחבתו ללא לורך ונעזת ואפי' השיחה שהיא ללורך גופו
 יש על ונאנרס ז"ל ושיחה ילדים וזוליאין את האדם מן העולם
 נאבד וננו צ"ה שאין צו לורך אותו העת שהוא ובאילו אינו
 גלס. וכל זמן שיעבוד את השם הולך ונתקרב ונעט ונעט
 צדק צטרשו העליון והפך בהתרחקו ונעבודת השם ונעט
 גו עד שיחפרד ונעט ונעט פירוד גמור ונשורשו ולמה לא יקח
 ונאכשר כו"ש ע"ש דרך הכשר צעניינים ושלונה הע"ה ונחוויה
 על זה ג' אה נפלאו ונוני וארבעה לא ידעתיים :
ד הכשר צעניינים כי נצטוו הוא לפרוח עד לשניים ונשרפים
 כולותיו ונפיל לארץ עד שגדלים כולותיו וכנפיו כוונתים
 בוד חחר ופורה עד לשניים וכנ"ה כל ימינו ובדל"ה הוא תנויה
 וי' שנקרף פעם א' לא ילך פעם צ' לאור להשרף וכ"ש יותר
 ה' להיות ד' חיות צונרכבה ואחד ונש. והנשר לפי שיש לו
 צ"ה רולה לעופף ולילך א' שורשו אפי' אם ישרף כ"ש צ"ה אדם
 שכל ויודע בנסתרות השם ונשיג השנה גדולה ויודע ונהיכן
 כשנותרו ורדיפתו לא תשרפנו כונו הנשר שנקרף וגם לא יש
 ונעלות טויות ונכנות לו אם זכה להתקרב לאט
 נפשו צטרשה העליון ע"ה העבודה ונראה לצאר
 שאר הפסוק :
ד נחש עלי לור אידך יתכן הנחש צלא רגלים ונהלך על
 הקלע ואינו יודע באיזה מקום יכול לנוח כדי לנולא לו
 לדרגתו ליכנס כי אין דעתו ונתקרת כי אם צעפר כו"ש ז"ל אפי'
 כל ונודני נולס אין דעתו ונתישבת עד שיאכל עפר רף
 הצונותו ונכ" ע"הו לעלות צקלע לוקוס גבוה ואפי' שהוא צלי
 אהלים ונפול וימות אכל ג' לנוליא וקוס ונחשתו עולה

וּן הַדִּין . כְּשִׁפְחָה מִיּוֹ לְדָבָר כִּי לְדָבָר נִפְסְוּ וַיִּשְׁקֹל לָהֶם
כִּי וַיִּשְׁקֹל הַכֹּזֵבִים עוֹצְמוֹת וַיִּשְׁקֹרוּ וַיִּוְהַר צְלוּפָן כֵּלָא יִסְרָאֵל
אֲפִי רַבֵּעַ אֶחָד וַנִּגְדַּד עֵינָיו וְהוּא דוּוּקָא וַנִּגְוַתוּ וַחֲסִפּוֹ וְהוּא
עַד שְׂכוּעֵי צְהִירָה כְּעוֹיִים יִשְׁגָּה וְלֹא רָגִישׁ עַל עַלְוֵי זֵו וַיִּדְרֹשׁ
לְחֻשׁוֹנָה שֶׁל הַדְּבָקוֹת . וּכְעֶזְבָּה לְזֹלָת הַנְּדָרִיגָה הַרְשָׁקוֹת
לְנִדְרִיגָה הַשְּׂנִית שְׁאִין לְנַעֲלָה וַנִּוְנָה וְהוּא שֶׁאֵם יִיִסְרָסוּ לֹא יִי
כֻלָּל וַיִּשְׁקֹרְקִין וַיִּרְחֹס וַיִּתְּקִים וַעֲרִצִּים יוֹתֵר וַיִּכְלַע עוֹצְמוֹת הַ
וּוְגָן צוֹ אֶהְצֵה וְהִצֵּה וְהַשְׁקֵךְ וַיִּתְּעַנֵּג צֶהֱס לְפִי שֶׁהֵם וַנִּוְנָה
עַד שֶׁאֵם יִסְרָפְסוּ יִשְׁקֵף וַנִּהְצֵתוּ אֲחֻתוֹ יוֹתֵר וַנִּתְּשׂוּ לְעֻשׂוֹת לֹא

שיר בדרך בקשה ותחנון על השם העבודה ודבקותו

נשמה ממקור חיים הצובה

זכרתני להתענג באיבה :

ולא אספיק בהודאה שגובה

ולו (כ"ח) תהיה מלא עולם ורבה

הלא הכרך מאוד נשא וגבה

עלי אחת לאלפי הרבבה :

ומענה הלשון ממך שאובה

ומאתך עריכתה וניבה :

גמולך לטוב עלי נדבה

ותשלומי לרעה לא לטובה :

דאנתי מאוד גדלה ורבה

והבושה בלי תכלית וכצבבה :

שר אני בלא חיל וצבא

בלא טעם וריח כערבה :

יש לי פה להחזיר תשובה

בעת לכתי למדבר וערבה :

אם אני בלי זכות וחובה

הלא הלוואי לנפשי העלוזה :

בל אדמה כמו של ועריבה

מלאה תוך וההוות בקרבה :

הנפש אשר בשם נקובה

כנלמודה כמו נדה וזכה :

בסוגיותי ושמתי עזובה

לאן אפנה ועתה אן אני בא :

ביתך אני נברח ונחבה

ברחמוך וידך הנדיבה :

והבתך ועמה פת חריבה

ולא שנאה בשור אבום ואיבה :

וקיצתך מתוקה וחשובה

ואוסיפה בקך אהבה וחבה :

דוד חשקך להטני כלבה

רצינך אך ולא תכל וטובה :

מ"ש

לו ענין ואלוהו ותורה ונמש ונאמר שערות ארבע לשמו ית
 למוך ששלח את עבדו לעיר אחת על איזה עסק
 שלא יעקוק צעניינים אחרים כדי שלא יתחמקו
 בשליחות אדונו ובהן דרך צדו ארבעים וצותק לשונו
 והאכילם והקסק ויסע עושה כל אותו היום צונטה עד ש
 לשלום . הלך וירד לקפינה לעשות שליחתו ישנה הקפינה
 העיט כדרך הקפינות כשלא יש וים הרצה אז גושטה הקס
 וזה עשה הלך ושכר כמה בני אדם כדי שילכו הקפינה ו
 ונוקמה ונתעבז בזה יום אי . וכן כמה דברים שיקראו
 בדרך ונתעבז איזה ימים . וכשחזר להגלך אפי' ששוע
 שנתעבז בדרך הרצה ימים בלא הליכה ודאי לא יבוע על
 העיבז שהרי צלי אותה העבזה והעסק צענין אחר לא היה
 לעשות שליחות הוולך וא"כ כל מה שהיה עוסק ונתעבז
 עושה שליחתו . כן הדבר הזה כשהאדם שלוח לעו"ה לע
 שליחתו ית' דווקא ולא להתעסק בשום ענין וצעניי העולם
 לעשות ואלוהיו ותורתיו שלא אם לא יאכל וישתה וגל יישן
 יקנה ולא יוכר הרי הוא בטל ונתן ון העולם ונולד אינו
 ואלוהו אדונו . ולכן כשאוכל ושותה וישן וכוונתו לקיום
 לעבודתו ית' אינו דבר הרשות לא הוא ונמש וענין שליחות
 והוא נולד ון הולות כושל המ"ל . וכל עבודה שיעבוד
 השם יש שיש לה קין ופירות . ויש עבודה שאין לה קין והוא כי
 יעשה צעודתו התעוררות וכוונה היא גירמת הפירות כי
 השפע הנשפע ונלועלה הוא הקין ואם לא יעשה התעור
 כלייא קרנא . אבל ע"י התעוררות וכוונה באור חזר הוי
 זרע בארץ וחזר ועשה פירות וכרע ואש"כ ג"כ עושה וכן לעו
 אבל פירות שגדלו ושנה זו לא זרע וחדש הוא איכל אותה ולא
 פירות א"כ . וכן אותו האור הקדוש כרע בארץ העליונה
 ונגד לווחים . והעובד את השם תהיה עבודתו חזקה יותר ונ
 ונוונו כונו שולכו דכילא כו"ש ז"ל כשהיו ושלבים את ד

ב האריות והוא הוולך וצקס להלילו ויה כתיב ועד וועלי
 שא הוה ושתדר להללותיה שהיה אוור להם איני ונאווין לכס
 צוועלי שושא כשהגיע זמן תפלת הונחה כרע דכיל על
 ויהתפלל תפלתו ושז לא היה פתחון פה למוך להלילו . ראה
 ש שאפי' שהתפלה היא ונולוות שיעבור ולא יתרג' אזל לפי
 ון וכוונתם להעבירו על דת אף שהיה יכול להמתין עד הלילה
 התפלל ערצית שמים שאין לך אונס גדול וזה אפי' היה רואה
 עבודתו צעטה יותר חציצה ונאפו ומוקר עליה נפשו וכל
 ית' ודה כנגד ודה כשהאדם ונתחזק צעודתו ית' אף
 הא קלה ומוקר עלמו אפי' על הקל כמו דכיל שמוקר עלמו
 תפלת ונחה אף שהיה יכול להמתין ולהתפלל ערצית שמים
 צ לפני ה' צועלתו יותר ון החמור לפיכך עשה לו נס צהוד
 וחוץ ון ההללה עשה לו נס לענגו בלילה ונאופן ההללתו הצין
 ה היתה חציצה לפני הקב"ה . ארז"ל והתיית אכן מדה ושונות
 פוס גוצא שצצבל לא היו אצנים גדולות כי אם לצנים . ואז
 נלאכים הביאו אכן ונארץ ישראל וקתמו את הבז להלילו ולכן
 נאמר ואייתילו . וכס אחר כנו שאונו ע"פ אהי שלח ונלאכיה
 ית' דצי עלאי שהוא ארית של כקא הכבוד שהיה שואב ואומר
 ונרו אריות של תזיקו לארית צן גור ארית ודצקו שינייהם
 תלעותם בלי פירוד ונאיוות הארית השואב וקגר פיהם . וכס
 אד שהפליא עונו על רוב חשקו צעודה לענוו בצאותה הלילה
 ביא את חזקוק הכביא ונאך יהודה ואריות צעלי קדמו עונו
 כלו ישתו בצאותה הלילה יחד והללו בם הצורא ואז הלך לדרכו
 הוולאך שהביאו . וכל זה הוא לפי שלח היה ונלפה להללתו
 עשו לו נס לא כל כוונתו לנאוקר נפשו בחשק רב על התפלה
 א היה צדעתו אופן ולד ון ההללה . אוי לנו ויזם הדין כי
 ורינו הרע הנה יש העבור הונחה צצביל הגאח ונוון ויש קסק
 אה ויש צצביל עיולו ויש צצביל עללות וזה נאמר לפני יושב
 נרום ויה נקסר לפני שוכן שחקים :

במדרש

שיר הסינים הזית איש וזהיר זה יוסף . ר' י
 אומר יום שיטרוון של כילום היח והלכו כולם ל
 והוא נכנס לנולאכתו לחשוב חשבונותיו של רבו . כי פינחס
 ונשום רבו שמואל בר אבא כל מי שמונח את רבו כהוגן
 לחירות לפיכך לפני מלכים יתיילצ . ואם הושרת את רבו צע
 העולם הגשמי כראוי ילא לחירות ויתילצ לפני מלכים . ה
 את הסיי"ת ועוצד אותה בהוגן וכראוי עא"כ שילא משעבוד לח
 הנלחי והתדירי לע"וע . ועיקר העבודה תמיד יראה עלמו
 ועוצד יותר ועצירה קלה שאלם דש צעקציו יראה אותה
 הר גצום ותמיד יראה את עלמו חקר ונעבודה . וצתפק
 שערפה מעשה זמרי ונצקט סכר כפינחס . והנה אומרים
 משל והידה שנים נכנסו לצית הפחמי הלוקף נחושת אי נשחרו
 נוצק הפחם ואי מיהר על עלמו ולא נשחרו פניו כלל . אדם
 נשחרו פניו רחץ פניו היעב ואתו שנסחרו פניו לא רחץ את
 כלל ונשאר צעחרותו . והכוונס לפי פאותו שלא נשחרו פניו לא
 אז עלמו כי אם ראה את חצירו שנסחרו פניו ושעז שהוא
 שנסחרו פניו כמו חצירו ורחץ את פניו . ואתו שנסחרו פניו לא
 רואה פניו כי"א פני חצירו שלא נשחרו כלל ושעז שהוא ג
 נשחרו פניו ולא רחץ ונשאר צעחרותו . כן הדבר הזה צרות
 לרשע וללדיק שהרשע נשחרו פניו צעצירותיו אבל אינו רואה
 עלמו כי אם רואה את חצירו שלא נשחרו פניו שהוא ה
 שחושב שגם הוא כמותו לדיק ואפי' יותר עוב ומעב ואינו
 לרחץ השחרות . אבל הלדיק אינו רואה עלמו לדיק כי אם
 את חצירו הרשע ושעז שהוא כמותו חייב ותמיד
 עלמו ורוחץ :

שיר על המשל הנזכר

ואיך טמון בתוך השך כעורים

יקו לאור בצדיקים נמורים :
 הדולקים בתום דרך ישרים
 בעיניהם כסוררים וחסרים :
 משל הם כמו שני גברים
 ונכנסו לבית צורף בכורים :
 את יצאו פני אחד ברורים
 והשני באהלי קדרים :
 זה אד זה בהבט החברים
 ידמה הוא בפנים האחרים :
 נני נרו ביפות הם יתורים
 אשר ירחץ כבנר בנתרים :
 הנשחר ירקד כשעורים
 והוא נשאר בפנים השחורים :

פרק ו' מעלת האמונה והבטחון

האמונה והבטחון כיתד התקוע בנקוס גאון שלא
 תנווט ונלצו אפילו רגע אחד כי הלא החריבות איכה
 ועלת בלום . וכן אור שלום הנולך ע"ה וראיתי תחת השמש
 לא לקלים המרוץ ולא לגבורים המלחמה וגם לא לחכמים לחם
 לא לכבדים עושר וגם לא ליודעים חן פגע אחד יקרה את כולם .
 אע"פ כגמי דמי הושיע והצדקו סיו יודעים לשער כוונת טפות

יש ציון ונורא ונעורר ולא היה להם פת להם לאכול. וכן
 כי לא נעורר ולא נעורר ולא נעורר הרים לא נעורר שהאדם
 ועיניו בקחורה והולך ונעורר לנעורר נעשה עשיר ואפילו
 זכריות והולך ונעורר לנעורר ונעורר על הנעורר ועל
 נעשה עשיר. ולא נעורר הרים ח"ו אלא נעורר ח"ו כל
 זכריות הרים ח"ו אלא נעורר ח"ו כל נעורר ח"ו כל
 הללו למה כי חללים שופע זה יפיל והי ירים ויזן את
 ששים נעורר נעורר לא יזון אחרו ציטו. זהו הטעם שזו
 למה קח לנלמה אחר וכן שנים נעורר וכן והנה אחרו
 הו' לנעורר לנעורר לנעורר יראו את הלחם אשר האכלתי להם
 נעורר ונאי נכקא וינה חס יראו את הלחם חס לאו אלא
 וינה כי חס יש להם וייעו אמונה ח"ו על נעורר ח"ו על
 הלחם הזה שזכתי את אצותיהם נעורר נקום שהו אצתי יקח
 כדי שלא יצטלו ונעורר זה שאיר לנעורר כדי שיגזל
 עלום כל דורות הצאים ונעורר האמונה והבטחון וזאת
 לעשות אחר עונות כסורים להרויח זהם. וזה שארז"ל לא
 הנעורר בקחורה ונחכים. אחרו חכמי הנעורר:

משל

שדיוו לכל הנעורר בקחורה ונחכים לגנב שגנב
 ונקיים שונ הרחי"י היה לו לנעורר ידו ולנעורר כפר
 כך זה ויה לי להכניס עליו בקנה הרי באנולעות הקך זה
 אהעבק זו צהיתר ויה לי עוד לגזול ולחנוק ולקוף ונעורר
 עבודתי באחריתה נר ונעורר שהנעורר יוכיח שאם העלה
 צאהת והים קופו ליכול ציד בעלי הנעורר ונקבל את
 בעניוים קשים נר ונעורר. לא כן אש היה ונחכס ונחלה ונעורר
 ידו היה נח על ונעורר כבוד. כך אש הקורה הוא צנור
 וכשראה בקורתו ונללחת והי הלליה צידו לא יהיה חץ להנעורר
 יתר נקודם להנעורר בקורה צקלוי ארץ ויש נחוקים דכל
 הנעורר בקיני העולם ח"ו להפטר ונחוק והפקד. וכן
 שלונה הנעורר דש ונללחת אכול דייך סן השבעו וסקיאותו
 שפיע לו עושר כי הקצ"ה אירו עושה כי אש לנעורר האדם. כי

שוא בגלגול זה הדוחק יתקנו שאלו נתקן ודאי לא היה **והבטחון** והוא שאמר הכתוב וילא העם ולקטו דבר
 הקצ"ה דדוחק כי האדם המגולגל אפי' אם יעשה כל **ו** ציונו לנען לכקו הילך בתורתו אם לא והוא שטבע האדם
 שבעולם לא יתקן עד שיתקן וזוה כנגד וזה וזה שהעיון ולחוק ולכנס ולצור הוא שצביל שאינו מאוין בהשגחתו
ומעשה בחקיד א' שכנס לתוך שדהו וראה פרלם והיה ח"ו על נמוכותיו באוונתו שוא לומר לא תזנון כי פרנסתו
 בגדה וזכר שהוא שבת ומאלך ולא גרם ונאל לא ארוח וצביל זה הוא להטו לחוק ולצור ולחקק
 לו כס ועלתה לו ללך ומונסה היתה פרנסתו ופרנסתו אנשי צביות כל נודות הרעות הנקצצות לעשות הכנסה יותר ונדו
 ונסה הרב האר"י זל"ה הגיד כי החקיד הזה היה בגלגול לנסתו כפי דעתו ולזה אומר צנון וילא העם ולקטו דבר יוס
 שחילל שבת שעליו כאומר וינאלו איש וקושש עלים ציוס ציוו שאם יאזינו צי על נמוכותיהם ויס להם צמחון שלא ילבינו
 ונתגלגל בחקיד הזה או ר' יהודה בר לעאי או רבי יהודהם זה לומר זהו הנסיון שהולכים בתורתו כולה. ובהפך ח"ו
 צבא כמו שהוא כלל בתלמוד כל מקום שמוזכרים חקיד א' לא הרי הם טלו לא שגורו אותה כו"ש ע"ד צא הכניף
 הוא כו"ש ז"ל ע"י שיטוור שבת אפי' בנחשבה שחשב לנעמידם על אחת שהיא האמונה והבטחון קיום כל התורה
 אפי' לא גרם שיהו חקידות שכפי הדין הראהו יותר ע"י הקירה טלו עזרו על התורה שנושבו האמונה יכילם
 בגלגול ראשון והיקן אחריתו וראשיתו כח"ש הרב שבת ש

על שהיללו ג"כ שבת החייהו שעשה לו פרנסה ולאנשי ציתו **כמה** ונעלות עוזות יש צצמחון. הא' הצועה צעם דווקא
 הפך וזוה שהיה עני חשוב כנות קודם לכן שהוא הפוכו של **ו** ולא ישים עיניו על צ"ו הוא נעור כנעם דברים שהרי
 צואשית דכשתתקן חזר להיות לו פרנסה בלי לער כלל ופחשם צמחונו צצ"ו לא יעלה לו הצ"ו כי אם הנחת המנוון אצל
 היתה ואלין לל"פ ח"ד שונרונה צשונו ללפחד. הכך רואה צצ"ו יכול לעזרו צצביל הנאות אחרים שבעולם ונקרא העולם
 שהדוחק והלער של המנונות יש לו חוק וגבול ואין וי עזרו צחלייו או וינתת צניס ונהרצה פגעים אחרים. וא"כ
 צזאת הסהגה כי אם ונגיד ונראשית אחרית המנהיג את אפי' אם תנאל לוונר יהנהו צנונון כפי רצונו יפקיד האדם וכל
 לעוצתו אם צדוחק ולער אם צריות :

והאמונה

והצמחון קיום לכל התורה כולה והעדרה הקנה הרלון הזה הקצ"ה ונסלק עזרו ונונו ועל ענייניו. הצ'
 הפקדה. והוא שצביל שאין האדם ונאוה צצמות באדם ושם עניינו עליו אינו צוגדת האהבה כוונס הפנים
 נמוכותיו שצאים לו וכן השגים אז לריך לעשות חופשה ולסקר וללפנים אל כשצמות אדם צצציו ושם ונענתו צו האדם שכנגדו
 וכן וזוה ויני עזירות שיעשה האדם צצביל המנוון ונונעו ונל"י ישים עין עליו ונאלף קרם ונכאן ונכאן. אצל השם צמחונו
 ונלות. ואם צמחונו צהש"ת חוק שקולת פרנסתו אינו רוד צצ"ה ג"כ הקצ"ה ישים עין בהשגחתו ומנולתו עליו כמו שנתן
 חונדת המנוון והוא שנונר ונהרצה עונות לאין ונקפר ונענינו על הש"ת ותלת איתם לשנויס. הני תראה כנה גרוע האדם
 שהנציף צא והעניוד את כל התורה כולה באחת שפאונר והשם צמחונו צצ"ו. השם צמחונו צצ"ת הוא דוונס כמו אלין
 באוונתו יחיה והוא ונעם האונר :

ונראה

לפרש פקוק הכאונר צנון שרונה על הא' השם צמחונו צצ"ו הוא דוונס לאילין שהוא דחוק הרבה מן המנייה

וילמדך לערוך ולישא ונשא בכתף להשקיפו ואם יחלה ולא
להציא ויטעם האילן והלך לו. כך השם בטחונו וצדק
נתחזק ונחש"ת שהוא ונקוד הוים החיים ולריך הושה
להציא ונחזק ע"י בני אדם ואם יחלה הרי הוא בטל ונחזק
ופרכסו. אבל השם בטחונו בהש"ת הרי הוא כונו אילן כעו
הנשר ונושם שהוא הש"ת ונקוד ויטעם חיים והוא יונק ונשם
לריך לערוך ולהציא ויטעם ונחזק ואם אש יחלה או ידל
העולם ונפרקתם הוא יונק ונושפע ונוקוד ויטעם חיים.
פחיתותו וגריעותו השם בטחונו על צ"ו כוונתו וכי אחר
הצוטה עליו הוא צווח על נחיתו ונחיתו אש רגע
ברגע כוונתו ירד ונלולתו ויעני כי לי הכסף ולי הזהב
הי ואצד העושר ההוא צעין רע ונולל ונוטל ברעב
אם יהיה בטחונו בקונו תמיד הוא צווח על נחיתו ונחיתו
יהיו כל העולם עניים שפעו ית' אילו פוקק לעולם ונה
נולדו ונלפנקו וצאו הדי צחיות שאנחנו נראה
הפסיקים :

ברוך

הגבר אשר יצטח בה' והיה ה' וצטחו לווה כפל
והיה ה' וצטחו הכוונה צל לוונר תראה כוונה
הצוטה צטק דווקא שהרי הצוטה בה' ג"כ והיה ה' וצ
הקצ"ה ג"כ יהיה לו לנצטח ולנצר ולשום עין השגחתו
ונש"א"כ צד"ו שהצוטה ישים עינו על חצירו אבל חצירו לא
השגחתו עליו כונו שאנחנו לנעלה ועוד אנו והיה כען
על ויטעם ועל יוצל יטעם שרשו שהצוטה צאלם הוא כונו
מיטעם ונחזק להשקות את אילניו אבל זה וזה כען שתול על
ואינו נחזק ונעטו אש על יוצל שהוא הנשר הגדול השפעתו
ישלח שרשו. ולא יראה כי יצוא חום שהצוטה צד"ו הוא
הנחת ונוון דווקא אבל בא' מיטעם כונו פירענות וני
שום הוא והכנז זה עליו והם הצוטה צאלם בטחון ונחזק
בסתלק כל שאר מיני עזר האלהים מנעו שהקצ"ה אנוני ילך

ענתו הקנה הרלוץ ולז"א ולא יראה כי יצוא חום שחון ונ
קאה שהיא על ויטעם ונקוד אש לא יראה כי יצוא חום שרצ
חום הרונח על נדת הדין והנקודים והפגעים הרעים הנההוים
כה שג"כ נדת הדין לא תפגע בו שהרי בטחונו על השם דווקא
אש יעזרתו בכל מיני עזר. והיה עלהו רעקן וצטנת צלורת לא
אב ולא ייטעם ונעשות פרי הוא זה שאנחנו שהוציא ויטעם ונחזק
שקט אילניו כל זמן שיש לו כח אבל בזמן שיחלה ויהש כוחו
יב"ל להציא ונחזק יצאו כל אילניו לז"א על הצוטה צטק
י שהוא נעווע צחוד הוים ונושם תמיד עלהו רעקן שאף אש
אין ויחלה יש לו צוטה להפרכס שפרכסו צלדו ונן הנוקוד הוים
איים שהשפעתו איהם לריכה עורה. וצטנת צלורת לא ידאב
א ייטעם ונעשות פרי הוא הדבר שאנחנו שהאלם הצוטה עליו
הוא וי הצטחו על ונחיתו אש רגע אש שהני גופו אנו
כ"ש ונחיתו שחון ונוטו שאצד העושר ההוא ויאכל חודש
החלקו וא"כ ונוני יתפרכס לז"א וצטנת צלורת לא ידאב דהיינו
לצורה על ויטעם השפע שאם יקלק שפעו הקצ"ה ונן אהם
צוטה עליהם ונוני יתפרכס. אבל זה הצוטה בהש"ת אש
תהיה שנת צלורת אש"י שירלה שיועטו שפעו ונן העולם הוא לא
אב ולא ייטעם ונעשות פרי ונאחר שצברו על ה' אהיו שהשגחתו
והשפעתו חדרית אין לה קץ ותכלית :

הסוד

א' ג"כ היה לו בטחון בהש"ת שאש"י צפיו ודיבורו
היה כזה שלא יוליא הצדדים ונפיו שלא יהיה
אש ונעשות דבריו שהוא צוטה צאלם ואש"י כשילמדך איהם דבר
חצירו היה נחזק שמו ית' שהוא הפועל והעושה. פעם אש ללמדך
אין ונן הוונך וכך אנוני לו אנוני איהם דבר ונוון שכבר שאתי אותו
העשה שאתי אודה את הצוטה ואשצחק. ואם לא תעשה
שאתי אודה את ה' כאו עשה שאתי ואלון אותך לכך זכות
הכוונה שאנוני לו אהם ידיים של הקצ"ה ולא אהם העושה וההודאה
היה דווקא שש"ז. אבל יש לך שצח שפעם על ידך הגוונות

והחסד ויגלגלין זכות ע"י זכאי : ואם לא באה שאתי על ידי
אדון אותך לכך זכות שיהיה היתר זה שהשם אין לכוונתו
אחת הלאה לדעת שאפי' כבישאל דבר ונחצרו לריך שלא
עינו וצטונו ח"י ונהש"ית לא באו הוא שוא ונהש"ית וס
הוא ידים וכלי של הקצ"ה שעושה על ידו . זה ונאמר קום ונקום לכל א' וא' ונצוהו אלל צחאפי' שלריך צחא והוא
אחר הנצר אשר יצטו באדם ויש צטר זרעו ויגן ה' יסוריו ונאמר ערפו ונחצו ונהש"ית ונחצו ח"ינס צחא כי
הכוונה שהוא הלצ הוא העיקר והאמונה תהיה תלויה בצקשה ונהא יהו ונקירות הלצ . והשגות זה שלא הציא
ותקושה כלצ שהשם הוא העושה והפס הוא לצו ולא לצטוהו ולא לצטוהו ונהש"ית להכין לו ערפו ויש ונצטו
לא ון השפה ולחון להיותו כלי של הקצ"ה הפועל על אדם והיה לריך לזה עורח שיעשה חנופה ועניינים אחרים
שארכ לנ"י סיקור לצו ונהש"ית ועושה הפס והלצ להצי' אלל חסו לו ויש לשתות שונחנתם ועושה ומרפסם ונרצה . אלל
זנה הש"ית תהיה ונה שתהיה נרצה ורצנה כנ"ש ונעציע לכל
לרון ולא וננון . ולכן אפי' שפע הונגיע לו כצר הלך אז לאחרים
ואונסול על זה

משל

להצתים והגמות הקוונים זה אלל זה וצחך הכוונת
עשוי כמו חרילים ולכורות ונושכים וי"ש ון
הגדול והולכים ונחשקעים בכל הלכורות צחוך הכותלים ולא
הונים כמו שעושים זה בכונה ודינות וכל וי עבונה צית
כלל אותם הכותלים יעשה חור א' בכותל ונניח צתוכו
שיואלים הוים דרך קס והם שותים צלי עורח . וי' שאינו
הכותל ונניח הצחא לא יצאו לו הוים . היה אדם א' חק
וגרוע שיצב לו נלא הציא צחא ולא נקצ בכותל והיה בכל
ושעה שלריכים הוא וצני ציתו וי"ש הולך ונקצב אלל הש
ונלצין פכו עד שנותנים לו ונעט וי"ש לשתות . ואם נותנים
וי"ש לשתות א"א להיות לו וי"ש בהרואה וכ"ש שא"א שיטע
ציתו אילנות שלריכים וי"ש ונרצים ואינם נותנים לו השכס
ועוד הוים שנותנים לו השכנים הם באונת שלו . ועכשיו ש
ורולס ונהא ולא נקצ בכותל ולא הניח הצחא נעשה כוונ
נותנים לו . ועוד אין נותנים לו כל וי"ש הונגיע איו לא
כדק שנותנים לעני . ועוד אס יחלה ולא יוכל לערות ולהצי'
בחיפו שלא הוא ינות צלונא . ועוד כל ינוי רואה עלמו כלא

וכן הדבר הזה שהקצ"ה ון ונפנס לכל
אחת הלאה לדעת שאפי' כבישאל דבר ונחצרו לריך שלא
עינו וצטונו ח"י ונהש"ית לא באו הוא שוא ונהש"ית וס
הוא ידים וכלי של הקצ"ה שעושה על ידו . זה ונאמר קום ונקום לכל א' וא' ונצוהו אלל צחאפי' שלריך צחא והוא
אחר הנצר אשר יצטו באדם ויש צטר זרעו ויגן ה' יסוריו ונאמר ערפו ונחצו ונהש"ית ונחצו ח"ינס צחא כי
הכוונה שהוא הלצ הוא העיקר והאמונה תהיה תלויה בצקשה ונהא יהו ונקירות הלצ . והשגות זה שלא הציא
ותקושה כלצ שהשם הוא העושה והפס הוא לצו ולא לצטוהו ולא לצטוהו ונהש"ית להכין לו ערפו ויש ונצטו
לא ון השפה ולחון להיותו כלי של הקצ"ה הפועל על אדם והיה לריך לזה עורח שיעשה חנופה ועניינים אחרים
שארכ לנ"י סיקור לצו ונהש"ית ועושה הפס והלצ להצי' אלל חסו לו ויש לשתות שונחנתם ועושה ומרפסם ונרצה . אלל
זנה הש"ית תהיה ונה שתהיה נרצה ורצנה כנ"ש ונעציע לכל
לרון ולא וננון . ולכן אפי' שפע הונגיע לו כצר הלך אז לאחרים
ואונסול על זה

שיר על המשל הנזכר

אוייה על סבלים לא שבלים
להשים על בשרים הכסלים :
לא נשען במאזין ומזין
ואין להם לטבותיו גבולים :

וידמה הוא לנגות גם מעונות

וכותליהם באמצעם הלולים

והנהר מאוד ירוץ ויגהר

והוא נמשך באותם השבילים

והיושבים מחוטטים נקבים

וברותם מריקים הם ונוזלים

ואחד בם אשר נמצא בקרבם

מאוד עצל ולא עשה פעלים

ועת יצמא יסבב בחיילים

לרוות פיו כמו דלים וזלים

הראות מאוד נבזה כמו זה

ודומה הוא לאחד הנבלים

הלא יוכל לתקן הוא בנכל

משוך מים ולעשות נחילים

ולא יבוש ויחבוש מזורו

ויתענג ולטעת אשלים

פרק ז' • מדת הענוה

ניקף

הענוה הוא ניי שלבו כלב הארץ או חכם גבור וני
ואין אדם יוכל לעמוד בפניו ועכו' נשבר לבו ונח
הוא המעובה והמעולה לפניו ית' כו"ש לב נשבר וכלב
אשרון . ודימה הלדיק ההולך לפי תומו כמו השמש צעת לקחה

הענוה . אין אומרים נשבר לא לנו שהוא שלם וחזק יפול עליו
אין שצורה . ואין לך דבר שנכניע הסט"א כמו מלת הענוה
א"ש האר"י ז"ל ענוה גיונו קל"א כוונן כו"ש שהיא נכניעו
רואה את העניו שפל אלב אין לנעלה נוננו והוא כונו קולם
לב ארלה ורלשו נגיע השנוויה ולכן ענוה גיונו קל"א עם
זלם כוונסר עכ"ה . ואנונו ז"ל הנעלבים ואינם עולבים
ונעים חרפהם ואינם נשיצים עליהם הכתוב אונור ואוהבו
אלה השוש בגבורתו . ויש שדיונו הנעלבים ללאה השוש
צורתו פ"י הוסי' ז"ל כי הנה בבר נודע כי אור הלצנה הוא
אור החוה שהלצנה היא גולם בלא אורה וכל זה שנותחקת
נכה תחשך ונעט ונעט עד שבקוף החודש תחשך הרבה
הרבה ונתחקת ונוכח . ובתחלת החודש היא נוכחלת להתקרב
עט ונעט כנגד החוה ונאירה עליה ונעט ונעט והנה החוה
ונעה חרפתה והלצנה שאורה א"א לצי וולכים שישתישו
בתר א' . ודאי שכונתה שתתים גדולה ונונה ואש"ס שהקה ותיא
אירה ללצנה הנויד . וכשם שנגיע עלצון לגוף החוה ונפאת
צור הלצנה החתיה כנוך לראשו וחברו של תלי . ואחר שתלא
שונש ונקורה אז נאירה לה החוה צפנים נאירות כצראשונה .
החוה הינה עולצת ונחלת על עלצונה ולזה דיונו הנעלבים
אולה ולדיך טילונד האדם ונונה אש"י שקבל עלצון נחצירו
וקטון ונונו לא יונע טוב ונונו ולא נצעי"א שאינו נזיקן לא
נניצ לו כונו נעשה החוה ולזה יתדוה כלאת השוש בגבורתו
אחר שנתקפה וכתגברה על הלצנה אש"ס נאירה לה ולכן
חדשנה הקצ"ה שיהיה אורה כאור שצעת הימים וג"כ לכל ניי
ונורה כונעשים הקצ"ה נחדש ונאיר פניו להיות נכה נחיו
נשכינה . או הכוונה שדיונו ואוהבו כלאת השוש על הנעלבים
הנה הלדיקים הנעלבים ושנועים חרפהם אינם חוששים
כי באות עלצון הרשעים וגדופותם אין נגיע שום
אשרון . ודימה הלדיק ההולך לפי תומו כמו השמש צעת לקחה

ולפי שהיה צוחר בענוה הקהכל גדעוהו כי בארץ ויהי חשקתי צבס לא בצביל השפלות שהיתה צבס ותשנושו צבס
וארץ שפלה ונקוס הגיליות יש עס צבי אלס שפלי . בצלה האחרון היה לייך לכס לעשות כלולו שחגל
שוחשבים עלום כזהנות היער ואוכלים עשבים והס עלותיכס יוח ון הקודס אכן תחזרו לקדוותיכס ואחזיר אתכס
וצחוקר כל . ונורוז חשק הונלך בענוה אונר הונלך הענוה . שצחחס . חועתה יגל לעריכס כפלי כפליים וואחר שכבר
לסס ואקח וואתס הצבי אלס שפלי הערך שוועריכיס נתי ונשאתי אתכס ועכשו תחזרו לשפלותכס כי איכס
לכזהוה ואלודס חכמה וצוה ודעת שישנושו לפני . ולפי זס לשרתני חוץ ון העונס הוועותד לכס שלא עשיח לרובי .
ונקום שפליס ונצוים ואוכלים עשז ודאי אוחזיס השפלות זע לער יגיע להס שאחר שלודו חכמה וענודו לפני הונלך
האחרון אחר שילודו ויציו וס היו ונקודס לכן . וענו כל ונדים לרעות כזהוה וענוש יעכשו בעונס רע ונר על שידעו
ואנורו איז לא תשלה ולא נביא אותס כי אכחו עבדך ואידו . כך הדבר הזה הונלך הענוי ונלכו של עולם שאין השווישו
נחשבים לפניך אפי' כתולעת באדום ונה לך להציף ואס צבליס השצורים והוא ונתכסג בתכלית הענוה וכן כל
ונרחקיס עד שילודו חכמה ויערתו לפניך ולא אצס הונלך רחמי השרש הראשונים שהס ונלכתי השרת אוחזיס צוודת
ששלה לסס והביא אותס להצבי אלס ון הגיליות כצוים וקחזויה שאין שנייתס לא קראה ולא שגאס ולא תחרות שכל אי עושה
ואיס ונכיריס עלום אס כהנוה אס צבי אלס : והניחס הד להצבי כוונסיל וקרא זס לא זס שרואה את הצירו גדול
אלל החכמים ללודס דעת וצויה ושירות חכמי הנונו . וצרו רחמי וחקדיו לעשות עוזה עס צבי אלס . וגס
והודיעס כי ונה שצחר כהס אדויתסס הוא בצביל שפלות צוודת צבסליס אחר נעשה האלס עפר ון האדונה . וילודס
האחרון . ולנודס חכמה וצויה ושירות הונלכים . וצאו ועס וצויה לענווד ולשרת לפניו כנו הונלכיס . ואפי' שאמרו ונה
לפני הונלך עס אותס השריס וטיועליס והושרתיס . הראשונס כי תוכרכו אפי' צחר בצבראיס ונעפר וצויר לו וכולס
רואי פני הונלך יש לך רחמינה וחקד גדול ונה שצשה עשפליס זסס בצלה האחרון והס ישרא כוונס כי אהס הועעו
הונלך אחר זס זמס דעתס עליהס וצוה רוחס יותר ון השל העוים ונוועמיס עלאוכס בענוה ושפלות . שישרא יש להס
והושרתיס הראשונים . כוונס יגל עונקס שכל העוזה שגל ודווי שני תורת אונת שנעע בצוכנו סס ונכיריס חקרונס כי
עוהס הונלך הוא בצביל שהיו שפלי סרוח בצלה הא זרון יס עיקר יס ונטיפה סרוחה ועפר ון האדונה . אצל עכו"ס
מעבדיו הראשונים וכ"ש שלא נתגאו עבדיו הראשונים לא היו סן קיס שהס גאים גאוותניס שאין יודעיס צין עוז
קראס ואנור להס להוכיחס כי הלא קודס שלודתי אתכס חע ואיכס ונכיריס ערכס להשפיל עלום . וע"כ כשאין באלס
ודעת אס הייתס צויה רוח אז הייתס הצוים כזהוה שאלס סו צוה וצא לפני הקצ"ס לעבוד עבודתו הלא חונלס צעיו
יודעיס בעלום אס סס גיוליס וצבי אלס או אס סס גרושס עבודתו וואחר שיש לו תורה וחכמה ונוקס והצין ונה שהיה
והס כנו הקוס שהוא גאה ונאוד וגס רוח והוא ונרכס שאי חילתו . וצחר צו השס ליוז שפלתו אז יחוייב לו הכניעה צוחר
דעת להכיר שפלותו לא היה לכס קפידס בצביל גאוותכס וע"כ יגל העוזה שעשה עונו להטייז לו כדי שיעשה רלונו שצוחר
שלודתי אתכס חכמה וכבר הכרתס שפלותיכס ונה שהייתס לפני . והאלס שלא הכיר בשפלתו וגבה רוחו עליו חשב עלונו
ונקדונת דנא כונקל כזהוה כדנו וידעתס עיקריכס ונה הייתס ה הונלך שהרי הונלכיס חויד יש להס ודת הענוה והשפלות

שלא הגיע חסרון צדק החנוה כי אורה הוא צדק לקוחה שהם צעלי ונווין . ונכחן כלמוד עי שהוא תמים ואינו צעל
 ונקודם ונמש אצל דווקא לעיני הכוחים יושגי תצל הקוהוא העניו שגודת הקצ"ה להשתמש בכלים שבזרים ואלדצה
 ללכנה רואים כאו החנוה כפגומה . אצל צאונה לא נפגמוהו אללו הוא התמים והשלים הוא צל לידבק צעזדותו ית'
 לא הירח דווקא עמד ציניהם כך הלדיק לא הגיע לו פגם תגדל עצולתו לפניו והעניו שיראה עלונו שפלו וערכו קטן
 צעלצון שהוא ולכן דינו אחרו לשמש . וכ"ש שיוסיק הלדיק דם שהוא נעוחד להיות עפר אין ראוי לו להרים ראש וליקום
 על מעלתו כי לפי דרך העולם שאדם שוכח ציון נמשו ומר שהרי כל וזה שאוונרים לו הוא נעוחד להיות כוואנרים
 אוונר לו שלא יקבל להיות נעלב ויהיה נוקם ומוטר אצל כשן לך וזה פחותה כנו העפר והרנוה והתולעת והאשפה .
 כוזה רוח נוריה על זה ודאי יהיה לו שמוחה גדולה . כי לפי כשיקבלנה לחרפתו צעוונה יהיה לו נעשו תרופה למחלתו .
 האדם יתזה ויחסיק לאלהים צעציל הנאת ונוון והוא ה התנא נאוד נאוד הוי שפל רוח צפני כל אדם שתקות אנוש
 עלונו צחנופה וכיולא ואין לך נצוה כמותו לשמים ולצרות הכוונה אדם שהוא עמיד להיות רנה ותולעת יש לך נצוה
 יקבל ציון העלצון מי שהוא טוב לשמים ולצרות וכנוה ומה . וא"כ כילד לא יהיה שפל ולא ישיצ על עלצונו . שכל
 ישי לו : ומשלו

משל

למלך שהיה בונה חבילת העכצים והיה לו כנפו . הצעלי ונוקר נתנו ועש לונה שצחו אצותינו ל"ג חלקים
 עכצים ושלו לו אזהציו ונאחר שהוא שונא את העעעלצים ואינם עולצים . צי שוועים חרפתם ואינם נשיצים .
 לונה אינו נשחית את הכרם ח"ל ופני בלני אהב את היין ושום נאחצה ושנאים ציפורין . הוא כי גי נדריגותים צענות
 ונחם . כך הדבר הזה צחרפה וצציון יש שני דברים . אי נחת גדולה ונחצרתה . כי הלא תראה יש צני אדם שאינם
 אינו נקבל שיוחול על עלצונו וצי השכר הגדול הנמשך לו וריס יצחצחיהם לעלוז אותם אצל כשיחגרו בהם אחרים
 וא"ש כשיקהכל צעצח הווגיעלו ונונה שאין לה ערך הקל צצם אינם ווותרים לא גס הם חזירים לעלצם . הצי אפי'
 חרפה להיות נעלב ונאחרים . ואונרו צונדרש אנכי להי יעלצום אחרים אינם יעלצים אהם אצל ונלעערים על זה
 אפירה הסי"ד כי כחצור צהרים וככנוול צים יצוא צענה . והגי חוץ שאינם נלעערים לא אדצה תכנס שווחה צלצם
 הקצ"ה ליתן תורה שטעו תצור וכנוול והניחו ונקיונם וצאו בלו עלצון זה כוולא שכל רצ והוה הכלית ומה הענוה . לזה
 וכנוול טעו צים והקצ"ה קראם גצנוים צעלי ונווין כו"ש ו צראשונה הנעלצים תהלה וצני אדם אצל הם אינם עולצים
 תרלדון הרים גצנוים החר חמד להים לשצחו אף הי יטבון לה : הצי שוועים חרפתם ואינם נשיצים אצל לוקחים לער
 החר חמד זה קיני ואעפ"כ פרע להם הקצ"ה צעיון שנים הגי עושים נאחצה ושנאים ציפורים כאוור שזה החילתם
 וצאו . צחצור נפל קיניה וחציריו ונעשה להם נס לישראל צראשנה והקצ"ה וואק צעזודה שאין בה ענוה . וכל הנצראים
 צקיני כאור אנכי הי אהיך וצחצור כאור אנכי להי אנכי אצוהילורים אם אינם שפלים צעיניהם ונאוקים הם לפניו :
 צי פעמים . ובכנוול נתקדש צנו של הקצ"ה צעולם עיי **משל** למלך שהיה טצעו עניו והוא נאחצה צודה הענוה
 צחר הכנוול ואונרו הי הוא נא היס הי הוא האהים . ונה וכל נשרתיו העוונדים לפניו אוחזים נעשיו וכשהיה
 שאי להם שבר ועינש כשצאו לידבק צענו ית' לא קיפה שאם דבר נולך צעצדיו ושריו ונאחציו ונשרתיו מרוב ענוותנותו

ולא ישתו בשום זמן לסיות גבסי רוח. והוא ע"ד זכ"ה דע"ה
ולא זכר לחטיו ונוהה ה"ה וסצי"הו עד הלום. ואם לא
החלפו ויהי ה"ה לנה לא יזכור קופו שאם לא ישפיל
ויסיה לו ענוה לזק הלא יחזיקו השם לקדושתו ויהיה
כזהלה. על דרך האור אני אורתי אה"ס אה"ס כו
השנה. ולא יטלוו צה"ס רעה והולעת ואינם צקוג עפר
כאדם תנוותון. והון וכן העונט הנועתד לה"ה. וכנוו
החכם ויי באינו זוכר העפר קופו להיות עפר :

ע"ד על דמשל דנזכר

צ"ל רבב ענוה החמורה
והשפלות עטרת פו ענוה ;
וכל מדות יכרות הם כנגדה
כמו שפחה והיא לבר כבודה
אשר מרוב גדולתה והודה
בהיק מלך כמו בתו יחידה ;
והוא הרים לשריו ההדורים
ומלאכיו וצבאות התעודה ;
וכת יש לו בני שפל ואופל
גרועה היא ומעפר יסודה ;
ובחר בם עלי מורד ללבבם
ולעמוד ולעבוד עבודה ;

הכנים והבינים בסודיו
ועמדם בכל יקר וחמדה ;
בל יתעו וגם ידעו יסודם
והשפלות בצוארם עקודה ;
אם באו בלא ענוה וגאו
הלא ידעו עבודתם קפדה ;
אם חשקו ורוב דבקו לכרובם
לסבתה בחרם לו לעדה ;
אם גסים במעשיהם יגרשם
ויפריחם ככנפי החסירה ;

פרק ח' * מעלת הסבלנות ומעביר
עד מדותיו

הנה ארז"ל כל הנועזיר על ודו"תו ונחלים לו על כל פשעיו .
כאיתי צמונר זהו"ה תנור חי ונשי תנורים ששכל הרנ"ק
זל"ה והתחיל צ"ג ודות ויי א כוונך הורה על היות הקצ"ה נלך
כעלב וקוצל עלצון ויה שלא יסבלהו רעיון סרי אין דבר נסתר
והסגנתו צלי ספק . ועוד אין רגע שלא יהיה האדם כיוון
והתקיים ונכח העליון ששופע עליו . והרי תולא ששופעם שלא
הנה אלס נגדו שלא יהיה הוא באותו רגע ונוט שופע שפע
קיונו ותנועת איבריו ועם היות שהאלס חוטא בכחו לא ונעו
ונונו כלום . אצל קצל הקצ"ה עלצון כזה להיות ונשפיע צו כח
חנועת איבר ו והוא נו"ליא אותו כח באותו רגע בחטא ועון
ונשפיעם והקצ"ה קוצל . ולא האנר שאינו יכול לנוע ונונו הנוצ

ההוא שהיה צרכו כגורע כוונותיה לייצג ידיו ורגליו כעין שצט למה כפל הענין בצולות טובות . לא הכונה על האומר לירצעם . ועכ"פ הכיח טבח ההוא . והיל"ל כיון שאחיה כנגדו ב' דברים הכו' . על הראשונה אנוני אני עשיתי שאני בראתי צלך ולא בשלי ועכ"פ לא נופני זה ונכע הטוב וכן האדם לא של האדם והזמעותיו והייתו ואפילו שהוא חוטא בשלי אני עלצון והשפיע הכח והטיב לאדם טובו והרי זה עלצון וקצף דהיינו הסבלנות שלא חסלק כחי ושפעי ונאצר ההוא החוטא וזה שלא ישוער וע"פ קוראים ונלאכי השרת להקצ"ה נולך ע"י ועל השנייה הוא אומר ואני חסבל שחצר הנשחית והיינו אומרנו וי' א' כנוך אחת א' בעל החסד הנוט"ץ ח החטא ורולה ונוני פרכסה גם כן אני חסבל ואחיה נעלצ כח ליכס ולאקוף את שלך ועכ"פ אחת קוצל ונעלצ עד ש' אומר לו לך אלל וי' שעשאך כדי שאולג את החוטא וכן צהשיצה הרי זו ודה שלריך האדם להחכהג זה ודה הסבלנות שאם אינו זנו היה יורד חקף ונעל כשנחה וכוחו . יש לך וכן איתו נעלצ אפי' לנדריה זו ועכ"פ לא יאקוף עוצתי ונתוק וזה שכי"כ הכעים את צוראו צרוז זדונות וחטאות וצב קל שיעשה והוא הסבלנות שיעציר על נדויותי יתקן עלונו

השנות

נושא עון הרי זו גדול וכן הקודם שהרי לא יכלו נוכחה עונשים קשים ונורים לצוא עליו ע"י ונשחיתים האדם עון שלא יצרא ונשחית . כדחנק טעובר עכ"פ לא יאחר ונחתו ולא לאחר וייתה כיון שסבל לצאר שחת לא ח' קונה לו קטיגור ח' והרי אורו הקטיגור עונד לפני הק' ואומר פלוני עשאתי ואין צריה ונתקיימת בעולם לא צשפטו הקצ"ה . והרי הנושחית עונד לפני הקצ"ה וצוה יתקיים אשר יאמר שיאמר הקצ"ה איני זן ונשחיתים ילך אלל וי' ש' ויהפרכס וננו והנושחית ירד וידוכטעל כשנחה או כורחו או נקוב ראשו וצדקה ובראשו הצ' אגוון ומוח שלדים צו הליידים עליו כפי עכשו עד שיהצטול הנושחית ההוא . ואין הקצ"ה עוים ואיתו האדם הטוב והקף על פני שונים ונלא את החוט בן לא נושא וקוצל העון כנו שהוא זן ונפרכס בעולם כולו והוא צחוק הנוים את הוא פתי ודאי לא יאחר החוט צידו צאנרו זן את הנושחית הזה עד שהיה ח' ונג' דברים . או שיש צחולצו וכי החוט ההוא הדק יכול לישא אותי ולהמשיכני והוא לא צחשצה ויעכלהו ויצט"הו צקיגופיו או יצטלהו שופט צחכל לישא עשרה ונשקלים ויפסק ואינו שם על לצו כלל . חבל ציקורין ונייתה . או ילך לנהינס ושם יפרע חוצו . והיינו שחפיק יודע כשהאדם צחוק הנוים הוא קל הצצה שהנוים נושאים קין גדול עוני ונשוא . ופי' ח"ל כל העולם כולו אחת קוצל דחאיתו ויכול להנושך אחר החוט לאפי לאפי ולא יפסק שהרי כילד זן ונפרכס ועוני כצד שאין אחת יכול לקצלו פי' לפרכסו עד שאשש דג ח' גדול ונשקל ד' צבי אדם צחוט כזה לא כנו שאמרנו ואתקן ח"כ הרי ודה הסבלנות זה גדולה שיוון ויפרכס צריה ונפסק החוט ההוא ונמטך ונעט ונעט כדרך שמוטכס את הדב צצרה החוטא עד שישב . ילמוד האדם כמה לריך שיהיה קצד שילא ליצקה ויכול . ואם יסול אדם לחוך צור עמוק שאין צו יקצול עול חצירו ורעותיו שהריע לו עד שיעור כזה שעדין רעוים אפי' אף חוטים ונאורו החוט אינס יכולים להעלותו קיינות שחטא נגדו עד שיהקן חצירו או עד שיהצטל ונלהושיכו כי אם לריך לו חבל חזק שיוכל להמשיכו ולהולאו . כך ויכולא . ולזה ינחה הסקוק אני עשיתי ואני אשא ואני חסבל וזה שהאדם צבי"הו ועושה עונות כנו השט על פני הנוים

א' קונה לו קטיגור ח' והרי אורו הקטיגור עונד לפני הק' ואומר פלוני עשאתי ואין צריה ונתקיימת בעולם לא צשפטו הקצ"ה . והרי הנושחית עונד לפני הקצ"ה וצוה יתקיים אשר יאמר שיאמר הקצ"ה איני זן ונשחיתים ילך אלל וי' ש' ויהפרכס וננו והנושחית ירד וידוכטעל כשנחה או כורחו או נקוב ראשו וצדקה ובראשו הצ' אגוון ומוח שלדים צו הליידים עליו כפי עכשו עד שיהצטול הנושחית ההוא . ואין הקצ"ה עוים ואיתו האדם הטוב והקף על פני שונים ונלא את החוט בן לא נושא וקוצל העון כנו שהוא זן ונפרכס בעולם כולו והוא צחוק הנוים את הוא פתי ודאי לא יאחר החוט צידו צאנרו זן את הנושחית הזה עד שהיה ח' ונג' דברים . או שיש צחולצו וכי החוט ההוא הדק יכול לישא אותי ולהמשיכני והוא לא צחשצה ויעכלהו ויצט"הו צקיגופיו או יצטלהו שופט צחכל לישא עשרה ונשקלים ויפסק ואינו שם על לצו כלל . חבל ציקורין ונייתה . או ילך לנהינס ושם יפרע חוצו . והיינו שחפיק יודע כשהאדם צחוק הנוים הוא קל הצצה שהנוים נושאים קין גדול עוני ונשוא . ופי' ח"ל כל העולם כולו אחת קוצל דחאיתו ויכול להנושך אחר החוט לאפי לאפי ולא יפסק שהרי כילד זן ונפרכס ועוני כצד שאין אחת יכול לקצלו פי' לפרכסו עד שאשש דג ח' גדול ונשקל ד' צבי אדם צחוט כזה לא כנו שאמרנו ואתקן ח"כ הרי ודה הסבלנות זה גדולה שיוון ויפרכס צריה ונפסק החוט ההוא ונמטך ונעט ונעט כדרך שמוטכס את הדב צצרה החוטא עד שישב . ילמוד האדם כמה לריך שיהיה קצד שילא ליצקה ויכול . ואם יסול אדם לחוך צור עמוק שאין צו יקצול עול חצירו ורעותיו שהריע לו עד שיעור כזה שעדין רעוים אפי' אף חוטים ונאורו החוט אינס יכולים להעלותו קיינות שחטא נגדו עד שיהקן חצירו או עד שיהצטל ונלהושיכו כי אם לריך לו חבל חזק שיוכל להמשיכו ולהולאו . כך ויכולא . ולזה ינחה הסקוק אני עשיתי ואני אשא ואני חסבל וזה שהאדם צבי"הו ועושה עונות כנו השט על פני הנוים

שכפסע ציני לצין הוות אלז דדזר קל כל דהו יוכל להליל
וואחר שהוא על פני הוים ויוסף וילא הפי צודה חי שיעשה
ווחל וקובל על עלצונו שהאדם הסתי אינו סס על לצו הדזר
שאוויר דדעתו כילד אוכל להליל נפשי דדזר קל כל דהו
העצרה על נדותי ואינו סס לצ על זה עד שיפול לצאח
לגיפסס שהוא צור העווק ויסי אין צו אלז נחשים ועקרצ
צו ואז ילף נדוה נדוה חס יעשה סס לא יעלוהו עד
ענשו סס ולריך לו חבל חזק וסס הזכיות והסרקליטין הרצ
יעלף ונשא"כ צע"הו הדווים לקף על פני הוים צוכות חי
וולטער ולא יפקיד וונון ולא יגיעה תיא הסבלנות כילול
לאורה ון הוים הזדוים . ותראה כנה לריך שיוותר ו
שהי חורה חורה כי תראה חמור שוכאך והוא כגון שראה
עצירה כנוס"ל עוצב העוצב עוור סצוק ויה דלצך עלוסי ו
עוור והיו הסוכא שסוכא להקצ"ה כיון שעצר עצירה ועד
החצר לחצירו שעשה חסירה שוותר לשנאחו חפ"ה ס
ריחם עליו ואמר תערהו . כ"ש חס הסוכא שלא ראה
עצירה והוא שוכא אוחו וסנוה דזר חי שיערהו ויקבל ויו
שדיו לעצד להיות כרצו . חס שוכא של הקצ"ה שהוא צעל הע
קבלו ואמר תערהו . כ"ש חתה צן אדם שהוא כעוהך .
הסבלנות היא דווגה לנוי שאקורות רגליו ככצלי צרול ויס
וופתח לפתוח ולצרות יס לך שוטה וזה . וכן הסכל ופסח
הכצל . ועוד דווגה לנוי שיש לו היכל נאה ונלווייר ו
והקרקע וליאה זבל דווגה כלא יושצ צאספה ונה לריך לו
וועטים לקנות ונכדה לכצד חת הקרקע וחת הרלפה ון
וכוולא סוכצדה היא יפוי הסיכל ובלעדס הוא הים כנוו אל
וארז"ל הועציר נדותיו היא ונצח כפרה יוחר ונויתת צ
הצט צכח עד היכן ונגעת העצרת הוודות :

שיר על המשלים דנוכרים

ה חזק כמו בזק בסבל
ותעביר עלי פשע והבל לי מק וחבלות ;
גם הרבה כמו ארבה הטאך
במדה זו פני האל תקבד :
הוא דומה שבוע מי נהרות
ומצא חוט מאוד דק הוא והבל ;
משך אש מעט מעט ויצא
והלך שש עלי עשור ונבל ;
אם נופל לבור עמוק ושפל
האם יצא בלי יתר והבל ;
איך ירוה לי שכחות ולא ישוה לקונו
הלא חובו למול טובו וסובל ;
והסבל כמטאמים לזבל
וטוב לו מדרות אונן ואבל ;
והוא עובר ומתהלך בתבל
וימיו הם כציץ ערה ונובל ;
ורגליו אם במאסר ופבל
בסבלנות יגלה שוה ושבל ; לי צביל

ויתבון

בעלי הנוקר שהעון אינו נוחק כ"א ע"י
 קילטער האדם כנגד העובד שהתענג
 ויתנוור כנגד השנוחה ששוח להקט"א ועתה ע"י לערו
 יהיה שנוחה להקדושה ואז הקט"א וילטערת ועתנוורת
 כל בלעה ופיה ע"ד אס גליאה זו מריבה זו. ואס יאור
 כח לקנף עלוי ולהתענות כי אפי חלוש המוג הלח אס
 לאדם המוטא בונה אתה רולה שיחכער עוכך אס יאורו לו
 יאור רחוקא ליטן. ואס יאורו לו גיית בנים יאור רחוק
 על כל גאורעות רעות המהרגשות לביא בעולם. א"כ
 יהלכה עבד א הדוכי. אצל הקצ"ה ויבוצ רחוקו על
 פתח להס פתח לתקן עונותיהם בדבר קל שכל א"י וכל
 ואפי החולה על ערש דוי יוכל לתקן עלויו צו והוא הקצ
 ונועזיר על גדותיו. ואס לא קבל זה צונה יופר עוכו בנת
 ואכילתו ושתיהו. ולעולם אס יש לו כח להתענות ולעשות קיי
 חייב להקתגף בין בענין אכילתו בין בשאר ענייניו חוץ ונה
 גדותיו והקבלות. אצל אס אין לו כח לקבול הקיגופים ויה
 לנעט במלאכת השס ובחורה ובעבודה ונחונת השיקות כמו
 ליה הקבלות והעצרת הוודות לכפרת עונותיו עם הת
 הגוורה :

משך

לנוי טילא עליו חובות אס יש לו ונוון לפרוע לא י
 לו צונה שיחחק לפני בעלי חובותיו ויקבול חר
 וגידופס אחר שים לו צונה לפרוע. אצל אס נודע להס
 החובות שאין לו כלום הנה אז לריך לקבול חרפת בעלי חוב
 וגידופוס ויקבול להס על כל ענייניהם ואז הס ורחוים
 בקבלותו שקובל להס חרפתה ואס לא קבל להס חרפתה וידוע
 אף שגודע להס שאין לו צונה לפרוע הס חובעים איתו וכל
 וציא"ט איתו לנשפט וישאר נע וכד ביניהם :
 בדבר הזה טילא על האדם חובות ונחונת עונותיו ופ
 אס יש לו צונה לפרוע לבעלי חובותיו ויטעו ויבטל
 לא

כך

מב

והסיגופים שהס פרעון החיבות לא ונהי צהעצרת וודותיו
 בלכות לצד כי אעפ"כ לריך סיוגו כפי כחו. אצל אס אין לו
 לפרוע כגון חלוש המוג ויגיש לו הזק ונה אז לריך לקבול
 וזכות ומחירופים המההווים בעולם ונח בעלי הדינים
 בצרו צעונותיו ואז יחמונו עליו דצלחו הכי אפי שאין לו צונה
 וע דנים איתו צדינים ועוכסים וחרוים. כי כן דרך כשבעלי
 חובות רואים את הנחצע שאין לו ונוון מקללים ומחרפים איתו
 שאין לו לפורעם הס ונשקייים לערס ודאגתם על ונווים
 וזו וחרפתו. וכשאינו ונחזיר להס חסובה הס שקטיים ולכן
 מריבה הקבלות לבעל חסובה כ"ש לוי שאינו ונענס
 ונוקתגף צקיגופים לפרוע חובותיו.

פרק ט' קבלת היסורין

קבלת

היסורין שנוחה היא ענין גדול לכפרת עונותיו
 שיהיה שונח שנוחה הדין עליו וילא צטלוס ונשאר חי
 אין נכד לאיש יותר ונפשו כמיש ציעקצ אפי ויקרא שס
 קום פניא כי ראיתי אהיס פנים א פנים ותכלל נפשי. הכונה
 על פי שכבר היה לולע היה שמה וקרא לנאקוס ההוא פניא
 איתי ודת הדין פנים א פנים ונאחסה ודת הדין עלי ותכלל
 כרוך השס על הלנת נפשי. וכן דרך יראי אהיס שכל יסורין
 אהיס עליהם אוננים צלצס ודאי יש לו פרעון יותר חזק וברוך
 אס שלא פרע ונוני כ"א זה הקל ואפי אס יהיו היסורין חזקים
 אס יש יותר כד ונהס. ורי יהושע דרש ושא והאשיל ושל לארי
 ורק ורק צהונה או חיה ונחצו לו עלס צגרונו ואור הארי כל
 ש צ"א ויוליא העלס ונתוך גרוני שלס אשלס לו צמיטצא צא עוף
 שגורו ארוך והרעיוו ארוך יותר ודאי והכניס חרטומו לתוך
 הארי ותצרו והוליו. א"כ אור העוף א הארי תן לי שכרי
 אס לא יאכל ויחיה ויחיה ויחיה ויחיה ויחיה ויחיה ויחיה ויחיה
 אס לא יאכל ויחיה ויחיה ויחיה ויחיה ויחיה ויחיה ויחיה

ועיזוק אבל כשילא האדם בשלום חי ונשאר צחיים יודע ומוון חינו נחשב אלל רוב הצני אדם צעה הללת גופם כמו
למי יום ונצוצו יסורין על האדם יכוין לייחד השכינה וליצור צמפנות יונה ועיילו את הכלים אשר באויה וכן פירשו
לקט"ח כי הרצה יש לה כניעה בקבלת היסורין בשמחה וקו עם לכווס אצנים ועת להשליך אצנים שאם יערם ויכנס
ע"פ עת אשר שלט האדם באדם לרע לו דהיינו כששלטה הכים יקרות יש עת להשליכם צים כשיראם הללת נפשו ונקרא
הנקראת אדם צליעל צישראל הנקראים אדם אתם והתקיי"ח עור צעד עור וכל אשר לאיש יתן צעד נפשו . וכן נז"ל
צווי יסורין שיהיו הוא לרע לו לאדם צליעל הכי"ז שהנחמקים לקרדיוע . והואיל וכן הוא לפי שהנפש היקרה וכל
כשנפדעה ונחצלת נ"ד . ועוד בכל יסורין יכוין שיצול ען יקר והגוף אלל הנפש הוא כעין הומוון אלל הגוף . כי הומוון
השכינה שהיא בלער חוץ לנחילתה . וכנאמר צורה ען לגוף והגוף חוץ לנפש ח"כ ודאי כשישים זה בצד ראוי לנאקור
הי לאהיו . ולא אונר הקוחו או צמחוכו או שכרו לא שצ"ו ולהטער ציפורין ויקבלם צמחמה וצמוצ לצב כדי שתכלל
צבר דניחא להו ללדיקייח להצבר גרוייהו ולחתצברא תצ"ו וצור שחת . וכן אתה מולא ציוסף הלדיק ע"ה שעתה כיכ
הצירו וכולא על הי לאהיו כד"ח כי עליך הורגנו כל היום ופשו צילרו הרע אפי" צנגיעה שיגע צאשת הדוכיו לא קבל
נשאתי חרפה ואין לך תיקון גדול ומה כונו כשיועט צב"ז ח"כ הניחוכו צצית הקשר על זה כדרך שנויחים
וילטער צויעוט הערגוי העולם . וצויעוט אכילתו ונחמקים והכלחמים . וקבלם ונחמקים ונחמקים שכונו ולא
שעושה צזה דבר גדול לנפשו וכל יסורין הנשענים עליו ון דבר אחר נודותיו ית' כי אין לך קבלת יסורין כונו זה שהוא יסורין
הם רחונות על האדם ואפי" הויתה ואינה דרך נקוה חאחר עשות הוולה של הש"ת ושבר תאוותו ואותו הקושר הים
שיפרע השונא לכן כשירשע האדם ויתחייב פורענות בואתו ועלייתו להיות נולך . כו"ש צוודש לנה האונר יעקב
מושיך עליו דינו כקדר להרגישו ולהצינו לתקן עלונו דבר ישר נסתרה דרכי נהי שנסתלקס מננו רוח הקודש ח"ל
צערין הלרעת תמלה לרעה הצית ואח"כ לרעה הצבר וקצ"ה אני רולה להוילך אח צבך ש"זון אחכס צרעב . ואתה אונר
לרעה צעור הצבר . החוור ויחינו אח"כ שווא ישוב ויתקן נסתרה דרכי נהי שאם לא קלקתי מוודך ר"הק לא הים יוסף יורד
אגרא דכלה דוחקא שכר שנותנת השכינה לעתיד לצור שח ואלרים וירידתו לנלרים להשעות נולך כי אין דבר רע יורד ון
הוא הדוחק והיסורין שקבלו עליהם הלדיקים וקבלו לער צשונים ואם לא נתן לו שכר עוב ולא ראם טובה כל יווי צבציל
ועשו לה צזה נחת רוח ע"י היסורין שקבלום בשמחה . וכש"ה הלא הוה לעתיד והוא יודע השפעת הטובה אם
על עלונו כגון הענית וויעוט אכילה והעדר הנאה ותענוו צו"ה צע"ה או אם לעת"ל . ואם יצואו יסורין על האדם ומוליא
יותר וקובל ומרולה לפני הש"ת יותר וכל הקרצנות שו"ה דברים שמורים שאינו שוה צהשפעתם וכ"ש אם יקבל עלונו
שהקרצן הוא ומוון והוא הילוני לאדם אבל יסורין שנקבלם או יתרעם על וזלו או יכעוס ונחמת יסוריו אדרבה וגיע לו
אם וועט ואם הרצה כפי כחו הם פניויים . וצגופו בוכש גדול מלצד ויה שלא כפרו לו יסוריו ואדרבה לתוספת יסוריו
חכוני הווסר שזה ונאמר הכתוב והצל הציא גם הוא ללא למגרעתם . כונו שפי" ע"פ בכל עלב ימים ונותר דהיינו
דהיינו שגם את עלונו הציא והקריב עם צבורות אלו שש יסורין הועלצים יהיה מותר שסרויה צזה שכר גדול אם הוא
עלל חטא . ואם צמחאתו הלא נחפשו עונותיו ואין לך מותרות

ועיזוק אבל כשילא האדם בשלום חי ונשאר צחיים יודע ומוון חינו נחשב אלל רוב הצני אדם צעה הללת גופם כמו
למי יום ונצוצו יסורין על האדם יכוין לייחד השכינה וליצור צמפנות יונה ועיילו את הכלים אשר באויה וכן פירשו
לקט"ח כי הרצה יש לה כניעה בקבלת היסורין בשמחה וקו עם לכווס אצנים ועת להשליך אצנים שאם יערם ויכנס
ע"פ עת אשר שלט האדם באדם לרע לו דהיינו כששלטה הכים יקרות יש עת להשליכם צים כשיראם הללת נפשו ונקרא
הנקראת אדם צליעל צישראל הנקראים אדם אתם והתקיי"ח עור צעד עור וכל אשר לאיש יתן צעד נפשו . וכן נז"ל
צווי יסורין שיהיו הוא לרע לו לאדם צליעל הכי"ז שהנחמקים לקרדיוע . והואיל וכן הוא לפי שהנפש היקרה וכל
כשנפדעה ונחצלת נ"ד . ועוד בכל יסורין יכוין שיצול ען יקר והגוף אלל הנפש הוא כעין הומוון אלל הגוף . כי הומוון
השכינה שהיא בלער חוץ לנחילתה . וכנאמר צורה ען לגוף והגוף חוץ לנפש ח"כ ודאי כשישים זה בצד ראוי לנאקור
הי לאהיו . ולא אונר הקוחו או צמחוכו או שכרו לא שצ"ו ולהטער ציפורין ויקבלם צמחמה וצמוצ לצב כדי שתכלל
צבר דניחא להו ללדיקייח להצבר גרוייהו ולחתצברא תצ"ו וצור שחת . וכן אתה מולא ציוסף הלדיק ע"ה שעתה כיכ
הצירו וכולא על הי לאהיו כד"ח כי עליך הורגנו כל היום ופשו צילרו הרע אפי" צנגיעה שיגע צאשת הדוכיו לא קבל
נשאתי חרפה ואין לך תיקון גדול ומה כונו כשיועט צב"ז ח"כ הניחוכו צצית הקשר על זה כדרך שנויחים
וילטער צויעוט הערגוי העולם . וצויעוט אכילתו ונחמקים והכלחמים . וקבלם ונחמקים ונחמקים שכונו ולא
שעושה צזה דבר גדול לנפשו וכל יסורין הנשענים עליו ון דבר אחר נודותיו ית' כי אין לך קבלת יסורין כונו זה שהוא יסורין
הם רחונות על האדם ואפי" הויתה ואינה דרך נקוה חאחר עשות הוולה של הש"ת ושבר תאוותו ואותו הקושר הים
שיפרע השונא לכן כשירשע האדם ויתחייב פורענות בואתו ועלייתו להיות נולך . כו"ש צוודש לנה האונר יעקב
מושיך עליו דינו כקדר להרגישו ולהצינו לתקן עלונו דבר ישר נסתרה דרכי נהי שנסתלקס מננו רוח הקודש ח"ל
צערין הלרעת תמלה לרעה הצית ואח"כ לרעה הצבר וקצ"ה אני רולה להוילך אח צבך ש"זון אחכס צרעב . ואתה אונר
לרעה צעור הצבר . החוור ויחינו אח"כ שווא ישוב ויתקן נסתרה דרכי נהי שאם לא קלקתי מוודך ר"הק לא הים יוסף יורד
אגרא דכלה דוחקא שכר שנותנת השכינה לעתיד לצור שח ואלרים וירידתו לנלרים להשעות נולך כי אין דבר רע יורד ון
הוא הדוחק והיסורין שקבלו עליהם הלדיקים וקבלו לער צשונים ואם לא נתן לו שכר עוב ולא ראם טובה כל יווי צבציל
ועשו לה צזה נחת רוח ע"י היסורין שקבלום בשמחה . וכש"ה הלא הוה לעתיד והוא יודע השפעת הטובה אם
על עלונו כגון הענית וויעוט אכילה והעדר הנאה ותענוו צו"ה צע"ה או אם לעת"ל . ואם יצואו יסורין על האדם ומוליא
יותר וקובל ומרולה לפני הש"ת יותר וכל הקרצנות שו"ה דברים שמורים שאינו שוה צהשפעתם וכ"ש אם יקבל עלונו
שהקרצן הוא ומוון והוא הילוני לאדם אבל יסורין שנקבלם או יתרעם על וזלו או יכעוס ונחמת יסוריו אדרבה וגיע לו
אם וועט ואם הרצה כפי כחו הם פניויים . וצגופו בוכש גדול מלצד ויה שלא כפרו לו יסוריו ואדרבה לתוספת יסוריו
חכוני הווסר שזה ונאמר הכתוב והצל הציא גם הוא ללא למגרעתם . כונו שפי" ע"פ בכל עלב ימים ונותר דהיינו
דהיינו שגם את עלונו הציא והקריב עם צבורות אלו שש יסורין הועלצים יהיה מותר שסרויה צזה שכר גדול אם הוא
עלל חטא . ואם צמחאתו הלא נחפשו עונותיו ואין לך מותרות

וזה . חז"ל כשיהיה דבר שפתיים שיהרעם על רוע וזולתם ויהקולס וכן ע"ז הדרך לעולם עד שימות שלא יועיל לו אם
 לזכרו שתרעומת וזלו הוא על פעולת האהים ח"כ כזה (הקנים) . כן הדבר הזה ע"י שהוא חולה חולי הנפש ורופא לאון
 לו יקורין אחרים לכפר לו על חלונתו על השם שהלונתו לאותו השפיע לו אזה יקורין לרפואת חוליו כמו הנזקקות
 וזלו כי אם על השם . ובשיבואו יקורין על האדם הם על השקנים לחולה ולכן לריך שיהיה שם ושמה ולא ידאג בקרב
 דרכים . האי לכפרת עונותיו . הצי כשראה הקצ"ם לצבו שתעלב ויהיה שמה וועייל . כך לריך זה בראה יקוריו שכשעו
 קרוב לחטוא ישלח לו יקורין להכניע לצבו שלא יחטא ועל ידיו וכן השנים כמו הטייל . ואם נתרעם או נחכעס או דאג
 עוזרו . הגי יקורי הלויקים ע"ד אכן חוליו הוא נשא ונכאחוי יכד עליו החולי שהוא הוסף על חטאתו פשע . ולריך לו
 הוא קבלם שהוא נזכחת ושיח לקנו . ואשרי ווי שזוכה לזמנים חזקים אחרים לרפאותו יותר וכן הרשקנים והם הקנים
 הדי אפשר שיתייקר ונחמת גלגול אחר . וא"כ האדם אף אם יחזקים שעכ"פ העון נחוסף על הקולם ע"י שלא קבלם בשנחה
 עלונו צלא חטא אשיי שאין לריך בחרץ אשר יעשה טוב ולא יחבון ע"ז הדרך עד שיצבור ובעל וכן העולם וכשא עונו לע"הב
 ואשיי אם חולל לוור שלא חטא כלל שגוא הוא וגי כחות האמת ומה שלא הועילו לו היקורים הפילוהו צהיחר ומה
 או שראה לצבו כועה לחטוא או יקורי הלדיקים או שבגלגול ח
 חטא ולריך שיקבלם בשנחה שלא יערכה דבר וכל עונ
 שבועלם . אחר שהוא פועל הש"ית והשם הוא הטוב צעיו יע
 כמו רפואת החולים הטובים לזות וצאים לרפאותם . ובי הו
 כותן קנים הטובים צעיו או הטובים צעיו החולה . כי ה
 החולה ודאי לא תערב לו הקנים וב"ש כשיסתכל האדם צ
 שכתבו לזועלם שאם לא ישמה בהם הוא נועותד ליקורים חזק
 יותר . והנה לך ושל על היסודין שאם לא יקבלם בשנחה וזוכ
 שיהיו לו יקורים יותר חזקים .

שיר על המשל הנזכר

מוסר אל בתוכחת מגולה

תהבלם ברוב שמחה וגילה :
 יאם תכול ולא תסכול נדודך
 הלא רע לך ורעתך כפולה :
 ורוב צירים בסמים המרורים
 רפואתם והם עושים פעולה :
 ויום אכלם רפואות סם למחלם
 דלתות הראגה הם נעולה :
 ואם חרדו הקא נפלו וירדו
 במחלה עדי מאוד גדולה :

משך

לחולה שושקים אותו הנזקקות וקנים . והנה כו
 כשישמה אדם הנזקקות והקנים הורים והששלב
 יאמרו לו הרופאים שינחם וילך לטייל ולא יקח שום דאגה וע
 צלבו . שאם שותם הקנים ויהיה לו עלב דאגה או יחכעס וד
 יזיק לו ויכד עליו חוליו יותר וכן הראשונה . ואז לריך לו ק
 חזקים יותר ונרים ונלערים אותו הרבה יותר ונקודם כדי לחז
 לצריאותו . ואם אחר שכד עליו חוליו וסתקוהו הקנים הור
 היותר קשים וכן הקנים הראשונים וב"כ צא לו עלבון ודאג
 ונחכעס אז יכד עליו יותר ויותר . וא"כ ח"כ לריך להשקוהו יותר

ואז משכים סמים החוקים
רפואתם להעלות תעלה :
והם חזרו ורגזו כבתחלה
לאחור הם וכן חוזרים חלילה
תרופתם להרבות המהילה
ולא יוסיפו ברוב מכאוב ומחלה

והנה צמחא ע"פ והכס ה' את ישראל כאשר יכוד
צוים . שהקנה הולך וצא עם הרוחות . כך
ונוולעלים ונעים ונדים בגליות . ולא עוד אלא שזכה קנה
צו ק"ת כציאים וכחוצים . והוא שזכיית הקנה לכחוצ
להראות שהיסורין והטלטול מעלים את האדם לנודרות גדולות
כי הלא הקנה ע"י שהוא רך ולא קשה כלאו והולך ונוטל
ולכאן כונו הרוח הנושך צו זכה לכחוצ צו ק"ת כציאים וכחוצ
ונוכח . ילווד האדם אם יהיה רך וקובל יעלה לוועלה
ולנודרות גדולות :

פרק י' כוונת הלב

צריך

אחת לדעת שכל זמן שהאדם נוכח לצולקרה לעצור
יחזק הש"ת ויוסף צו הכנה והכונה לקיימו
עיניך רואה צנח השון שעשה אישע שהיה הולך ונחצה
זמן שהיו כלים נוכחים וכאשר ספו חונו הכלים פסק השון וכו'
א"ר יומן אין הקצ"ה ניתן חכמה אלא לנוי שיש צו חכמה שכל
יש פכונתא לחכיונין שלא נטרוניתה את ר' יוקי צן חלפתא ללב
עד שיהיה האדם נוכח לצו עד שהקצ"ה ויוסף צו חכמה
הרצה נוי שיש לו הכנה אינו לריך אבל לאדם ריק שאין לו

מח
לריך לו הכנה לה ולנוועלה והנשיל :
לנוה"ל אם יצאו אלכך שני בני אדם אי עשיר ואי עני
ללוות ונוך ונעות לאזהר ונחס אחת ונלזה לעני או
שיר . א"ל ודאי לעשיר . וקא לה לנוה . א"ל שאם אצד העשיר
וכי יש לו . אבל העני ונהיך יפרע לי . א"ל ולא ישנועו אזיך
שאת ונוליהא נופיך . או היה הקצ"ה ניתן חכמה לנפשים
יוסף צין והוגים צה צצתי כקאות וצצרים הנואקים אלא נתן
ונה ללדיקים ויושפים והוגים צה צצתי כנקיות וצצתי ונדרשות
ונשין תחלה הכנה בגופם כדי שינורם השם ולנוועלה . והלכ
שכל הוא שיש לשם החשוררות לשכל העליון שפסחשורר הלכ
שכל להחקש וליעהר אז השכל העליון ונחשורר כנגדו ונשפיעו
ל כוונת הכנים לפנים . והנה כששורר האדם את לבו ונלכניס
שום דבר ונענייני העולם לא יצוא לידו חטא . וחי שרנו
שוק צאוונרו צרית כרתי לעיני ונה אחצוקן על צחולה דנראה
את יתר אחר שאונר צרית כרתי לעיני . הכוונה כי יש צאדם
שונר עיניו ונראה צרע והיא ודה עוצה דאם העין אינה רואה
א יחמוד צלצו . אבל יש צני אדם כשיושצין צעלים ונהרהרים
צצם ונכניקים צלצם ענייני העולם צכח הדוניון . ואפשר
צאים לחמוד אפי' צלל ראות העין והוא נקרא ראות עיני השכל
נדונה הדצר צעיערו ולצו ושכלו כלאו הוא לפניו ויתקע הדצר
לצו שיצוא לעשות צאותה החמודה אבל העיקר הוא כשיושצ צעל
אחת לדעת שכל זמן שהאדם נוכח לצולקרה לעצור
יחזק הש"ת ויוסף צו הכנה והכונה לקיימו
עיניך רואה צנח השון שעשה אישע שהיה הולך ונחצה
זמן שהיו כלים נוכחים וכאשר ספו חונו הכלים פסק השון וכו'
א"ר יומן אין הקצ"ה ניתן חכמה אלא לנוי שיש צו חכמה שכל
יש פכונתא לחכיונין שלא נטרוניתה את ר' יוקי צן חלפתא ללב
עד שיהיה האדם נוכח לצו עד שהקצ"ה ויוסף צו חכמה
הרצה נוי שיש לו הכנה אינו לריך אבל לאדם ריק שאין לו

ענייני העולם בלצט לפי שהם ונושכזים על ונחה ונוח ונולך כאמר כי ידעתי כי צתום לצנד עשית זאת . ולפי שלנד
 אכה ואכה ומדמין בלצט עניינים וינים ונוינים שונים שלם לפני ואחשוק גם אחי . וכן הרצו שהילכ הש"ית וילר
 הזון אצל זהו חולה רעה שאף שהדבר צדק וצומחצנה בדרך נסים ונפלאות הכל לפי מה שהוא אדם שלבו נאמן
 המועיל לא שתקף שיעור יכניס בלבו ויהרהר צומחצנה ית . וצמדק הציוא כוונת פקוקים שכל הנודות ונושכזים
 הניעור בליטה והוא ונושכז על ונחה ואין לו צונו לה . הלצ רואה הלצ שומע הלצ ונדבר וכל הנחה ונעשה האדם
 ונוסכה לכו לצבלת לכו דייקא שומחצז צענייני העולם כן בלצ . ולכן הרהור הלצ אף שהוא צדק ונוחצנה לפי שקדשם
 הלצ חלודם ועוונתם ולאט לאט יושכיהו לנעשה הרע הוא ונציא לידי גור . וכל נודות הרעות שלצ הכל לריכס
 ונחצי צמקשו ואינה כנשונת החכמים : ויד אחת שהם ולא ישתנו צהם כי אם ללורך עצודתו כונו

מ לנו חכם ושלמה הנביא כשאמר לו הקב"ה שאמר עורף וקשה הלצ הוא דבר רע הרבה . אצל לריך שיתנהב
 לך . אמרו רז"ל שיהיה עוב לו לצחול והש"יתם זו שיקשה לכו בעצודת קונו לצל יעני צמונת הש"ית ונחך
 וי"הר דהאונת שהחכמה דבר גדול דכשלא צת הנוולך אשילו רגע קטן נוולא שקשה לצ לריך לעבוד צו עצודתו ית .
 איתנהו צים עושר וכבוד . אצל אחי צרוצ חכמתו ככש אישא איך נצחרו היהודים ויש צהם ונדה פחומה שבנודות
 היה שול שיעזרהו וי"הר היתה שאלו כוללת כי הן קשי לצ . והש"ית כילד אהבה ולא יאחצ קשי עורף וקשי לצ .
 ה' היא חכמה . והוא קצר כיון שהחכמות קדמה ליראת חכמים לו הושגה כי המדה זו לריכס א העצודה כי אם קשי
 יכלל ואינו כן שהחכמות רז"ל דלריך יראה חטאו קודמה לחם ואולי לצ עצודתם קיינות ראה והציעה עד היכן כוונת
 ולזה אמר לו יען ששאל לך חכמה ולא שאל לך ימים או ונגעת והאנונה שלצ . אשה אחת היה לה צן יחיד וכל
 ולא נפש אויבך הנה עשיתי כדצריך כתתי לך לצ חכם ונולא לא היה יען ונרוצ הצהלה והפחד שהיה ונחפחד ונכהל
 עושר גם כבוד . הקחכל למה לא הצטיחו על אריכות יוסיחה לו קויעים וקגולות ולא הועיל . פעם אחת ראתה נייך
 אם הלך בדרכי והארכתי את יוניך היינו נעמול לך . תר עוב הוצו צו פסוק אחד ונחצני הקדש ונושלך בצרף . אמרה בלצה
 לשאלו לצ עוב ועוהור ונוכן . וכשהיה לו עהרה לצ והיא הנהיגתתי דבר קטון וגדול שלא עשיתי לצני ולא הועיל אחי עליו
 וי"הר והוא האויב האונתי היה ונצטיחו גם על אריכות הכת הנייר שכתוב צו פסוק אחד ואניחכו צלשקו והוא של
 והכל הוא אללו כו"ש ותגור אומר ויקם לך וגוי רלון יראוי ימים או של תורה וצולאי ויעיל לו קפלה אורתו והכיתה אורתו
 וגוי לדיק ונושל יראה אהים וגוי ולכן החכם עיניו צראשקתה אוחת כוין קויע ולא ידעה אחת פסוק היה ומה כתוב
 יכשל צהרסירי לכו צענייני העולם . וכשהקצ"ה רואה עות והאנוניה צש"ית ונצציאו אנונה שלימה קזם ויעיל לו יותר
 שהוא אדוק באהבתו ית ושחוקפו ילכו ולפי חולשתו לא ית תרופות שבעולם וייד כתרפא ונחוליו ולא היה ונחפחד ונכהל
 הקצ"ה עזרו ואינו יציא תקלה על ידו . וכן רצן יוחנן צן זכר והיה ישן בליטה כנשפט וחזר לצריאותו כצחלה . אחר כך
 הקכים אף על תלמיד שאמר לצ עוב ואמר להם רואה אהיה היה רואה לראות מה כתוב צה שלא הועיל לו שום דבר כי
 שצכלל דבריו דבריכס . שונשהיה לו לצ עוב הרי הכל צמ צה . פתח אוחת וולא צה פסוק בצקר תאמר צי יתן ערב
 תראה צוסף שמונון לו אציו לפי בלבו היה שלם ועוב עם הלצ תאמר ווי יתן צקר ונחמד לצנד אשר תפחד ומונראה עיניך

אשר תראה . הצטו נא וראה עד היכן נוגעת האמונה לפי אגד ורלה לאוכלו . ציני ציני בא אחיו הסנדלר ותקף אתו בארי
הקגולות והקמיעות לא היתה בהם חזקה כמו ארתו הסקולריהו ושלתו לנוקונוו צודצר . וכה אור הסנדלר לאחיו הפרוש
שהוא קללה יסחד ואיונה והסך השינה הועיל לו . א"כ וי"א אחר כלל זה צידך כי אם רגע א' יקלק האדם את הש"ת ונלבו
והנוועיל והקיצה היא האמונה והצטחון וכוונת הלצ לכף יתאחזו בלבו היל"ה . וכ"ש באדם גדול שנלפס לו יותר לצוא
לעווע . והחכונים הגידו חסוך חופר ונעלים היה וכל די קילוק ונחצבתו ונהש"ת כדי לנולא לו ונקוס לנוח . ואני
ותפירה היה וכוין צש"ת ולפי שלא היה וקלק את השכינה צהיות עסוק צונלחכתי לא סלקתי השגחת הש"ת ונגד
רגע ונלבו לפיכך נצחר להיום והקדושים העליונים שלצטני צאהצתה אשגה תמיד ואיונה ויראתו נגד עיני ותקועה
א הנושכלות . שאין לך אדם שוקרצ את האדם לעלתו וצני . ואם כ"כ יערה האדם צתפלה וילעקוהוא בלא לצ ולצ כל
כמו חשק הלצ צאהצתו י' . וכן א"הו הכציו ז"ל שלא היה ערמו לריק ויגיעו לצהלה ונלצז עונש הנוגיע איו :
צרבצון ונחונת חשק לצו צהש"ת וסלך צכה האכילה **אשר** לעצדים הנוציאים ונחונת לונלך אדוניס ונהס הציוא
יום וארצעים לילה מודכך גופו . וכשעלה צבערה השמים כאלות יין ונאלדות טון ונלאים . ונהס הציות של צש .
גופו צבערה וכל זון שורד לע"הו לעשות נסים וכפלאוניהם תיצות ונלאים צגדי ונשי ורקונה איש איש כפי כחו . ויש
הצורה העליונה לוצטו . וגוף א' יש לו שהוא ונאיר לנרחיים גוכצי דעת הונלך והציוא כונה נאלדות נפוחים שרתי ונלאים
הנולאכים . וא' שהיה חופר צבדים וכל תפירה ותפירה ריקניות והניחו לעניו . אין ספק כי אם אותם שהציוא
מתצבתו צהש"ת וארתו הצגד היה קונה קדושה . וכל זוןאלדות נפוחים ותיצות ריקניות ועשו גניצת דעת שיעשו אורה
לוצטים ארתו הצגד אינם צאים לידי חטא ולא לידי חולפלי כפלים . יותר ונונה שלא היו ונציאים . כך הדבר הזה שכל
ומעשה צכנדלר א' שהיה לואח פרוש ואותו הפרוש היתפלותו וצצחיתו לש"ת הוא כמו ונחה שאנו ונקריצים לפניו .
צכל תחלת השצו לנודצר ונחצודד ועוסק צם בא לפניו צולות התורה והעצודה . ויש צתפלה צכוונה או
וחזר לציתו צע"ש . פעם אחת כהעכצ ושה קרוב ללהרעצצ צ"ה הם הנושלים לתיצות ולנאלדות שהאדם ואיצריו הם
ותעה צדך ולא היה יודע צאיהם דרך ילך . כודעין לו ארי איונו נאלדות נפוחים ותיצות הריקניים והכונה והלרון צצתוכס הוא
כרוך על לו"א הארי ורכצ עליו והגיעו על פתח חנותיין והסמון והצצצ וצגדיהושי ורקונה . שהעיקר צבר שהוא צתוך
הסנדלר . ואחיו הסנדלר היה לו עכק גדול . והוכרח הנאל ושצתוך התיצה ולא הנאל והתיצה עלונה . שיש צאים
ולתשלים עסקו ולחזור . אורר לאחיו הפרוש השצ צפתח תה לפלל ונוכנים עלווס ואיצריהם ולצם צל עווס כמו נאלדות
עד שאצור . והיה הארי צלד השני . צאו נשים גויות ונפוחים נראים ונלאים אצל אין צהם כלום וענשם רע ונר . כי
ונעלים וצתי רגלים של הששים ונלאו את הפרוש יושצ צהלה הונלך צ"ו אפשר לפי שעה שרואה נאל נפוח ותיצה כולילה
אנורו לו תנוכור לנו ונעלים וצתי רגלים היה ונולא להסמחשצו שהם ונלאים . אצל הקצ"ה צותן לצות וכליות ויודע ונה
נוודדים ארתם צרגליהם . אורר ציני ציני יצוא אחי ויאונחצתוך הנאל כילד יצא לו נאל נפוח ותיצה ריקנית שהם איצרים
על הדוים היתה אחת שלא היו ככנסים צתי רגלים צרגליהם וקיקים ואין צהם כוונת הלצ . והתיצות היל"ה ונשי האדם הם
הפרוש דומק ארתם צרגל הגויה . וצא לו ההסור תארה או צנו תיצות . אצל ריקניות והרלויות צתוכס צהם יהיו ונלאים כל

הן יקר ונעים . ועוד ידעו כמו הקונא שהוא ונושט צד
צדיו אצל רגליו אינם בטוחים וכן הכבילה . כי הדברים הן
וין השפה הם כמו לרת העין והכוונה והשכל הם כמו ה
ה ואיר לאישן בת עין וילך לצטח דרכו . והאליהם לרלון
לתיבות ושניטס צימד יהיה כעין רואה :

ש"י על המשל הנזכר

בעת ערוך תפלה או שבהים
בהירות לב ובלתיהן ונחיים
הלא ידמו כמו סומא ממש
ורגליו מנפילה אין בטוחים
ועוד ידמו כמו עבדי מלכים
ומשאותם אלי מלך שלוחים
ברוב תיבות מליאות הון וטובות
ונודות ממולאית רקחים
וייש רעים במעשה תעתועים
ומנחתם כמו כוצים כסוחים
אשר באו ברוב תיבות ויצאו
והמה ריק והנודות נפוחים
הלא טובה אליהם הישיבה
ולא יעשו ויצודו בפחים
חמאיהם רבו מאוד ונבו

לבב מלכם ולמות לקוהים :

פרכי י"א . כוונת התפלה

תהלה יזכר שלא יהיה צדו גזל כמיש בשמות רצה על
פסוק על לא חנוק צדפי ותפלתו זכה רבי יהושוע
ה' כחזיה חנוך וזי ים תפלה עברה . לא כל מי שידו וטובלכות
כל קורא להקצ"ה ואינו עונה לונה שתפלתו עכורה לפני הקב"ה
כל חיוב שלא היה עונלו בגול היתה תפלתו זכה . עוד ולינו
יכול התפלות וניטוס ויקראו א' אלים בחזקה ונה נאמר וכן
חנוק אשר בכפיסה . והנה כשלא תהיה כוונת הלב ונלמד שאינה
תקבלה לא עובדה חנוך . כי הנה קול היילא וין התפלה
ועניק החורה והנולדה היא פרלף . וכמו שהאדם שהוא בחלונו
שניע קול בחלונו וכראה בחלונו שאותו הקול הוא אלם אחר
ונדבר ננו ואינו בן כי אם ונשות הקול עלונו ורואה לזה וכל
ועם רואים את הקולות שהיה ונוש בקול ונחן נשות לעיניהם
רואונו . והיו רואים נשית הקול שהוא פרלף . ובשולא שלא
כיונה הוא כפרלף בלא נשנה . ואם יפסיק בתפלה לדבר דברים
עלים או הקוטפים ונלוח עלי קי . ואלו שונדברים צצית הכנסת
חורה הענייה וצונקוס האקור לדבר עושים פרלף אחר של
קנ"א נאזתו הקול וכראה כוכבים ללם בסיכל ונוכחה שיתגבר
הפרלף הרע ח"ו על פרלף הטוב . שהרי פרלף הטוב היה
בפרלף בלא נשנה נאזת שלא היה כוונה ופרלף הרע הנעשה
נדברים בעלים בחוך צית הכנסת שהיא נקדש ונעט הוא ילא
כוונה וידע ונכין ונה שהוא חנוך דכלאו הכי לא היה נדבר
שוקל צנאזנים . כולא פרלף הרע ננוך ח"ו בקול וכוונה פרלף
ירחניותו ונתגבר ח"ו על פרלף הקדושה . שתכל עד היכן ונ"יע
עלצוכך צעון זה והקצ"ה רואה שאתה ונכניס לו לרה בחוך ציתו
קובל . והנזבל של כוונה לו יאזת זה זכר וישור שלא ישהח

אח פיו צצית הרכקת כלל ועיקר שאז עושה צ' דברים יונען בתפלתו וחוץ וזה לא כל הרהורו ונחשבתו צדדים
 הקדושה ויגביר כח הקט"ו כאמור לוי לנו ויום הדין לוי לנו ויום הדנין לוי לנו ויום הדנין לוי לנו ויום הדנין לוי לנו
 התוכחה . ראה איך דיונו זה לנוכחים ללס צהיכל וסיה ע"ז צדדים תורה ומושכלות עונשו קבל ונוי שחושב צדדים
 ויגדל הכחז ונאוד שנוגע בכבודו יתי הלא האדם לא יראה כ
 בעין וצבואו להחזק לפני ונלך צ"ו אינו לריך כ"א דווקא **ש**
 צדדים ולאונרס צפה ואפי' לצו כל עונו נעשית בקשה ש
 אינו רואה כי אם דברים יולאים וכן הפה והכנעתו אף אם ת ורואה ג"כ שירות של הנולך הלא ודאי יענש ש"סיה לוי הנולך
 ונצחוץ ולא וכן הלכ . אבל ונו"ה הקצ"ה הצוחן לצות ונלך לרוע באותה שעה על שירות שהיה ישר צעמיו . אבל אינו
 כשידבר בפיו בלא לא אונר דבר ע"ד הכין לצס הקטיצ אה לוי שלווה הנולך לעשות שירות אחד והלך ועשה לרבי
 שאם תראה לצס ווכן ונחשכלים ונעוונק הלכ אז תקטיצ ון ולכני ביהו ועייל הלא זה עונשו חוור הרבה . והתפלות
 ובלעדי הלכ בלא היו ובלא צא לפני הש"ת צשפת חלקות שו
 ח"ו צפני אדם כוונתו בלא לב ולכ . וכ"ש שיגדל הכחז **ש**
 שצבואו לפני ונלך צ"ו יפשוט כל ונחשבתו ועדדותו ויש
 צכפו על הדברים הולאים נפיו ולכו לא יענה לכאן ולכאן . ונלך או יענה כלונו או הפך כלונו . והיין לריך נורק עהור וצעי
 לפני הש"ת ונצ"ר צפניו בלא לב ורלון ונלכד ששקה ח"ו חס ושעופה ונצפנים ונצחוץ וסיהיה חו ובלס ונלא כרלון
 לעין בלא אינה ה"א לא זאת ועוד בלא הגריע ח"ו כבודו לך . האחד הביא הכוס החשוב וטעוהודר לפני הנולך ועשה לו
 ונצוד צ"ו ששיתחנן לו ישים לצו צכפו על ונאונרו ודנחה ונצפנים ונעופה ונצחוץ ושלס ותי ונלא ונתנו ציד הנולך .
 וכנ"ש ז"ל . אין אדם נענה עד שישם לבו צכפי שכלונר כי הביא הכוס צנא"קוהו ולא שטף הכוס ולא הדיחו ונלאו
 לצציו א כפס א אל צכמים ככונו שהוא רוחני ירלה בהקרו ציד הולך . השלישי הביא הכוס בלעלוכו ונקטו צידו ריקס
 הרוחנית ע"ד שאונרו וחס הדונים חני איה ונורחי שודצרים ח"ו יין שזה העבד ראוי לעונש שזול ה"צה צכפיד הנולך שהרי
 צל לא ורלון ולנולך צ"ו נפשו כל הונחשבות ונצצכס כשתחני ע"כ הביא יין לפניו ונקטו לו . אבל יענש על שהיה הכוס
 עונו ותדקדקו צדדים להוליאם כראוי ונעוונק הלכ . וכ"ש כשכלך והנולך אינו שותה שודאי שנפשו קלה וננאקת ככוס
 ונחנק לנחול ולסלוח לו וירפאהו ויצקש ונזותית ונרכסה ונלא . אבל האחרון הצביד עונשו בלא די שלא שטף והדיח הכוס
 ולינו וצין ונה שהוא אונור כגו ווי שיש לו קציעות לקייבאו בלכוכו הוא כוונתה צעמי הנולך שהביאו ג"כ ריקס :
 ולהשליכה והלא הדבר הוא בתחנה . והנהחנק הלא עוז לו להח
 לפני הנולך כל היום כולו הו א העש תפלתך קצע . ותפלה ש
 צכוונה היא צ"ו אופנים . יש ונחשכל ולינו ונכווין צלכ שירות ונחשכלי שהעיקר הוא היין . אבל הכוס הוא כדי לקבל את היין
 וג"כ אינו נחשב לא צדדי הצ"י ולא צדדים צעלים ולא צדדים . כן הדבר הזה שהעיקר הוא הנחשכל והכוונה אבל הפה
 ונו כרים . ויש ונחשב צדדי תורה ונוקרים ונאונרשכלות . ויש שאף הכוס . ולריך הכוס הנאים הרבה שהוא הפה צבואו לפני

אח פיו צצית הרכקת כלל ועיקר שאז עושה צ' דברים יונען בתפלתו וחוץ וזה לא כל הרהורו ונחשבתו צדדים
 הקדושה ויגביר כח הקט"ו כאמור לוי לנו ויום הדין לוי לנו ויום הדנין לוי לנו ויום הדנין לוי לנו ויום הדנין לוי לנו
 התוכחה . ראה איך דיונו זה לנוכחים ללס צהיכל וסיה ע"ז צדדים תורה ומושכלות עונשו קבל ונוי שחושב צדדים
 ויגדל הכחז ונאוד שנוגע בכבודו יתי הלא האדם לא יראה כ
 בעין וצבואו להחזק לפני ונלך צ"ו אינו לריך כ"א דווקא **ש**
 צדדים ולאונרס צפה ואפי' לצו כל עונו נעשית בקשה ש
 אינו רואה כי אם דברים יולאים וכן הפה והכנעתו אף אם ת ורואה ג"כ שירות של הנולך הלא ודאי יענש ש"סיה לוי הנולך
 ונצחוץ ולא וכן הלכ . אבל ונו"ה הקצ"ה הצוחן לצות ונלך לרוע באותה שעה על שירות שהיה ישר צעמיו . אבל אינו
 כשידבר בפיו בלא לא אונר דבר ע"ד הכין לצס הקטיצ אה לוי שלווה הנולך לעשות שירות אחד והלך ועשה לרבי
 שאם תראה לצס ווכן ונחשכלים ונעוונק הלכ אז תקטיצ ון ולכני ביהו ועייל הלא זה עונשו חוור הרבה . והתפלות
 ובלעדי הלכ בלא היו ובלא צא לפני הש"ת צשפת חלקות שו
 ח"ו צפני אדם כוונתו בלא לב ולכ . וכ"ש שיגדל הכחז **ש**
 שצבואו לפני ונלך צ"ו יפשוט כל ונחשבתו ועדדותו ויש
 צכפו על הדברים הולאים נפיו ולכו לא יענה לכאן ולכאן . ונלך או יענה כלונו או הפך כלונו . והיין לריך נורק עהור וצעי
 לפני הש"ת ונצ"ר צפניו בלא לב ורלון ונלכד ששקה ח"ו חס ושעופה ונצפנים ונצחוץ וסיהיה חו ובלס ונלא כרלון
 לעין בלא אינה ה"א לא זאת ועוד בלא הגריע ח"ו כבודו לך . האחד הביא הכוס החשוב וטעוהודר לפני הנולך ועשה לו
 ונצוד צ"ו ששיתחנן לו ישים לצו צכפו על ונאונרו ודנחה ונצפנים ונעופה ונצחוץ ושלס ותי ונלא ונתנו ציד הנולך .
 וכנ"ש ז"ל . אין אדם נענה עד שישם לבו צכפי שכלונר כי הביא הכוס צנא"קוהו ולא שטף הכוס ולא הדיחו ונלאו
 לצציו א כפס א אל צכמים ככונו שהוא רוחני ירלה בהקרו ציד הולך . השלישי הביא הכוס בלעלוכו ונקטו צידו ריקס
 הרוחנית ע"ד שאונרו וחס הדונים חני איה ונורחי שודצרים ח"ו יין שזה העבד ראוי לעונש שזול ה"צה צכפיד הנולך שהרי
 צל לא ורלון ולנולך צ"ו נפשו כל הונחשבות ונצצכס כשתחני ע"כ הביא יין לפניו ונקטו לו . אבל יענש על שהיה הכוס
 עונו ותדקדקו צדדים להוליאם כראוי ונעוונק הלכ . וכ"ש כשכלך והנולך אינו שותה שודאי שנפשו קלה וננאקת ככוס
 ונחנק לנחול ולסלוח לו וירפאהו ויצקש ונזותית ונרכסה ונלא . אבל האחרון הצביד עונשו בלא די שלא שטף והדיח הכוס
 ולינו וצין ונה שהוא אונור כגו ווי שיש לו קציעות לקייבאו בלכוכו הוא כוונתה צעמי הנולך שהביאו ג"כ ריקס :
 ולהשליכה והלא הדבר הוא בתחנה . והנהחנק הלא עוז לו להח
 לפני הנולך כל היום כולו הו א העש תפלתך קצע . ותפלה ש
 צכוונה היא צ"ו אופנים . יש ונחשכל ולינו ונכווין צלכ שירות ונחשכלי שהעיקר הוא היין . אבל הכוס הוא כדי לקבל את היין
 וג"כ אינו נחשב לא צדדי הצ"י ולא צדדים צעלים ולא צדדים . כן הדבר הזה שהעיקר הוא הנחשכל והכוונה אבל הפה
 ונו כרים . ויש ונחשב צדדי תורה ונוקרים ונאונרשכלות . ויש שאף הכוס . ולריך הכוס הנאים הרבה שהוא הפה צבואו לפני

ווי"ה הקב"ה כוונתו על כוס של זרחה דצני **ד**
ושטיפה לרנוח על הגדות הרעות שהם כגון שוא
 ושבועות שקר והטופה וליטות ושקריות
 וווי"ה סוכים החללים צפה כונה ווי"ה עזירות . זה
 להסתכל להריק יין לפני הש"ית לריך להדיח הכוס ולעשות
 על כל נדויותיו הרעים שעשה ונצחון צפיו שלא יולא דבר
 את פיו ויולכלכו ונצפנים שיהקן הרסוריו הרעים ויקצ
 לעוצב עזיבה גמורה וזהו הדחה ושטיפה ונצחון ונצפנים
 כבוד להציל הכוס ויולכלך וליוקרו לנלך כי ודאי לא יקבל
 לשותו כי תפלתו תצובה ונאוקס ככוס הנלכלך כוונת
 הייתי צונתן תורה הייתי שוא ונחקב"ה שני פיות א'
 ולעשות צו עבודתו יתי ולי לדבר צו לרבי הגוף ור"ש שאין
 לפני הנלך כוס ויולכלך ונאוקס . וכן ולינו שהרצה חנה
 ונחודים קודם תפלתם ועושים תשיבה ואח"כ צאים להסתכל
 ונעם האגור שלא היה תפלתם דוונס לין צהוד כלי
ד הכוונה שיצאו וזווינו לשם זרחה כ"ש צאל היטעללים ג"כ
 קפ"ג ק' צ' . וכן כתבו הנקייבלים קודם שיסתכלו בכתב
 יאמר צפיו ריני ונון את פי להלל ולשבח ולהודות לשמו
מלא על שם ינלא פי תהלתך שלא יתפלל בעליותו וזהו
 שכתותו נעוה צעידות כאו הוא ימן ואין הדד חנוור
 יולאים כי אם הון וין השפה . או הכוונה ונלא ש
 התפלה שילאו הדברים צפה ונלא וצדצור שלם ונלא .
 תפלתו בשלימות ונתהילתה ועד קופ"ה . עקידת י"הק
 ואזוהו נקוון והודו לה' ולא ילא עד שיגמור כל התפלה
 לשבח . שכל או עיניי התפלה ותיקוניה הן הן גיפי
 ותלויים בה בולמות העליונים וא"כ לריך שהיה שלימות
 רונן שלימות הכוס שנוכת בתיבו ה"ן שהיא הכוונה
ומבקרן ון הקרקע עפה רונן לנש"ל שישחא ונעם
 התפלה ויסקבל צורא"הו יתי ונכסל איתו

ול ערך הוהתפלל כי צונה נחשב הוא לשרת ולזוור לפני א' עליון
 שיקחלקו ונונו ערלות ע"הו והוהשצות הוועכצות תפלתו .
 הרנו שיקלקו וירחיקנו ון הקרקע שהוא הנאות ותאות
 דות ע"הו שהיא הקרקע והגשמות. עפה דהיינו שהיה ונעמת
 שיקחלק ויתרחק ון הגשמות וערלות הוועכצות ארתו . זה
 צ"ה הכוס שהוא הפה וזהוהו ע"הו ונחשב צלל התנאים האמורים
 הם אע"פ שהניח היין צתיבו הנורה גל הכוונה והוועכצות
 הפלל תפלתו צכוונת הלצ תפלתו ננאקת שאין הנלך בותה
 היין שהיא רונן לאותה התפלה . אצל האחרון הכצ"ד וראוי
 רע ונור שהצ"ה הכוס שהוא פיו והתחיל להסתכל ופיו
 ונחשב צלל כוונת כל דברים הווסוקלים והנאוקס ונלצד זה לא
 לה הוא ריקם שנתפלל צלל כיונה והצ"ה את הכוס וזהוהו ריקם
 ויניי הכעקות וראוי לעונשים רעים כוונתן ונחך הנשל
 חנה ונחלה על הנלך ח"ו זה נראה ונאור הכתוב כתנה
 עליו ב"ש צאל היטעללים ג"כ שלא צכוונה ונוכה עלי בקולה
 ונל אונג לועקה
 כנוו קולה ונוה קולה כנוו כדוי נהן ריחו שפי' עזב והוא כנוו
 חן ידע להינן הולך על כן שנאחיה ונעם
 לתפלות שלא צכוונה שאינם דוונס זה לזה
 חנוור עחצירו . והוכניס הדבר צלצו באונת תקוור שערת
 הגיע זל ו"ו לפני הנלך . והרופה לזה כני להסתכל
 עד שתשוב קודם שיעמוד להסתכל
 ונעזר ונעזר ונעזר ונעזר ונעזר ונעזר ונעזר ונעזר
 כלום צלתי השם ונחונותו לצדה . ואז יכנס הנורה
 ונחשב ונחשב ונחשב ונחשב ונחשב ונחשב ונחשב ונחשב :

שיר על המשל הנזכר
א ידו תבלותיה הזוהים

בחשק רב בקורות לב חקוק
 ואם פיך ולבך הם חלוקים
 שפתיך הלא עמו חלקים :
 והפיות אשר המה מתוקים
 כמו כוסות בלא יין וריבים :
 והרצונות מכוונות בתוכם
 הלא המה כמו יינות ומשקים
 וכוס השר אשר הוא דם ובשר
 מזיגתו הלא כדת וחוקים :
 יהי רחויך פנימיות והחויך
 להבהיקו כמו זוהר ברקים :
 ממולאים גדידותו ובאים
 ונגשים ביינות המתוכים :
 ואיך יבוא ולא יחת לבבו
 במזרקים אשר אינם מתוכים
 ואיך יערב לבבו לו ויקרב
 בכוס ריקם ומעלה אבקים
 ואם תחקור בעין זה ותשקול
 הלא יגדל ודונו עד שחקים :
 ועת שובו לתקן את נתיבו

להתפלל תפלות העמקים :
 העלות תחלת כל תפלות
 כאלו מת ובטלו כל עסקים :
 לא יש לו לגורלו ולחבלו
 לבד אל חי אשר שוכן ארקים :
 או גשת להביא הארשת
 ביחד עם לבבו הם ארוקים :

הנה התפלה בכללותה ושושנה חילים צעקת ילחק על אחר
 עלינו לשבח צעקת צעקת כוונת חליפות שונות שלונים ונעיל
 בחונת ונלפת ואצבע וכו'. ויש צחפה ונעלות ונעלות ונלפת
 ד צד צדוק שאמר ונעלה א'. ונעם עד הילך ונעלה אחרת. ונעם
 ד העמידה ונעלה אחרת יותר גדולה והעמידה עלמה ונעלה
 דולה יותר ונעלה ונן החזרה. ואשרי וקום הם ונעלות כנודע
 ונן שיש צצגדים ונעלות ונעלות זה ונעולה וזה וצכללותם הם
 חליפות שונות אחרת. ויש רעה חולה שאם צאים ונלאו אה הצבור
 נסוף פסוקי דזוהר אז ונחילים ונצרוך שאמר על הסדר ורלים
 מצולה גדולה ונשיגים אה הצבור צאונע העמידה צלחש ולא
 עשו כלום שהכל היו צהצבעה צאין ונצין ולצם כל עוונ ויותר
 היה טוב להם להחמיל ונלח צוולה עם הצבור ונעילך ואילך ואח"כ
 ישלינו הזעירות כוונת מן :

ואני עשיתי משר ער זה ותראה מן המשך שרא הרויחו
 ריוח כרום אף היוצר והבר
 ממשך לנלך שפועל בעדיו להציא לו כל א' חליפות שונות א'
 צעקת ונעם א' ונעם ראה שאין ידו ונעם לקנות הכל

הלך וקנה שנים ונלצושים ונלכפה ונעיל או שנים אחרים
שלא השיגה ידו ולא קנה לא אחת אבל ויה שקבו היה צדק
ונאה לנלכיס . ויש ונהעבדים אונרו לנוה אנו ונחקרים ונהח
נקנה דצרים גרועים והם צזול הכנסה הונלצושים של
ויותר טוב להציא אחת שליונה ונלהציא צגד א' או שנים
ודאי הונלך יהעלב כנגד אחת שהציאו לו בגדים גרועים
ונלצושי הונלך . ואף אם יהיו שליונים כאו לא הציאו כלום
שאינם ונלצושי הונלך והם ונלצושי הפחותים ונלזלו צונלך .
אחת שהציאו צגד אחד ונהחליפה או שנים והם ונעולים וחס
של ונלצושי הונלכים הלא ודאי כעבודע שאין ידם ונקסקת ולא
צנויד לא יש עליהם הקפדה ונהונלך :

כך

הדבר הזה יתפאר שמו לעד לזכו להציא ולזיפת שמו
בשלימות והיא התפלה בכללותה . יש שהיו אנוסים
יכלו להתפלל בשלימות ונתחלה עם הלצור כי אם ונהיולר
ונצורך שאנור אבל התפללו עם הלצור ונלה צונלה ולא בהע
לא צכוונת הלצ דבר הראוי לצוקן לצוה וכליות . ואם היה
אלא הקפיקה ידו להתפלל ונתחלת התפלה עם הלצור וצא והיה
ונראש התפלה צר לענה וצלא כוונת הלצ שהולה לפני הא
תפלה שליונה . אבל היא גרועה שאינו וצין ויה שהוא אונור
דצרים דוקא צלא כוונת הלצ . אבל אינם ראויים לצוקן
וכליות ראוי זה לעוכש אף שהציא חליפה שליונה . והיה יותר
לו להציא כונו שהציאו אחת העבדים א' או צ' ונהחליפה ו
ראויים לונלך כו"ש :

פרה י"ב . כוונת הברכות וההודאות

הנה

לדעת כוונה עוכש ונגיע לזוי שונצרך לשמו ית' ולהוד
לו צברכת הנהנין וצברכת הונלוות שקדשנו צונלו
והוא יצרכנס שלא צכוונה הוא דיונה :

משך

לשנים הצאים לפני הונלך לקבל עוצותיו ונכנס כרל

הוא אחר שקבלו עוצותיו הם ונשתחווים ונוודים לפניו
וצבחים אותו כל ונתנתו . ואחד חקר דעת צא לפני הונלך
ונצרתו עונו . ואחר שקבל עוצתו ונאת הונלך לא הודה לו ולא
צח לונלך כלום כי אם שלח הונשרת שלו להודות לונלך על עוצתו .
זה המקר דעת כי עוצ לו היה שלא יתיה שולח שלוהו ולא יודה
ועכשוו שקלח שלוהו גרע יותר שרחה ככופר צנוצת הונלך ולא
חשבה לכלום :

הדבר הזה שהפה הוא שליח א השכל וצולון האדם להעומו
והאונת האדם העיקרי הוא הלצ והנהחשבה והשכל היינו
הפה כי הפה הוא שלוחם :

כמה

ונלעטר האדם ולועק ונקירות לצו קודם שנעשית
צקשתו ונתחנן צכל כמו ונהחשבתו . ואחר שנעשית
צקשתו ונוודה ונצבה לש"ת ונצרכו שגונלהו צבר כונו צרכה
הנהנין וצברכת הונלוות שרווננוו צהם ושאר הסודלות שהעדיף
הש"ת עוצותיו עליו הוא שולה שלוהו שהא הפה ונעצת לש"ת
שלא בעלנו שהוא רלון הלצ והשכל . שעלונותו של אדם אינו הגוף
כו"ש ונהרח"ו ע"ש על צטר אדם לא ייקך שלא אונר על אדם לא
ייקך שהצטר והגוף אינו אדם כי אם צטר של אדם שהם הנשיות
והשכל . לא לריך שידה לש"ת אחר שקבל העוצה וההנאה
ונקירות לצו וצחכנוו כונו עבד שקבל העוצה שררך שיעשה את
עלנו עבד קודם קבלתו העוצה . ועבד אחר קבלתו העוצה
ועבד צשעת קבלתו העוצה כולם שוין לעוצה צהכנעו וצברת
לצ צליונה ורעלה . (וכל שונות היולאים ונפווי ה"ה לצעלה ויהא
כנושא שם שונים לשוא ח"ו ראה עד כמה פגנו ונגיע להונצרך
שלא צברכת הלצ) כו"ש צווסר על פקוק חפלה לדוד שונרה לפשי
וג' החכר ג' פעוים עבד צווננור הושע עבדך אחת אפי זה
עבד קודם קבלתו העוצה שונחחן צכל לצו להושיעו . שונח נפש
עבדך הוא צשעה קבלתו העוצה ג"כ כנכע ושפל לפניו כונו קודם
קבלתו העוצה לא ניתוסף צו כי אם שונחח לצו צקבלת עוצה

חלוקו . תמה ערך לעצדך אחר קבלתו הטובה גם כן הוא
הנחתן להטיב עמו ולהשתעשע במתנתו . וכל שמוח וכו'
והנשל שהנשלנו הוא אחר קבלת הטובה שלח שלוחו להודו
ואם קודם שישל ורולם להסתכן לש"י וללעוק ליו אחת ה
והלעקה אם לא תהיה וקירות לצו דוניה כמי ששלח של
הנולך לדבר לו שיעשה דליו . והלצה לריך סילך אלל הולך
גדול ויוצו וכשוא פנים ולא הספיק לו שלח הלך הוא לא
שליח שהוא הפה להסתכן לו . הלא ודאי חן ושלח כעשית
לא אדרצה ראוי לערכ גדול :

שיר על המשל הנזכר למערה

תברך אל ותודהו ברנה
בלב אל כף ורעת הנכונה :
לשונוך אם יברך לשכינה
ופונה לבך אנה ואנה :
הלא ידמה לעבד מה והומה
ובא לפני אדונו בתחנה :
וחננו ועשה לו רצונו
וברכתו בחיקו היא נתונה :
לפי ערכו יחוייב הוא למלכו
כניעתו ותודה ההגונה :
ולא הודה י ולא ברך ועדה
לבוש עיות והלך לו ופנה :

ל שבתו הוא עם שלוחו
והוא פתח בהודותיו וענה :
צבד זה ארון פינה ושנא
וברכתו עדי מאוד מגונה :

יה"ג כוונת השבהים לשם שמים

גדרם העבודה לש"ש והפך ח"ו אגשם עד היכן
מגיע

נש העושה ונזהר שלא לש"ש או שיש זה איזה פנייה או
כשישנום כשאהרים ונשבהים אותו צעשייתם שהוא
זה שנושק צעזדות קונו דבר אחר היו . כונו סגולתו שחכוי
לא שהיו יולאים לשריפה לא היו וצקקים ליכלל בצביל העבודה
היו עובדים שאל יעשה שום עבודה לשם קונו ויש זה ונקלת
צבזה וליאות חן צעיני אדם הרי הוא כעובד ע"ז צעזרה
עובד אה הצני אדם ועשה שיהוף צעזדות קונו כו"ש צפי
אנוני הזוכר אם היראה ונכהפת עם קלת הצני אדם כ.ו.ו.
עובד ע"ז . ואם כל עבודתו טובה אותה הוא לנולוח חן הרי
וא כעובד כל עבודתו לצני אדם . ואם כוונתו להתנסות ולעשותם
ערה להגדל צהם הרי הוא עובד אה הנלחו ונערכ הקליפה
החושך צונקוס הקדושה ונעניצ עוב עם רע . ועיקר צילתנו
צ"הז הוא להפריד הטוב וכן הרע שנתערב ע"י אד"הר ועל
האשונים לנו ונלעזרים והוא צל להוסף עליהם אוי לו ולנפשו
כה יולוך אה חרפתו עעובד ע"ז צעזרה . וכ"ש כשישור ויוצר
נוי וי וכונתי לנולוח חן צלונו האור והסגול והכצת יומר עוב
שלא לצבת ולא להלל ולזכר :

משך

והתוך הנושל יוצן לך העונש :

למלך שהכין כלי זמר ונגנן נעים לזמר לו לפני
 עזריו ולעולם חכונת הכיגון שינגנו לפניו באותם
 הנושבות לפני המלך . יש ועצדיו שלא הביאו ולא כיגמו
 באותם הכלים של המלך . ויש והם מלכד ויה שלא הצדק
 הוליכו את הכלים והמלכים שעשה המלך לכבודו והללו
 בהם לפני יושבי קרנות והפחותים צפת לחם והנאה ונועם
 ודאי הכת השנית עונשם יותר על כח אי כפלי כפלים וה
 עוב להם שלא יביאו ולא ינגנו לא לפני המלך ולא לפני
 קרנות שזה בזה את המלך ובכד את יושבי קרנות והפחות
 ועוד אותם הכלים אינם שלהם כי הם של המלך העשויים
 כילד ונולדו אותם לחן להשתחוש בהם בני אדם הפחותים
כך הענין הזה הקצ"ה יתפאר שמו לעד שצדק אדם
 הריאה ותנועות הקול שהם כלי השיר ולא צדק
 לכבודו שפאנור כל הנקרא צמיו ולכבודי צדקתו וכתיב
 הי לווענהו . והשירה והזמורה הם כבודו כו"ש ובהיכלו כו"ש
 כבוד . ודווקא להרים קול בהורתו ולשורר ולהתפלל לכבוד
 דווקא . יש שלא שוררו ולא זמרו לפני יתי' ודוונת לנוי שלא
 כלי שיר לפני המלך לשורר לפניו . ויש שעשו שירה והזמור
 המלך אבל כוונתם לנולד חן צעיני אדם ולקבל השבח
 ובאותם שהיא ונולדו עפיו לדבר עם השמיית וכונתו ונולד
 או בכל אור צווקלת הרי הוא דוונת לנוי שזמר צוולך ונרד גדול
 ויה שלא כיגן לפניו בכלי שיר שלו לא שהולך הכלי שיר
 לכבודו והוא הולך אותם וכיגן לפני הפחותים ויושבי קרנות
 ענשו גדול כונה פעמים יגדל על הראשונים . ע"ד שאמר
 כי שתיים רעות עשה עוני איתי עזבו וקור וייס חיים שלא
 הכלי שיר שלי וינגנו לפני לא ערצ להם צרות כשצרים
 לצרות כשצרים יותר ונני ח"ו שהעיקר הכוונה והשואה
 עוד המזמור והמשורר להשמיית וכונתו לזולתו לנולד חן

נד שולח והיכולת הקדושה לא נפתחים לפניו היכולת
 ונאה וככנס בהם וכן כהן הרב ונורח"ו זל"ה צענין השיר
 בהוא לשמו יתי' דע כונו שהיורדים לנורכזה לריכים לזמר
 ונוכה אותם השירות נפתחים להם שעני הנורכזה והיו
 להם להיכלות . ואותם היורדים עלונוס ניתוסף להם כח צסירות
 ויהיה להם כח ללכת לנעלה שאם לא היו אוננים שירה
 ויכלים להם כי צעודם ונשוררים הם ונהלכים ושונש
 דום יוביה שאם לא היה יהושע ונשחקו לא היה יכול
 כנאלא שצכת אותה השירה היה ונהלך בכל היום ונזרח
 וגם צראש פרק דרי ישונש לאנר וז"ל ויה השירות
 ונורדי הנורכזה וכי' א"כ גם הנשוררים לש"ש נשונשו
 והיכל הראוי לה כפי כחו והכונתו . וא"כ בהפך
 צעורה צ"ו צעורה צ"ו לנולד חן צעיני האדם ולהנאותו
 צאותו החשק של ההנאה והענוג הגוף ככנסת נשונשו
 הענוה והקליפה רח"ל ונעונש הזה . ועוד ללל צוויס
 ולא ידע ששט את בני אדם עיקר וכצדס יותר ונכדו יתי'
 והנחשבה שהם הרחוק והנחשבה שהם הרחוקים היהם הכוונה לנולדאות
 וצדס את בני אדם שהם כוונתו והקול והדבור
 הגשמיים עצד בהם את השמיית

תבו

צעלי הנוסר שונלך אי היה לו קולר רוח והביאו לו
 ושורר לפניו והיה קולו נעים ציותר והיה נחנר
 ולא היה ערצ לנולך . א"ל לונה לא ערצ לך שירתו
 זולתו הפחותים וננו . א"ל כילד יערצ לי שירתו וכונתו כדי
 לי הכוונה שהרגשתי צו שהשירה וצדח שאוונת לשמיית
 קולו ועשיעות השיר כדי שתערצ לי הרי הוא
 ח"ו ודבר הנאות צעיני יתי' יונאש צעיני וכילד
 יערצ לי :

תבו

הנוקובים אין לך ודישתונש בתגא חלף כונו זה .
 ששירי הדברים היולאים ונן הלכ שהוא הייוד של שס

הוי"ה והיא הלז . וכשילא לגרון ה' של הויה . והלשון ה' של
הספה ה' של הוי"ה כולל כשיגמר הדבר הוא עם הוי"ה וכן
הרב ראשית חכמה רכנו לדיקים צהי ולא אור רכנו לדיק
הוא כאלו הם ורכניס צסם הוי"ה צסם עלמו שהלז והלשון
והספה הוא כנגד הוי"ה וכאלו ורכניס צסם עלמו . וא"כ
שנשחוש צהם ללורך עלמו ולכדודו ולנליחות חן שושחוש
הוי"ה לנצוד הצני אלם . עוד ידוה כווי ששלחו הוולך לה
צגדים החמודות צגדי ונשי ורקונה ונלצוש הוולכים . ולצ
הוולצושים של הוולך והציא ונלצושים הצלויים לוולך ונל
העצדים ודאי יתחייב ראשו לוולך :

בן הדבר הזה הרלון והסכל הוא ונלצוש הוולך העליון וה
האסיה והחשק הגדול לשנוי ית' והוא ונשחוש צו
וללורך האחרים עצדי הוולך . והוא ונקפר להס"ת צסם
הגשמי שידוה צערך הרלון הוא כונו לצוש חשק . והוא יד
שיש לו קווח לרקדו ורקד אחו על העפר ונשאר הוון
הצאים לפני הוולך . והוולך לוהו לחם כקי ונחוצל הלל
ראשו לוולך כונו שוולכו שאשי על לרור טילא צלחם פרע
לשר האופים . וכן הדבר הזה הרוחניים לצני אלם שהיא ה
והקול והדיבור כונו ווון ותצן לפני הוולך . ולא אור והלל ה
איציו הם שלו ית' וצלל הרוחניות שצחוכו הים כשאר וו
לצן . וא"כ הכיז שפחים ונפש החיונית נחכה לצני אלם ו
לצורה הכיז שפחים . ווה טווב הים לו לשחוק צלל שכה
כו"ש צלרעה לא ונעוקלך ולא ונדוצק :

שיר על המשלים הנוכרים
בעת ערוך מהלל אל במורא
ותקראם באימה היתירה :
ואם פיך ידבר לגבורה

ודעתך מציאות חן לצורה :
לא תדע עבודתך עבודה
ותעבוד בשהרה אשירה :
הרצון אשר עקר לזרא
והבשר לצד ישפה ברורה :
איך השק מביאו לגבירה
ולעבד לבוש מלכות ומשרה :
לא השוה צעירה לבכירה
הלא אויה עלי זאת הכפירה :
איך קמח נתנו בכברה
ורכרו עלי עפר תשורה :
נשאר מוץ בידו השבורה
והתבן לרוח הסערה :
יענין זה אדמהו בשירה
כמו מדך ואנשי השררה :
מנגנים בכל זיני הזמרה
והם זהב בכל אבן יקרה :
וחמשורר גנבה ועצרה
ונגן כה לאנשי הסחורה :
והמנגן בהועלת חררה

למלך בן ועשה בה תמורה :
וטוב היות שפתו לו סגורה
בלא דבש ולא עיקי רבורה
פרק יד · דרך ארץ

הנה

ווי שיש צידו תורה ואין צו דרך ארץ אין תורתו
ווי שיש צידו דרך ארץ בלא תורה הלא הוא עוצר
וישחיה לצעל החורה . כי הכה ולינו צמדק דרי יכחי הזרין
אז נכבד צביתו שקצור שיהי צעל תורה והאכילו והשקרו
צונקרא צונשנה ולא ונלאו . א"ל אמור אבל כלבא פיהא ד
ושא לו רי יכחי ויה זכות יש אללך שקונכת ואכלת על שולת
א"ל האורה ויניי לא סונעתי דבר רע שהיה אמור אי על
והלכתי להיות רכיל . ולא ראיתי שנים ונתקועים ולא ע
שלוס ציניהם . וכשנולאו שיש לו דרך ארץ א"ל כל זה הדרך
נולא צד ואני קראתיך כלב נחוי לי אהם שיה לי (הרבה)
עליו ושם דרך ארצו ציטע אהים . והוא ששני דברים היו צידו
כוללים למדות טובות לאין וקפרא אע"פ שנואלא שאינו יודע
וראו לקראו כלב כיון שנולא צו דרך ארץ הזה א"ל אהם שיה
וארז"ל אם אין דרך ארץ אין תורה :

המשר

לזה כנוו הדלעת גדולים זה ויש וכן הצור אם
הדלעת כנה פעמים למטה לא תוליא ויש וכן
ונפתי שהיא קלה ולעה . אזל כשתניה זה ארץ להכזיבה
יודת ומעלה ויש . כך החורה היא הוים . והדלעת הדולה
ויים הוא האדם . וכל עוד שאין צו נודות טובות ודרך ארץ
קל וקף על פני הוים וילא ריקס וון העולם כנוו הדלעת
צלא וים . אזל ע"י המדות טובות ודרך ארץ ונכזיבה ונול
מיס המונו לתורה . עוד אמרו ז"ל כיו דורות קדום דרך
נהוים . והעמם שלא נתן תורה לכיו דורות הראשונים ו

שהחילם להם להדריך הדורות צדוהם הטובות ולימוד הטוב
אח"כ נתן להם החורה ולכן קדוהם המדות טובות לתורה והוא
דונה לבר הדלוק שלדיך לר ושון ואורח . כך המדות הטובות
הדרך ארץ היא גוף המורה עמוס . והחורה ושחכום הוא השון
והחורה ולכן באול בות שניהם סגן דולק . ולדיך להקלים הדרך
ארץ בתחילה שלך העולם שוויאום המורה ונתיים השון
אח"כ נדליקים הכל . והדרך ארץ כנוו הדיים והרגלים של האדם
שהוא ושלך בהם שקראם שלמה המע"ה אכסי החיל ואם אין לו
דרך ארץ ומדות טובות דוונם לפסק וקטע שכל ויי שקס עליו אינו
יכול לצרות ופניו והכי הוא כארץ דוונם וכל ויי שצוה עליו סבה
שלמה . ולענין שאנחנו המדות טובות והדרך ארץ היא גוף המורה
עמוס . והחורה ושחכום הוא השון והאורה ובאולעות שניהם
הכר דולק ובתלעפות כולם אז ננוור שם ה"ה . כי גוף סגן הוא
הי של הוים . והפתילה היא ר' . והשון סגן הוא יוד ואור סגן
הוא אור הו שמוננה ילאו חושקה לכות . ולכן לדיך להזהר בגל
צבא וצבל כרות של ונורם להטיב אהם וליפותם . וכן יבין ליתד
השם הנכבד בהושכת האורות זה לזה שבתלעפותם כל א' עושה
פעולתו . ואם יחסר אי כולם בעלים :

שיר על המשלים הנזכרים

ישג דרך בדרך הישרה

ראות ישע אלהים הוא שברה :

להדימה · לחכמה הקדומה

אשר נדמה לכ"ו דורות לתורה :

והמדות אשר הנה המידות

והם דומות כמו גוף המורה :

והחכמה אשר היא נעלמה

בתיבה היא כמו שמן ואורה
צריכים הם להביא את שניהם

ואם אין הלא אורם חסרה :
ובלעדם הלא ידמה לאדם

בשבר יד ולו רגל שבורה :
ואם יפגע יפגע רע ונגע

הלא נשאר כגוף בלי שמירה
אזור מדות היילי הנבורה

והמה יהיו לך לעזרה :

פרה ט"ו . מעלת התורה

התורה

לריכה להיחצלי שום פנייה לעשות נחתות
במ"ש ע"פ נולד תלמה יחבל פניה שדרשות

התורה . למה נקראה התורה לתלמה בכל הפירות יש להם קליפין
פיכולת . תורים יש להם גרענים . ענבים יש להם חלליות שהרי זה דבר כבד
רמונים יש להם קליפין חלל התלמה כולה יפה לאכול . כך התלל כשנות חכמים
חן זה פיכולת . רוח הפיכולת היא אחת הקב"ה שאל תחזיקו על ציטול התורה
יש גם חיה פנייה לזיהיה לה חלק להקט"ה חיו באותה התורה שקודם לזה
הנולד נולד הפניה הסיא וסיא הפיכולת . לזה רוח נולד התלמה
יחבל פניה שבוור חת התורה וילרנה שלא יהיה לו חלק להקט"ה

ה"ה זה אז יחבל פניה כל הפרי אוכל לרוח התורה כדוניה לה
שלא יש גם דבר להזקק כי אין צורתו חיה לקליפה חיו
צוקלת . ואורו צוקבת וגינה גדול ת"ת יותר נקראת חיו

על ויאמר לו שר למה ה' עתה באתי . ח"ל חנש צולתם תמיד
צין הצננים ועכשיו צולתם ח"ס ח"ל על חזה עון באת . ח"ל
צין עתה באתי וניד וינן שם צחוק העונק . והנה נכחן תלמה
זיהה נכפרת על האדם יותר ונקרצנות וכונ"ש צוצה ונכפה
ונחכפר אבל נחכפר הוא דל"ת וכ"ש ציונים סאו ציוני
זה שאין לנו קרצן שיכפר צעדינו שלדיך לנו עסק התורה ערצ
ר לכפר עונותינו . ואפילו אם יש לו זכות שיתלו לו ולהענישו
עני"ש צוצה יום טדין והנורא שאז שוקד על כל הנפעל אז
ויפקד עון ציטול התורה ולכן לדיך להטוודות ולקבל על
יו עסק התורה קודם שיווטו רגליו . ואח"ל לעולם יהיו צצרי
זה ענין כחדשים מרוב החשק והשתוקקות אפילו אם יקראם
זיה פנמים יחשוק בהם יותר ויותר כונ"ש אשר חכמי ונלך
ס וכן א תצו כי זקנה אונך צעננה כי דברים ישנים הם כי
לעלתה תלודה עליהם לקוף קוף היא אונך וכי נאחר שאנו
זה כפטר נחויצ שחייצ צצודה וצוורלה אדרבה כל מה שהיא
זה חייצ צצודה יותר ויותר נחונת אנו ונחונת הזקנה כך ל"ת
זר צצא אם רואה אדם שיכורים באים עליו ישפש צענשו שנא'
לריכה להיחצלי שום פנייה לעשות נחתות וכו' פשפש ולא תלל יתלה ציטול תורה
במ"ש ע"פ נולד תלמה יחבל פניה שדרשות ח"ל אשרי הגבר אשר תיקרנו יח ונחונתך תלמדנו . וכל הנפשיים
התורה . למה נקראה התורה לתלמה בכל הפירות יש להם קליפין חלל התלמה כולה יפה לאכול . כך התלל כשנות חכמים
פיכולת . תורים יש להם גרענים . ענבים יש להם חלליות שהרי זה דבר כבד וכמו הר גדול וכבד לפניו . ותיקן ה"ב
רמונים יש להם קליפין חלל התלמה כולה יפה לאכול . כך התלל כשנות חכמים עם וי"ש הרנ"ה שלפעמים כשהקצ"ה נוציא
חן זה פיכולת . רוח הפיכולת היא אחת הקב"ה שאל תחזיקו על ציטול התורה חיו באותה התורה שקודם לזה היה נחונת אנו ונחונת
יש גם חיה פנייה לזיהיה לה חלק להקט"ה חיו באותה התורה שקודם לזה היה נחונת אנו ונחונת התורה היתה
הנולד נולד הפניה הסיא וסיא הפיכולת . לזה רוח נולד התלמה יחבל פניה שבוור חת התורה וילרנה שלא יהיה לו חלק להקט"ה
יחבל פניה שבוור חת התורה וילרנה שלא יהיה לו חלק להקט"ה חיו באותה התורה שקודם לזה היה נחונת אנו ונחונת התורה היתה
ה"ה זה אז יחבל פניה כל הפרי אוכל לרוח התורה כדוניה לה שלא יש גם דבר להזקק כי אין צורתו חיה לקליפה חיו באותה התורה שקודם לזה היה נחונת אנו ונחונת התורה היתה

והאש"ל הרנ"ה על זה משל כחוד
לענך שהיה לו נכחן והיה שושל לענך כחה רוח צניגונו
וצאו ראורו לענך כחה הנכחן שלך שעה אהאשת
עשו וגם גבז ורלה ונעית פניו כנגד כל בני הנולוכס וכלל

השינוי לפניו. ויבן הנוסף עליו השמור לכם לכל הגבור
בן בית יצא. ויהי כדברם אין יום ויום צאים ויבן
דבריו הרבים של המונח לפניו והנוסף ונקיים דבריו
ונוזתו זהם לכל יהגרו צו ולכל יקריעוהו ושאינו רואה
צמי שוקם בגנותו. ויהי היום והמונח הזה רב את ריבו
א' והאדם שהוא שלף חרבו וחתך יד ימינו של המונח.
השמועה לפני הנוסף לום לחתוך ראשו של המונח. והיה
היולכות הנה ראו כן תנוהו הנה כשהיינו עסקרים עליו
הרענותו הגדולים הם עלים עליו שלא הגע צו יד ועכשיו
עליו הרעה הגדולה הזאת והתכו את ידו אתה וזאת לה
ראשו איס אהבתו והצחו. אז אמר להם הנוסף שיטיס
כלום הייתי ונותר לו על כל פשעיו לא בשביל הכחה רוח
שהיה לי ונמנו ע"י הטיגון. עכשיו שצטל אותו פנתה רוח
את ידו ואינו יכול לנגן גלגלתי עליו כל ונעשו הראשונים
כאן כל זמן שהאדם עוסק בתורה התורה מנינה עליו וצו
אפשר שיעשה הקיבה ולא יצאו עליו יקרין. עכשיו ש
התורה גלגל עליו את הראשונים ואינם עליו יקרין. וכל
לאדם שייקרהו הא' ונענו נענו והיא מפשט על ידי
צוועשו וחתך בתשובה ולא יגלגלו עליו את הכל שאם היה
הנוסף ונמנו על כל הרענות לא היה האולך ויולל חנותו
ראשו. וכשיעסק בתורה כצאים וכחוצים או בתפלה לא
הדברים כפשוטן לא שיש בהם פנייות ורומים והאדם
להצין. ואם ילעזר האדם על זה ה' יראה ללצו. וכונן
כפורה דאורייתא לצושה דאורייתא איהו. ואלן ומשיב
לצושה דאורייתא איהו נמש ולא מלם אוחדת תפס רוח
יחא ליה חולקה בעלום דאחי אחי גופה וחתלזם בלבושה
קפוצין דא' עמא עפסי לעלמא לא וקחכל לא בהסות
כל יס גוף ויש כשמה והישינוי הרשע"י ע"ה :

משל

בן צין שני ההרים וקלעים ולא ידע צעיר ונלחם
ב' ונאלכו הוא הפנים כמות שהן ולא ידע לטחון ונמנו קנח
אוח ונמנו לחם. ויהי היום והסנה הוא הולך ותועה צדק עד
אלל בני הישוב וישונו לפניו לחם לאכול. ושמעו הזה לא
לחם ונעודו עד היום הזה. ויהי ונחמיה בעלמנו ונאוד על
ה' ונלחכה הלחם עד שהוא שא בתחיתה גדולה ונמנה
ציד הלחם הזה. ח"ל יחמיהם. לצחר קריצו ליה גלוקקאות
והס' וח"ל אין ונמנה אהעצידו ח"ל ונחמיה. לצחר שמו
ד' עריקי' ונלכין דלישן צוועשא ודיצשא אמר ואין ונמנה
צידו. ח"ל ונחמין. אמר שהוא פרא אדם אני אוכל העיקר של
א' ימים הללו שהוא החמיהם בהכל אינם ונההים כ"א ונמנו
א' שהפרא אדם שאינו מישבו העולם חושב שהחמיהם ונאלם
כמות שהן ולא ידע כמה זמני ונעדי ונלכים עושים ונאלכל
י'ס. כך האומר ש'הסיפור הוא-כמות שהוא נושגל לצמנה
שאינה נצחנת צין השעורים ללחם היולל ונמנו :

משל

לשמה היא כמו כשנה אית. כמו שאמרנו המפרשים כי
העולם הם וקיימים ונלות עופה ולמה לא ילא ומה
וחקידים וקדישי עליונים והוא ונרוע הכוונה שלא היה
כמיש צוהר א"ר יוסף בן פוי זונתא חדא הוינא אזלי
וערענא בטורי קדרו והו גברי צדיחי בחולקיהון ובתיה
ליליא חד דשצחא וכפך שצחא וחמית לאושפיזי דהו צדי
בס דציתו הוה קאי האי ויהך גיבא וללי וקונת איסי
גיבא ולליאת אמרית לון וחי ללותכון צבעתא דא. אי
פידכא דידן לזווגא משצת לשצת וללינא ללותנא קמי קציה
בר דיפלא פולחניה בר דחיל חטאין בר דיעציד פקודותיה
ואורחא דאורייתא ליינינא ולשנא. א"ר יוסי אחי
דבבחר יומין ערעית תונ וחמית ההוא ברא דאחייליד
בר שבב טבין חמי לי צציתא ולא צעא לוללל עמי. א"ל
לקמיה דבברא רבא הוא. א"ל וקספינא לאשתעאה
ולאחקרבא עמיה דהא לא ידענא אי אית ליה כשונתא או לא
אוליך לי מארי יונא דין מאן דלית ליה כשונתא קדישא
לאשתעאה צדיה ולאחקרבא עמיה. א"ל ח"ו דבברא
והכיס דררא הוא. קריב לצאי ולא כפיק לוללל עמי.
אכל חנינא בך דכשונתא חדתא בך מיומין זעירין ולא אזרתי
צבעתא דכפיק לעלמא אמרית כך הוא. ואמרו צוהר קמו
שכנו לו כלי פו ואח"כ החזיר אורו הכלי פו לאיהו ולגו
ולא רלה לקבל חלקו צע"ו ונזקקו צו הכשונה אח"כ
והציעה עד היכן וגיב עבק החורה לשמה שכל עוד שלא
כוונתו ללמוד לשמה לא זכה לכשונה עד שגמר צדעתו
לשמה שהחזיר אורו הכלי פו לאיהו ז"ל. והילד הזה נקרא
שצנו היה רב אלא צר אהבה. הא לנדת כמה יפעול
או עסק תורה לשמה ובהפך ח"ו כמה פוגם לנעלה שונעת
צדע. ומי גרם לכשונת הילד הזה שילא כמו צביא והוא
צדיק ולית השונה שעבר אצו ואנו והכוונה והמהצבה

ש ונעלת החורה היא כי שורש הכשונה הוא לנעלה ונחלקה
כשונה ונשורשה צירידתה לצי"ס ואין ווי שחזירנה לשורשה כיח
החורה כמו השלשלת החקיעה ראשה בשורש וקופה כשונה
היא קרויה וקסליה בלשון הנקובלים וכל זמן שעוסק בצורה
השלשלת קיימת והכשונה עולה דרך הנקסליה. אבל כשונה שיחזק
אדם מן החורה הנקסליה והשלשלת ונחמנעיים צדקת גדול עד
אם תחזק לגמרי מן החורה או השלשלת נחמנעיה כבר צדקת
הוא והלכה לה. וכשונתו יולאה מן העולם נע וכד ועליה אמרו
צוהר כשונת דאזלין ערעילאין : והוא
לפרי מושך שיש בו מהלך ב' ימים מושך והסולבים
שם חוקעים חבל אי בחבלת המושך ואחמזים צידם
חבל והולכים וקושרים זה צזה עד שנגיעים לאורה. ואחרקים
מושך או חוקעים ג"כ החבל והולכים לדרכם ובחזרתם אחמזים
ידם החבל והולכים בחוך המושך עד שנגיעים לאורה שא"כ לא
דעים להיכן ילכו. כך החורה כמו החבל צדינו ואכחנו צע"ס
אז יושבי מושך ולנמות ואין ווי שיגיענו לשרשינו כ"א החורה.
ונעשה דרבי יושע בן חנניה צעירובין דאיהא בגורא שראה
צדוק א' ולפניו צ' דרכים. ושא לתינוק איה דרך קרובה לעיר.
א"ל זו קרובה ורחוקה וזו רחוקה וקרובה. הלך ר' יושע בדרך
קרובה ורחוקה ויאלא גנות ופרדסים ופלעים סביבותיה ולא
יהי לו דרך לילך וחזר לאחוריו ואמר לתינוק צני לא אורתי לי זו
קרובה א"ל ולא אורתי לך רחוקה אמר אשריכם ישראל. ונפיש
אותה בדרך רוח על עי"ס וי"ס :

ש

מ

מעצתו . ויש דרך אחר רחוק שהיא עסק התורה ועשיית
ועצותה השם רחוק הדך הזה שנתן שכרן של לדיקים
לצדק . ובעיניו אין לו כלום כי אם היגיעה והשקט השם
אצל קרובה היא שנוצחיתו לעולם הכלמי שאף שאין האדם
צדק הכלה נרוב רחוקה אצל האמת היא הדך הקרובה
עוליתו דרכים דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום . ולכן
התייבוק בדך לרצי יהושע קרובה ורחוקה רחוקה וקרובה
יכול לומר לו זו קרובה וזו רחוקה אם כשאלה גנות ופר
מעצתו והם קרובים ויש דרך מישור רחוק הוא אצל ית
גיבוב דינה אהם לעיניו ולעיניו ורומם לרצי יהושע

הא דך שיר על המשל והרמוז הנזכר

בתורת אל עשה לך נתיבה
תמימה היא וקנפש משיבה :
ואם תראה רחוקה היא ותלאה
הלא תטעה אבל מאוד הרובה
והעולם אשר נסתר ונעלם
אדמהו לעיר בשם נקובה :
ומהלכים בתוך שני דרכים
דהלך במ ולבוא תוך רחובה :
והאחת רחוקה אך בנחת
יהלך בה ויתענג בטובה :
ואחרת קרובה גם רחבה

והגנות ופרדסים סביבה :
ואורה . בנתיב זה לטורה
מסוגרת ואין יוצא ואין בא :
ואחרת . לאחוריו כמו זר
וטרחתו כבדה היא אורבה :
תראה . בעולם זהותחזה
מסלות תאות נפש עריבה :
הנה . להנפש מגנה
ונגדה הם כמו חומה שגובה :
בל תחזור למקום מחצבה
ולדבת בארץ החשובה :
תורת אל בנתיב עוז חטובה
ומסלודה בנחת רב ושובה :

עיקר עסק התורה שיהיה לשים צלי שום כל פנייה כלל אין
נחזיק בה הקדושה ואם לאו חס ושלוש תורתו הולכת
חילונים כוונת הרב האר"י ז"ל . ולזה פיו ויש בגווי כשהוא יאמר
יש להריגה . א"ל למה עסקת בתורה ולמה גנבת . השיבם או
אמר או שיישאל . וא"כ חדא נתייהו שקלא . וכיון שסתד אחד וזה
דרך לפוטרו . ויש לשאול למה לא השיבוהו הרבה עוסקים בתורה
שלא לנמה . ובשעוק בתורה שלא לשונה אשפת פיגנוב לא
מכונה שאמר להם אם גנבתו ואני צעל עבירות אי"כ עסק
התורה הוא נחזיק כח הטומאה פיו ואהם כל כוונתם צדעול

החורה זו היא לסגור כח הטומאה והקליפה ומה איכפת
בעסק תירתי . ואם אני עטקי צהורה לשהם ונחזיק כח
כילד גורב ונדקחר חלא ונייהו לריך לפוערו . והם כוונת
אי סיפא והוא רשע ח"ו לאו קפרא לא קפי סופר דהיינו
חורה שכל חורתו הולכת לחילוינים ומה ארפת לכו . ואי קפרא
עוקק צהורה לשהם אי אפשר לו לגנוב וכיון שקתר לשהם
פטריוהו :

פרק ט"ז . מעלת הצניעות

הצניעות

להיות עם העבודה ולא חסון בלעדה
כשעיצד את השם ונראה ונעשיו לצני
ונופרקס עצודתו הלא ידמה כמי שיעשה את העבודה לצני
כדי שיבצחוהו ולהנאחו ונשתק בעבודתו עצודת וולתו ח"ו .
השומחה שהיה לו וצני אדם כשעצחיו קבל שחר הנולות
נשאר לו ונמנה כלום . והעניש נשאר לע"ה צ ראה ומה
צוה . וארז"ל והלכע לבת עם אהיך זו הולאה הנות והש
הכלה שכתוב צהם לבת . טוב ללכת א בית אצל ונלכת אדושה
ונשתה . ומה דברים שדרכם להיות צפרהקייא חורה תורה וליונים כחצ ונהרמ"ו ז"ל שהחשונל הוא וקנא עיניהם של
לכה . כ"ש דברים שבלענה והכוונה שאם ליה את הנות וליונה שהוא עוונד כוונתה לנגדם שלא יעלנו עיניהם וזונו מן
אדם אי וא"ל היכן היית א"ל הייתי ונלכה את הנות או ונלדושה . וכ"ש אחר שכתבשונה הנולוה והוא עושה אותה גבוית
עשיתי או הייתי ונשתה חסן וכלה אפי' צוה לא יאמר להם שמוציא מפיו עשיתי ונלכה פי' או כוונתו להנאחה יעלנו ח"ו
ואונו צעלי שנושר א' תענווד בנקוס שיבצחוד . ולא רוחו של הקליפה בקדישה וראוי לעונש גדול . וזה נראה קרונ
והלכע לבת עם אהיך דהיינו שהיה לביע צנועה עצודת
הגלה לשום אדם . וצוה נוכלא שאחה עם אהיך דווקא איהך דצוה שאחה עושה כלא אהה עושה חקד כניכול עם
ועושה ולא שהת עונו צני אדם ח"ו שאם הפרקס עצודתהך שלח תלמו הקטי"א והקליפס בקדושה . וארז"ל חס מראה
אדם הרי אהה כלא עושה עם אהיך ועם הצני אדם . ועושה ונעשה לצני אדם כדי שילעודו ונמנו או יקחו ק"ו וכוונתו
והרובה . עוד והלכע לבת עם אהיך לחדנו הכתוב ווקר תורה לחייב"א או ונלכה הוא עושה ובלבד שלא יהנה ויבמה כלל
ש"ס"ס לכו שלא לעצור שום ונלכה ונמנתינו ית' שיתצייש ונשתקן לצות ה' שאז ונכה יהנה הנולוה שהוא נמכה לחייב"א חין

הוא נגדו ונראה שזהו עיקר הצניעות שאפי' בקתר יהיה
ובלילה כמו צום ובחשיכה כאורה כלא הק"צ"ה דואהו ואו
צונו לצין עלמו לא יכשל צקום חטא ועון . וזהו פרנו והלכע
שההלך בלכיעות וצושה אפי' צהיותך עם אהיך דווקא ציך
עלנך ואין אחר דואך תקחכל שאתה עם אהיך והוא רואה
עך ולא חמט . והקתר הנועשים כשה תועלויות כושכות
ה' . האי ומה שכתבנו . לנעלה שוראה ונעשיו לצני אדם
נפאר ולסיות לו הכאה ושומחה וצני אדם כלא עצודתו צנוקלת
אדם . הצ' שילוע עין הרע של הקליפה צנועה קדושתו
שאמרו הוקוצלים ז"ל כי לכך נאמר צנוקתיר ונעשיו לצני
אדם דרכו נקרה ויקך אה צעדו . שיתנהג עונו הקצ"ת
כנגד ודה כמו שהוא הקתיר ונעשה קדושתו ולא שלטה צה
הרע של הקליפה . ג"כ הקצ"ה ונקתירו צנוקצו רוחי וזהו
אדם צעדו שלא יקטרנו עליו הקליפות להחטיוהו ואם יהיה
הצוה ונקתירו שלא יענישוהו . וכן אמרו ז"ל בלוחות
הטעם שנסחצרו שניחנו בקולי קולות ושלט צהם עין
בל קטי"א והקטי"א שולטת עיניה חף בקדושה ואז נכסית מן
לכך לריכים הקתר והעלם וצני אדם . וכן בעולות
ז"ל שהחשונל הוא וקנא עיניהם של
הנות וליונה שהוא עוונד כוונתה לנגדם שלא יעלנו עיניהם וזונו מן
אדם אי וא"ל היכן היית א"ל הייתי ונלכה את הנות או ונלדושה . וכ"ש אחר שכתבשונה הנולוה והוא עושה אותה גבוית
עשיתי או הייתי ונשתה חסן וכלה אפי' צוה לא יאמר להם שמוציא מפיו עשיתי ונלכה פי' או כוונתו להנאחה יעלנו ח"ו
ואונו צעלי שנושר א' תענווד בנקוס שיבצחוד . ולא רוחו של הקליפה בקדישה וראוי לעונש גדול . וזה נראה קרונ
והלכע לבת עם אהיך דהיינו שהיה לביע צנועה עצודת
הגלה לשום אדם . וצוה נוכלא שאחה עם אהיך דווקא איהך דצוה שאחה עושה כלא אהה עושה חקד כניכול עם
ועושה ולא שהת עונו צני אדם ח"ו שאם הפרקס עצודתהך שלח תלמו הקטי"א והקליפס בקדושה . וארז"ל חס מראה
אדם הרי אהה כלא עושה עם אהיך ועם הצני אדם . ועושה ונעשה לצני אדם כדי שילעודו ונמנו או יקחו ק"ו וכוונתו
והרובה . עוד והלכע לבת עם אהיך לחדנו הכתוב ווקר תורה לחייב"א או ונלכה הוא עושה ובלבד שלא יהנה ויבמה כלל
ש"ס"ס לכו שלא לעצור שום ונלכה ונמנתינו ית' שיתצייש ונשתקן לצות ה' שאז ונכה יהנה הנולוה שהוא נמכה לחייב"א חין

לה כח להקט"ו להחלח: כלל :

ונראה

לרמוז הסבוקים אההלך צחוס לצבי
לנ"ו ש לעיל קרמוז הכחוצ לנ"ו דברים
הנושכים והקתרת הנושכים ואמר כשההלך צחוס לצבי
ציתי שלא חגלה מעשי לצ"א הדע לך ההובלות המנושכות
א' לא חשית לנגד עיני דבר בליעל שהוא הע"ו ולא חלה
לצ"א ולא לקבל שיהיה ואלה א' והיה נראה כעובד ק
וא"כ צזה לא חשית לנגד עיני דבר כדגוד של בליעל שה
צתרה . הצ' אור עשה בעים שכחתי לא ידעק צי
ידעק צהקתרת הנושכים לא ידעקו צי אוחס הקטים ו
שהס הקט"א שלא יקטיבו עלי להחמיאלי ולא ישלמו
קדושתו . ואמר לצב עקש יקור ונוני שאס לשעמים ח
מעשי כדי שילמדו ונוני וכן יעשו שזה אותה כאמור לע
והפלל א"ו שלצב עקש יקור ונוני שלא יהיה לצי כועה ל
ויהיה לי שנחה צדבר ואהיה ונערב טוב ורע שבקדושה
קנים שהיא הנחשה שאהנה וכן הנולה ע"י שצח צבי ח
שאמר רע לא אדע . שלא יתערב ח"ו רע בטוב א' י
לשם שמים :

והעונש

הוא גדולעד ונאור כמו שארז"ל באשה א'
ל"ר פתח גיהנם באזנה ואמרו לה שהיתה
ומגלה לצבי אדס שנתענה ונראה לתת טעם למה צ
צלטונה שצדצרת צו . א' א' ודה כנגד ודה שהיא עשהה צ
א' שחפרקומת וא' ששנחה ובהכית ע"י ש"צצחיה צ"א . ל
החפרקומת הכיחוסה צפתח גיהנם כדי שתהפרקם צעייני כל
לגיהנם והעוילים וכנגד השמחה שישצחיה הצבי אדס וי
הכחשה ושנחההאזנה ששנחה צהס שצח צבי אדס . ולר
שלא יעמוד צמקום שישצחיהו כדי שלא ישנוע שוס ש
יתחייב האדס להקטיר מעשה עצודתו שיקח ק"ו ו
שכל מה שעושה עמו הוא צהקת ובלטע ה ואפ"ל

עוד

ללוחת שלו עושה אותם צהקת כדכתיב לעושה נפלאות
צקרה לצדו ואפ"י צעל הנע אינו זכיר צניקו . וכן צחוכותיו
הסמו אין נ"י צודע צו כ"א חס"ית ואס הקצ"ה צושה עמו
צנקת וסנגע וחוכתיו שאס היו כנגד צבי אדס היתה
צזה עין הרע ולמה הוא לא יעשה מעשה עצודתו להקט"ת
צהקת והלנע כמו שעושה עמו הקצ"ה :

אה שזוהרמו חכמו לצבר אשר דרכו נקתרה שצח חכמו
לומר שאס ירלה האדס להיות דרכי צהקת וסלנע
ק"ו והקצ"ה כו"ש למעלה חסו שיקח צוקר שהי ויקך
צערו שהקצ"ה הקחיר מעשה שיעשה עמו אס צחוכותיו
ככל עמיינו מעיני הצרות ולמה לא יסיה הוא ג"כ דרכו
צמעשה חס"ית והכה יס להנש"ל ללמיעות והקתרת הנושכים
שליכים מאור ואס לאו הוא פוגס ועוכשו רב :

אה למלך שהיו לו צגדים ואצנים טובות ומרגליות ומריה צב
וסגולות עלכים והניח קבולה ציד כל עמד ועמד צפקדון
הס שהניח צידס הרבה ויש מעט ויש כקף ויש זהב . ויש חקר
אצנים טובות ומרגליות ויש צגדי חמודות ולכל א' וא' חקר
פני עלמו שלא צפני חצירו . וכן היה לכל א' וא' צפ"ע שלא
וה ש"ס צידו לחצירו וכולס לא ידעו זה וזה . ועצדי המלך
לסס כלי חרס וקנקנים וכלי כחושפת פחותים והעלו חלודה
למר ופשתים . וזה עשו העצדים הלמינו את כליהם שהס
למר וקנקנים וכלי כחושפת חלודים וצגדי למר והפשתים לצבל
עין הרע של חצריהם צהס ולא רצו לגלות זילן . א' כל א'
ונונו וחצירו שלא יודעים זה וזה אס ונעט ואס הרבה
פלי המלך הצגדים החמודות והאצנים החמודות לעינים
אוס העצדים והיו מראים אותם כל א' הראם לחצירו וזה
קיד צידס המלך . זה אמר הפקיד צידי כך היה אמר כך ולא
עשו ופשו צהפך צדצר שאינו לרך הלנעה הלמינותו ודבר
הלנע גלו ועצרו על לוי המלך . וכשצח המלך לחציהם

למשפט. איל שלוח. אם אתם לא הייתם יודעים שהם
נוצ ולא הייתם מלכיים הכלים הפחותים שלכם ולא
אם שלי הייתם עוזרים על לויי בדבר א'. אבל מאחר
הועלתם הכלי והלכעתם שלכם לזה לא הלכעתם את
מאלא בעצרתם על לויי. ועוד יגדל כאצכם על שעשיתם
עזה יורה על צוויכם את צבדי חמדתי וקגולתי ומלכתי
בעיניכם :

כך אכחנו עם צבי ישראל שהקצ"ה מלכו של עולם
חמדתי שהיא התורה והמורה והעבודה צדיקו וכל
ועבודה היא קבולה וקגולתו ימי צידו מלכו יש צידו עני
יש מעבד יש הרבה. והקצ"ה רולה שלא נגלה לכל א'
צדיקו וקגולתו לאחרים לא יהיה בהלכע אלליו ואכחנו
לנוסון הכל וריק לפניו ימי והוא נושג לכלי חרק הפחותים
במלכיע אותו בחיבה. ויש עומן אותו בקרקע באופן שלא
אדם מעולם שחפץ לגלות ומנוכו לצ"א. וע"כ יתחייב האדם
ויותר כי הלא לא יצאו כלי חמדתי של הש"ית וקגולתו
צדיקו למנוון הנפקד והכבוד שגורם כל רעות שבעולם
מלכיעים אותו ומזהרים שלא לגלותו לאחרים. ובהפך אכחנו
לקגולת מלככו שהם מעסק בעבודה שנגלה לאחרים. ו
שהיה המנוון מולכע הוא הנלח בעליו ואפי' הוא תחת
וליו הואו והולך ומניחו הוא שמה צוככו לחזו. ולמה לא
צועקה המלוות והיו. בהקטר ציטו וצין עלנו והיו
למעלה בשמי מרום הפך המנוון שנונונו תחת הקרקע לא
לאחרים וישמה שצבחה ויענש. ואם יתפחד על מנווכו מעין
למה לא יתפחד על מעשה עבודתו מעין הרע של הווק
היוקיס. ח"ו והקדושה כשיגלה מעשיו :

שיר על המשך הנזכר
בהצנע לאל עבוד עבודה

ולא תגל לשום אדם בסודה :
ידמה לך דמה ידמה משךך
ואעשה לך משל וחידה :
מו מלך אשר יש לו בחבלו
סגולת פז וכל אבן חמודה :
עבדיו. אשר המה חמודיו
קראם להיות אתם פקודה :
לך עבד כנסהו לברו
וצוהו ומסר לו אגודה :
בדך. סגולתי בידך
ולא יראו אחרים את כבודה :
להם בגדים גם כליהם
פחותים המוהעלו חלודה :
לך אחד סתרם מחבירו
כמו כלה צנועה וחמודה :
הוא הגיד וגלה הסגולה
לכד ריעיו כמו עושה סעודה :
א שקל כלי חמדה לנקה
הלא ידמה כמו חמוד ופררה :
וכיחו והניחו במאסר

להענישו בלי שיעור ומדה :

פרק י"ז מעלת התוכחה

הנה

נאות התוכחה דבר גדול הנחמה להיבא שיעור
 אם הולך יקר וחולל כפי הסיח כאו צרה עולה
 שכל אדם צולם בסמי עלמו עוד דרשו בפי חסיה הקצ"ה
 והוא מצטלה והוא יגזור גזירה והקצ"ה מקיינום ומעלמיהם
 אומר לא ידעין בני נשא סיו רודפים אחר התוכחה יותר
 ועיקר האבנת ישראל זה לזה הוא שידריכם דרך הישרה
 ולא יאמר שלום עליך נפשי והוא אהבת הנשמות וקיומיהם כאבן דיוגם ואפי' שלא נעשה קלקול באחרים כולם סרי הם
 גדולה ונאטבת הגופים בכמו שזמר לאדם למוטו ומנוגדים מלהלך כמו אחרו שנתקלקל ולא יש הפרש ציפיהם זה
 והקלה כך ויהי חייב לארבעו מן החטא ולפי שהיא אהבת מווד זה עומד ואדם הוצתקן אחר הגלגל אם קטון ואם גדול או
 לכך ארז"ל עליה דבר סיולא מן הלז בכנס ללז . והכוננתו העין שנתקל קל גרם להם שיסבצו כולם ויעשו פעולתם ואף
 הוכחתו היא לנפש והוא כבד נטל קורה וצין עיניו והדבר
 ילא לשם פעולת והוא אפני שיכעור הדבה על לוייה הא
 והוא גם ונגותו למוטו מן החטא ולהציאו לידו זכות
 מדבר ששנא סי ויקרבהו לונה שהוא איהצ וכאו הוא עוולנו אכחזו צנינה אי ואלם אי וכונו השעה שפואים זה הימים
 הש"ח אדם מה דבריו ככנסים ללז כל שונעיו ולמוכחיהם ללות כך ישרא הם של הקצ"ה לשעית ה"ס ותלילה אם לא
 ונשא"כ אם בתוכחתו יהיה לו לד פנייה סיו או הוא איננה ייגם ויליה חוקים ש יואו ק"ל א שצת ומוכחיהם בחיקו של
 דבר המוכיח עליו לא יכנס הדבר בתוכיות הלז . וכחצתהגלך והם הם זוני הצולם ונזותיו והגלגלים והצנינים שזה לאין
 נשמת חנוים שזהו כוונת הכחוז והכמות המסכן צויה ונקשר והם וויים וויים סויים קטנים וגדולים לסודות מסך יש
 אינם כשונעים ופי החכמה תלויה צעושר או צעניות ציפיהם חכמים גדולים וקטנים ויש צעלי אלות ויש עשירי עם
 לווד וחכמה המסכן שהוא עני ומוסכן מאותה חכמה והעוזקים ויש קנאים ויש עוונדים צמין וצין כולם הם כלי אי
 הדברים שהוא אומר והוא רולה להתחכם ולהוכיח צויהם אם יתקלקל אי וישרא אשר נטה אשירו מן הדרך כדי כולם
 הדברים ואותה חכמה צויה ודבריו אינם כשונעים שצדקת עמודו ונתקלקלו ולא יש השגשג ציפיהם כי זה עומד זה עומד .
 ילאו מן הלז לא יכבו ללז שדבר שאינו תקוע בלבו והוא האדם הוצתקן את חצירו וגרם לו שלא יעול סרי הוא החזיק את
 וזונו אינם ככנסים ללצבות . וכ"ש כשיעור חצירו וזני הדקן עלמו וגרם ציטול כפיילת עלמו וזו שהוא קיצה שתיקן אי וישרא
 בהקלת חצירו סיו או לה לאותה צושה או לה לאותה פלוג
 צוים אדירים ולא ידע שישרא ערבים זה לזה . אי כי תקל

אומצת תקלת עלמו ועוד שהתקלה של חצירו היא נגד פני השם
 בעיקרו והוא שמה צדבר שהיא הפך לזון הצורא וכילד ישווח על
 עולמות העליונים ואנשול ושל על השמח בתקלת חצירו
 ואינו מוכיחו אשר הוא אומץ שהשגם והאים הוא צעלמו :
 לכלי השעות שקורין לה שעה שיש צחוכה כונה ויני
 גלגלים וחס גדולים וזוהם קטנים ויש זה כונה ויני
 שכללות וויים וויים סיני וצין כולם נעשים כלי שעה והולכים
 והוא מצטלה והוא יגזור גזירה והקצ"ה מקיינום ומעלמיהם
 אומר לא ידעין בני נשא סיו רודפים אחר התוכחה יותר
 ועיקר האבנת ישראל זה לזה הוא שידריכם דרך הישרה
 ולא יאמר שלום עליך נפשי והוא אהבת הנשמות וקיומיהם כאבן דיוגם ואפי' שלא נעשה קלקול באחרים כולם סרי הם
 גדולה ונאטבת הגופים בכמו שזמר לאדם למוטו ומנוגדים מלהלך כמו אחרו שנתקלקל ולא יש הפרש ציפיהם זה
 והקלה כך ויהי חייב לארבעו מן החטא ולפי שהיא אהבת מווד זה עומד ואדם הוצתקן אחר הגלגל אם קטון ואם גדול או
 לכך ארז"ל עליה דבר סיולא מן הלז בכנס ללז . והכוננתו העין שנתקל קל גרם להם שיסבצו כולם ויעשו פעולתם ואף
 הוכחתו היא לנפש והוא כבד נטל קורה וצין עיניו והדבר
 ילא לשם פעולת והוא אפני שיכעור הדבה על לוייה הא
 והוא גם ונגותו למוטו מן החטא ולהציאו לידו זכות
 מדבר ששנא סי ויקרבהו לונה שהוא איהצ וכאו הוא עוולנו אכחזו צנינה אי ואלם אי וכונו השעה שפואים זה הימים
 הש"ח אדם מה דבריו ככנסים ללז כל שונעיו ולמוכחיהם ללות כך ישרא הם של הקצ"ה לשעית ה"ס ותלילה אם לא
 ונשא"כ אם בתוכחתו יהיה לו לד פנייה סיו או הוא איננה ייגם ויליה חוקים ש יואו ק"ל א שצת ומוכחיהם בחיקו של
 דבר המוכיח עליו לא יכנס הדבר בתוכיות הלז . וכחצתהגלך והם הם זוני הצולם ונזותיו והגלגלים והצנינים שזה לאין
 נשמת חנוים שזהו כוונת הכחוז והכמות המסכן צויה ונקשר והם וויים וויים סויים קטנים וגדולים לסודות מסך יש
 אינם כשונעים ופי החכמה תלויה צעושר או צעניות ציפיהם חכמים גדולים וקטנים ויש צעלי אלות ויש עשירי עם
 לווד וחכמה המסכן שהוא עני ומוסכן מאותה חכמה והעוזקים ויש קנאים ויש עוונדים צמין וצין כולם הם כלי אי
 הדברים שהוא אומר והוא רולה להתחכם ולהוכיח צויהם אם יתקלקל אי וישרא אשר נטה אשירו מן הדרך כדי כולם
 הדברים ואותה חכמה צויה ודבריו אינם כשונעים שצדקת עמודו ונתקלקלו ולא יש השגשג ציפיהם כי זה עומד זה עומד .
 ילאו מן הלז לא יכבו ללז שדבר שאינו תקוע בלבו והוא האדם הוצתקן את חצירו וגרם לו שלא יעול סרי הוא החזיק את
 וזונו אינם ככנסים ללצבות . וכ"ש כשיעור חצירו וזני הדקן עלמו וגרם ציטול כפיילת עלמו וזו שהוא קיצה שתיקן אי וישרא
 בהקלת חצירו סיו או לה לאותה צושה או לה לאותה פלוג
 צוים אדירים ולא ידע שישרא ערבים זה לזה . אי כי תקל

יש

הנה

הרי טאו תקן את כולם : ולכן אמרו הנקיים כפש אחת
כאו קיים עולם ואלא טבין כולם הם עולם שלם שאם יתקלקל
וזהם הרי כולם נתקלקלו כמשל המזל . ועיקר הנקיים כפש
וישפא שאם נכעו וון החטא וסדריכו למוטב אז עשה
כפש ולם יחד ונעלה ונקיים הגופים והוא גרמא בכל :

שיר ער המשל הנזכר

ומוזלל יקר תוציא במלים
בתוכחת עמתי הכסלים :
ואד תאמר שלומירב ונגמר
הלא תדע כי רגלך בכבלים :
כמו שעה והוא כלי ידועה
ממודאה ברובי הפעלים :
בגלגלים ועומדים וכלים
ושרשרות ומעשה גדילים :
ונתקלקל אחד מהם ונתקד
הלא כל הפעלים הם בטלים :
ואיך ששים בפידו החבירים
ופידם הוא והן הנה כפולים :
וסותמים עין כעופר האיילים
הלא ידעו ערי עצמם עצלים :

תצדקש ואהבת לרעד כמוד זה כלל גדול צחורה שלח
חאמר נחציתי אני יחצוה חצירי עמי . נתקללתי אני
קלל חצירי עמי . איך נחמונא אם עשית כן דע לוי אחם וצוה
צללם אהים עשה את האדם והושקיים אני ה' טאו חיו אחם
זה אותי . ולריך טיקח האדם קיו ונהקציה אם הקציה אוהב
האדם ונכדו כמו כדורו ואמר אם תצוהו טאו צוית אותי .
ס לחצירו עאכיו . והו סרנו ואהבת לרעד כמוד שהרי כמוד
ה' טאי ה' עשיתי עלוני כמוד . ואמרתו הנוצח אוהך טאו
ווצה אותי אחם לחצירך לא כ"ש :

ראיה לפש פסוק ואהבת לרעד כמוד אני ה' הנה ונליכו
חכמים הראשונים שהיו אוהבים את כל אי ויישרא
משם ויותר ונפשם כדנולכו בנסהדקין עיפ חטא ישרא שאמר
קציה ליהושע חטא ישרא קפס ולא חיל עכן . סנו רצוהינו אין
צברין את השנה לא צמוזוניים לה . ונעסס צרשצ"ג שאמר
סכיוו לי ז' לעלייה השכים ונלא שמונה אונר וי הוא זה שעלה
לא צרשות ירד . עמד שמוא הקטן ואמר אני הוא שעליתי שלח
שוח ולא לעבר השנה עליתי לא ללמוד הלכה לנעשה הילרכתי
יל טג צני טג ראויים כל השכים להטעבר על ידך . אבל אמרו
כניס אין ונצברין את השכים לא צמוזוניים לה ולא שמוא
קטן היה לא איניס אחריכא היה ונחונת כיסופא הוא דעצד
ה' דיתב ר' וקא דרש וסרית ריח שום . אונר וי שאכל שום
ד עונד ר' חייא וילא עונדו כולם וילאו צסחר ונלאו ר"ש לרבי
ייל ח"ל אחם הוא שלייערת את אבא ח"ל ח"ו לא תהא כזאת
ישרא ורי חייא וסיכא גוויר לה ונעששה דרי וואיר . ונעשה
אשה ח' שצאה לבית ודרכו של ר' וואיר אמרה ה' ר' אחד וכס
דשני צביאה עונד ר' וואיר וכתב לה גע עונדו כולם וכתבו לה
ג' ורי וואיר וסיכא גמר לה ונשמוא הקטן המוכר של עיבור
שס . ושמוא הקטן וסיכא גמר לה ונשכניה צן יחיא . ויען

לחציו או בתורתו או בנעשיו או בשעולותיו ובחקירותו
בסלטרותותו כלכו תגמר ונלכת שמים הרי ונהמשל המן
בפרד איש ונלחיו הרי כולנו ונפקידים :

שיר על המשך הזכר

**אהבה וחבה. לאין חקר רבה
ושלום עלידה. וכל העבודה:
אדמה הענין. לאחד לו מעין
ולאחד פרדם. בכל עצי המדה
ואחד חכם הוא. וכל מעשהו
לזבל ולעדור. ודהשקות במדה
ואחד בעשרו. להוציא לגדרו
לבד יקרב גנב. וידיו לא הדה
ונמצא בין כולם. יתוקן ויושגם
ואם יחסר אחת. יבולע בלעדרה :**

ולא

יאור אדם שסוף חקר דבר לא לכל אחד ואחד וכן
הקצ"ה שכרו כנגד הכל חף על ויה שלא עשה . כי
נדה הקצ"ה הנודעה להטיב . כמו שמלינו בנמשכן ויה כי
יש אלך ננאל אהו תכלת וארגון ויש כסף חבז ויש אצני שיה
ואשר לו אצני השוהם ויה יעשה בנחשת . וכן ויש לו כסף ח
אפשר שלא יש לו תולעת שני ויש . שלכך כהנה הסורה ויש אשר לו
וכו שצין כל ישראל נגזרה ונלכת המשכן צ"ג דברים הלרתי
לנושכן . ולכל אי ויה ישראל נחשב לו כאו עשה את כל המנה
ונאחר שאם יחקר אי ונוניו לא נקרא ונשכן ואינו ראוי להשקל

כי כך חכמות ית' להיות באתם הנונים. ופירש הרמ"א
וכל נדיב לבו יציאה את תרומת ה' ולא אמר יציא . הכונה
כל נדיב לבו דהיינו יסיה ויה קיהים את ונעט ואם הרצה
דבר ונעט וקל ונעלה עליו כאו יציאה את כל תרומת ה'
אן נעשה הכל על ידו בעצמות ישראל כי נדחו להטיב ומרצה
טיב . עוד כושל ושל על ענין אהבת ישראל שלא יונה את
צין אובלת דברים צין אובלת עניון ולא יספר כי אם בשבחו .
והנזיקים עושה היזק כביכול בהש"ת :

ושל

למלך שהיה לו אינן גדול עד ונאוד צהוך שדהו יפה
קוונה וללו נאה ופירותיו ונחוקים עד ונאוד והיה רולה
גמות לו הרצה חילנות ומה האילן ויה עשה הנולך בראותו
דבר דליותיו ובנפיו טעו כמה דליות וענפים ונונו כמו שעושים
בשנות קטנות ונאילן גדול ויגדלו כמו ארתו האילן והאילן הזה
יה לו ענפים הרצה . וכל ענף ונענפו הענוניו צלחן כדרך
בטיעות ולום לעצדיו להשקותם ולהשגים עליהם עד שיגדלו .
ונצטם כל אי ואי צפ"ע ולום לאמור כי כל הזכיר ונשציה הנטיעות
חר ונחציו כן יגדל שכרו . ויהיו העצדים זרזים צונלכתם
השקות הנטיעות ולהשגים עליהם והיה הנולך ונצטו איסם
ראותיו הירא ומחד לעשות רמון הנולך יותר ונחציו . יש ונעצדים
השתדלו ומדחורו צתלהם בנטיעות שנוקר להם הנולך וגם אם
לאם אי ונחציו נחמשל בנטיעות שנוקר להם הנולך בהשקאתם
בלכתם הוא עושה בשציונו כי אמר אני עושה ויה שהנולך הפך
הס . ויש ונעצדים אינם ונשתדלים כ"א צתלהם וכל ויה שיראו
קצרון באחרים אינם נותנים לב על זה כי ודאי כשרואה הנולך
עצד הזה ראוי לעוכשו הרצה באוונרו וכי הנטיעה של ויה היא
הלא היא שלי ולא העלמות עין כי אם ונוני . ויש עצד שהוא
בצין שאינו ונשתדל כי אם צתלו וכל היזק שיכול להזיק בנטיעות
אחרים היה עושה הלא זה עוכשו יגדל ונאחרים כפלי כפלים :

בך

הדבר הזה שכל כמות ישראל הם כנו אינן אי בענפיו

מכונים וכשמות הקדושים והטהורים ופירותיו וכו'
כי כל מעשה פירותיהם ומעוליהם הוא בעבודתו יתי' וכו'
שכל אלה הנשמות בגופים רגזים צניחים והן הן הנטיעות
מאילן אחד ונוהגים אחד ולוה כי כל הזכיר בנטיעותיו
הנשמות הקדושות כי הן קראם כלל ונטיעי ששחלם ונטיעם
גדי שיגדלו לקנות להם שלימות הלדיקים והם כח הנשמות
זהירים בעלמם וגם בכל שאר כללות ישראל שארשים
נכפדם לעשות רחוק יולרם לכל ייקום לא בגוף ולא בצורה
באונלה ומדריכים אולם כמו בדולים הענין בעלמם להכין
ונטיע הש"ת בלם יפלו יקיומו לקעדם כמו שהם דולים לא
יש בליהם ארשים כ"א נכפם בלם א"י יאנה אולם בנטיע
במוון או בכל ענין ילטיערו על עלמם ויה שאין כן א"ס
היך וכפילה וכשנון באחרים אינם שונים על לב ולא יעזרו
אחיו לא בגוף ולא במוון ולא בהדרכתו לעבודתו יתי' וכבר
עכסם שגרמו היך לנטיעותיו יתי' בהם והם שוים לפניו יתי'
הזית דמא דידך קיווק עפי' וכו'. ויש ונלמד בלל יקיומום בלם
ולא יערום בשום דבר לא הם בעלמם עוקים להם היך ו
או בגוף או באונלה דברים או לער אחר וכיולא ושונאים בלם
בין שהיה הנפילה נוגעת לגופם או לנפשם. אוי להם נזים
אוי להם נזים ההוכחה הכל הוא הפך להבה יולרם והלטיע
מנטיעא בלל הקיומום לא הפילוס. ולא העצדים וכו'
באדוניהם והם נדקרוהו לאעלם וכו' בין בשכר בין בשנות

שיר על המשל הנזכר לעיר

הוי זהיר באונאת דברים
אשר היא בעקיצת הרבורים:
וחוסר הכספים באחרים

בעיניך כמו ממך חסרים:
תדאג עת אשר להם צערים
כאלו הם בתוך לבך מצורים:
תדריכם בדרכי הישרים
והגולם עלי פיך שגורים:
כל מפעל אשר עם החברים
כארו הם ליוצר היצורים:
כמו אידן ויש בנרום ומורים
וענפים אשר אינם ספורים:
והמלך שתלם על נהרים
דהגדילם והם רבים ופריים:
ונמצא כי אשר כולם יקרים
בעין מלך ארוכים עם קצורים:
ומי בבה אשר שבים ועוכרים
בנטיעי המדכים אין זהירים:

פרק י"ט. מדת השנאה

לא תשנא את אחיך הלאו הוא תמיד עובר עליו כל זמן שיש
לו שנאה על חצירו. ולא כשאל ענינות שאובר עליהם
בשעת עשייתם דווקא לא תמיד הוא לומר וכוונת שונות בלאו
הוא. וכנראה שלא רוח הסתוב לא תשנא את אחיך בלצדך הוכח
ואם לא הוכחה לפקח השנאה תמיד תשא עליו תשא על עין סוף

השאלה נשא כבוד של העולות כל זמן שיש לך שאלה בלבד על אלהים זה עם זה ואפי' אינם רואים זה את זה קרוב הלבבות
 ואר"ל במקביל שבת בעון שאלה חנם וריצה רבה בחוק ואל העיקר. וכונן אפי' בגמחה של הצערים קבר שבתם ולא יכלו
 של אדם ואשתו ופלת נפלים וצניו וצניותו ותיב ותיב עליהם הכתוב שלא היה להם אף צפה ואף בלב. וזה כבוד וזה.
 כמו ששאל את חצירו בחנם כן יהיה כל שאלה רמה הכתוב והשבת לרעך כבודו אפי' אינו צנוטה
 לרעך ולהכס צניו ותיב ותיב רבה שיהיה נח. הכוונה לומר לרעך על השבת החצר שתדבר עמו בצדק
 צניותם על לא דבר. וכמה יפסיד האדם על צנו ומוון אפי' יבנים יפוח וצקרבך תשים ארבע לא אפי' וידע לבנות וכליות
 ויכלל לפעולותיהם זה בשלש צדדים על חנם ופסיד צניו ומוותם אהבה שכלל אפי' וצקרבך ונוך הנגלה אפי' וכל צני אדם.
 צניו וחיו אינם חיים חסן חסן ופסיד ע"ה צדק שצדק על מקח עיניך ורואה שאם השאלה הזאת שאלתה שונא את חצירך ועם
 לחין ולמה לא יפא עלמו בחנם. ולא יוכל לשנוא את חצירו ומה גדול ומונו בחכמה ומונין בה אתה תהיה שנאו חלל הש"ת
 דווקא כשאלתו עובר עבירה ולא יוכל להעיד יחידו עליו ומה ומה שאלתה שונא לפי שאלתה יודע ומוך השכל ובעלתורה
 לשנאותו עומר שהוא גלוי לפני הילך וכלי העולמים הקצ"ה הדע כוונת השאלה שנואה לפני העוקם. ויודך האז כפיס לו
 עוד שלא עשה חסונה דבלא"ה אפי' אם הזיקו בין צנוותו וצד בחוק הצית שאם צנו ישנא את העצד על חנם ויקבלנו צני
 צניו וחסור לשנאותו לא יוכיחו לקלק השאלה חסן שאמר צקרבך אפי' נגרעת אהבת חסן ותודל אהבת העצד לפני אדומו
 שלא ושמך הן אשנא דווקא ושמך ע"י העבירה שלהם וכוונת גרי איוב אם אונאק ופסעו צניו ואוהתי צריצט עומדי.
 יודע שעדיין הם ושמך אפי' אשנא אותם. ואם יצא אדם ואלהם אהבה שיהיה לו צניו ששניכס שיהיה חסונה הכל ודרך חסן
 ויקראו כלל כונה ילעזר ויתקנה ויודע עמו עד לחיו והוא צנוטה לחסו הכלל האז ישנא להסן השונא והרבה אהבה צנו
 עשה עלמו כלל שחכמים ז"ל הגידו שהשונא את חצירו ומה שנוי סיכמו רחמי עליו יותר. ואם שניכס צקרבך אהב חסונה
 ונעשה כל צד גי שונאים זה את זה הכלבים והזונות והחצרות צדדים העצד השונא יהיה שנאו צניו אדומו ומוכיר לו ויודוהו
 וכשעובר על לא השנא חסן וצנו ואלה כנגדה שהיא קיום העצרותיו. תדע לך שלא הרווחת בשנאה כי אם שנאה עלמוך. ואם
 ונלוח והשבת לרעך כבודך ולא די שלא יאהב לא ישנא כונה קה"ה שנאת עלמוך שיהיה שנאת אותה החרשתי חלל שנאת
 המחליף קס חיים צקט ונות ששניהם צמקום אפי' בחוק הלל. ואחצירך הוא ונוך ונא"ה חסן כוונתו ושנאת עלמוך חלל הווקום
 צנוטה ע"פ והשבת לרעך שכתוב בה אפי' דע שאם צניו וצנוך הוא. ואם שאלה שכתוב את חצירך ונקבאך צו שתראהו
 חצירך ושנאהו לי אתה שונא שכל נדוהו של הקצ"ה ליהוד ולתי צנוטה ישושר שהיא שנאה חנם שנאה ונחמה הקנאה הכל הדע
 ואם ופסיד. וסכס הקצ"ה רובם צחצרת יבנא כבודע. אשחין אתה שונא את חצירך כ"א שונא פעולות הא ח"ו כי כך לר"ו
 כשיהיו ומוצרים ושונאים זה את זה גדול עונם ונשוא יותר ויהיה צנוטה ומה שנוה. ומה שנוה קנאך ושמך הוא נסתרת
 שעשו כלו ח"ו עין של ושלל אינה רואה כעונש הגבש שיהיה על חצירך. וכן ונליו ויקבאו צו חסו וישנאו אותה ח"ו
 כפל על הגולן כבודע. כן הדבר הזה שיש ומה שיש עם חצירך ונחמה הקנאה של כלי הנילית שהיה יותר ומה שנאהו כי ומה
 ונדבר עמו כאהבו והוא שונאו ונצקט רעתו זה כפל עכשו ע"ש לחיבה. ואף שהתענות היא של לחיבה שפושט חסן שנאו
 ששנא בגלוי. והש"ת אינו רואה כ"א צחצרת הלבבות צ"ה את יצקף הליצט כלי הנילית. והדבר מוצן לעיניך.

משך

לנולך שסיה לי עמדים ונשכחתי כל אי' עניינים שנאח חסם עניינים לבין חזירו עמו גדר של אבנים מפסיק
פירות אי' וא' מהם מלא חן צעירי וצדילי על המים שלא יוכל אי' לראות את חזירו אבל תוכחת החן היא דומה
ועצדי המלך כמו שדבר הזה עליו בין העלמים לפי מילתו שיש ציניהם גדר של גני וקנים שרואים זה את זה ונמקל יוקר
סעבר ונדילו על וי שסיה גדול עוננו בתחלה . וקר אי' חסד וכזה חסד נפסיד צע"ה חן מונה שאלה מפסיד צע"ה
זה אשר שכתאו הוולך והרים כסאו עליו והיה טובא אחות הנפש שלך . ולא אתה הולך לפי תועך ותצבור בלי זכויות
לו . קרא לו הוולך וא"ל למה תשאני לי שאני הוא שיעלך שהוא דינר כנס תלוער ותאמר כילד צדי אבדתי עונתי
הכבוד הזה וקבאתך אינה עליו . אבל לפי שאיך יכול על חסד צידך וצדליך צבאעו צכפס על לא חונק אבדה את בלך ואת
השנה את הקיבט והרלה לצעלה . ונעשה איך ראו למך בהשנאה על חסם נחונת הקבלה אפי' שלו טועלים עמנו
שאלה נבקש רעהי ורלוני לא יערב לך וגירשו ונצרותיו
כך הדבר הזה שהקצ"ה חן לאדם אי' עושר וכבוד וגדול
שלא חן לחזירו כילד יתקבצו וישאלאו וסכס
גדולתו שלא הוא דומה למשל סאי שאין קבלתו ונכחתי
וי שגדלו ע"ד שאננו נשה ואהין לא עלינו חלוניתכם כי
הי שאלה שוכאים פעולת הש"ית חיו . ועון זה יכאו אחר צב
קבן אבל כשרמה גדולה היא וי שיש לו שנאה חסם על חזרו
הוא כעובד ע"ד וי"ע וי"ד . לכך ארז"ל שנאה חסם חונקת
הגי צעורה ההמונות וה חכמריצה בית קדשו והשאלה
כפרכות כוהנרעם על פעולתיו יהי :

שיר עד השנאה

שנאות לב מעוררים מדנים

כמו קוצים תקועים הובפנים :

לא תוסר עדי זמן זמנים

בתוך לבות ולמות שמונים :

שנאת לב כגדר האבנים

ולא יוכלו לראות פנים בפנים :

מבהוץ כמו גמי וקנים

מחיצותם כמו אין מגינים :

בלבנים הם לשונם חץ שנונים

ונוכעים הם ברוב שנאה וחונים :

ואב תשנא בחנם רוב זדונים

והם נוטים לפועל אלו פונים :

כגדרה זו דלהנו יגנים

וגראה שמה הכחז וההצח לרעך שלא תשאנו שונאי
אז שמוע חן כו"ל לזבלה צבא סגורש
איך טובא את חזיך לא כניכול אני הי הדבר טובע אי' ש
את פעלתו צחצחן למה יש לזה יותר מנך והוא פוערים ונ
האפסיל ונרוגס . ונאלה הלכ דיהה כני שיש לו קין תקיב
שאין וי סיכול להוליאנו ויוליכנו עמו לאחר ניתה . ושכח
היא הנוכחת טובולם דומה כני שיש לו קין צרגלו או צל
צאצרים החילונים הנק ואל ע"י לפיך או נחמי . והנה
היכה תוכיח את עזיךך ולא השא עליו חמא שאם לא חונק
שכחתך בלב ואתה נושא את ה זאל עניך חנידי כו"ן דטעין
אכפיה . ולא תרלה לפנוק העשה ועליך וכו' וכו' .

אויס אחיהם ואינם לועקים ופוחחיס פיהם. ואלה קנאחד צדק
באויס אחיך. עוד אלה גרוע מהם שהם מתקנאים ו
גאזיבם ביהמלא תליתם מתקנאים על ציו כמותם. ואלה מה
ומתקנא על מעשה שטייה וכך לכונו. ואם יתכלל צדק
ויראה עלמו כמה הוא גרוע מן הקטנים כמה ראוי הוא לה
תחת פועון ויקורי שטייה ולא ילמד כשייקר את צביו על סקנ
ותדע כי אמרו חכמי מוסר כי המוכיח אפי' אם הוא אצ
ואותם החוכמה הוא נכשל בה לא יכנס בלב צביו ולא אין כח
רק מיראה אחר: אבל לא יעצום בדרך הטבע כי כך היא הדרך
סוף דבר הכל נשבע את האהים ירא ואלה מלותיו שמור כי י
האלם בזמן שאלה ירא הי :

שיר על המשל הנזכר רעיל

בקנאת חמת איש. רקב בעצמותיו
ושאר מקנא. בחייו ובמותיו:
ומכה בראותו. לאחד מביתו
בקנאו באחיו. וגם באחיותיו:
ומאה יאות לו. לפי ערך גדלו
ודעתו ושכלו. ורבו קנאותיו:
קטנים בניהם בקנאת אחיהם
והוא באחרים. פעולת רעותיו:
וקטן קנאתו. בבשר כמותו
והוא עד מעשה ועל פעולותיו
ביסרו בנו. והוא בעניינו

אכן ילמד לעשות לתקן מדותיו:

פרק כ"א. מרת התאיה

התאיה

היא ממדות המוליאה את האדם מן העולם. וכן
מלינו שאלו"ל הנותן עינו ציוה שאינו שלו מה
שנבקש אין נותנים לו ומה שצדו נועלים מונו. קועה נחנה
עצבים בלחור אצדה מן העולם. הנחש נתן עינו ציוה נחקללו
לדיו ורגניו. שמשון הלך אחר עיניו נקרו פלסחים את עיניו וכן
מלינו בקין ואחיתופל וגימזו ואזשלוס וחלוניס ועוזיס והתן כולם
נחמו עיניהם והתלוו צדק שאינו שלהם וזה שציקשו לא ניתן להם
וזה שצידם נעלו וחס. וזה העינט צנייהו מלבד עונקס צנייהם.
אלה כמה רעה נדה זו שמוליאה אותה ועיניה ונעייה. ונראה
לפרש פסוק קרנו תרום בכבוד רשע יראה וכעס עיניו יחרוק
ונגוס תמות רשעים תלמד. ולא נקראת אצדה לא אם היתה
תחלם אללו או שלו אז נקראת אצידם שנאצדה מונו אבל אם שלל
בא לדיו עדין לא נקראת באצד מונו כי הלא אסי ונלא אדם אי מליאם
ולקחום הצעלים מונו. לא יאמרו שאחרים עליה נאצדה מונו
זה הנגא ה לאחרים היה לריך לומר תאומו לא נתת לו לא
הכוונה כשהקציה נתן לאחד עוצה וקרנו הרים בכבוד והרשע
עיניו יחרוק ומקם להתאוות גם הוא לסיות כמותו ורודף אחר תאומו
לא מוציא שלא יתן לו נאוריוו של עכשוו לא גם תאומו רשעים
ושלוותו שהים לו מוקדם ביכתאצד שלא נקראת אצידה לא כשהיא
אלל בעלים ונאצדת וכל טעה וטעה הוא עובר על לאו דלל תחמוד
ולא תתאוה. וכל עוד שפורש האדם עלמו מנעזיית השם ותולחו
היא המוציאהו לדי תאומו הטולם כמו שפירשו הפסוק ויסבו
ענדצד סיני וימרו בקצרות התאוה. רמז שאם האדם נוכע מן
התורם ומן העזדה שכתנס מומדצד סיני אז הוא מונס בקצרות
התאוה ויתאוה תאוות הנפשויות. ונפולחו שהמיד יראה עלמו

ויום כ"א לפי ראות העין :

כז הדבר הזה שהלך לת' לתאוה הצולם יחשיב שיכונן
מה שלא בזרו עליו וזן השמים ונראה לו שקבל ישיגם
תמיד והוא ילעג יוחזר ויחזר שיחזרו בו תאוות הלבו
שיחזור לאחוריו וילחצו צנועט שחנכו הש"ית

שיר על המשל הנוכר

נפש מתאוה . לעולמים דוה
ולכהרותיו ובל בהכרות תאוה
ומתאוה לא לו . יאבד את שלו
ויראה בשכלו בנחש וחיה :
ותאות נפש . כמו מיט ורפש
והודך ורעב ונפשו לא הרוה
כצמא לבלי חוק . וראה מרחוק
כמים במדבר ופניו לא שוה :
והוא חוד ועפר . במדבר ואפר ^(ליות)
ובשמש יצהיב כאורה וזויה
והוא רץ לקראתו . ולא ישיג אותו
והיה בלאות וגם לזעוה :
ופגע בו אחר . וגם נחזור יחד
לעין אך מוש' והוא עוה עוה :

צד ידוק אחר דבר ההוא וכפקד רע ומר וגם לא ישיגנו
ולא יתאוה לדבר המושג בנקל ואין לזעמל מוננו .
וב דבר הצלוח היד"ח ז"ל כי איהו ז"ל היה הולך עם רי יחושע
לוי וצלכתם ילכו הראה איהו ז"ל לריצ"ל רחוב אי גדול ושם
אין גדול ללבים על וקח אי בחנות ודומקים זה את זה . והלכו
ריצ"ל עם איהו ז"ל והגב דוקא הוה ראו שבחנות ההוא
רבים צער כלב קרוה וכל ליערל צדיקר ועיז דוספים אותו
ונה כי כל אי עורה להקדים לחצרו והלכו לדרכם . והנה ראו
דב אי ריקס ריקס וגם חנות אי מוכרת צער עגל צריא ושון
ליערל מוכרת צפרועט ואין קונה . ותמה על זה ריצ"ל מאלד .
ל איהו ז"ל א תתמה על החפץ . כי חנות שמוכרים צער כלב
אל הנוון העם רבים שרודפים בכל כחם אחר טעצירה צערחא
ה ונוון הרבה והעצירה ככלב מה וקרוא . והתורה והגולות
צער עגל שון וצריא וצול הרבה מאלד ואין קונה . וזה פירש הגאון
זי פסקו אותו עזבו ונקור מים פיים לחלוץ להם צרות . הכונס
ותי עזבו ונקור מים פיים שה"א שכ עזם צנקל בלי עורח והם
חצים אותם . וכלפי העצירה לחלוץ להם צרות צעורה גדול
צרות נשברים רחונגא לילין :

פרק כ"ב . מדת הכבוד

אם הקנאה והתאוה ורוע לצנות יענה . תנה שלום
הע"ה כשללה להכניס הארון לביה ק"סך דצקו
שערים זה צנה ואמר שאו שערים ראשיב ויבוא וולך הכבוד
צמטצו על עלמו הוא אונר . ושאורו נוי זם וולך הכבוד והשיב
ואמר ה' לצאות הוא וולך הכבוד קלם :
הנה צעיותי דקדקתי שונפעס ראשינט כששאורו נוי זה
וולך הכבוד והשיבס ה' עזו וצבור כפר הבינו שלא על
עלמו הוא אונר . ולמה חזרו ושאורו קעס צ' נוי הוא זה וולך
הכבוד ער שהשיבס קמיה ה' לצאות נמי . והוא פירש ראשינט

כששאוהו וי' הוא זה ואלך הכבוד והשיבס ה' עזרו וגבורו
מה שאלך צ"ו אינו ככלל בשם ואלך הכבוד לא נראה
היה אומר שלמה שיצא ואלך הכבוד כיא על הקצ"ה
שיכנס ואלך צ"ו בקוב ואלך הכבוד לכן שאוהו פעם צ"ו וי' ה'
ופעם זה הוקיפו היצת וי' הוא זה דווקא ואלך הכבוד של
בשום כבוד זולתו והשיבס ג"כ בהיצת הוא ה' לבאות הוא
הכבוד קלה הוא דווקא ולא הכנס שום ואלכות צ"ו בשם
הכבוד. ואם שלמה המעי' לא קבלו השערים לפחות לו צ"ו
שקורא עליו ואלך הכבוד. כ"ש אדם הדיוט שאם יהיה
ויהכבד בהכמתו לא יהיה חכם כשלמה שכאמר צו ויחכם
האדם. ואם בעשרו אין כסף נחשב ציורי שלמה למאומה
בגדולתו הוא עלך בכמה ושלטו בעליונים ובחתיכים ואפ"ה
שיהכנה כבוד לצ"ו טיפה סרוחה כ"ש לאיזובי קיר. וכל
אחר הכבוד גדולה ברחת ונומו. ואותו כהן שאמר בגמ'
מכבד את עלמו וכורך ידיו בשיחלים ועוצר עצורה כדי
יתלכלכו ידיו שקלים קצ"ה לויטרפסיה שקללו ידיו על ומה
דומלכא ומלכחא. ובמדבר רבה א"הו אמר כל המרצה
עלמו ונומעט כבוד שמים כבוד שמים בנוקומו עומד ו
והנומעט. וכל המרצה כבוד שמים כבוד שמים ומהרצה ו
מהרצה. ויש להצין דלאו רישיה קיפיה למה בננומעט כבוד
אחר בנוקומו עומד אבל במרצה כבוד שמים אמר כבוד
והמרצה ולא אמר עומד דאין בידו לנמעט כבוד שמים כי
נחשב הוא וצ"ה נחשב הוא להרצות כבוד שמים. הכוונה
דלפי האונה דלאו כל כווייה להרצות ולנומעט אבל ומה
מרצה שאם האדם כוונתו לנמעט כבוד עלמו ופני כבוד
והוא לא פעל ועשה דבר בצדו כבודו כיא וייעט כבוד
דווקא חושב לו הקצ"ה שהרצה כבוד שמים על ידו לפחות
פרעות בדבר גדול כמו זה שאין קץ לגדלו. ועל המרצה
שמים אמרו שם אחד שמים ומהרצו שלא קרא ושכה פעם

כיון שהגיע העוצר לפני המרצה לקדושת השם הגב"ה את קולו
ואמר קק"ק אמרו לו ומה ראיה להגב"ה את קולך. אמר לא זכיתי
לא למקרא ולא לנשמה ועכשיו שמתנה לי רשות לא הגב"ה את קולי
ותשוב נפשי עלי וזכה צע"הו וצע"הו כו"ש שם. והה לפי שלא
חש ללעג השם להרים את קולו בכל כמו וצחק רצ וגדול הוי
נומעט כבוד עלמו לפני כבוד שמים. וארז"ל צעבין דוד ואלך
ישראל כשאמרת לו ויכל מה נכבד היום ואלך ישראל אמר לה
ובקלותי עוד נזאת והייתי שפל צע"הו. צית אצ"ה היו מרצים
כבוד עלמו ונומעטים כבוד שמים פוק חזי ונאי סליק בהו. ואני
נומעט כבוד עלמו מפני כבוד שמים. ונראה שפי' אמר דוד אם
לא שרתי ודוונמתי נפשי כגמול עלי אמר כגמול עלי נפשי. למה
כפל הענין במלות שונות והוא שי' שם אדם ננומעט כבודו מפני כבוד
השוקים אך בלבו שהוא נכבד אלל עלמו אבל דוד הנועי' אמר
אם לא שרתי ודוונמתי נפשי כגמול עלי אמר כאומרים ז"ל כהאי
יקרא דלא חש לצויתתי קניי אנוי. כך כשאי מצוה עלמי לפניך
שאיני חש על צדו לפי ויעוט ערכי שחלה עלמי שאיני נחשב
לכלום לפני גדולתך ולא בלחות הנומעטים כבודם מפני כבוד
שמים אבל בלצם רואים עלמו נכבדים. אבל אני כגמול עלי
נפשי ממש כן אני צהך נפשי אני רואה את עלמי שאיני ראוי לכבוד
ופירשו פסוק א' תהדר לפני ואלך ובנוקוס גדולים א' תעמוד.
הכוונה לקחת מוקר השכל אם אדם בא לפני סר א' ולא כפת ידיו
ועומד לפניו לא תחך ונייד עומד בלדו בנוקוס שעומד שם השר
אחת דמו להמית. כ"ש וק"ו שיועט כבודו לפני כבודו של ואלך
הכבוד יתי שמו. והה שרמו הכחוצ א' תהדר לפני ואלך שהוא
מלכו של עולם ואלך הכבוד והקח ק"ו בעלונך שהרי ובנוקוס
גדולים ושרים א' תעמוד לא תוכל לעמוד בכבודות בנוקוסים א' א'
לפניהם כעצד וידיך כפותות. השו שאמר ובנוקוס גדולים אין אתה
יכול לעמוד כי כן דרך מלכי הארץ כ"ש לפני הקצ"ה. אוי לוי
שהוא רואה עלמו קץ למות ויגיו כלל עוצר ונוטתה לדיני' קב"ה

איך יוכל לאכול ולשתות ולשמוח ולטייל ולכבד עלונו גדול ככל ויחי כבוד והוא לקצרות יוצל בנותחטי כבוד צדק נשמתו כי אין לה להשקמה עליו ב"א בשפלות הגוף שלא יחשיבהו לכלום . כ"א ששכיח עוזיכו בגלות ומלאכי יציון נור והקצ"ה ויעטו כבוד של וועלה כציון ששני כבוד וחיות העציר וכציון זהו ויעטו כבוד של וועלה . וכילד על לב חולעה ולא חיש לכבד עלונו ולהרבותו דיו לעצד כרבו . והנה נושגל ושל אי על עין הכבוד איך ירדוף אחריו וקופי ונהכבוד לאצוד :

משל

לאחד שהיה לו נגדל נאה ובזה הקוונה אצל יקודו שקויים ורעועים והיה לריך לקלרו ונעטו כדי לעמוד כונו שעושים ככוחל הגעוי . זה שלא די לו שלא קלרו קס בשיעותו ושם כל נגמותו להגביהו וכן ווסקיף והולך יוס והוא וייסד ונלייר צו ליורים נאים ונחנודים ולורות ווכל ועופות ובהמות כונו צנין הנולכים וכל ונה שיהיה לו ריוח יעטו הולאות בשביל גרם הנגדל וליורו . והוא לא שח לצו לא שרעוע והולך כל הצנין והלורות והטורח לריק וכל ונש שורה אחר יפול שעה אחת קודם ויהי היום ויפול הנגדל והוא כל כלי חנותו ונפל ונעשה אשפה זגל של אצנים וכל ילעיגו לו כילד צנה והגביה על דבר שאין יקוד ועיקר :

כך

הנגדל הוא האדם שעשוי כונו נגדל אצל יקודותיו רעוע שאין לו קיום ואין לו הצנחה בחייו אפי" שעה אי ורעוע ונעוחד לחולאים רעים וכאוננים ולמקרה הזמן ולהשפיל עט ולהתנהג בקלה האחרון של ההכנעה אולי יש תקוה כנוש" צעפר פיהו אולי יש תקוה . אצל ונה עשה עם כל נוגמה לכבוד עלונו להגביה קוונתו וללצוט בגדים המשנצים ואחילי סוונתרות והתענוגים והאות הכפש ואינו חושב כי הוא צונטה יכוד רעוע ההעוף עיניך צו ואיכו וכל ערתו הולך לריק . ואדנו כי הגדולה והרבות והקצרה בעליה ונוי שנוגביה עלונו הק

אשפילו ולהפך ווי שמשפיל עלונו הקצ"ה ונגזירו . כי הוא דנוון אחרו הנגדל ויקודו רעוע שאם היו נשפילים אחרו שנים ושלשה אמות לא היה נופל ונחמה והיש עונוד יותר ויותר :

שיר על המשל הנזכר לעיר

מבקש הכבוד . וסופו עד אבוד

ואיך ירדוף אותו . ורמה אחותו :

כמגדל הוא עשוי . יסודו איך שסוי

ומוסף והולך להגדיל קומתו :

ותמיד מצויר . ומסייד ומכיר

וכדי ישלונתן . להרבות תפארתו :

ונפל מהרה . וכל ארזה ערה

וטרחתו דריק . ואך למגרעתו :

והיה לחרפה . ודלעני שפה

כבודו לא הועיד . ואבד המדתו :

פרה כ"ג . מדת הליצנות

כתב

הרצ כי הנח הלץ ונגזיר ק"ך לירופי שנות אהים שהם בחינת הדינים כו"ש האר"י זל"ה כי הלץ עולה ק"ך לירופי אהים . וצ"ו ווסקיף כח ח"ו צל"ה אחרים שהם החליפות . ובה עוד שחנשה שנות אהים יש בחלק של כל כפש כל אחד ויישראל . וכן עולים חנשה אהים גיונטי נפ"ש וז"ש גבי בעלת אוב שהיתה אנו של אצנר אהים ראיתי עולים וכן הארץ . והלא שווא הסקול כנגד ונשה ואהרן היאך אפשר לעלות ע"י

אחת. ולאחד וספר לו דלי יקרב שיאצדו מן היום קודם
לנועלה זה ונשקה ציוס פחות מן הראשון ולאחד וספר לו דלי
נועט שאינו נווליא כי אם חליוות אינו ונשקה כמו השני.
ווקר לו דלי צצבר גדול ואינו נווליא רביעיתו זה ונשקה
נועט זה פחות וכולס וכן עשה לכל עצדיו. והנוולך לוי
שיחשקו באוונתה ולא יצטלו ונולאכתם כי הוא רואה
מדך החלון שהיה לו צטרקלין וטויה א הכהר. והנה יש
שדולה הרצה והוא שיט לו דלי שלם ויש עצד ונעט ונוכו
לנועלה והם זה פחות וזה ואם יחשקו באוונתה יתן להם
שלם הדולה צכלי השצור כמו הדולה צכלי שלם והשקה
שהרי הדליות הם של הנוולך והוא ווקרצ לעצדיו ולא הקטין
ההרצה ועל המועט שהרי הדליות של הנוולך וצלבצ שיתע
צונלאתו באוונתה ולא יחצטלו כלל טויה יש צידס לעשות
הדליות שאם היה ווקר לכולס דליות שלמים היו ונשקיס
כאחד. ויש ונשק צצטלו ונתרשלו ולפי שהיו צטלים ואין להם
להתעסק ונשקו החלילי לקפר צענייני העולם צשחוק ו
ראש וגרמו לנוקלת הנחשקקיס צהשקאה לקפר עוונת וצ
קלת ונולאכתם כי ננשכו אחר הקיפוריס ויש צצטלו כמו
ולא נתעסקו כלל. כי כן דרך הדולה או עושה ונלאתה
כשיצוא אדם ויקפר עמו אשיי אם יהיה הדלי צאנולע הצור
ידו על הכותל וישוע דצרי חצירו לא כן דרך הפועלים החקיר
לא יחצירו שלום שאי יחצטלו ציני ציני ויושכו אחר הקיפוריס
שהפועל לריך שלא יחציר חצויה כד אקור לכל אדם כשידע צצ
שהוא שכיר אקור לקפר עונו ויהיה גרוא לצטלו. כחצור ל
שהנוולך היה נוולין מן החלון ויי ראוי לעוכס זה יוחר וזה
הקרוב לשכר יוחר ונחצירו ואינו לריך לא עדים ולא דצ
נולין הוא צעלמו מן החלון. ואותם שמוחרו צונלאתם ולא
נקו להם צטוה צין ויי שהים צידו דלי שלם והשקה הרצה צ
שהיה צידו דלי צצור והשקה ונעט. ואותו שיצצ צטל עכ"ל

לכל עשה ראונו ועבר על דצריי. ואותו שלא הספיקו לו להיות צטל
לא ווקפר קפוריס וגרס גם לחצירו שיחצטלו ונשק קלת ונשק
והרצה זה ראוי לעוכס ורובה חוטא ונחטיא ואינו חושש לשירות
ונלאתה העולך קלה צעניו ועושה כאו אינו רואה וידע שרואה
מן החלונות.
ב הדבר הזה אכתבו צני ישרא עצדים לצדוננו צצטוים
לעקוק צונלאתה ולגמור עצודתו ולעקוק צתורה יוונס
וליליה והיא הדוונה להשקאה הוונס לצרדק צעי החורה הננועלה
לויס ישחלס הפדקס של מווייה הקצ"ה שהם מויותיו ועצודתו.
הדליות הם המודע והשכל והצניקה שדולה האדם צהם הוונס שוונין
החורה והמושכלות. אצל יש צני אדם שנתן להם הקצ"ה שכל
צניקה הרצה והכונה שיכולים עיי זה להשקות ולדלות הרצה
הדלי שלהם הוא שלם שערך להם הש"ית. והם שאין לו כי כשכל
הכונה כפי ויה שגגול עליו מן השוונס והוא השעסק צכל כמו
וצויותו אצל לא יוכל ללמוד ולהצין צנחקרום וצעוונק ההלכה
כפי ויה שגגור עליו זה שכרו כמו הראשון ונשק. ועיי אערו
ול אחד הנרצה ואי המוועיע שארז"ל אינו על הנחשק הרצה
לנחשקק מוועיע כילד יתכן זה כי הלא ודאי לפי דצוי עסקו יש לו
שכר לא כוונתם לוונר אחד הנרצה וכו' שלמד הרצה לפי רוב
חכמותו. והמוועיע שלא היה יכול ללמוד ווקולר שכלו ושגגתו
שדך חלק לו שהם צצניקה והוא היה ונחשקק הרצה כמו אחרו
שיט לו חכום הרצה עיי נאמר אחד הנרצה וכו' כמו שפירשו
רז"ל. ויש צצטלו ונולאכתם דהיינו ונשקק החורה ולא דלו ויש
ונשחרו צטלים. ויש שחון ויה שצטלו ולא נמדו לא ג"כ נתלוללו
וסו וקפרים זה עם זה דצצרים צטלים וקפורי הלכות ונלכיס
ונלחמוותיהם ושחוק ונלכות ודצצרים צטלים ונשכו ג"כ אחרים
עוונתם כי כן דרך הליכות לא תחקיס צאחד ולא ילך רצור אלל
עורצ לא שסוא ויינו. הים עצד שמוכר צאדונו לסווריד צני
נלכיתו עליו כמו נמרוד שלא נפשות להחטיאם ש"מלצד שלא עסק

צחורה שאין לו פטרוח מונח אפי' צענה ויחה לא ג"כ לא
ען הולך בגדול ונתלולץ ונוסף את האחרים עמו ונוסף
לפני מצויו כדי שיסתקו וייעצו לצ מצויו וילמד להסתייג כצו
לך צדד מורד גדול מזה היסופר עונשו ופורענותו המוכנת
ולכן עונשו שלא יראה פני שכינה שהיא נודה כנגד נודה כוונת
נוסף בליכנות טעה אי' או צי יוחזר ולא צאה לו העצירה
פחאוס כ"א כנוסף לזמן ארוך ולא אמר הקצ"ה רואני וביני
וכעיקרו לא עושה כ"א עין של העלה אינה רואה ח"ו לך
יראה פני שכינה אי' לו אי' לנפשו אם לא יתקן את עלונו
77 עומד לפני התשובה :

שיר על מדת הליצנות

תגרש לי' כמו עכבר דחורו
אשר האל זנחו ועברו :
והדצים . הלא ידמו לקוצים
משרשים בשר אדם בעכרו :
ול' נמשך . זמן ארוך במהשך
ודא ירגיש כאיש יין עברו :
ואיך שואל . מזונותיו והאל
שנאהו ללא ירמוס חצרו :
ומחטיא כירבעם בדורו
אשר ימשוך ברשתו לחבירו :
ואיך יחליף לסם רפאות לשרו

בסם מות ועובר את שארו :
וגלה הוא אשר כפרו ופקרו
בתורת אל והוא מרפא מזורו :
ואיך אבר לתקותו ושברו
לא יראה פני עושו ויוצרו :
ואיך יליץ ומחר הוא בקברו
והדצון ארוחתו וסחרו :
ואם הוא כיעלת חן דברו
ובה יהגה בכל ערבו ושחרו :
שכרו רב ובל יישג מחורו
והוא עשרו פארו והדרו :

פרק כ"ד . מדת החנופה

החנופה ענינה רע ונור ודינו נוסף צד ונלאכיה הדנים
אחרו על קו הנוספתו מאחר שלא יוכל לראות פני
השכינה . וכונה נויים יש צחופה יש נחמיים צבועים כי
נדהם כך היא שאף בלי תועלת הוא נחמיק נפש רשע אותה רע
ונטע לטעמו . ויש נחמיק לנולח חן צעיני כוונתו . ויש נחמיק
צבילי הכאה ואספת הנוון . והנה לו הנויים לא יועילו להם
כלום לא יורידם לצאר שחת והם הפקידו ואצדו נפשו כי אם
החניפה על חכם בלי תועלת כוונת הוא גרוע וכל צ"ל עולם
שחרי אדם איך נסתכן עלמו לילך לנודצות וללארץ נחמיק . ולעבוד
ימים ונסרות בלי תועלת גדול זכיות וצדקה וזה סגן עליו בכל

עונשים המעורים צלל יועיל ועל חכם למלאות תלוות עיצור
וגדול גכולם לצל יראה פני שכינה . ואם למלאות חן צעיני הנה
אין צנועטיו כלום שהרי אפי' אוחו העתחק הוא יודע צו
ישר כי אם חוקף כונו ונעשה שהציא הרצ צעל ראשית חכונה
על צי' חכמים שהיו רוליס צה' א' והיה אצי הנערה רולה לנקי
צנועטיהם שלא יתן צהו א' לני שלא יחקף כדא חא' פס . ו
הכחוצ צאיוצ ונקי על חקף יתעורר כי הנקי והישר כשנראה
א' לעשות לו חנופה מרגיש צו ונהעורר על הדצר ויודע צו
החקף בתגלה רעחו לפניו . ואז"ל כל הנוחניף לחצירו לקוף
צידו . וא"כ אם הנוחניף הוא ונחקף לאלדס ישר ונקי חף אם
צידו הנוחקף ולא יעשה עונו רעה אצל עב"ס חרפתו נחמו
צעיני הישר הנוחניף לו . ואם הנוחניף הוא ונחקף לאיש
אויבו ישר ונקי ואוחצ החנופה ורודף אותה ולא הוכר חסד
להנוחניף איו כשיפול צידו לא ירחמנו לפי שאינו ירא א'ק
ונונה כפסק הוא ופסיד או יפול צרעה או הגלה חרפתו . ו
יצקש ונליאות חן צעיני אדם ונליאות חנו הוא באשוכו ו
לחכתו . ולמה לא יצקש למלאות חן צעיני אסים ואדם עיי
יחקף לזולתו ויהיה ריחו כריח שדה אשר צרכו הי . ואף אם
יחקף צשציל הנחת ונוון וצלע לא יגיעהו ואם יגיעהו ארי
להחליף את נפשו צהנחת ונוון ויהחייצ כלייה לפני התקום ו
חף לעולא כנוש"ל וחכסי לצו ישונו חף וכן מדות רעות שלא
צנוגרא . ונראה לפרש פסוקי איוצ כי ונה תקות חקף כי יצלע
ישל אום נפשו . הנוחקף א' כונחו והקוהו לצלוע צלע צנו
הנחת ונוון ונה הנאה יש לו אחר שישל (לי כי ישל זיתיד)
נפשו . אחר שיוות ונה הנאה יש לו ונאוהו הצלע וההנאה .
עשה כונו שרואה צתוך הים עצוע קפינה א' ויש צה אצבים עונו
והרגליות ויכד והטביע עלונו כדי ליקח ונהאצבים טיבות ונאל
שימות ויטבע ונה יעשה צהם כן יקרה להנוחניף . ואם ונה שלא
כי יקל אום נפשו על נפש העיקרה שנסמחו ירחיקנה ויכריה

מלפניו שלא יראה פני שכינה יגדל הכאצ ונאלד שוכר נשוחי
צשציל הנאה ונועטת וצקפק אס תגיע לידו ויהיה חרפה לצולמו
על שלא יראה פני שכינה . ואמר אחרת הכלצתו ישנוע א' שקודם
שהחניף . צשציל הנחת ונוון אס הים לועק להקציה לשלוח לו
סרנקהו הים הקציה שנוע לעקתו . ומנפתו לחצירו ספק אס
גיע לו הנאה מונח אצל לעקתו להקציה ודאי ישנוענה . ואמר
כי הצוא עליו לרס הכוונה הנוחניף כשנוחקף הוא ונאל חן צעיני
חצירו לפי שיש כו"ס ותקות חקף עדי רגע באותו רגע היתה
נליאות חנו ותקותו . אצל כשיצוא עליו לרס לאמר זמן ויצוא אצל
שהחניף לו לומר לו על לרתי ל' זכור לו חנופתו הנוחניף לו ונקודס
כי הלא תקוהת כונו רגע . אצל הקציה לעקתו ישנוענה כי הצוא
עליו לרס צבל עה לרתי יקרא א' השם ויענהו וצלצד שלא יעשה
לו אדם אחר לצעוה צו . ואמר אחיב אס על שדי יתענג דרך
הנוחניף עושה לו הנליאות לענג את שצני אדם הנוחניף להם או
לו לחעניג הנוחניף . אצל השי"ת כשיהיה בלך לו הים הקציה ונענגו ע"ד אז
יחניף לחצירו ואפי' כשיהיה בלך לו הים הקציה ונענגו ע"ד אז
חתענג על הי ויתן לך ונשאלות לך שהפק ונה שהים הוא ונענג
לצו צחכתו אדרבה הקדוש צרוך הוא יענג אותו והו אס על שדי
יתענג . ואמר יקרא א' אום צכל עה הנוחניף לא צכל עה ונאל
חן צעיני הנוחקף לפענוים לא תערצ לו החנופה כי ונחמת רוב
לצו שהים סר ונעף . אצל זה צכל עה שירלה לפני הקציה הים
שונוע לו וערבה לו שלא יש זמן שלא יערצ דיצורו לפני הקציה
והעוור הים ונה החליף צנה והוא גרוע ונוה שהחליף אצבים
יקרות שאין להם פירך צפחמים צנוקוס שהיו צחיהו הורגליות
והאצבים טיבות שאין כערס צכל המולם הניה צתוך חיקו
שהחניף ונחאק צעיני הצרחה ואצד כל החמודות אשר היו אמו
שחס הנועלות חנו . ונעשול על זה :

משל

לעיר א' שהיו לרים עליה ואכשי העיר כולם באו קרוב
לחמוס כל א' לקח לו חדר א' צכותל המומס ששמו

ועיר והיו חלוצות קצירות החווה לירות ונתוכס חלים וקשת
 על השבילים והעומדים שם היו מהררי וחסלים ולכני בליקטור
 שיצאו ונחץ דרך חלונות שונקים העומדים בחץ . וקשת
 אי יבצחור אי רש צו חלון אי שהים צו קירי עכבים סלג ככל
 טחלון אריגה על אריגה צד סגרת כמו שנקחם החלון ואפי' לא
 השוט ונעכו וליכנס ורוב העציות כמו שיקרה זה צדדים
 הפתי בראותו אם הקחוס הזם לא נשור עוד וחסלים וחסק
 שהם ונחץ ונעט בנקחם החלון ונאחר שכבר הוא קחוס ונעט
 לא יכנס בחיך החלון לא חץ ולא בליקטור ונאחר ונעט לנכ
 חוכל ושותה . וחסק צא חץ בחיך החלון דרך הקירי עכבים
 יפח חץ כצדו . יש פתי וכל ומה שאף סגלמה לפי ראות
 נראה כחולץ חבל כלא הים . ובי"ש שהוא הים רואה שחכב
 צעלנו אף שהוא קל שבקלים ודק נאחד שעולה דרך אריגה
 ונעכע הקירי עכבים לרוב דקתו וכלד יעמוד ויגן עליו ון
 שלריך לו כותל חזק לעמוד ונכיו :

שיר ער המשד הנזכר

והחנופה כרתו אל ושנא

ותקותו עדי רגע מגינה :

ובל יראה אור פני השכינה

כמו אצר כמו דישן וענה :

והדבר . כמו צרים במדבר

במלחמה כנגד המדינה :

ואו יצאו וגם באו עלי שור

בתוך הומה עשות להם שכונה :

ורוק הצים . עלי שונאים ואצים

לבל תבוא אליהם המגנה :

וחלונות בתוך חומות פתוחות

וגזהרים מאוד מהין שנונה :

ואיש חסר . ידמה לעין ונכר

בלא שכל וקרא דעת ובינה :

כך

הדבר שזם העיר חלרים עליה הם הגופים הנושעים
 לנחורעה ולנקים סונארגשים צעילם וכל אי וא' יסו
 והחלים עיי ונעשו הטובים לכל הצולחו רעה והם וגינ
 עליו . הנחניף שחקף להצירו צטה עליו שיעמוד לו צעה לר
 ובי ויה הוא סלדס הנושענת הקנה החלון סגרת לעין יסו
 חין ורוב קנעט עוכרתו כמו קירי עכבים סגרת לעין הוא קוח
 ויעמד לעגן ואם חסמח צפיד עליו חתה ונפריחו וא"כ כילד צע
 עליו לעמוד לו צעה לרתו :

ונראה

לפרש צזה שקוקי לחיוב ותקות חקף תאצד חס
 יקוט כקלו וצית עכבים ונעטו . הכוונה צא לוח
 ותקות חקף תאצד חלא תמונח החיות ויקוט כקלו חיל סתרי
 הנעטתו טצטה צלדס וחקף לו סתרי וצית עכבים ונעטו סונעט
 חלדקים הצועטים צו יתי כהה ליון לא ינועט חלא יחסיפו לט
 חלס פי חס צעחוכס חזק . חבל זה סונחניף ללדס צית עכב

ראות תרתי . בעכביש וקוריו
סתומים והשבם לו לצנח :
והן אדם . משך בחץ לנגדם
רבקתהו ומת מיתה משונה :
בעינים . ועוורות השנים
והוא המור ולא כאיש תמונה :

ישמעון בן שמעון שאמר לינאי הונלך בשעת שהרג עבדו
 אימור לו עמוד על רגליך ויעידו בך . איל לל
 פאתה הוא לא כשלימורם חזירך כנשו פתחם בקרקע
 מלאך ומצנן בקרקע . ארי נחמיצו כלים ולא עוודה להם חס
 ותיבתם וזלזתם . ואפי' מרפתם לא היה דיבור ואוירה כי
 שחוקם כי ש' צעושה חללית ורובות לחנופה . אגריפס
 כשחיס קירא שום חשים עליך מלך ונקרב אחיך ולגועיכו דגש
 איל אחי אמה . ונחמיצו סוכאיהם שליט' כלים . לא ונח
 חריפם ויכחי הט' מלכים ומחצה יראה שום דעבוד בוק חזו
 סליק צאי . סאחף לחציו על לא חוק ועל חנם עליבו סת
 כלים צעיהו תציהב רחיל :

פרק כ"ה . לשון שקר

אמר ר"ל כל הנדות צרה הקדוה חזן ועודת השקר הם
 אדם אחו מלצו שכל מדות הרעים יש להם
 פאריכים לאדג לעבוד עבודתו ית' הקלחה שיקבל לשמו הם
 שכל א' חת הישעים . מודה לחמוד הוושכלות בן החלום ו
 מדת הרעות אפי' העוה טיעו פניו שלא ירא ונלעג הו
 עליו בעבודתו ועי' פניו כעור כנגדם . אבל מדה השקר
 לדיכה לעזרה צדום אופן ולא צראה סעית צעצע האדם

עכשו חוורשגורה היל' אר צעלמו ואפי' אורח הסכס דלפיך לאויה
 וזכום לעשות לה עוזה כשאור לו אצו אינליח אונך ואיל אכא
 הוא דאסיכנא לה . איל צרם לא תעמיד כך וזכום למדו לדינם
 דבר שקר . וכן אמרו צוהר לא הנכוז לא הנלף פסיק עעמא
 צבווייהו . אבל לא הענה . עד שקר לא פסיק עעמא . ואמר שכולם
 לריכום לפעמים . הגניצה לגנוז דעתים דרבים צאוריהא . לא
 הרלח רליחה ציד . לא הנלף עונה אשהו . ולכן רוז צהפסק
 הרלח הנלף וכו' ערמו לתה שאמר אבל לא הענה כלל יכלל צדום
 אופן שהשקר אינו לריך לעבודה כלל . ואמרו אם ונלמד אדם את
 עלונו אנה מוקרים לו הללך אמה העמיד לו אנה אפי' חלועותיו
 אנהיים ואם רולם לדבר שקר מוקרים לו מלאך לדבר שקר
 וסלונותיו כוצים . צוא וראה כנה מפסיד צעצע העולם פלם
 האדם למד שקר ויודעים צו העולם שהוא שקרן אין מי שאמיתהו
 וא"כ מה יעשה כדי לאונה דצרוו הרי הוא נשצע להם כדי
 שאמיתו והעלווד צשקר אין וואוניהו אורו אפי' צעצועה
 ונלל עזירה גוררת עזירה שהשקר צבאו לדי קצועם חוורתם
 ולא הועילה לו כלום אפי' השצועה ונראה לזה רמז הכהנז
 צקויהם ולא חשקרו איש צעוניהו . ואם לנללם שקר ואין עי
 סלונין לריכום להשצע להם והו ולא השצעו צעמי לשקר . אבל
 הודבר אנה וכודע לעולם פתיא אמתי וואוניהו אורו צדיצרו
 אפי' דציבור קל . וכן אמרו קל . גצי השטן כשהקית את אצתהם
 אציו סלא לשחוט את צנו ולא קבל . אחיכ איל כך סנעתי
 וואחורי פסרגוד השם לעולה ולא ילחק . איל כך ענשו של גדאי
 אפי' אם אומר אנה אין שומעים לו . ואמרו ונכרז ר' אבכדרי
 ונאן צעי קס חיי אבו כולי עלנא . איל מי האיש החפן חיים
 כלור לשוכך זרע . הטעם שהאומר אנה הוא דצק צחיים . והשקר
 צקוקס העוה . שהקליפות הנקראים שקר שאין להם רגליכ צקוד
 הנחש שהקללו רגליו הם צקוקס העוה שהוה והיאקרון הם
 מקליפת ראוה ציאל . ולכן המלצר שקר דצק צקוקס הויה .

ודבר אמת דבק בחיים שהיא הקדושה . וכן נולדו בהם
דמיון קושטא שלא שנו דבריהם שאין המות היה יכול לה
זה . ואשה ששנתה דבריה חכף ונתו צניה ומה שקר
הקליפות שקר שהלאה איתם ישנם צעולם הוא כמו ערמי שק
להיות צעלים כו"ש צלע המות ללא שיצטל הרע וכן
ויתברר העוב ולכן הם שקר והנדבר שקר כאלו צהם ומה
ארגיעה וכו' ועוד אונדו ועד ארגיעה לשון שקר כו"ש כל
שאין צו אמת במקלת לא יתאמת ה"ש שפה אמת תכון לעד
לד הקדושה שקיימת לעד ולעו"ע אבל ועד ארגיעה לי לגע שה
זוננו כמו רגע והרגע שהוא ומהוא אמת הנדעט העורב
זה רמז הכחוז וסיה על אמת לשנת שהוא העויל שוכב
ל"ה וכאן הוא אומר על הלשון וכשנע קולו צבואו לא
דוקא לדבר צנוטכלות ואז לא ימות שלא היה לו אחיזה צו
המות שהם השקר הנוכח על הסג"א ונקום הנייתם כו"ש
נושול ושל על מדת השקר שאז הדייק כל מה שצדק
כו"ש אמתן את פיד לחטיא את צדק : והוא

משך

לונך שהיה לו קופסא של אבנים עוצות ונוד
וקגולת וכלים ותחנה צחותם שלו וקרא לעצמו
להיות אללו צפקדון והשומר זה שלא חלע זה יד ללכך
אני רולס ונונה איה דבר תוליא לי ויה שאני רולס ומה
ואחתונה צחותם שלי . ואם נשתונש צה ללכך אז חותני
עליך . ויה עשה הצער הזה שבר את החותם של ונלך ונש
צכל ויה שצחוכס הוא ואכטיציתו וציה את הונלך ולרוי ונ
הונלך . ויה כי ארכו הימים ומש פן ירלה הונלך הפקדון שלו
כילד אחיכה לי צלל חותם . ויה עשה השצ לעשות חותם
חותם הונלך לחזור ולחתום הקופסא והנה כשתחם הונלך חו
על השעום נמלא נעשה צעוים אוחיות כקדון . הפך ויה
צחוקם שלו והוא הציג צעוים ומקק חותם אי כמו שכתוב
השעוים חותם צחותו חותם את הקופסא נמלא שילא החותם

צעוים לפי שצחותם המזויף היו אוחיות ישרות כקדון ולא
וחוסכות . והונלך כשרלס פקדונו הציא את הקופסא וחותנות
צחותם כיון שרלה הונלך את החותם והופך הוכר זיפו ואין לריד
עדים לומר שנתהוש צקופסא ועשה צה ללונו שהרי החותם
הנהופך נעיד עליו כאף עדים שנתהוש כאן אינה חתונה
כלל ולארכה גונב דעתו שלונלך והוכרה זיפתו חזן ונויה שצבר
על לוי הונלך :

כד

הדבר הזה בשקצ"ה ברא את האדם כל אשר ואשר שלו
ללכך השניש עבודתו ותחמו צחותם אמי"ת שכל הצרואים
כולם נחתמו צחותמו של הקצ"ה שהוא אמת כו"ש שמה פעוים
נמנו צר"ת צבריאח העולם תיבת אמי"ת צר"א אה"ים א"ת ק"ת
אמי"ת . ויצר"א אה"ים א"ת וכו' שתחם כל צרואיו צודת האמת
שאיח חותמו וזה הקצ"ה על האדם לאמר שלא ישתוש צאיצרי
שהם מפלי הונלך ללכרו לתאות הנפש . והושקר הושפך האמת
שבר את החותם שהוא אמת ועשה לו חותם נהופך והוא השקר
אז אינו לריד זס לא דין ולא נשפט שצחופך החותם ניכר כאן
אינו חותם לעולם ולז"א אמתן את פיד לחטיא את צדק . א
מתן את פיד שהוא חותם הונלך האמת לחטיא את צדק שצכל
צדק יסיה זיוף עפני החותם הזה הנהופך ודבר עיכה הנחתם
וכתלקל החותם הרי נמנא כל מה שצתוכו :

שיר ער המשך הנוכר

רשון שקר מדברת גדולות
אכן נופודרכים דאסלודות :
דפקדון ובו חותם במכתם
ודון כל בו ובותרות וגולות :
מסרהו ביד אחד מעבדיו

וצוהו לבל ישיג גבורות :

והוא עבר וגם שבר להותם

ונשתמש בכל ימים ולילות :

ועת תבע לפקדונו אדונו

אז בא לעשות חותם בעוולות :

וקם חקק כתב ישר בחותם

כדי להתום לתקן המסלות :

בחותמו בו אזי נהפך כתבו

הלא דעתו כמודעת רחלות :

אשר ניכר בחותמו לנבר

כלא חתום וכדי ישבו מגורות :

פרק כ"ו . לשון הרע

הלשון

הרע אפי' הרועזו דצברים המור עד ואור כדלית
צירושלנוי חנוותניהא דכהנאי הים להון לנות וקצון

שהנלך וקצון בעלי אונניות לאנגרייא הים בהם אי' סנקרא
הובץ ולא ילא לאנגרייא וסם רעו להלטיכו ברעזו אמר אי' לאי' ה
כאלל הים אמר סאי' חצילא . אמרו יתי צר חובץ . אי'ר יוחנן
לי'סר בהלכע . גדולי' לטורי' הים להון למות וקצון שהנלך וקצון
לאנגרייא . הים אי' בהם סלא ילא לאנגרייא וסונו יוחנן אמרו
לאי' אי'ן אנו יולאים לצקר את ר' יוחנן הים סום . אמרו י
יוחנן . אי'ר שמעון בן לקיש זס לה"ר בל"ק שזכרו אורו בציקור לה
גדול וכן כוולא זום . ונה סלא הלטיכו צפירוס שהו' אהפמור
וישראלים צבייהם אצל ע"י זאת ההעבמה זכלו לומר אלה

רעים לאכול וחצרי' אונר חצילא וסם זכרו מליהם וכי' אנו ירעיס
צזוכרים את פי' וכן האחרת . וכנראה לפרש זום ספקוק אשר אמרו
ללשוננו נצביר שפתיכו אהנו וני' אדון לנו . הכוונס אשר אמרו
ללשוננו נצביר ונקסר לשון הרע . ואי'ת אינו גנאי לנו צפני העולם
לקסר להיר' ונפצום צעיו' הצריות לכן אמר שפתיכו אהנו וזכר
לומר כוונתנו כ"ך היתה כמו ל"סר בהלכע זכו' ולכן אי' כופרים
בהקציה הצותן לצות של אדם ההו כלא אמרו ח"ו על השי"ת מי
אדון לנו וסוף יודע לצות ומחשצות . ואשפר שרעו לנו לא חלך
כחל בעצק זכר . וקיים אי' ה' לרעה אפי' אם שפתיך אהך ותאמר
כוונתי כך וכך היתה כדי להכלל וצבי' אדם . אצל אי' ה' הכואס
לצך ומחשצותיך :

והנה

צפיו של האדם יוכל לעבור את כל צפרו כמי"ש א' התן
את פיך לחצירא את צלךך והוא כמו ועל למים הוונת
צכלי שרפס ועינו לנעה ואם האדם לריך להרפס והטיט שהוא
לנעה יוכל להעלות הרפס והטיט גם שיחצצרו גם הללוים כן
האדם הוא עוזב רעו והטיט קרוב יותר א' האדם וכן הרע כי לכך
הוא בלד ימין . והרע הוא דמוק יותר והוא לנעה ונוני . וני' שרופס
לדבר ל"סר להעלות עכירות הלא גם הללו' נעבר וזום נעבר. כל
צפרו וכל הטוב שלו כחערצ . והוא ג"כ משל לנלך שאמר לעבדו
צביא לי בוק של יין והציא סקפון וטקף אורו הרבה כחערצו
הללו' והספורים וסריק ונוני לנלך הלא דמו צבאשו . לא אחרת
ציעשה בדעת שלא ילאו העכירות לא יין הללו' . ואם עשה העבד
יותר גדלי' וספק הללו' לארץ וסריק לנלך דווקא העכירות הלא
ז'ונו גדל כפלי' כפלים . ולכן תוורת וני' שדצבר האדם בלגאו
דבר שצח ותורה הוא גדצבר בלגאו ל"סר ועובר את פי' . וכמי"ש
היוקבגלים שהיין סקטו על השערים הים הקדושה . והספורים
אשר חסו הים סקלפות סנקראים שערים וסיגים צקוד שומי'
סיון שאמרו צוהר . ולכן הקדושה סנקראת רגלים זרדות צות
צצקיונם ומחיל הספורים וסקיגים . ולכן אמרו ז"ל מות ומי"ש

זיד לשון. שאם ירלה יליא ללולים מלד הקדושה ותחיים הכלחיים
ואם ירלה יוליא עכירות הם הקליפות נקום המות וארז"ל לא
לא נבנה ב"ה הווק ציוני שאול שהיה המלך הראשון. ועוד למה
הים נולח בנלחמה. לפי שהיו דלטורין ונחלוקה ציניהם
צבוא דואג האדומי וכו'. צבוא הזיפים וכו'. אזל ציוני אחאז
שהיו רשעים היו נולחים שלא היו דלטורין צניהם. דעו כשצק
איצבל להרוג ציאי השם ונה עשה עוצדיה המונין אחס צוניה
שנאי ואחצאי ונציאי ה' חוששים איש ולא היה אדם אוצר לא
עשה עוצדיה כך. ואם האדם לא ישמר דציבור לשונו שהיו
גרוע ונכל בהמה וחיה. ונמשיל ושל ע"ז הגם שכבר העשירו
על הלשון קרוב לזה :

משר

למלך שהיו לו עצדים רצים ונהם גזורים ויכלו להר
מלונדי נלחמה ולדעה לירות בחלים וצקשת. ונהם
פחותים גרועים שאינם יודעים להריק חרצ ונענה והצד
וזה. ועשה להם המלך קשתות ורומחים וכדוכים וחלים ונח
וכל כלי נלחמה ולנודם הנלחמה ורציית הקשתות להל
בנלחמה צפני שוכאיו. ונה עשו העצדים לצבי חרבות
וכדורו צבלי ונלחמהם וילאו לשווקים ולחמוצות בחוך העיר
סרגו אחולזה קללי ידיו. לזה עשו צו חצרות וכן קלקולים רצ
כשנוע המלך הדבר הזה הציאם לעשות בהם משפט. ולא
להם הלא עוקדם שהצדלתי אחכם ונאותם העצדים ורצת
חמת ידכם הייתם שרים אינם ככל עכייניכם ונה נפליהם
ונשאר הכבושים עמה חמת ידכם לא כל מנלחמה צלוי
שלמדתי אחכם כילד רוצים הקשת והחלים ועשיתי לכם
הנלחמה ונקרתי צידכם. עכשיו טעניתם לי שהיזק הזה
היגתם אותו וכו'. איכ ענה אחס הכבושים חמת ידכם
עוצים יותר ונכס כפלי כפלים שהרי הם לא עשו היזק בנלחמה
ואחס עשיתם לי היזק :

בך הדבר הזה שהצדיל הש"י את האדם וכן הנהגה בלש

פח הוא זורק חלים ורובה קשת בחורמו ונלוחיו ותפלתו
כנגד הקליפות לעשות נלחמה צבואי השם כו"ש צתיקונים
ג"פ כי הנם הרשעים ידרכון קשת שמויד הקליפה עומדה כנגד
הקדושה לנלחמה. ונה שקורין לבצל ל"הר אכיל קרלן כו"ש די
לכלו קרלתי די דניל. הכונה שאינו נורח כלום כי אם הוא
אוכל לואתו ותרגום לואס קרלן כו"ש רצינו קעדיה. ואנחנו ע"י
חורחיו ותפלתיו ולשוכינו העוצ אלו יוריס חלים כנגד אויבי השם
ואם יעשה האדם בלשוכו דברים נוכערים לשון הרע שהטוב
הפכו לרע הרי הוא כיורם חלים בחוך עיר מולך באוקצי המלך
בכטרח דקדושה ח"ו הרי הוא גרוע ונלחמה. שהרי הנהגה
לא עשתה לא הנאה ולא חסך כלל. אזל יש ע"י לשונו שהוא כלי
הנלחמה עושה ח"ו היזק לנעלה כנגד הקדושה. איך צבאט
בנפש גרוע עלמו ונלחמה. ויראה ויחטבל אם יאמר לו אדם
אי בהמה כמס יורד עמו עד לחייו ואיך היא צבאט עשה עלמו
בהמה וגרוע ונלחמה :

שיר על דמשר הנזכר

לשון סתר כאחד הנבלים
אשר ידמה לעובר האלילים :
כאיש פונה. אחר לבו וזונה
ורוצח נפשות באפדים :
ומי ערכו. אשר יביא למלכו.
כלי יין ועובר הצדולים
ואם נבדל. אנוש רמה והוגדר
עדי צאנים שוורים גם גמלים :

הלא בלשון . אשר הביב כאישון
בהגותו בדברי מהללים :

נתנו יה . כמו חרב נטויה

עדי שונאים וזלזלים וזלים :

ואם פונות . ויהיו הלשונות

במסתרים מדברים גדולים :

הלא ידעו . אשר נפדו וגרעו

כנגד הבהמות הם נקלים :

בהמות הם . לשונותם ופיהם

אטומות מעשות כם פעלים :

ולך לשון . מדברת ברחשון

והוא שת לו עדי שחק שבירים :

ועת חימה . בקראם לך בהמה

הלא מאוד תסדרה בחילים :

גריעותך . בידך היא וממך

ותרד מפילים לנפילים

וער זה שאמרנו מות וחיים צד לשון יש להגותיל כמו הקט
שעושים כהם האוכלים ונקלפים אותם הגדול ונקל
ואוכי ואינו כחוק . והקטן עושה הצורה צידו ונוחאית את האוכי
כך הלדק קם חיים בלשונו והרשע קם ממות לו לשונו . ע"כ
ישנים דרכי ה' ולדיקיש ילכו צם ופושעים יכשלו צם . רמל :

כך אדם עורר אחר וזונותיו כדי שיהקיים צעולם ולא ימות
ואיך לא ירדוף אחר השלום שעונו הולאות חיים . וכל

זון שיש שלום צדיח וצין אלם לחצירו אין השטן יכול עליהם עד
שצוים לידי מחלוקת . לא ולמד ונחלמידי האר"י זלה"ה שהרצ

האר"י זלה"ה כשהציא אחר מהרמ"ו ז"ל הלעידיו כי בן הדבר לריך
כפי חיוב הכשמות . קבל עליו האר"י זלה"ה צטצועה שלא יכסה

דבר וזוננו שלא יגלה לו . פעם א' של מהרמ"ו ז"ל להאר"י ז"ל
לפרש הסוקפתא של הזוהר והוא קוד ענוק . וא"ל האר"י זלה"ה

צחיך תיחני שלא אפשר לך זאת הסוקפתא ויוכנס לי ולך ויכל
העולם שאינם רואים צמחיתא לגלות זה . א"ל מוכרח אתה לגלות

לי עניי . א"ל אם חגלה לך קוסף להתחרט חרטה גדולה . אזל
אני מוכרח לגלות יך וזה שהש"י על בן אמי ונהייד . חזר ואעז

אני רולה שהפרש לי הסוקפתא עכ"פ . וגלה קודה . ולאחר קבלה
אותה . חזר להם נגזר עליו שימות אותה שנה ונחנת גילוי הקוד

ואתה גרונת ההיק . ולכן איני חש עלי ועל בני ציתי אזל עליכם
אני ונלעזר איך אני ונניח אהכס צלי שלימות תיקוניכם . אזי

נחלצנו החלמידיים צלצם הרצה . אח"כ חזר להם כל זון שיש
שלום צניכס וצין צתיכס ולא יסיה ומחלוקת כלל אז אין ונלאך

הוות שולט עלי . ועשה האר"י זלה"ה הסגר לעשרה חצרים
וסקן להנשים ולטף חדרים צפני עלום צאותו החלר . ולקוף

חוגה מדשים נפלה קטטה א' צן הכשים צערצ שבת והנשים
גידו אותה לצעליהן . וכונסך וזה טגם החצרים נתקועטו . והרצ

האר"י זלה"ה היה ונהייר אותם על האהבה והאחווה והשלום וצאותו
היום עצמו על דצריו צמיהר ולעה ערצ יאל עם החצרים סר

חפץ ורצב כל חתפלה צאכריות עד שהגיד להם כי היה לו שליטה
לקי"ו עליו ונחנת חילוק חלצרות ולא חפשו ודת השלום כזו
שליחוס . הכך רואים כי אפ"י פנגזר עליו ויחה וון השונים אס
הים שלום בלא מחלוקת לא היה מדת הדין יכולה לשלוע צו . וכן

בשבו הנקובלים שאין סקליפה מנצחה באש לא במחלוקת וכנכח
הקדושה ח"ו . שצב ליל שבת כפי ציור האדם בשלום א ציור
בקטעם או הקט"א זוכה ומיילת וישבת בחשך . ואם בהשקפה
זהו מעשה כשזו קם זה נופל מהשלוש ונגזר כחה של קדושה
לנועלם לנועלם שהיא רשות היחיד ועולם החיבור והמחלוקת
ונגזר כח הקט"א שהיא רשות הרבים ועולם הפירוד כל א
צחיתו . וכ"ל אף תלמודי ר"עק שזוהו נוסקה ועד עלתה של
שלא היה שלום ציניהם נעשה אחיה להקט"א ולהקליפה לשל
עליהם כמו שאירע להאר"י זל"ה ע"י תלמודיו . בא וראה כי
הקליפה נתגברה בדורות הללו שחכמי דורות הראשונים
מזכים עלגם בזיון גדול לאין קץ כמו ר' מאיר וכיולל לעש
שלום שהיה אומר להם וכי אני טוב ונצורתי שמו שנתכחצ בקדושה
וכו' ובדורות האחרונים לא ונצ"א שאין רודפים שלום לא ונצ"א
רצו צע"הר . וכילד יתפלל להש"י כל יום צתפלתו שים של
וכו' והוא חפץ ויהש"י ודה שאינו מחזיק זה וצידו לקיימהו
יקיינה ונצקש ויהש"י שייקענו צעושה והוא אינו אומר
כונחלה ח"ו . ואשר חכמים הגידו כי צעה פעירתו של
אולי ונלאכי השלום שיולאים לקראתו היו פוגעים בו כל גור
דחינוא ולא ידע למו יפנה לעזרה וכשהוא אינו אורה שלום או
אכה לנלאכי השלום שילאו לקראתו אוי לה לאותה טעם
עלגם של חז"ל של ונלאכי השלום שלא רלו שיצרח האדם
צצביל שאינו עושה בודהש כעז"ל שלום אור א יצרח שבו
נלא קטנות ונריבות ונדוחיהם הפך עושה שלום בערונו
המחלוקת הנה נודע שכ"כ שגא הקצ"ה ודה היא שאלת
ומחלוקת שהיא לנורך קיום העולם והוא שהבדיל בין מים ל
ארז"ל שלא אור ציוס צי כי עוז נוספי ההבדל והפירוד ולא
שלנורך העולם . המחלוקת שהיא לחורבן העולם ע"אכו . ו
פירשו הוים העליונים והתחתונים זה וזה לא צצכיה ש
מזכי נהרות הצש ולכן נקראו מים זוכים . והאש והצבד ש

שפכים עשו שלום ציניהם לעשות שליחות יולם . ואיך לא ילמד
ויהם האדם העשוי צלם ודמות ויש לו סכר ועוכש לא ולמד
במחלוקת ונחא לאמרינן בגמרא הנהו צי חרי לאיגרא צהו טען
כל צי שונשי של ערב שבת הו קא ונכלו צהדי סדדי . אקלע רבי
מאיר להתם עכציהו חלתא צי שונשי עד דעצד להו שלוא .
ושונשי לשטן דקאמר ווי לאפקים רי מאיר להסוה בצרח וציניה
דמאחר טעשו שלום ציניהם לא היה לו עוד רשות לשטן לדור
ציניהם . נאלא שמי שאינו רודף שלום ואינו ונתפייס הוא מניק
חח עלמו שהרי השטן הוא צין טניהם והשקומע ישוע והחדל יחדל .
וארז"ל כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו שפאור ולא יהיה קרח
וכעדתו . והלאו הזה אינו כשאר לאוין לא כל זמן שהוא מחזיק
במחלוקת ואינו עושה שלום אם יכול לעשות הרי הוא עובר יומם
ועלילה . כי לאו זה אין לו זמן לא כל זמן שמחזיק הוא עובר . רצ
אחי אור ראוי להלטרע . וכל וקום שאומרים רז"ל ראוי להיות צו
כך וכך טעוואה נשאלת צפניויותו כו"ש ע"פ והיה צעור צטרו
לנגע לרעת כל וקום שפאור והיה לי שוואה . והכוונה לפי שילאה
ושפניויותו וכשאר תוכו ונוקה ונהקט"א אצל אם ראוי הוא
להלטרע ולא ילאה טעוואה לחוץ א"כ לשארם צפניויותו ולריך
להלטרע יותר ויותר . וכן חתה ונלא צצרתה כגריס טווא . פרתה
צנלו טסור הוא ונעעם האמור . ודימו להמחזיק במחלוקת
שהלרעת צתוכו כמו שובך של היונים טסור ונצחו ונטוקף
ונצפים . רבי זירא כל ונאן דהוה ליה ונלתא צהדיה הוה ונוליא
ליה נפשיה וחליף וחני קווי ונוליא ליה כי היכי דניתיא וכיפוק
ליה ונעתיא הנה שאפי" שיש לחכמים תרעוואה עם אחרים כדי
שיעשו שלום עושים הונלאות שאינו כפי כבודם כדי שלא להחזיק
במחלוקת . ונראה דלזה רוח הפסוק צקש שלום ורלפהו ודח"ל
צקשהו ונוקוונך ורלפהו ונוקום אחר . והכוונה שאם יש לך אדם
שעשה לך איות דבר ויש לך תרעוואת עליו אם בא לרמותך צקש שלום
ונוקוונך ותעשה שלום . ואם אינו בא ולא שם על לב כמו צר

פלוגתיה דרבי זורא אתה חרדפהו ומקום אחר שפעשה הולא
שחוליא כפסך ותחליף ותחני וכי כלי טיראחו חצירו ויוליא אחר
מדעתו והכל לאהבת השלום כבוד דון השלום. וגדול השלום
באחה הוה פגימחה של לבנה וועולם כדי שלא יהיה ציני
חילוק לבז. וארז"ל ע"פ עושה שלום במרומו א"ר לוי אין אה
מן הנחלות כהם והלכים רואים וזה שלפניו אל של אחריו כח
היורד והקולט ופניו לאחריו כדי שיהיה כל ואל ואל אומר
ראשון. ומה אש העליונים שאין בהם לא קנאה ולא שטאה
חרתה אל כולם שכל רוחי אפ"ה הם לריכים שלום. התחמתי
שכולם קנאה ושנאה ותחרת עאכ"ו שלריכים שלום. וצונו
אזנו ע"פ אצבים שלימות הצנה את ונצח ה' אהיך לא תה
עליהם צרול לפי שהנצח וטיל שלום צין ישראל לאצבים שש
אומה תורה לא תניף עליהם צרול והכי ק"ו ומה אצבים שא
רואות ולא שונעות ולא מדצרות אומה תורה לא תניף עליהם
צרול. הנוטיל שלום צין איש לאשתו וצין אדם לחצירו וצין ונש
לנשפחה עאכ"ו שלא הציאחו לידי פורענות. וצונקבת חני
אזנין ר"י צל הזי לציחו ז"ל א"ל יש צדוק הזה וצני ע"ה. ח
חרי צני נשא צדוקא א"ל הני צני ע"ה צדוקא אחריהם לראות
וועייהם א"ל דכי חזינן צי חרי דאית תיבני צינייהו רזינן לנפש
ועצדין להו שלנא ואזרי גבי דור הפלגה ויהי כל הארץ שפה
ודצרים אהדים ר"ל כולם לבז אחד ובאחדות היו יכולים לנש
צטוות ומה אחר הקצ"ה עליהם ועתה לא יבזר ומה כל
זונו לעשות כל זמן שהשלום ציניהם אינו מונעם וכל אשר י
לעשות ואינו וועישים. אבל הצה נר"ה ונצלה שם שפתם אשר
יסנעו איש שפת רעהו וציני ציני יצואו לידי קטעה ונחלוקת
אני וועישים. הצנו וראה שאו היו רולים להחריצ העולם
עוד שהשלום ציניהם הקצ"ה ונלליה ציד"ם ונש שרולים לעשות
וונעם. ווי שעושים רלון קניהם והם צלום ובאחדות עליהם
שלא יקרב איהם וקרה רע. והנה מנשול ונשל אחד שיוכר ונשל

השלום וגנות הנחלוקת :
לאולרות וקבולות סוולכים ויש צהם כקף חסד ואצבים
עוצות ומרגליות וצתיבות וצחדים יש פותחות
וונעוילים ונשי חתיכות כיון שכנכסיס זה צה תקבר הדלת והציבם
ואין ווי שיפתחנה וזה הנולך חרו את עצדיו שיהרו לבז יקרב
אחד זר לשבזר הפותחות ולראות באולרות וישו לשאור משארת
כנוו שעושים כל הנולכים לבז יצואו הגנבים. יש ווי שמתר
בפותחות וצטוניות הדלתות לבז יקרב איש זר לשבזר הפותחות
ולראות באולרות או לגנוב. ויש וועעצדים שהם צעלום שצרו
ספותחות וכנסו זרים ששאלה הפתח פתוח צלי עקג. ויש צהם
זריים שאחר שראו צעצדים הנפשים שצצרו הפותחות שנו כל
עגונתם וערמו וחקנו את הפותחות ונקלקולם והקגירום כנו
צתחלה. ולאו יש להם שכר מן הנולך יותר מן הראשונים הפתחים
צשלום דווקא שאו הוהרו צשלום ותקנו ועשו של האחרים והם
היו סצה ורולים צעוצת הנולך להיוחס של הנולך :

משך

כך

הדבר הזה הנולך ונלכו של עולם יש לו עולמות עליונים
רוחניים והם אולרות של הקדושה כנו קבולת סוולכים
שזהם כל ויני קדושות ואורות עליונים. ויש זרים שהם נחון
והם הקליפות קצבי רשעים יתהלכון ורולים לינק מן הקדושה.
ונחה השלום היא פותחות וונעוילים שקוגרים צה הדלתות
ופתחי האולרות לבז יקרב איש זר ומהם לינק או להסתכל בקדושה.
שכל אדם יראה עלונו וחצירו צין שניהם הם פיתחה כנו הפותחת
היא ונשי חתיכות וצין שניהם שכנכסיס זה צה יקבר הדלת
כ"ש צענין ונחלית השקל למה נותנים ונחלית שכל אי יראה את
עלונו הלי ועם חצירו יהיה אחד שלם. כך הפותחת צני חתיכות
ועי החצרותם היו לונעול ולקגור הפתח ולא יקבר צא' מן
החתיכות אל צניים. וכן ארז"ל צענין השלום שהוא הונעול
לכל מדות כנו שפתחה ק"ש חותמתה ששכיצבו חצירו לשלום ופרוש
עליו קובת שלוונך. התחלה מוחתמת הונכך את עניו ישראל

צטלוס חנון . הצרכה של ישראל והיא צרכה כהנים חותנות ויש
לך לשלום וכן אחר הפסלה תקנו חכמים לומר א"ר אבהו א"ר
חכמה ח"ת ונצבים שלום צעולם . ישי שלום . אדברה נא שלום צד
שלום על ישראל . והוא כנוו שקוגרים האולר צודת השלום . ולכן
אחר כל קדושה וצרכה ותפלה בקיומה כנוו שרולים לקגור האולר
והקירין צטלוס שהוא עיקר ההקבדו ולכן אה"ל ונחתי שלום
צאצן שאנוור אחר כל הצרכות שאה"ל שנוא תאוור ונאחר שישלום
רצוי הצרכות א"ן שלום ויש צכך ת"ל ונחתי שלום א"ן א"ן שלום
א"ן כלום . והכוונה שהוא הקוגר אולרות השפע והצרכות לצל תקרה
הקט"א והקליפות לניקן והקדושה ולא יוכלו להסתכל ונמלא שהוא
עיקר . ובא"ן שלום גורם שהקליפה יכנסו בקדושה ח"ו ודוניה כנוו
שוכניס ללם צהיכל . ועוד ידויה כנוו הגובצ ונאולרות צית הנוק
כי הוא הים קצת הגבצה :

ונחזור

לענין כי כן תראה צישראל יש לך אדם שחזר צעלוו
להיות ונחזיק צודת השלום ולא יתקוטע עם שום
אדם צעולם והוא אפתח האולר שפתח ידו קגור ושנוור . ויש ונחזיק
ר"י ועושה ונחלוקת וקעטיה הוא הדבר אשר דצרכו שנושב
הפוחת של האולר להכנס זרים שם . ויש ונחלמידיו של אסן
אויב שלום שהקף כשרואה שנתקלקל הפוחת ע"י אחרים
ע"י ונחלוקת א"ן שם כל וננוהו ועורח לעשות שלום וסוגר הדלת
כנוו וקודם ושנוג אולר הנוק . ואכ"ן תלמד כמה השלום גדול
והדריגה לנעלה ונודריגה . והנחלוקת תדוה לאצן פז ונורגליה
כצדה ותחכה לכונה התיבות קעטות כונה יסקר דוניה . והשלום
דוניה לאצנים קעטים והחליפם צאצן א"י גדולה וכצדה . והשלום
ידויה ללוצם צגד שלם . והנחלוקת צגד פרוונים פרוונים קרעים
קרעים :

שיר ער המשד הנזכר
היה תמים ובריש השלומים

ותרדפם כמטמוני אסמים :
ושם עילום בתוך מים לשלום
ושנה אל בדבורו לתמים :
ולא דמה אנוש רמה כבודו
לאד נישא עלי גאים ורמים :
ולא עשה . ותיגרתו עמוסה
להלך בדרכים עקומים :
ומרגלית ואבן פז כבדה
בהחצותה הלא תחסר בדמים :
ואך יפשוט בגדים השלמים
וילבש לו בגדים הפרמים :
באימותו בלי אין כמותו
להחזיק ברכות אל כימים :
וארקים . וגלגלי שחקים
ומזלות ואיצרות מרומים :
ומנעולם ופותחת לכולם
בעוז שלום ובו המה חתימים :
וכל זרים וזידיים הארורים
בחוצות הם והמה נאלמים :
באין שלום קרבים הם גדלים

הלידים ללוד ליד . וג"כ קשתות וחלים לירות על כל איש עין
ונוסעין ולנודם חכמת רביית הקשתות והרומחים והעולחנות
והחמילו לשבח לנלכס על סגדלס וכסאס . הלכו ונקלח העבדים
לטייל צשווקים וברחובות וראו את האכדעי על המלך והסתחו
לנגדם ושצחו והודו וברכו את המלך בקיל גדול . ויהי האחד קס
מוכרעו על צרכיו ונוסתחחות כנגד האכדעי של המלך . והנה
הוא רוצה קשת כנגד האכדעי של המלך . והוא ראו בן חותמו
והלא אחר הכריעות והסתחחיות והשצח והצרכות יתחלים כנגד
האכדעי של המלך וצאמת האולך לא כיווק כלום אבל עשה ציון
צוולך עלמו שציה לירחי ושס המלך שחקוק עליה . כשנוצלו
לדין ולעשפט יכול לעשון והלא הסתחחיתי כנגדה ושצחתי והודיתי
וכעשתי על צרכי . והלא היא הנוחנת שכל הסלותיו היו כווי
שוחלסלס שציון הלורה ושס המלך שחקוק עליה נגלה לופס
שכל מה ששצח והודה היו מן השפה ולחון בלא לב ואחת דת
להמיה שאין מיו ולבו שרים שצטוב שגמלו רבו צו ציה את אדומו
בך הדבר הזה שמוי"ס הקצ"ה ונלכו של עולם שחיון אותנו
הלשון הוא כמו ליווד ונלכח רביית הקשת ונפן לנו כח
הדיבור והקול שנסחחוט בקולנו ובלשוננו ללוד ליד להציה לעקוק
צחורה וצעודה שהיא הכנת הלידה לדרכיו לחיותיו לעי"ס
ולסתפלל על נפשו והכל מונו ית' השס בלשוננו ונלס לקטות
עולמו צום וג"כ הקשת שהוא הלשון על ידו לנו מוכריתים
ווייתים כל לר ומשטין שהוא הכרתת הס"א והקלפות על יד
לשוננו צעסקנו צחורה וצתפלה וצעודה הכל ע"י הלשון ולהודו
לו ולברכו על רוב חסדו שהפליא לעשות עמו . ומה שאנו מודים
אותו ומצבחים אותו הנה הלשון והקול והפה והאזנים הנל
ומועשיו כ"א מה שחננו והס הלשון והקול והפה והאזנים הנל
מונו ית' ולא עשינו אנחנו מונו כלום אפי' א' ואלף אפי' אפיס
וכו' . והוא מה שחקנו לנו אנשי כנ"ס צכמות כל חו' . על כן
אזרים שפלגה צנו וכו' דהיינו על כל הקדים ונפלחות ששעית

עמו ונחחיינו הודלח לסמך הגדולסלל גם ההודלות הס מוולך
והוא אזרים שפלגה צנו ורוח ונשום שפחת צאפנו וכו' הן הס
וכו' הסוונה הן הס צעלמס שהס שלך יודו וירכרו וישצחו ולא עשיו
אנחנו מול חיוצנו צהודלסך כלום . וכן כשוכסר הקצ"ה ללדס
עונות ע"י חיה הספק כד' ע"י טילטער יתכפרו עונותיו הוא
מקדים לו עונותיו ונקודס ולוקחאותס מונו ונמלא צח חונותיו
צשלו ית' . באופן שלא יש לא"ס כלום לא צהודלותיו כו"ס לועלס
ולא בכל עכיינו וועשה עבודתו שא"ס דברים הלריים מוון הוא
מונו ית' . ואס העבודה לריכס כח הוא מונו וצידו כח והגבורה
ואפי"ס כחטצ לו כלו עשה ופעל הדבר צלי קווע . ונחזור לענין
האכדעי של מלכים הוא רחל למנו הגדול ית' לעד שחייבים לחננו
צוולכו את שמו שהוא ושמו אחד הוא ואין שמו חוץ מונו ח"ו
להיות נרתעים צאיונה ופחד וכעדה כו"ס ונפני שני כיח הוא
ערוצ הצעה והפחד והאינס . והרשע שהוא נסתחחוס למנו ית'
וונתפלל ליו ונודה ונשצח ואפי"כ חכך קס ונשצע צשמו ית'
לשוא ולסקר היו כמו שנוצה האכדעי של המלך צאוחו הקשת
וסחרצ שחננו ולימדו יגדל הכאצ על פעולתו וועשיו ששצע
לשוא ולסקר היכול לוור וכי אני חניד משצח ונודה למנו ית' צכרך
וונתפלל ליו לא הרי הוא כיכר צמעשיו ע"י שנגע צכצודו ית'
חו"י צצועתו לשוא ולסקר שאין לו חיה ופחד מונו וכל שצחי
והודלתו ותפלתו היא מן השפה ולחון ואין צסס מונו ונמלא כל
מעשיו וחרורו אינס עיוודים לו לני שפרון צצצרות ולכן חורס
חורס כי לא יקחס ה' את אשר ישא את שמו לשוא . הסוונה לא יודן
לכך זכות ויתקנה לעולם אף שכל היום יודה וישצח למנו ונתפלל
עשה ע"י חילול שמו זה גילה דעתו שלא היו ונחון הלצ . וכרחה
לפרס הסקוק ח"ס ונפני שני כיח הוא חורח חונת היתה צפיהס
ועולה לא נמלא צשפתו צשלוס וצוויסור הלך חת' : הסוונה אס
נפני שני כיח הוא שיזעלע צוכרו חת שמו ופני הספחד וסרעדה
וכיט שלא ישצע לשוא ולסקר ונאחר שכיח הוא נשמי אז ציכר

וגילה דעמו שחורח חנות היתה צפיתו שאינה וכן השפה ולח
ועולה לא נוכל בשפתיו בשלום וצמיקור הלך אחי שכל שצח
והליכתו עניי בלא עול וצמיקור היה פיו ולבו שרים . והספק צ
כ"ל :

שיר על המשד הנזכר

שבועות שוא להפיות מתוקים
והן הנה אבי אבות נזיקין :
כמו מדך שמותיו הם הקוקים
בכל עבר ופנה גם שווקים :
אשר בזה באימתו השוקים
ותרתעים קרובים גם רחוקים :
ועת עברו עבריו הענקים
אזי כרעו ונפלו לארקים :
ועשה את עבריו בענקים
והבינם במשפטים והוקים :
ורשאת חץ וקשתות כברקים
לירותם עדי שונאים ועושקים :
והנה הם שבחיהם מריקים
כנגדם כוננו הצים וזורקים
והזכרו הלא המה שרוקים ל' ל' צופים
אשר פיהם ודבם הם הדוקים :

ואם שבת והודאות מפיקים
בלא היו וכולם הם נמקים :
הרימו את ידיהם עד שהקים
ובד יהיו לעולמים מנוקים :
פרק כ"ט . הובר נבדה

מדה זאת היא העניינות כל הגוף עציה ונמוך ואצירין
בגונרא הכל יודעים כלה למה נכנסה לחוש וכו' וכל
סונבל פיו אפי' נחתם גזר דין של עי' שנה לטובה נספך לרעה .
ויש נפרטים אחי דנקטו הכל יודעים כלה למה נכנסה לחוש ולא
דבר אשר שהיה צורך לעין הכל יותר וזהו וסוף זה שבא ללמוד
שאף אם לא נכל פיו לא עיי' תנועת דבריו כיבר שא יער דברי
נבלות כגון שנכנסה כלה לחוש ואפי' שכל יודעים למה נכנסה
אם יבוא אדם חלול ויאמר לך תקום : למה נכנסה הכלה ומה עושים
הם צפנים וכן נשאו הדברים הדי הוא דברי נבלות וענייאל אח
גופו ונאצד העוצה ונענו . וגדולה נחו אונרו אף הסונע ושוחק
שנאי צום ה' יפול שס . עוד אמרו שאין לך ונשוקן ונחועב לפני
הקצ"ם יותר ונענו וסכל יוצן ען הושל . ונשוקל ושל על הנבלות
שנעניאל כל גופו :

משד לנולך שיש לו ימות חסוצים ויונחים צנידות חסוצים
שכן עושים הולכי דרכים ועוצרי אורח שונתים הין
צנידות חסוצים ועושים להם שפופרת של קנה או של כסף להוליא
הין לך שס ולריך שחיהם הקנה ונוקה וכל לכלוך שיהיו ערצים
לחואהם שאם השפופרת של הקנה היא נחוחות ונלכלכת
ויונפת אפי' שיהין הוא נקי לפי שיוכל לך שס נואס צעיני
דואו ולא ישאו ונענו כ"ס לפני הנלכים והאסטטיסים . והעבד לא
שאר צשפופרת ונשמוס צה צויני זשעות וקרחותית עד

שנאמרת צעני כל רואים וצא להרין יין דרך פי השופרת ונלכד
שנאמרת צעני כל רואים וצא להרין יין דרך פי השופרת ונלכד
שנאמרת צעני כל רואים וצא להרין יין דרך פי השופרת ונלכד
שנאמרת צעני כל רואים וצא להרין יין דרך פי השופרת ונלכד
שנאמרת צעני כל רואים וצא להרין יין דרך פי השופרת ונלכד
שנאמרת צעני כל רואים וצא להרין יין דרך פי השופרת ונלכד
שנאמרת צעני כל רואים וצא להרין יין דרך פי השופרת ונלכד
שנאמרת צעני כל רואים וצא להרין יין דרך פי השופרת ונלכד
שנאמרת צעני כל רואים וצא להרין יין דרך פי השופרת ונלכד
שנאמרת צעני כל רואים וצא להרין יין דרך פי השופרת ונלכד

כך

הדבר הזה שהאדם כמו הנוד שצחרכו מונח היין שהוא
המחצה והרלון והשכל והצניעה והקול היואל והדיבור של
הי' מולאות הפה והלשון הוא דוגמת הקנה והשופרת שמימימים
צראש הנוד להוליא היין דרך שם שכל דברים שכלצ יולאים דרך
הלשון והוא היין של מלכו של עולם לעצד עבודתו ולהודות
ולהתפלל ולעבוק בחורם והוא עוצר אורח צעיה' כמו הולכי
דרכים שמימימים היין צנודות. ואם האדם לא נשאר כלשונו
מלדבר דברים של צלות ומאיקות ואין לך מוקץ ומתועב לפי
המוקס יותר מזה כושיל הכי ודאי כל מה שצחרכו נמאס.
שכשרואה את הלשון נמאס ומזהם אז היין שהוא התפלות והגל
היולא מן הפה הרי הוא מאוס לפניו ית'. זאת ועוד שגרם ומאיקות
ושקץ לפניו ית' וחי' האדם הרואה את חצירו מכלל פיו והוא
רואה לשונם צו לפניו ית' ושונע ושותק ולא ש' על זה אם על
חצירו לא חש למה לא חש על מאיקות שיצוא לפניו ית' וצום הי'
יכול שסוראוי לעונש שלא ש' לז ונתרשל צדבר שהוא לצר הנולך.

שיר ער המשל הנזכר

ואיש נבל אשר דובר נבלה

ואמרי פיו בתעתועים ותפקה:

אדי פוקה ושוחה העמוקה

מזומנת נפילתו שאודה:

ושומע ושותק לו כריע

ועום השם דבכו על נקדה:

בדבורו מטמא כד בשרו

בתפלותו תפלתו פסודה:

ואם יענוד קנה מאוס בפי הנוד

הלא תוכו לרואהו געודה:

לענין זה. תדמהו ותחזה

הלא נמאס בעין שוכן זבודה:

בני הושה עשות שפת קדושה

ובה תמצא למזורך תעדה:

פרק ל' הגול

האדם לא תועיל חריותו צטום אופן שאם כל העולם יצאו
להסוקף לו על נהייתו לא יוכלו ואם כל העולם
ימקמו יחד לחקר לו ונקצתו לא יוכלו. ולמדנו זה מן הנון. לא
העדיף הורצה והמונעיו לא החסיד כשהיו צודצר והשכינה
צניעה היו כמו שקרובים לעולם האנשי והיה ונראה להם צוון
שלא יועיל לאדם חריותו והבוקפה שהרי אפי' אם ירצה לא יעדיף
לא יולא כי אם עוננו. והמונעיו לא החסיד שהקצ'ם שולח צרפה
צ' וכן הראה להם ורמוז לנו צפוק חיש א' יוסר וננו מד בקר
העיה' דונה ללילה ועו'ה' לצ' לאור בקר למה יערה האדם צעיה'ה'
לצבור ולכנסו ולסוקף וללדוף על דבר שאינו שלו. וכי נאם האדם
ש' לו לעו'ה' מן הנוון וכי' ש' הולך וכוונס בגול וצ'איקור. לכן

לזה להם על הנין הרואה למונותיהם שלא יבא ונאונו עד בקר
לנוה סלריך לו ללורך וחייתו צע"הו ולא תערה על היותה והענין
לאחרים חילך. ויהיו חכמים ונאונו עד בקר וירוס תולעים ויצא
כי האופק והכוכב הרבה בגזל ואיסקור ונשתעבג ואוכל ושותה ואלו
עושה זה ונזות לא ירלה להניחו עד בקר להוליכו לקצר לענין
הנקרא בקר לא כך הוא לא וירוס תולעים ויצאש שהלך בלי חסד
ונעשה רעה והולעה. וכדי שלא תאמר כך טבע הנין כשיעשו
עליו לילה אי יצאש כמו שיצאש הצפר צוקוס החס ולא לומר
לנוה שאמרנו לזה אמר בשבת ויניחו אותו עד הבקר ולא הצא
ורוה לא היה צו ואם עיצבו צעברו לילה אי יצאש לנוה לא
הצא"ש צליל שבת לא ודאי לפי שהוא צרון הצורח וצא לומר
לנו צאכורו לנו שאמרנו. וא"ת ונה שאני לריך יותר ונד
פרקתי שגא אלטרך אח"כ ולא ארויה כלום או אצור לידי צעברו
ולשאר לרכים הלרכים לאדם לחולאים ובישיבתו צעול לכך אמר
והיה ציוס הששי והכינו את אשר יציאו והיה נשכס על אשר ילקחו
יום יום. לנוה ציוס בש"י ירד ונשנה לא בהשגחתי הפרטית הוא
שאני יודע בציוס שבת אין לכם נחיה שאין אדם יולאים שבת
ואדם ישצ"ס איש צוקיוו הורדתי לכם נשנה ומונות הצעלה וה
לכם דא"ת שאני שולה לכם כפי ונה שהוא לריך. והם השונם
ונמס הראה לאדם שלא יאמין צעשרו שהוא אינו שלו וכדגב הקציה
נאצדו וכונסו והיה כלא היה וכן הראה להם הנותיר ונאונו דהיינו
הולכיני ואוסף ולצר כשיהגבר עליו חוס השונם שהיא גורתו ית
ואצד השיער הוא צעניך רע. ואפי"ה אם יוסף בגזל וכונס ואוסף
צאיסקור לאין קץ לא ישאר צידו כי אם ונה שגזר עליו הקצ"ה ואפי"
פרועה לא יוסף שאוצד צעניך רע. ולחצירו שגזל ונאונו לא יקח
צזה חצירו כי הקצ"ה נותן לו קלצתו שקלצ לו ונן השונים כנשעיל
כי הושפע לשהים הוא כשאתה לוקח ונחצירך שלא כדן אתה
ונכרית אותו לשלה לחצירך צעניך אחר קלצתו. והרי יסתכל צוס
אם כוונתו להצרות ונאונו לא הרויה כי אם האיסקור. ואם כוונתו

להזיק לחצירולא יוכל להזיקו צעמונו כי הקצ"ה שולה לו קלצתו.
וצוה פירש הרמ"א ע"פ השלך על ה' יהצד והוא יכלכלך ואמר
ז"ל ונאונו זה ונשה רציוני ע"ה אמרו על קרח ועדתו שהיו אומרים
לאהרן על הכהונה שיקחו אותה ולוקחים כל ונתתו כהונה. לכן
אמר ונשה לאהרן השלך על ה' יהצד לא תלמעזר על ההורר הכהונה
והנחתות שהיא יכלכלך שלעולם הש"ית שולה פרנקה הצועה צו
ולא יחסר דבר. אצל הם דוקא עשו חסרון צופשם וולצד שלא
הרויחו כלום לא ואתה אהים הור"ם לצאר שחה. והנה נמשיל
ושל אחד על הגזל שהגזלן החסיר ולא העדיף. והגזל לא חסר
ונאונו דבר : והוא

משל

לצני אדם שהיה להם נועייתות וצרות וי"ס חיים
ונצעים לכל אי ואי לעבוד צו עבודתו והם סדורות זו
אלל זו בצנוך. וכל אי עושה עבודתו ולרכיו ונצאר שלו. וידוע
טבע נועיין הנוצע אם יחוסף יחוסף נא"יו צונן תוספת הו"ס.
ואם יחסר יחסר צוננו צונן חסרון הו"ס. ואם יוסף האחד עליו
ולמעלה ויולאכו הלא לא הועיל כלום כי לאחר שעה ירד עד
נקוס שהיה עומד וכלו לו וי"ס ונלועלה שאין הוספתו
כי אם נשטרשו נקוס הנציעה. וכן אם חסר נועיין אי כל היום
וכל הילה תראה אינו חסר שום דבר כי אם חסר אחר שעה יחזור
לנקונו שאין חסרון לא נשטרשו כמו שתראה צאר שלא ישארו
ונאונו וי"ס לעולם צונן התוספת יחוסף וצונן החסרון יחסר אפי"
שלא שאצבו ונאונו כלל וקס אי ונן אותם האנשים צענותו לנלאת
הנועין שלו ודלה ונצרות של האחרים דולה ויוריק צצאר שלו וכל
נה שנייה הולך ויורד לשרשו עומד צוקוס שהיה ולא נשנה אפי"
עשה אי ונן היגיעה והעורר והחרפה. ואותם גדלה ונהם לא
נחקרו כלום הצארות שלתם כ"ל שהיה אחר שעה חורים הו"ס
לננקווס לקדמותם והם לא הפסידו כלל אפי" טפה אי :

בד

הדבר הזה שהקצ"ה הכין והזמין לכל אי ערפו ומונותיו
ושטרשו הוא בשני נקוס. ולכל אי יש לו צאר הנורה על

שפרנסה . חס המורה והגזל שחוטב למלחם לאולרות חרוב
אינה מועלת כלום שלא יסאר צידו כללולא יתנם וזמנן שחול
שחמרים . וכן אותם הגזולים לא יחמקו וזהו דבר כיהקציה שול
להם קלצתם מן השמים וחמרים בחלותיהם שהם קלצת פתקתה
במתחלה :

שיר על המשל הנזכר לעיל

והגזול לאחיו ועמיתו

ימהר נא והשיב את הגזילה :
ושם עינו להוסיף עד מזונו
והאלהים חק מזונותיו בחמדה :
כמו בורות אשר המה סדורות
לכד אחד ועושה בה פעודה :
ואחד סר מאוד סכל וסבר
להוסיף עד באר שלו בעוולה :
ויד הרים ופשט באחרים
והוא מוסיף ויורד כבתחלה :
ואם תראה מעט חסרון בשעתו
הלא יחזור עדי רגע ונמלא :
ודא נשכר אבל נסכל ונעכר
וחרפתו חשפה אז וגלה :

פרק ד"א . נדיבות וכיליות צה

מרינן

בקוטה כי חנם חורה הרעת צעיני כל צעל כקף
שאלפי העופות ונכירים כלרי העין ואינם רולים
קומו החמרים שהם בחוד הרעת ולא יצוא צעל כקף אם החמרים
לכילי . כ"ש האדם הצעל שכל לר"ך שלא יתנה ומזנו כלום שהם
לזמן לנוף ולכפש ולא ילחם לחם רע עין לעולם הכיליות והכיליות
הם צמייים שוכים ועונשם ושכרם אינם דומים זה לזה :
למלך שורה לעצדיו העומדים לקראת שלא ילצשו לפניו
צגדים שהיו עליהם צצית התצטיל ועשה להם צגדים
מחורים ומרוקמים כמלצושי הוולכים לצמוד לפניו לקראתו זהם
לא יכנקו זהם לצית התצטיל לצל יתחמו ויתמנפו אלא ילצשו
צגדים הפחותים עם ויצשו ויעשו כרלונם כי כן דרכי הוולכים
הצטיל צגדים שצטיל זהם קדירה לרבו א יחוג זהם כוס לרבו .
זהם ממלאו בעצדים די מייים . האי עשה כרלון המלך שצלכתו
צית התצטיל והקדירה ילצש צגדים הפחותים . וצצואו לפני רבו
שעו אותם ולוצש צגדים החשובים וריחם העוז יצוסם לפני
המלך . הצ' לצש צגדים המפוראים לפני המלך ולא פשעם לעולם
לפי צצית התצטיל ככנס זהם צאופן כשצצשם לא פשעם
לעולם . הג' שנתן לו המלך אוחם הצגדים לא חשצם לכלום צעיניו
לא פשעו ועליו צגדים המוראים ופסאר זהם צצית התצטיל וגם
פני המלך ישרת זהם . ועונש השלישי יורד מן השמי . שהרי השמי
צ' לצש צגדים המפוראים לפני המלך אך עשה גריעות בצגדים
המנוקס צצית התצטיל . אצל השלישי לא חשצם לכלום לצגדי
המלך ועשה זלזול בצבוד צגדים החשובים . הדי כיון שנתן לו
צגדים המפוראים הלך וככנס זהם צצית התצטיל וכסילא לקראת
המלך לחוג לו כוס פשע אה הצגדים המפוראים ולצש צגדים
לחיים ועמד לקראת לפני המלך ודאי צן מות הוא שהרי זלזל צוולך
זלזול גדול ושהשני לדדים להפך דצרו מן הקלה א הקלה :
הדבר הזה אכתבו עם צני יקרא עמו ועצדיו חקן אותנו

צמחה הדחוקות והכדיבות והגולה הזאת הכליות
הלבוש הלבוח ומולכותו ית כביכול שחנן ורחום הוא
צריחה העולם כזאת נבדחה עלי שום הכרח לא שגדחתו
והלצתו אותה הגדה שגא' וילצב לרקס כשרין ונתן לנו
שנכחם על הצריות ונאחז את מדותיו . ומדם הכילות הלא
חלצתו בלוי וכרוח גם זה לעשות זה שחיה מולד הקטנות
הקמחן היל וסיה מלצות סראוי לצית ההצביל . ודעה צית
הוא עשות לרכי האדם ואבילותו ושהייתו ועמיני ציתו דבר
עזולה השם ולונו הקצ'ים כשהשואשולפני דהיינו כשהחזקתו
היות מלות ועבודה הלריכה מועון או מלה לרקס לא הלבוש
הגרוע לפני שהיא הכילות לא הלבוש צגדי סמלכות לצב
כשרין בסוף צגד המפואר ותרחמו על הצריות ועל
ותחפשו מלות הלריכות מועון . אבל כשהלכי לצית ההצביל
גופכם וכל הענוגים וקיסוק צחיקם חפשו צגדי האדם
שאי רולה שחפסקו עלמיכם צמועט וקמחן למועט הלא
והענוגים . ונאלא די מרים צמדה זו . הלי עשה רגון
שחזלמן מלות לידו או לרקס או כל דבר הלריך ונוען ילצב
כשרין ונותן ככל מאנלי כמו ולינו מקמחן וכשיצול לצית
דהיינו לרכי ציתו והענוגיו ואכילתו ושהייתו והכאלת גופו
לצית ההצביל ישפוט אותו ומלצות של סנדיבות והרחוקות
והצבועים הצבועים שהם הכילות והקמחן זה עשה רגון סנדי
לד והוא עזרו לאמן ציתו . והרש'א פי' על מלכות ויהיו עני
ציתך על הכח הזאת יהי ציתך פחות לרווחה לכל עובר ו
תקמחן . אבל הקמחן והכילות יהיו צבני ציתך שם תקמחן
עליים צני ציתך יהיו כעניים . וכן פי' עי'ם את סנדי
שחנהג ונחשב העניות צעלאך ולא צלחרים . וכדלמרינו
שהיו אובלים ירקות המוש'ים פנים בפרותה וכותנים ללרקס
צמדה הגדוקה דינרים . והג' כחות הנשאים על אי עני
מחזירו . הצי הליצב מלצות המפואר שהוא סנדיבות

צמחה הדחוקות והכדיבות והגולה הזאת הכליות
הלבוש הלבוח ומולכותו ית כביכול שחנן ורחום הוא
צריחה העולם כזאת נבדחה עלי שום הכרח לא שגדחתו
והלצתו אותה הגדה שגא' וילצב לרקס כשרין ונתן לנו
שנכחם על הצריות ונאחז את מדותיו . ומדם הכילות הלא
חלצתו בלוי וכרוח גם זה לעשות זה שחיה מולד הקטנות
הקמחן היל וסיה מלצות סראוי לצית ההצביל . ודעה צית
הוא עשות לרכי האדם ואבילותו ושהייתו ועמיני ציתו דבר
עזולה השם ולונו הקצ'ים כשהשואשולפני דהיינו כשהחזקתו
היות מלות ועבודה הלריכה מועון או מלה לרקס לא הלבוש
הגרוע לפני שהיא הכילות לא הלבוש צגדי סמלכות לצב
כשרין בסוף צגד המפואר ותרחמו על הצריות ועל
ותחפשו מלות הלריכות מועון . אבל כשהלכי לצית ההצביל
גופכם וכל הענוגים וקיסוק צחיקם חפשו צגדי האדם
שאי רולה שחפסקו עלמיכם צמועט וקמחן למועט הלא
והענוגים . ונאלא די מרים צמדה זו . הלי עשה רגון
שחזלמן מלות לידו או לרקס או כל דבר הלריך ונוען ילצב
כשרין ונותן ככל מאנלי כמו ולינו מקמחן וכשיצול לצית
דהיינו לרכי ציתו והענוגיו ואכילתו ושהייתו והכאלת גופו
לצית ההצביל ישפוט אותו ומלצות של סנדיבות והרחוקות
והצבועים הצבועים שהם הכילות והקמחן זה עשה רגון סנדי
לד והוא עזרו לאמן ציתו . והרש'א פי' על מלכות ויהיו עני
ציתך על הכח הזאת יהי ציתך פחות לרווחה לכל עובר ו
תקמחן . אבל הקמחן והכילות יהיו צבני ציתך שם תקמחן
עליים צני ציתך יהיו כעניים . וכן פי' עי'ם את סנדי
שחנהג ונחשב העניות צעלאך ולא צלחרים . וכדלמרינו
שהיו אובלים ירקות המוש'ים פנים בפרותה וכותנים ללרקס
צמדה הגדוקה דינרים . והג' כחות הנשאים על אי עני
מחזירו . הצי הליצב מלצות המפואר שהוא סנדיבות

עני הקצ'ים ציוי המועדים צמדה הכילות וסקמחן
יתר השאר ימים והצבועים כמי' חריתי פדע על
כס פדע חגיכם ולא שאר ימים . והכוונה לפי שבועדים לר'ך
לחות הכנה לעלצושים ולנא'לים ולתצנוגים וסחם דו צום ולא
לרקס לעניים לא קמחן ידו הוא דומה לבת הרביעים ועונתם
לכן לאור פרש חגיכם . והקמחן ידו ולייתן כפי כמו פוגם
הימים והכדיב וייחד שם הוי'ים ציה הנה הפדועים שנותן
או כל דבר שנותן ציד אס דינרים אס סלעים היא יוד על
הימים . והי' אלצעות של העשיר היא כנגד ה'יא של שם הוי'ים
עני של העשיר הפישט צו הוא כנגד ולי' של שם הוי'ים . והי'
שנותן על יד הצי היא כנגד ה'יא אחרופה של שם הוי'ים . וכן
הימים ועשה הלרקס שלום וכן אס יתן ציד הגבאי שלוקח
העניים גי'ם נעשה זה הייחוד והוא וייחוד הוי'ים ציה ועשה
עני רגון ולי' שהיא עזרו להטי' וסמו מקור הצבועים
שנותן . וכן יסוף צבועים הלרקס חלי'ם אבל כקמחן יד

נליתן הורה הקוללות מ"ו צמס שקפץ ידיו ואלכצעותיו והסמ
נליתן ליד העני ולכן עונשו גדול וכילד יכול לאכול ולשתות
מאורג מפי השכינה כמ"ש ואחור כוכל ויש צעדו זכר
השכינה חס הכול והקולן ולכן צרכו אהרה ולזם לא
האדם נמנו לפי שהוא צלורר מפי השכינה . עוד ידוע
והכדי :

משד לרוכל המחזר צעירות ועורח כל היום והסל
ג"כ צהם הוויפס על ראשו. והכדי דומה לאיש מלכות
נותן ממון . והקולן כמו עני . ולכן זה ידוע למלך חס ידוע
הטורח כל היום והסל על ראשו המלך נמנו שמור נני הוא
זה הוא יערב א לבו נגרו מצית סולך . כך הכדי מנו
למעלה ואין מי שיכול ליגע בו . אבל הכילי דומה לרוכל
ועורח ומקצב והסל על ראשו . ואם צא יצא איו לקטיק
נמנו והולך מה יכול לעשות לו . כך ואצד העושר שהוא
צענין רע שאינו שמור מן העקרים :

שיר על המשלים הנזכרים

ומדת הנדיבות קח למנה
והיא שריון וסוחרה וצנה :
והתומכה כלובש המדוכה
ושינתו דשנה ורעננה :
והנוכד . הלא ידמה לרוכד
מחזר הוא בכל עבר ופנה :
וממונו . עלי ראשו וחרנו
ובא לסטים רטפה לו ופנה :

ואז נחשל . ואז היה למשל
בפי הכל ובפני כל שנינה :
צדקה היא כעיר מבצר חזקה
בראש פנה מעונה היא וקינה :
קבוצת יד מדון צריף מדונה
התעיף בה לעינד ואינה :
(*) והמעמר . כמו עבד ושומר

פ"י והמעמר וכו' . הנה הקומן לרך שימור נמנו ויהי כמו שומר ועבד
לו ולמה לא יתנהו ויהי הוא שומר :

לממונו בכל זמן ועונה :
ובצדקה . יהי שמור בחזקה
ויום ודיל עלי ראשו מגינה :

פרק ד"ב . העצלות והזריות

העצלות נחשת כמו של ונעלה היו וכל מה שזדדו האדם
צונעשה עצודתו מוסקי כח צפוליא של ונעלה .
ואמרו ע"פ צעלתיס יונך הוקרה צציל עללות שצירא נעשה
פוכחו של הקצ"ה נך . וצזריות אנו רוכצמ"ס צצורך . ואנריקן
צירושלנוי על כה שלישיה של עושי קרצן פסה כח עללכיס שקראום
לכה שלישיה שונתאחרת לצוא . א"ר אצין חס דצר שונלותו לכך
סיא בכך הונלוה צבי כחות נקראת כח עללכיס . וני שהוא נחצלל
צונלוות עכ"ו . ואנריקן בגנורח והא לא קבי"א צללו הכי ונאי
הו"ל לנעצד ונעטי אכ"ה איצעיליס לצרתי נפסיה . כדחניא ר"ת
אומר א"ר לעולם צלא צמס וצלא צורקפי אכריו למי שאוונותו

צפס וכו' היא לעולם בלא זכרים ונקבות אשרו לעיני צנני זכרים .
לא ולמד סוף סתמורה היא צני כחות ואם יזדונו בולם לצוא
צראשונה או צנניית צננו המורה אפי' לריך שיאמר כל אי ואי
תפקיים בה עליית צחורים ולא צי . מי שהוא מתעלל מן המורה
ואין קיום מליה בעלותו לא צימולה עאכיו . ועיכס העללות
ושכר הזריות הם מניסו מוחלקים : והם

משך

לנוכך קים לו גנות ומדקס ומינה עליהם את עצדיו
להיות שונרי הגנות לצלי קרב איםזר ופילגשו ושפחותיו
צננות . ויש לילנוכך וטפחה טוהא צפני הרצה והואה הוטפחה
אנשים מרובים הם . ויש וטפחה אחרת והם מועטים והם אהובי
המלך הרבה . וקרא לעצדיו ולים אותם ככל שרים הצאים לטייל
צחיק הגן והם מעטפת אהובי . או אם יתיר וצני המלך תפתחו
להם הגנות חקף לטייל ולעשות כרונם . ואם יצואו איזה שרים
ווטפחה שוכאי לצל תפתחו להם לטייל או לאכול ופירותיהם
וצעריכס על דברי דמיכס צנפחותיכס . והם די כחות עצדים
ולכל אי ויהם יש החת ידס גנות ומדקס של המלך . האי עשו
דצרה מלך וכל יפתחו להשונאים כללות חקף כשנאים צני המלך או
עאותם הוטפחה האהובה יפתחו להם מהרה . הני מעללותה
אינה פותחת לא לאהובים ולא לשונאים . הגי פותחת לשנייה לכל
מי צננו וילמוק על הפחה פותחים לו נהרה . הדי צהפק ון
הקלה א הקלה פותחים לשונאים וכס יצואו צני המלך או
מאסובים אינם פותחים להם כלל וחקף פותחים לשונאים
ויכריקוס לגני ה לטייל ולעשות בהם כרונם . והנה טוגס האחרון
דצננאווד שהוא ודאי צחיק לעשות הפך רלון המלך ון הקלה א
הקלה דמותה נפסק שאם יש לו עללות ואינו פותח לאהובים
לריך שיהיה צו עללות גס לשונאים והוא טענה צחיק גלה דעהו
סרלנו להכעיס : והשלישי פותח לים ולים עוכשו יותר ון השני
שאינו פותח לא לים ולא לים שונרי . עליותו אינו פותח לא לים
ולא לים ועצ' על דברי המלך בקלה אי צחיקל האהובים אבל לא

הזיק לנוכך צננאים . ועוד לא שאם את אויבי המלך ועשה צנני
וא העשה . אבל הגי כשפתח לים ולים עושה מעשה צמגעל וטייל
את אויבי המלך וכך היא המדה צני וא העשה עדיף שלא עשה
השני כי אם הפקד עיוול צאוחבים :

כרך

הדבר הזה צננ הקצים צאדם עללות לעצרות וחיות
לעלות . והמלות לא העשה הם כנגד אויבי המלך שנים
וחן הספ"א והקליפה . והמלות עשה והון של הקדושה והלא
העשה מרובין ומעטין והנוק העטיו כללס דעות הצניחו הוא
דמות הפרקס . וטעם שפחותיו ופילגשו והם הנפש והכוח והנשמה
הקדושה היר טווב . ולים הקצים על האדם צנצוא איי הכחות
של הקצרה אחרת שהם מולד לא העשה ודלים להחטיו או להכנס
צנני הקדושה יסר צאחרת יחירה להפעל לצל יפתח להם פחה
אפי' כהודם של אהט . אבל צננ אהוביו יליסט ולד הקדושה
וסתעוררות הנשמה לעשה נותת עשה טזס האהובים אדרזכר
עיו והעלוות לפתוח להם להכניכס ולנטעס צחיק לצו עיד
קשרם על לוח לצך לעצור עצדו ונמלא צהם ארבעה מיכיס .
המין האחד האדם הישר צנצוא איי מלוח איי מולות הס"ית או
עסק התורה או קום עצודה חקף יקים ויזדו לעשות רלון המלך
מלכו של עולם . וצננ לידו דצנעצירה או יתעלל ויעורר עללותו
עדי קלה האחרון שלא יפתח להם פחה אפי' כהודם של אהט .
והני הוא עלל צכל דצנשאינו עושה לא מלוח ולא עצירה . הגי
הוא עושה אם צא יליסר להחטיו יתעא ואם צא יליסט לזרו
צמלות ג"כ מוטקת נפשו לעצור את השם . אבל אינו כופס ילכו
מלסחטיו חם רלוי לעוכס יותר ון השני שהרי השני עשה צנני
וא העשה לא הוסקיף כח לא לקדושה ולא לקיעא . אבל הגי כיון
שצננ העצרים הוא מנציר כח הקליפה צ"מ . הדי רהנכא לילן
צנצוא לידו המלות הוא מעורר עללותו ומדדמתו כעו שאחז
צולמוס . וכי כתי' סטוה מעוררות העליון והנשמה ומדק ומכריכיס
ואין קול ואין עונס . וצננ לידו העצרות שהם שוכאי המלך חקף

פ"ב העצלות והזריות

יקום ויזדחול מפעמים הוא הולך ציון ומקביל פניהם קהים ציונו
ומקבלם בטובה רבה ומניחם לעשות צפרדק כחפלים וכרלומס
צבל עם וכל זמן. ולכן מן המשל הזה תלמד עונת העללות
והזריות וכל אחד כפי מה שהוא עונשו חמור יותר מן האחר
עד שהאחרון אין קץ לעונשו גדול כל כוונתו לעשות הפך וילכו
שדרי יש לו מדת העללות והזריות ולמה יעורר עללוהו באהובי
האלך. והזריות יעוררנה בטובאי הולך ומזהיר לך לחקן את העלמו
כפי מה שעבר ציון :

שיר על המשל הניכר

והעצל כמו השור בדישו
והדרבן מלמדו ואישו :
והזריו כמו עופר במושו
להנצל ולברוח בנפשו :
והעצל כלמתו ובשתו
יגדה בבוא הגך לדרשו :
אשר ירוץ אחריו חיש כחרוץ
ולא ידאה ויעשה מבוקשו :
בבוא מסכן ודרכו בא להכין
אזי עורר עצילותו וחלשו :
והוא שפך קדירתו והפך
והעדה צחנתו ובאשו :
וגן מלך . אשר בו הוא הולך

פ"ב העצלות והזריות

ובאו שונאיו ליקח רכושו :
ותכף קם ודא חש לנזקם
וגם נכשד ברוב ריצו וחושו :
והכניסם . ועשו שם אבוסם
וכן עשה בכד אמשו ורמשו :
ועת באו בני מדך וקראו
וסתם אז דבר פיהו ורחשו :
מאוד לאו ברוב דפקם ושאו
ולא יענה כמו שוכב בערשו :
וגלה בה אשר שונא למדכו
אוהב שונאו ואוהבו מגרשו :
הזה האיש מאוד החפיר והבאיש
להשיב את פעולתו בראשו :
פרק ד"ג . הבושת והעזות

האר"י ז"ל"ס וספר לתלמידיו כשתראו בני אדם שהם נשי
פנים ואין להם צושה ונשי אדם מדעו צבאור שקודם
זה הגלגול היו בגלגול צושה וחיה ועוף עומא וכמו שלהם אין
צושה להם אין צושה והם הולכים אחר לימודם האשון שישראל
סינאס ציישכים רחמנכים גומלי חקדים וא"כ נהיכין צאה להם
הצמות לאו . לא שנקודם בגלגול ראשון הירגלו צמות צסיות
צצמות ועל כן הולכים אחר לימודם . ואנחנו נה פנים לגיהסם
תושפת פנים לגי"ע. הסוכס ניי שיש לו עש פנות ואין לו צושה יעשה

וזה שלבו חפז ולא ישנוע למוכיחם וגורם שיסיה כולו רע ומוכחם
להיות מוונת לגיהנם צודה זאת . אבל הציינים בהסך לפי
שישנועו לקול המוכיחם ונתציינים לחטוא ודאי שהם נחקקים .
עוד אמרו המתציינים ונורתו הוא בושת העיקרי שהיה לורתי בללם
ודמות ואם לא יתצייס ונורתו חוטא זיכו לבין עלמיו . אבל העיקר
להיות מתצייס ונורתו לעשות עבירה כו"ש על ונאמר ז"ל וא
היה קטע צפני עלמך שאפי"ן זינך לבן עלמך לא החטא שתתצייס
ונורתך . עוד רמזו שיצייס ונורתו ע"ד שסגיד האר"י זלתיס
כי הנה פנים הים בגלגול בהנה תחלה ולכן יתצייס ונורתו שהוא
בזכות אדם וכילד יעשה מעשה בהנה להעיו פניו והכלבים עיו
נפט . ונראה שלזה רמז הכתוב ולמען תהיה יראתו על פניכם
לבצתי תחטאו ואר"ל זו בושת הפנים וזא לומר לוען תהיה
יראתו שהיה הבושה לא וצעיית צפני העולם לא אפי"ן על פניכם
שתראו ארת פניכם שעשויה בללם ודמות ולא תחטאו אפי"ן ציניס
לבן עלמייכם ואר"ל הו עו כמור וכו' והלא הם אמרו עו פנים
לגיהנם והוא שכל אדות יש בהם עוב ורע אפי"ן הענות והבושת
שפעננים לריך ענות ואין לריך לבושת . ולפעננים לריך בושת ולא
ענות ואם יהסך הלא הסך את העולם :

משך

למלך שהיו לו עצדים וזה אוחס שיניחו קולר על
ראשיהם בלכתם לפני השרים והיועלים והחכננים ולא
יראה ונלחם ופניו שהקודר שעל ראשיהם וכקוי ונלחם הוא מורה
על ההכנעה וישמע בקול מוכיחיו כו"ש צגוי אומיה דרי יומק
עצדה ליה קודרא אריטייה שכל נקום שהולך תהיה אימתו ויראתו
של הקצ"ה על פניו כך הדבר בעצדי המלך כדי שילמדו ויסקר ון
החכננים ומן היועלים . ולמלך יש לו נלחמה על נחמת אחרים
וישצדים אכפי ונלחמתו וחכמיו ויועליו מול נחמת הסוכאים זה
כנגד זה . והמלך קרא לעצדיו וזה אוחס כשתלכו לפני ונחמה
הסוכאים הקירו הקודר ועל ראשיכם ותלכו כמו אצרי לב והעננים
שם קודר שעל הראש מורה ההכנעה והיא היוק לנו כנגד הסוכאים

ק

שנורה על החלישות ואי יתגברו ויתאונן לבס צוה ונולא שאפי"ן
הכנעו לפניהם ובחזרתם לנחמה שלנו חקף השינוי הקודר על
ראשיכם ותלכו בהכנעה לפני החכננים והיועלים וצעייה חששו
תמיד . וזה עשו העצדים יש ונחם עשו לרון המלך כאשר רוס .
ויש שתלכו בקודר והכנעה בין בנחמה המלך בין בנחמה הסינאים
ונחמלו לשכות מנחה לנדה ותפשו להם הרגל אחד ועברו על
לוי המלך בלד אי . ויש שעברו על לוי המלך ון הקלה א הקלה
שצפני השרים והיועלים והחכננים שלו הלכו בלא קודר ובד"ך
ענות . וכשתולכים בנחמה הסוכאים היו מוכיחם עליהם הקודר
ונוקסם פניהם והולכים לרך הכנעה ובושה . וכי"ש עבד פריץ
ומורד בלדונו יתח מזה שודאי אינו עושה כי אם להכעיס את
המלך ולמורד צו שעל כל פנים הוא מחליף ולמה לא החליף כמלך
המלך :

כך

הדבר הזה שהקצ"ה לונו בלכת בקודר על נלחמנו וראשינו
והיא נקום הבושה על פנינו בלכתנו לפני החכננים
והחכננים והיועלים וכשיסיה זה הנקום על פנינו אמתנו ונקבלים
התוכחות ותמיד אמתנו ונכנעיס לפניהם ולנאמרים . אבל בלכתנו
לפני נחמה הסוכאים ולעמוד בנלחמה כנגד מלויא של ועלה
זהם צעלי הרקע הנקטינים והנוקטיות אותנו לחטוא והנלעיגים
עלינו לעצוב ולהעליך את עבודתנו אז לריך להסיר את הנקום של
הבושה ועל פנינו ונעיו פנינו כנגדם לבל נקבל לעבור על מליה
לסינו לא ארצה מוכיחם ונעיו ונלחמו כחושם ולא נתצייס
ונחם . יש נקיינים מליה השם כמו שהזכרנו ויש שאינם מוכיחים
נקום הבושה ועל פניהם שאפי"ן צפני הנחמילים והנוקטיות
אינם מעוררים ענות שהרצה יש שכשיקייחם ונבששת ונחם יחטאו
ועברו על לוי הש"ית ואל"י כאמור . ויש עבד מורד בלדונו ונחמה
הסך ון הקלה א הקלה שצפני המוכיחם ישם נלחמו כחושם
ועיו פניו ולא ישנוע לקול מוכיחיו ולא יתצייס ונלחמו אבל עם
הנקיטים והנודיחים הוא מתצייס ונחמתה ונעשה כנעטיהם

באותה טעם ילצט ווקוס הבוסה . לוי לעבד פזם הנוורד באלדונו :

שיר עז המשל הנזכר

בבושת תעטה מסוה לפנים

מגדיה חדשים גם ישנים :

וביישנים בגן עדן נתונים

ודהם עוז כקרנות שן והבנים :

והעזים דגיהנם נכונים

וחדשתם כחדשת העשנים :

והדצ"חם יבורר לך במצחם

אשר אתמוד אלפים הם וצאנים

רנידים הם להעזו את פניהם

ונמשכים להרגלם ופונים :

והמסוה בפניך תשוה

בתוכחת זקנים עם נבונים :

ואם בינך לבין עצמך וקונך

לצלמך שור ודא תהדיף פנינים

ואם תפגע באיש עוד ונגע

וכתות המסיתים דך ושוטנים :

נמוש בושה ומצחך ישים נחושה

כמו נמר ולבד שים כאבנים :

ואם תהפוך קדרתך ותשפוך

הלא תטבע במים הזדונים :

פרק ל"ד . מרת הגאיה

הגאיה ענינה רע ונור והרצה רעות ננוטכים ונונח ועונסה גדול ואח"ל שהיא שקולה כע"ז וכא"ז בל

על כל העריות ואינו קס בחמיית חומים . ולא יוכר האדם שיש בו טוס ודה טוצה כי אס בהעדרם כו"ש צ"ג דצרים האדם ניכר צכיקו וכ"ו ופ"י בעל הערוך שאינו נהגאח צעטרו . ואנרו לא צשנוים היא לא תולא צגקי סרות . כל סנתייטר חכנות וססלקת ונוכו טהחכונה היא ונוכו יחצ"ך כונו סווצרכים על החכונה שחלק ונחכנותו וכנוו סהקצ"ה אינו יכול לדור עונו כך החכונה שהיא חלק ונונוו גם כן וססלקת ונונוו . וכל סווגצים עלווסקצ"ה וספילו ונוולא טלא סרויח כי אס סספלות . והגאות לא יוכל האדם להכניעה ולעווצה עד ס"זכור חניד יוס סנייחס כו"ש ו"ל על אכסכרוס ווקדון סהיס וסגאח בגדולות וצנפלאות ונונוו וסלך לפתח ג"ע ויסצו ליה עינא דגלגלחא איייה סלוליס דהסח וכספח דייליס לא סיה וסספקיל עד דסקלי קליל עפחא ואכסקיל לאתר דהיינו סעיין לא ססצע וון סטוצה עדיוס סנייחס סונויחס עפר על עיניו . וצוונסח חכונים וועסה צא"ס אחד סהלשיטוהו לוולך סצבל לילה סולך לצית סקצרות להפטיע סווחים וסכריכיס סקצר . וסלח סולך לרגל אחריו ולכאות וועטיו קודס סיציאו לווסקע . וסוורגליס ראוהו סהיס וויליא סונח וקצרו וקוסר עלונו צונח סללסלח ולועק וצוכה ואוור נגד עלונו גופי גופי רחא סוסך ואחריתך כי לקצר חובל כונו ונח זס ווכה צעלאו ווכת עלונוס וכן דרדך זס וורצה בצדרי ווכר סווכניעיס לצות צניאדס וסווחזיר סונח לקצרו . ויוגד סדצר לוולך ויסהצוה ופרקס סדצר צחלר וולכוהו צאוור להס ונונוו סרלווכן סעסו ול סכוכו

סיוחכם בחלר הולכות וקצו א' הסם והיה גרוע ששבו
בהשגחה. הנה חשיפי טסס בחלר הולכות וגובה להם הנה
הכניעם. והונחגה ארז"ל האי ונאן דיהיר אפ לי באכשי צ"ל
לא ונהקבל גבר יסיר לא יטה צנוס שלו מתקפיד על צני
אפי על דבר קטן. ראה סכלותו שאפילו קרחא צביתיה פרה
לסוי. וזה קברתו לכבד את עלמו והוא נוצה עלמו וגרוע ונן
סנצוה :

ואם יתגאה בחכמה הלא היא קיצת קילוק הכוונה. ו
יתגאה צעושר קי לגקות הכוח ענייות הגם שדע
לענין החורש אין לך ענייות גדול וזה. ואחד ונן הסקידים
צאחד ונן הגדולים והיה מהלך בגאווה וצו. א"ל הסקיד דע
כי הצורא ונאס צואת המדס והסליכה. א"ל ארתו עשיר
ידעת וס אני לא השנועתי הדבר הזה. א"ל הסקיד אני
ידעתי עושך וגלך אל זה וס שידעתי כך כי ראשיתך
קרומס וא"כ חלאס זנרס וצחיי חייך ככלה קרומס. ולחישת
אל לו כילד יאמר וס אני. תווס אני צני טעצר צנועצר
והדס ונאין לו גאווה :

בספר צחינת עולם קופר. שלשה גבורים צאו יוס אי צח
הוולך והוולך יושב על כסא עלבוהו ולפניו ונאו
ככאות וכסיות לטריס ולכמויס כסא על כסא לפי ונה שהוא ונה
וישבו איס לפי סכלו כל אחד כסא אשר צחר לו צלי ונלות הוול
רחר לי ונאור ח"ך יסצחס ונלותי לא שונרס. ויען האחד ס
ויאמר ייחוס ונטפחתי הסיצחני על ריעי. ויען השני ס
סיתירס הסיצחני על אשר תחתי. ויען השלישי ספלות
ודכאות לצבי הסיצחני החתיס. ויאמר הוולך לסליטי קוס
עליסס כי לויחך היסס והסכווס וועניסס עללווס : ואמר הח
עסס לך ונרצבס ונן הענוס ולא הויה לך הגאווה לך ונרצב
ותרואס סכלי הסעלי חייס סאינס. גדצרים לא יס להס ק
צוואכלס ויס צהס ריח עוצ כלצאים וכיולא סהכל עסס הס

לסכניע לצות צני אדס ולא יצואו לידי גאוס סאווריס אכנס
סחוחיס וצעלי חייס סאינס ונדצרים ולא יס לנו עלייס ונדריגס
עלייס כי אס כסנעצוד אס הסס לאינו ונעסס רלונו דצלל"ס
סוא גרוע וסס. וכן ארז"ל על סקוק ונליכת חופיך ונקציך כך
ווייס הצרלך כוננו. פסקו זס אנרו יחוקא הסציא ע"ס על חירס
ונך לור כשנתגלס א"ל הקצ"ס כך ססתכלתי כסצרחתי לאד"ס
סעמיד אחס להסגאות וכן כל כיולא כך וצרחתי צאדס נקציס
נקציס חלולים חלולים וסרהון רנעס ותולעס צחיו וצוחו כדי
סלא יתגאס. ורליס וכל סצחנות סלא יס להס קרחון כמו האדס
לפי סחינס צאים לידי גאוס אינס לריכיס דבר סיכניעס כמו
האדס. וכחצ וסרחסו ז"ל כי ע"י הגאוס ונאסו סקליפות ח"ו
לועלס ונאקומס. וכפצ סוא ז"ל סנעתי וננח"ר"ל סרו סנחנור
לדוד סי לא גצס לצי ולא רנו עיני לנעס כחצו דוד סנע"ס צנחנור
קלי"א לרנוו לנו סקל"א גינ"י קנ"א סע"י סגאוס סוא ונעלס
ונעלס וצספכס ע"י סענוס ג"כ גינ"י קל"א גורס לסכניעו. וכן
כחצ צווקוס אחר על ונאנרס ז"ל צירא דסחית וניס וי"א לא
צסדי ציס קל"א דסיינו וקוס הקדושה סהוא צירא דסחית וניס
וי"א וספעך וכסותך וסס לא חסדי וססליטי עליה סקל"א סהוא
סיוכני צקוד קל"א אילן שפסול ללילית סע"י גאותך יתגבר ח"ו.
ססו סארז"ל צווקתריס חצבס נפשי ונפני גוס ונפני גאותן סל
סרל סניעלס וסס וכיחכס לר"ס סע"י עון סגאוס כנ"ס יען
כי צבסו צנות ליון ססליטו אחיזת סקליפות יוחר ונאקומס לועלס
וע"י זס כנעלו ר"ס. ור"כ וס ונאור לריכיס סכנעס וספלות
ועיציס סגאוס כדי סתעלס סקדושה לועלס ואחיזת סקליפות
סנעעס כנע"ל וע"י זס סחקרצ סגאולס. וכל זון סיולא סנאץ
סואו צנו כילד אנו ונלפיס לגאולתנו סחלויס סכנעט סק"א
ססו סנודס כסזס נופל זס קס. וססס ונדת סגאוס סורכ סורס
סאס ולענס לכל ודות סרעוט כי ססס סכעס אינו ננשך כי אס
סגאוס. וכן סקלס סיהקנח אדס צחצירו לנעס לא אסיס אני

כמוהו אם לא וגאורו . וכן קיימה ונטייה עזירות לאין וקטנ
במחלוקת וכיוצא . על כן התרועה לכל לו העזירות עזיבה
הגאון . ובעל השו"ב אי שקבל עליו לעמוד מרות הרעות וצטרע
עון הכעס שהיה מתכעס הרבה והיה רולה לעמוד כעסו ולא היה
יכול שהיה נוח לכעסו . אבל לא ידע תרופתו שתחלת סכל יראה
בעלמו שפלות ערכו ושיום כאן ונחר בקצר וקופו ונעושה
לפורענות וילך ערום ושולל וכל הדברים הגורמים גאורו העושה
והכבוד ויקיר הגאון עומד שהיה ספק וכשבעלה הקיפה בעל
המקובץ שהם המדות הרעות הנמשכות מונחה וצטרע הכעס .
ואם אומר יאמר והלא הכעס והמדות הרעות הם נצבע בבה החום
שבלב והמאדה וכל אי לפי חומו וטבעו אבל אי רואה עליו שכל
וידע ערכי ומה אעשה והט"ע גובר עלי . תשובתו ראית מיידיך
שכל ערך כחכמך על מי שגדול מוננו צהרחק ונעלות הגדולות
עליו כי אין האדם מתכעס אלא אי על מי שהוא קטון מוננו או
השוא לי או שצדעתו הוא שום אי צמדריגה . וראיה שהחלם
עשיר שקללנו שר אי וחסרתו ויצתו וירד עמו עד לחיו וישתוק
למה לא יתכעס והלא הטבע גובר וכי"ל יכול שלא להשיב אלא
לריך לוור מרוב הפחד שתתפחד וצ"ע דם שוא יבד עובד אם
יפתח פיו לפיכך הפחד נהגבר על הטבע ושחק ולא כהפעם .
אי"כ לריך לוור הפחד ונהגבר על הטבע שלא להתכעס ולא להרים
קולו ולפתוח פיו כלל . ואם היה מתפחד מן הקצ"ה כאשר מתפחד
מן השך ודאי לא היה מתכעס והיה עושה כמו שעשה לפני השך .
ואחוז האי כלל צידק כי הגאון היה השורש וכל זמן שנתכעס הוא
מגאורו שלא הכיר שפלותו . וכן הקנאה והסנאה והמחלוקת
וכיוצא הכל נמשכים מוננה . וכן זמן שהגאון צחיקו אינו יכול
לעשות תשובה מונדותיו . ואנושול לך ושל דוניה לזה :

משך

לאחד שיש לו צקעה גדולה חרועה נייני ירקות ואילנות
וקציצ לה יש פסר גבור מן העיר ויש לה להצקעה גדל
שלא יתגברו הניס וישטפו הצקעה ומהצקעה ילכו לעיר והיה

ככנה . פעם אחת צהסח דעתו ועלולתו כפרץ הגדר ואחא דקח
דמייא וילא לצקעה . ובעל הצקעה כתפחד על העיר שלא יתפסה
המלך באוונרו אחת היית קרוב לגדר ואלל נהסר ולונה לא דקח
צבל עם צאותה שעה קס והסכיר הרבה בני אדם קיבואו וקחמו
קרוב לעיר והכירו ומחללאות ועפר ואצנים כמו שעושים צקעה
שקוכרים הנשדות ולא היו יכולים והיתה הפרלה הולכת ונותצרת .
והיו הניס עולים צטטף רב דהאי דקח דמייא כיון דרווח רווח .
ונלאס א"ס אי אומר להם שוטים אחס אם יצואו כל בני העיר
יכולים לקחוס כך ומחוק קרוב לעיר . אבל אם תתמו וקוס
הפרלה צגדר עלמו ודקח דמייא צדצר מועט תוכלו לקחמו ולא
יצאו הניס כלל וכן עקובצקעה אחת נחצצרו והציאו המחללאות
והצפר צוקוס הפרלה וקתמוה ניד :

בד

מדבר הזה וקוס המשכת כל מדות הרעות הוא מן הגאון
שהיא מתפסטה צאדם ומקצבת לו כל מדות הרעות ואם
יצוא האדם לשו"ב צתשובה לקחוס ומחוק דמיינו השאר המדות
ומחוק לא יוכל וילך פגמו לכל העולם והקצי"ה חוצע מוננו עלצון
כל העולם . אבל כשיקחוס וקוס הפרלה וקוס שצא הניס
למטוף והיא הגאון שצראשו וצצבו אז צנקל יכול למוכע מוננו כל
אי המדות שזכרנו ויעשה גדר לניס הזדונים . ותרופתו הסותמותו
מיידי יזכור שהוא כאורח נעם ללון והולך למקום אופל וללמות
והצצון לפני יתי ודאי יעמוד גאורו . כי תראה צאח"ד שטולחים
אחריו לפני המלך והיו מוליכים אותו צדרך להוליכו לפני המלך
ולא ידע מה להשיב . וצא אדם אי וצצו וקללו ודאי לא יחוס לציונו
ולקללתו דקיס ליה צדצנה מייניה צאותה שעה כילד יראה פני המלך
ואינו צדעתו ושכלו :

פרה ל'ה . מדת הכעס

הכעס הנה הגיד האר"י זל"ה על מדה הכעס כי הוא
היה מקפיד עליה יותר ומשאר עזירות . ונתן טי"ס

מדת

לדבריו כי הלא שאר יצירות אינם נחליפים את הכעס כמו
הכעס והצנין כי כאשר יכעוס האדם ונסתלקה הכעס הנשנה הטהורה
אשר בו. והכעס בו נפש וולד החילונים. ולעטם זה כל הכועס
אם נציל הוא כבואתו ונסתלקת מונו. ואם הוא חכם הכעס
ונסתלקת מונו. ואם וצין הוא יולא נדעתו. ואף אם יהיה חכם
גדול וחסיד ויי לנו גדול ונמשך רצן כל הכזיאים כמש"ל ע"פ
ויקלוק ונ"ה על פקודי החיל ואע"פ שנתכעס על דבר נורה.
וזהו שאמרו בזהר ע"פ טורף נפשו צאמו. כי האדם טורף ועושה
את נפשו ערפה ויוצת אותה צעת כעסו ואפו והוא טורפה
ונושליכה מונו ואע"פ שעושה האדם תיקונים לנפשו ונוולות רבות
הכל נאצדים מונו לגמרי וע"פ ידו כל הדווים. וגורם לטביעה
שסתלק מ"שרא כו"ש ע"פ טורף נפשו צאמו הלוענך העצ
ארץ ויעתק לר ונוקומו. ואר"ל אפי שכינה אינה חשובה כנגדו.
הטעם שאם חשובה כנגדו לא היה כועס ונסתלקת מונו כי האדם
שיש לו דבר חשוב וחביב עליו נוסף עלמו לנחיתו ולא יעצמו.
והוא צעלע נכפס ככעס ועצ את הטביעה והנשנה שהיא חלק
אדם ונועל ולכן כשישוב ויתקן כבתחלה ואחר התיקון יחזור
לשכעס איצד כל מה שערט ותיקן ואין לדבר סוף ככלב שב על
קילו וכ"ש אם הוא נוח לכעוס. ואם היתה נחשבת בו איזה
כטיה קדושה לסייעו היא ונסתלקת מונו וזהו טורף נפשו צאמו
כי לא יוכל להשיג שום השגה ויי שהוא צעל כעס כי תנויד הוא
צוכה וקוחר כל מה שצכה. אך שאר יצירות אינם טורפים
ועוקרים הנפטרק פוגמים אותה ונשאתה בו פגומה וצתיקון יחיד
לאותה עזירה יוקר הפגם הוא. אך הכעס לרין תיקונים הרבה
וכוונות והכנות רבות לחזור ולהציאה אחר שנערפה ובאולי אין
לו תקנה כפי וליאות צחינה הכעס לכך לרין לזכר הרבה אפי
דבר נורה. וכחצ ונרח"ו זלה"ה כמעט שהוכיחני מורי זלה"ה
כונה פעמים כשהייתי ונתכעס עם אחי כשהיה לוגד עוני ולא
היה לוגד כרלוני והייתי ונתכעס עמו ואפי"ה צה היה מוכיחני

מורי זלה"ה ונאוד. והכונים הגידו כי הזיקק כלי צחנותו או נשבר
או קורע שום דבר כרוז יולא ואמור פי הקריב קרצן ז"ל ע"פ רח"ל
הרי זה כעווד ע"פ צטורה כו"ש צוהר ולזה אמרו בגמ' כל
הכועס בא עווד ע"פ. ונעשה צאקה שהיה ציוני האר"י זלה"ה
שכנעם בה הרים והיתה ולענרת יוים רבים. ושא ונרח"ו
זלה"ה לרוח על קיבת הכנקו בגופה והעבס שניתן לו רשות ליכנס
בה וא"ל לכהי לילה אחת צציתה ובאשנורת הבוקר קמה זאת
האשה ונועיתה ורלחה להוליא אש מן האצן וסנרעטו הסרוף ולא
קבל הסנרעטו לסחלתו הנילולה צו והפ"רה עד נאוד ולא
עלתה צידה ונתכעסה והשליכה האצן והצדל לארץ ככעס ואמרה
הוא לשמן ונוולת השמן היה לי רשות להכנס בתוכה כי ונלחכי
חבלה נתנו לי רשות א"ה. והנה מוור וחילוק העצירה של הכעס
שהיא חמורה ונכל העצירות שהיא נחלפת הכעסה שלו צחילונים
וכאו מנכיס צחיכו א זר והוא לא יהיה צד א זר ולא תשחמה לא
נכר. ונחמה א זר שצחוכו באו עווד ע"פ שהקני"א והקליפה היא
הע"פ כו"ש צעין נטילת ידים שהסולך ארבע אמות בלי נט"י
באו נשא הע"פ צידו כו"ש לאשר הביא אדם צידו שפירשאו על
הסולך ד"א צלא נטילה צצביל העוונות והקני"א שצידו. ולזה
כאשיל נשל אפי על ענין הכעס למה הוא דומה:

מ"ד

לעולך שהיו לו צנות חבובות ויפוח הוא רולא היה רולה
לחת מצחיתו לאלשרים ולא לצני העלבים לא צראותו
צני א"ה ויוחסים ובעלי נשפחה ואפי"ה אם יהיו טעלים שהכבוד
והעוון והגדולה מונו היא שאני וגד"ל ונשאל יוחר מצני
העלבים ונתן צנותו להם והרים אותם על כל השרים והקנים.
אחד וזהו הלך אח"כ וכשא שפחה צויה וגרועה והושיבה עם
נת העולך היפה. ואחד נשא שפחה צויה כמו אותה השפחה
והושיבה לנעלה וצת העולך וירס את כפאה ונועל לכפא צת
העולך. ואוד הלך גריעט תהלה לצת העולך ושלחה לצית אציה
והלך וכשא שפחה צויה לאחר ששלח את צת העולך כאחת הנבלות

ושפחה כי תירש גזירתה . וכולם ראויים לעונשים קשים אבל יגדל עונשם זה וזה . הראשון כילד ישא שפחה על צת הנולך ואף אם היה תחת ידה ורשותה . השני יגדל עונשו שגדלה וכשאת על צת הנולך אבל לפי שצת הנולך עדין היא אללו שלא הלכה לצית לצית אם אחר שגרתו השפחות ויקבלו עונשם יתראה להם הנולך שכבר צנחיו הם צהיכליהן על כסא ונלכותם . אבל השלישי כל מה שניסרו ונענישו לא תנוח דעתו להחזיר צת הנולך אללו אחר שגירסה ואפי' אם יגרש השפחה ונאחר שגירש את צתו כאלחת הנצלות ונפני השפחה הנונולת . ועכ"פ יש לה יחס עונו שכבר היתה אשתו וכרתה לו צרות אפשר בקושי יתראה הנולך להשיצו

ליו :

בך

הדבר הזה שהקציה לא נתן הנשמות הטובות והם כצנחתי חלק וננוני יתי' לשום שרי ונלכי אונות העולם כ"א לישא עונו הנויחכים והנוהוגים וכל האונות זרע קדש צרכי השם וגדלם ונשאם לנעלה לנעלה כדוגמת ונלכתי השרה ולריך שלא לישא עליה שפחה שהוא דרך הטוונאה והקט"א עיי' ונעשו הרעים . ויש עיי' ונעשו הרעים קנה טוונאה כנפשו והיא השפחה ונד הקט"א שמודווגה עם הכפש הקדושה שהיא צתו של נוולך . ויש שפחה עזירות יתה ון הנולוות והוא כנוגדל ונכשאל השפחה הצויה והקט"א על צת הנוולך להכיס כקאה ונכסא צת הנוולך שהעונות ונכריות יתה ון הנולוות . אבל עכ"פ כשיחזור צהשוצה ויהקן לגרש את הטוונאה ולעזוב הרשע צחרטה גוורה ותיקון ונגזיל לפסא אז נשאר השפחה הקדושה כצבודה ונוחל לו הקציה על זה . ואם צעונו הרצים יש לו נדפ הכעס והוא עוגרש הכעוה לצית אציה ונשלקה ונכניס צווקים צת הנוולך שפחה כעורה ונונולת כ"כ עשה צויון גדול לזה בקושי יכול להחזירה ליו אף שניתקן ויגרש את השפחה כו"ש צווסר והלוואי דלחקש אפי' שפחה תצוה ונאחר שכבר כתייטצה הקט"א בגלם צלי דוחק צהחוקנות הקדושה לריך ונעשים גדולים על

ואחד שיש להם כח לשלקה לגונני ולהכניס הנשמה הקדושה לנאקוה דוונה לאורך הגלות וכשנחנוללה זו חרצה זו ולריך פעולות גדולות עד שתחרצ זו ותחנוללה האחרת . ולזה אונרו צגמרח ציונאל דרחח לא הוה ונללי . והעעס קגס תפלתו תועבה שהולכת לחילונים עם הנשומ וחאחו צקליפס עד שיתקן הטאו ולהשיצ את הנשומה צווקוה דצלא"ה הולכים כל ונעשו הטובים להקליפות ח"ו וונגזיר כחם . ולכן חקף לריך לשוצ ולהתחרט ולא יתייטן שדצר כי זהו הכוח לרלות שיוסר ויללם את הנקוס עיי' תשובתו :

שיר ער המשך הנזכר

והכעס בחיק כפידים ינוח

וכד ימותיהם בעמל ורוח :

אשר טורפים נפשם בזדעפות רוח

אשר לא מצאה הנשמה מנוח :

ועובדים לאר זר וטורפים הרוח

ובידם העלו קויץ וחוח :

ובת רם ונשא חסודה קדושה

נתונה לו אשה בחיקו לשמוח :

בכל מדה זרה כמו נושא צרה

קשורה עם שרה והיא בת שוח :

יגרש האמה . אשר היתה עמה

והוא ירבה עצמה ולבו בטוח :

ומדה זו קשה להבת גרשה

ושמחה דבישא הרוך ומשוח :
מאוד הוא סרוח כמו סיר נפוח
ודונו שמוח כמו מימי נח :
ויאות לו הרבה . חיילים בארבה
לשלחה אם יאבה ומעשיו לשכות :
ואמה דזנוח . בלכתו שחוח
ומעשיו דרקוח כמו ריה ניהוח :

הבט נא וראה איך כל נמויך וקמייך תתן צעד כפסך
 דהיינו הגוף הנגוף כו"ש וכל אשר לאיש יתן צעד
 כפסו וכילד על לא חונק תטרף הנפש הקדושה וכל נעשה הטוב
 אשר תעשה . לכן תוהר ותחיש צוועשך לתקן עלמוך ותקוקך
 הוא לרף שתעשה דבר הטוב לכל הגוף ולא באבר אי כונו הכעס
 שכוועט שזוכר את כל הגוף בכללותו ונעוולאו ונצית ונחון ואינו
 נקטיק לעשותו באבר אי וניוול כשאר עצירות . ויעקוק בתורה
 שיהא נחשת כמו של אדם או שאר יולות ועבודת השם שגורמנים
 להזיע ולהתיר כל גופו בכללותו ובאותה היגיעה יכוין שיכופר לו
 אותו החנוים של הכעס וסוף היקון ונגזיל לפגם . והנה הכוועט
 ונווליא דברים ופיו כנגד חזירו צענת כעסו נכנס כונו הארס של
 הנחש ואו תהיה השכלה חזקה יוים דבים עד שתהיה תקלה גדולה
 ציניסם שאם יתכעס בלא דברים חזקים סוף סוף יתלכו וטנחאת
 תהיה כלא תהיה . אבל הנווליא ופיו ויני גדופים ודבות
 לא יתפרדו בלא תקלה גדולה : והוא

משך לויס חנוים הרבה כשתחלה לקררם צוים קרים ותערב
 ויסי הקרים עם חנוים החנוים הם ותקררים ויתגעל
 החום שהיה בחוכיותם בלי שום קול שהחום לא היה צעין והרואים
 את חנוים אין ניכר החום של האש לעין כי אש בהתגשט . ולכן

כשיחצטול החום צוים הקרים אינו נווליא קול ונשא"כ אש היה
 אש צעין שהיה עם גחלים של אש ותחלה לכבות את האש אז האש
 נווליא קולי קולות צענת כנייתו . ואחר שכבר היה נושא לעין :
כך הדבר הזה שאם היה הכעס הדוונס לאש נעלם בחוכו
 כמו ויסי החנוים שלא דיבר עדין דברים חזקים כנגד
 חזירו וחוננו הוא בחוכו כשתצוא לקרן דהיינו לעשות להם פיוס
 אז ונתערבים צנקל בלא קולות דהיינו שיהיה להם פיוס צנקל
 צלי קטניות ותוכחות ונריצות . אבל כשהאש נעשה לעין ונתגשט
 שנתחלה הכעס דברים חזקים כנגד חזירו . אז כשיצוא לכבות
 האש לא יכבה כי אש צקולי קולות צקטעות ונריצות ותוכחות
 ויהיה תקלה גדולה ציניסם וגי"כ לא יחזרו כשתחלה כו"ש ע"פ
 ריבך ריב את רעך ודבתך לא תשוב :

פרק ד"ו . מדרת השחוק

כבר חנוים הגידו כי היה איש פרוש וחסיד ולא שחק כל
 יניו ויהי היום צא עת פעירתו וון העולם וצא עת
 פקודתו אותה שעה שחק צענת שהאורה ונקונו וצאו הלדיקים
 ללוותו שאז ידע בנפשו שהוא לדיקישחק ושנה לקיים ויה שחונר
 ותשחק ליום אחרון . כי השחוק אינו לא עולם האנתי והכלאי
 וסקי"ם כו"ש הרנו"א על פקוק וינע ויונה אברהם זקן ושבט
 שנה ונחך שנהה ושחוק וצביעם כאלם ששבע ווכל נעדיני
 עולם . הפך העולם שאין אדם ונתחלי תאומו צידו ויום שימות
 הוא מלענע כאו לא ראה כלום צעוולנו . אבל אברהם אבינו ע"ה
 וכל הלדיקים שהולכים לנקוונם ונראים להם התענוג והגוול
 שהקצ"ם גוול ללדיקים והם נתיים ונחך שחוק ושמהה . וארז"ל
 שחוק וקלות ראש ונגילין את האדם לעריות כי הכניעה ושברון
 הלב ונחתיקים את האדם ונתענוגי הנוותחות : א"ר יוחנן נשום
 רשצי"א סבור לאדם שיעלה פיו שחוק צע"הז שחונר אז יולא שחוק
 פינו וגו' חונרו עליו על כ"ל שלא ונלא פיו שחוק ויבי שונע ונרבי

יוחק רציה וכחצ הרב האר"י זל"ה טעם הדבר או"ר או"ר גי'ו
שחוק והוא נשגלחה סכינה עוזרו כחמיענו צ' אורות ונאורות
של הצ' אורות יצא לעולם שחוק ושנוחה . ולפי שנבדלו שני אורות
העולים שחוק אקור לאדם שינלא פיו שחוק צביהו אזל אז יאורו
וכו' שיחזרו האורות לנקומם . וא"כ האדם הנמלא פיו שחוק
עוצר על לאו דלא חסור וכל אשר יורוך . והטעם שעי' השחוק
יתגברו הדינים בעולם . ששחוק צא מן הטחול והוא נמנתי
הדם הרומז לסיגים והם צעלי הדין . וכשנמלא פיו שחוק הוא
נעוררם . ואורו ציום שהיה נשחק רבי פורענות צא לעולם ואין
השטן נרקד לא נהודך תענוג ושנוחה שאינה של ונורה ושנוחה
המורה אינה בשחוק והחול כי אם בשנוחה הלצ . ועוד אורו אין
צין שחוקה לצביה כלום ואפשר לפרש צוה שחראה כשהאדם
שחוק הרצה ילגו עיניו דמעות כאו צובה כדי שהאדם יסיס א
לבו כי חקף ונייד כשישחק עתיד לצכות ומזומן לפכיו פורענות .
ואם יהיה מולו מולל צעולם פורענות מוכנת לאחר זמן צביה
נורצה . ואז יסיס בלבו האדם לנעט בשחוק שיחזרו דמעות
היוללות ועיניו צעת השחוק והכל עשה האסים לעורר את
הא"ס ולעשות לו קצית הגודרות אחרו נלחטווא ומחזירים אחרו
לדרך הטוב וא"ך יערב א לבו לנולא פיו שחוק והוא עווד לפני
נו"ך עליזין . ואמריקין צונקי קנה דרין ואשר כח צהם לעווד צהיכל
הנו"ך מולד שהיו אונסים עלום מן השינה ומן השיחה ומן השחוק
ואם לפני נו"ך צ"ו העיווודים צהיכלו לריכים לאחוס עלום מן
השחוק ק"ו לפני נו"ויה הקצ"ה וכ"ש שאין צביכול לפכיו יתי'
שנוחה ושחוק ציוס שגלחה סכינה עוזינו עד יערה עלינו רוח
נעוררים . ואם הנו"ך הוא עלצ כילד העצדים ישחקו לפכיו . ואם
תתן א לבך להסתכל צעון הזם הוא מן המחזרות והוא מוכן
לפורענות . ואורן חסיד אי וא"ך אשחק ואפתח פי ופעם אי ראיתי
את הנות פותח פיו צשעת ויתחור . וא"ך ישחק ויוני עפים כהרף
עין ולא ידע את דינו . ותלא ריב"ז אורן ולא אצכה שאינו יודע

צאחה דרך מוליכין אותי וכו' . ואם הוא ח"ו יותר נריב"ז לעשות
לא ישחק ולא יצכה . והנה כושיל השחוק למה הדבר דומה :
משל לאדם שיש עליו צעלי חוצות הרצה ואזלת ידו לשלם
להם ויש עליו ג"כ צעלי דינים וערעורים רבים מהם
האפסים אחרו לגבצ . ומתם תפקוהו לרולח . ומהם לכו"ף וכן שאר
ערעורים שהורגים עליהם . וכאספו יחד כולם ללעוק א המלך
לעשות צו ונשפט . והמלך היה צעת שהיה דאגה בלבו על דבר
נור וערצה לו כל שנוחה . כי הלוא אדם כזה כילד יכול לאכול
ולשתות אם יוכל להכלל וצעלי חוצות יפול בגביצות ובכונה ויני
נריצות וכ"ש שהמלך אז היה בלעז וקולר רוח הלוא אחת דתו
להמית מה יש לו לעשות אם לא שילך א מליצי יושר ויכין נמחיתו
לאין תכלית כמו סגולות המלכים אם אפשר יש לו הקוה . והוא לא
כן עשה לא חקף ונייד הכין את פיו לשחוק ופער פיו לצלי חוק
לפני הנו"ך ויושב השער לנשפט הלזה . היהבן יש מי שימחממו
ואתה דתו להנניח וייתה נשונה :

כך

הדבר הזה שהאדם החועה הוא כונו שיש עליו חוצות כי
הרגום חטא חוצה כונו"ל ע"פ נוסף רגל ועד ראש אין
צו נחום ובונה חוצות נשונים זה נמה וניני נריצות אין להם
נוספר . והנו"ך הנשפט שהוא נו"ויה הקצ"ה צביכול ערצה לפכיו
כל שנוחה ויוס שחרצ צהנו"ק לא צאה שמוחה שלינה לפכיו יתי'
ח"ו וא"כ כילד יאכל וישהה אדם כזה ויערב לו הון ועושר ובצוד
וכל שנוחה שבעולם אין לו אלא לילך א מליצי יושר שהיה התהוצה
והנעימי והכניעה וצרון הלצ ויתרחק וכל ויני שנוחה ויצכה ולא
יאכל חולי יהיו לו למליץ לפני אהינו מלך העולם והוא לא כן עשה
חוץ נו"ויה שאינו חוזר צהשוצה ועוסק צתורה יווס ולינה אלא הכין
הפה לשחוק ולטיול ולהחענג צרוב השנוחה והבחוק וכל נקוס
שינלא שם שחוק ומיני שנוחות הוא רץ אחריהם כמולא שלל רצ .
והשצם לשחוק ושנוחה למליצי יושר והם הנומחה שלו ח"ו לפני
הש"ת בערצה לו כל שנוחה ח"ו עכשו בצר הוא נוכח ולא די בלא

פתחוקן וצכה על ונעשו אלף עשה שחוק ושנחה לפני הנולך
המשפיע ולא היה הטבד כדצו הכי הוא קיצה לצורך הדין עליו על
כוב ונפעלו ואין וקצץ לכדודיו :

שיר עד המשל הנזכר

שחוק עשות זמה כמו שאור עיסה
להבד הוא דמה ושמה מה

עושה :

כאיש עליו חובות ועניני ריבות

אדפים ורבבות והיו למשא :

ומלך המשפט דאנה בלבבו

לפניו איך יבוא ופניו איך ישא :

מוזמן הוא לידון במשפט הארון

להמשילו כמו בהמה אבוסה :

והכין לבלי חוק מנחות השחוק

והיה חליפה סגודה כנוסה :

הלא אויה עליו דרוע מפעליו

היש לו מרחם ועין לא חסה :

ועת לשחוק עבר ועת לבכות גבר

לפורענות הוכן והיה למשסה :

ולא

החורו אחרי לזכבם ואחרי עיניכם אשר אהם זוכים
אחריהם . והוא שישלך וישקח הכל צעירות צונחצנת לצו
ואפ"י לא ראה צעיריו ג"כ יפול לזכר שחה שכבר החמיל לדבר
שנצילו לידו גמר והוא התחלת הפרקורים . וכן יש רואה צעיריו
ואפ"י שלא היה בלבו כיון שראה צעיריו אז יתאזה וגם ונצילו לידו
גמר אם יפול צדו . וזה שאמר הכתוב אחרי לזכבם הוא אפ"י שלא
תראו צעיריכם או אחרי עיניכם אפ"י שלא היה הדבר בתחלה
בלזכבם סוף סוף תפלו לזכר שחה . ולכן אקרה התורה בהסתכלות
העצמות והזנת העינים ונונה וזה שלא אמרה בשאר איקורים .
כגון אם יסתכל צעירות עומאים והם יפ"ס עד ונאלד ונמאכל
איקור ונחבל ונקי . חוק וזה שהחלת הסתכלותו הוא כנחמיל
באיקור . וע"כ הירא את דבר ה' כשהוא יקצ צעל ולפעמים יבוא
היליטור ויכניס הדברים בלבו וכאלו רואה לורה צעין שכלו
ליוס וענינים . ובפרט כשהוא נחרחק מן החורה הצל על עתין
דאדקין . ולמה לא יסתכל צונחצנות למה רעיונו והאיות לצו
ונראה היל"הר לו שאם תקחכל מה צדך לראות צריותיו יתי בצרה
צרות עוצות כדי שיהיה לו אחיזה צו . ונונה נפשך כפל חורא
כשהסתכל הוא כהנה מן הרלייה והרי כהנה מן האיקור אוי
לו ולנפשו . ואם חשב צונחצנתו להציא ליוס ולירות נאות
ולסתכל צונחצנה לצד ונפני היותו צעל מן התורה והיה כהנה
צאורה הנחצנה אם יכול לעשות העצירה שנופלת צדו צלי פחד
ונצני אדם היה עושה כיון שנתאזה לה . שתחיל לזון עיניו וערצה
לו נלייתה והיא התחלת האיקור . ואם לא תפול צדו העצירה
או לא יוכל לעשותה ונפני פחדו אוי לו ולנפשו הרי כאלו גמר
צנה הדעיון שהיא הנחצנה ופגמה עד ונאלד . ואח"כ ע"י קשה
הסרורי עצירה יותר ונעצירה . ואפ"י שאמר ונחצנה רעה אין
הקצ"ה ונלכמה לנעשה . הכוונה צונחצנה זו שנתאזה לה וכיון
ונונה או צעיריו או בלבו ונחמות פחדו וצני אדם לא גומה

שהרי כבר התחיל והרי נגמרה צכח הדמיון . ומה שאמר קשה יותר ונעצרה עלמה הוא לפי שזה נתפחד מהצ"ו יורה ונהק"צ שהתחיל לזון עיניו ולהקבל ולא נתפחד מהש"י שזוכרו ולא תהווה אחרי לצננס ואחרי עיניכם . ומה שלא גמר הוא ונחמה סחד צ"ו ולכן עכשו חמור כו"ש על הגנב והגזלן ולכן הירא אה דבר ה' לא יקהל ולא יראה ולא יכניס שום לורה במוחצתו כי חבל על האצנים עוצות שלו שגאזדו ונמנו על הכס קדושת העין וקדושת הוושקשה . וכן הוא נאצל כל גופו כו"ש הכתיב יכל צטרו ונרואי שונכלה כל גופו ואיצירו צכח הראייה . וכן דרשו לא הכאף לא ההנה אף . ומכאן שלא יריח צריח צטוים בעליה שעל אצר ואצר הכהנה מהאיפור החמור הזה כל גופו אצל ובלה . צוא ורחש טטותו שאם יהיה צבית הככא ונעלה ריח רע הרבה לא יכנס לשם כי תדומע עינו . ואח"כ אותה הדומע של ריח רע של צית הככא קשה לעינים . וכי"ל יסתכל באשפה הקרוחה האפור החמור הזה ופוגם ראות עיניו השכל ועיני הכפש העיקרית וקופו שיטצר עינו צקצר על שלא שומר ראות עיניו והוא נתגבל צעוף עונא הכקרא ראה הנוחנה בעיניה . ואח"כ ע"פ עוב ונראה עינים מהלך נפש . עוב ונראה עינים באשפה וגופו של אותו נועשה . ומכאן תלמוד כי המזין ראות עיניו מן האפור עשה פגם בנשמתו כמו גוף המעשה :

ובזוהר

אומר בפירושא ערוה היה אומר לחמשים א' פטו אל האילנים אפי" שאל היה רואים חיו בשום האום א' בהקבלות לצד צלי שום הנאה ג"כ הם פונים א' האילים רח"ל . ונמשיל נמשל בהנהחיל לזון עיניו או לחשב לצבו קוף סוף הוא נופל לצאר שמת : והוא

משל

לצני אדם שהיו הולכים בודצר רחוק הרבה וראו שם צקעה גדולה ענווקה הרבה וכחלי בצצותיה כמו נדרון וכמו המושבך של יין והכותלים הם חלקים עד נאלד כמו שזון עד שאין צכותלים אפי" הכקשה ונעטת והם האצני שיש חלק

חאקן שמי שיושב צראש המדרון ופישטו עלמו ונטען על אפוקיו או חקף ומיד ירד למטה צלי לער כלל א' כהולך על השמן . ותחוק הצקעה יש אצנים עוצות ונרגליות ומיני גדולה לאין תפטר אלויות אלויות ושם כל מיני ורדים שושנים אלויות ולצנים מינים ומינים שונים . וכל מה שיש בצקעה כחמדיסללצ ותאזה לעינים וישעין לא תשצע מראייהם . מי שהוא דעתן אינו קרב אפילו לתחלת המדרון שונתכל צעתיד שמה חחלק רגלי וארד למטה וכפשע צני וצין המות שאם ארד למטה כי"ל אוכל ללאה והולאתי לריבה נקים ונפלאות . שהרי המדרון הזה צירידה יורד לו והרה אצל בעלייה כי"ל יוכל לעלות אפי" זרה אחד מחליקוהו ואם אשאר שם מה אעשה באצנים עוצות והמרגליות ואני עם שלא נדך כל הארץ ואין קוצר . והעפש כיון שאלה מרחוק מראה האצנים והוורדים התצער אשצקצו והאזהות תאזה . ולא ראה את הנולד ורוב חשקו והאזותו וחקף ששם רגליו צשפת המדרון וירד מנו שהולך על השמן למטה והמענג צוורדים ולקה נאלחם האצנים והתחיל ללאה ולא היה יכול ללאה אפי" גודל אי מרוב חליקותו ומדרונו ולעק אוי לה לאותה חאזה שכופס דוח :

בך

הדבר הזה אלם ההולך צמדצר בע"ה ורואה תלוות מינים ומינים שונים ורולה להסתכל ולזון עיניו ורואה שהם חאזה לעינים והם "אשר דם" ונרה ר"ת אד"ס . "צושה" קרחון ונרה ר"ת צט"ר כו"ש חכווי המוסר ומתאזים לראות ולהסתכל אצל הראייה כוודרון כשנותן לצ לירד והוא צשפת המדרון חקף ומללצאר שמת ולא יוכל לעלות . ולכן שלמה המע"ה דווש הענין הזה כויה פעוים כמו הושל הזה שמה לעמן החלק אמרים החליקה . מחלקת לשון נכד"ים וחלק נשון חכה וחלק שפתיס תדחתו כמו היורד צנוקס חלק יותר מן השמן :

שיר ער המשל הנזכר

איך ישחור רבב ועיני מאורות

בתורו אחריהם בעינים עורות :
 ואחר הוא נופל בשפל ואפל
 ובמקום ערפל ושיחין ומערות :
 למדבר ערבה . ובו בהעה טובה
 עריבה ורחבה עמוקה כבורות :
 בתוכה שושנים . ברוב מינים שונים
 אדומים ולבנים חמורות יקרות :
 ואבניה טובות . וברודה הטובות
 לעין תאורות צהובות כנרות :
 וחלק כותלם . ומשופע כסולם
 היורד אצלם כהרף שמורות :
 אבד מאוד יסכל להנפש ישכל
 להעלות לא יוכל וסיפו מרורות :
 והסכל גיחץ וירד כמו חץ
 דנפשו הוא ניאץ ופניו נשחרות :
 והתחיל בנודו . לעלות לבדו
 ואין דאד ידו והובל לקברות :
 פרק ל"ח שער התשובה

אין לדיק צאנץ אשר יעשה טוב ולא יחטא . הרב הקטן והלל
 אם הוא לדיק הוא נקי וכל חטא ואיך הוא אונן ולא

יחטא צחתיא . וצואר עם וי"ש חז"ל הרהורי עציה קשים
 ונעצירה קשים ונעצירה עלמה . והנה האדם קוצר צדעתו ונאחר
 שההרהור אינו נעשה אינו נחשב לכלום אצל הקצ"ה אינו וסרן .
 והענין הוא כי הגיהנס מקיף לגן עדן וכל אדם נחויב לילך דרך
 העצרה עם כנו"ש ריב"ז ואיני יודע צאזה דרך מוליכין אותי .
 ולפי"ז פירש אשר יעשה טוב צומעקה דווקא אצל הרהור חטא יש
 לו ותיקונו אם לא עשה תשובה שנוורידים אותו לשאול והוא רואה
 אריות ודובים הטורדים את הרשעים צגיהנס ויש לו ונורא ופחד
 ואז הוא יסרהר בעלמו בגם הוא ידונו אותו ולא יעלה לגן עדן .
 חנה הרהור ונכפר הרהורי עצירה שלו וזה כנגד וזה כי כל
 דרכיו נוספט . ועי"ז פירש האר"י זלה"ה ע"פ מוריד שאול ויעל
 שהוא לשון עבר והי"ל מוריד שאול ונעלה או ירד שאול ויעל .
 ואמר כי יש לדיקים גמורים כשלים בהרהורי עצירה ולא יכיר
 צהם זולתי הש"ת צוחן לצות . ויש רשעים גמורים שההרהרים
 תשובה צלצם עם דבדוכה של נפש ולא נגלו מעלמותם לצם צלתי
 לה' לדו . והנה ונלאך אחרי ישולח צם להורידם כפעולם . ולא
 הראשונים שצברנו אין סען ואין פגע רע שהראשונים שאמרנו לא
 נגלה כ"אם לש"ת לצדו ולריכים ונעגיהנס והרשעים ונעשיהם
 צפרסקיא ולריכים לירד גיהנס והולכים לגיהנס . אכן הלוותנוים
 פעלו מוריד אותם הלדיקים שיש להם נוחצצת און וכדי שלא
 לצייסם גזר עליהם צסליחות להעלות ונשם אותם שההרהר צתשובה
 אין לך נוספט שאין ענוו לדקס גדול וזה . חנה כוונת הספוק ה'
 ונוניו ונוחיה הכוונה ה' ונוניו להלדיק שההרהר נוחצצת און
 ששילחו לגיהנס להחיות על ידו הרשעים שסרהרו צתשובה . מוריד
 שאול שנוורידו ללדיק לשאול צסליחות ואז ויעל איתו רעע שההרהר
 תשובה צלצו כ"א כל השליחות של אותו לדיק כדי להעלות אותו
 רעע . והנה שארז"ל אני ה' קודם שיחטא . אני ה' לאחר שיחטא .
 צשנוא לאחר שיחטא לדיק רחונות הרשע להגן עליו . אצל קודם
 שיחטא לונם לדיק רחונות והלא אין הקצ"ה דן את האדם על עם

קומו וא"כ קודם שיחטא לא יש עליו אשמה שלריך רחמי' . אלא
אני ה' קודם שיחטא על הפרושי עבירה שירחם עליו שגולמו
בשליחות שלא לזייפו . ואני ה' לאחר שיחטא שלפי שהרהר בתשובה
גם כן ולפסף ועולה ע"י הלדיק . ילא לנו וזה שכל הסככסוס
לגיהנס צודה ובוסקל . ואמרו צופר פי תרונה חוני כוונ
רחמנותה דקב"ה דעביד עם צריהי דאפי' דאיהו חיבא יתי
והרהר תשובה ולא יכיל וניה זדאי וקציב עוכשא על דלוי
צלא תשובה . לצתר הסיא רעותא דשו' לונעצד תשובה לא אעדילו
וקניו ונלכא עלאה דהא הסיא רעותא נחיה וקניו קב"ה והצר
כל תרעי דמדורי גיהנס ויטיי לההוא אחר דההוא חיבא חנו
וצ"ש ציס ואתער ליה הסיא רעותא כונלקדעין וכדן ונלפלא
הסיא נשמתא וקלקאונגו ודורא דשאל וליה רעותא טבא דיתאביד
וקנייה ונלכא עלאה קדישא וצ"כ זכאה איהו ונאן ד'נההרהר
הרעבין עבין לגביה וניה דאפי' דלא יכיל קב"ה סליק ליה
רעותיה כאו עביד ליה לטב כנללא אס סרהר תשובה אפילו
בהההור לצד ג"כ וגיע לו הנאה לאחר וניה ולא אעדיו וקנייה
ונלכא קדישא כ"ש תשובה שנוכה צעודו צריא ונחב צחייו הפך
נעותו ונעבודתו יתי אלא היה קר ורע ועושה טוב זו היא
התשובה הנועולה כו"ש צזוהר חדש פרשת לך לך א"ר סינחם
צבעה שהכשונה רולה ללאח ון הגוף היא ונחמרת . ועוד א"ר
סינחם צעוד שהגוף עינוד צכחו היא תשובה ונעלייא ולא צבעתה
דלא יכיל : והוא

משך

לנוי'הד לחדס שהיהיוצב על שולחנו והיה רעב ותאז
לאכול ובעוד שהיה אוכל עונד עני על הפהח ושא
ונוניו להאכילו ולא הסזיר לו פנים . והלך אותו העני צפחי נפש .
לאחר שעה הנישו לשניו לאכול וסיה צטנו ונלא וכל . כיון שראו
שאינו יכול לאכול עוד אונר חנו לאותו עני וסיה חכם עומד עליו .
א"ל שועס א"יו יכולתה לאכול לא נחתה לו . עהה באין צך כח
לאכול ויתר נחת לאותו עני :

כ"ד

האדם צעו"ה הולך בגלגליו רעב לאכול ולהרויח נומון .
צא העני שהיא היל"הט ושא נומנו צקסה סיחזור
בהשובה ויעסקו בתורה והוא אינו רולה שהוא רעב יותר להרויח
נומון . לאחר זמן תופסקן אותו צקולר כשרואה שאינו יכול להרויח
יותר אונר אסזור בתשובה . ולזה רוח הכתוב וזכור אה צורא"ך
ציוני צחורותיך עד אשר לא יצואו יעי הרעה והגיעו ימים אשר
תאמר אין לי צהס חפץ . הכוונה שאס תתפס צקולר ולא אהה צבע
שא"יך יכול להרויח זהו יעיס אשר תאמר אין לי צהס חפץ כי א"יך
יכול לנולא חפץ ולא שום הנאה מהנאותיך ולא אינה תשובה
ונעלייא . אבל תזכור צורא"ך ציוני צחורותיך ציוני הרעבון צעוד
שאתה רעב תן לעני שחשונע דצרי יל"הט אס יעלך לחזור
בהשובה :

קחו

עונכס דצרים וטובו א' ה' אונרו א"ו כל השא עון וקח
עוב . הכוונה שיחקן האדם עלמו ואפי' אס יודע שלא
חטא . כי הכס תאמר יאשיהו מלך יהוד'ה שהיה צן ה' פנים החל
לדרוש לאהיו לא היה מלך כוואו לפניו ולאחריו אשר טב א' פי
צכל לצבו והלא לא היה צר עונסין עדין ולא נכתב שעה שום
דצר אלא לדיק וצטן אמו וכל שעה הוא צצביל שהיה גלגול אחז
לתקן עלמו ושצ א' ה' צכל לצבו כאו הוא היה החוטא . כ"ש מי
שהוא מוכף רגל ועד ראש אין צו ונחוס שיחקן עלמו שלא יכטרך
לצוא בגלגול . וכן א"יו צכ"כ קצל עליו יקורין להיותו גלגול תרח
וכאמר צו עור צעד עור וכל אשר לא"ס יתן צעד נפשו שהעיקר
היא הנפש ולא יחוס ללער גופו וז"ש אונרו א"ו כל השא עון
דהיינו כל עון השא שכוונתכס תסיה לתקן כל עון אפי' ונגלגול
ראשון . וארוב לערו של א"יו הטיח דצרים כלפי ועלה שלא ידע
עעס לעוכס שלו עד שקלח לו א"יו צן צרכא שהוא א"יו ז"ל
וסגיד לו שהוא בגלגול צאונרו הן כל אה יפעל א' פעמים שלש
עס גצר . וזה אונרו א' תזכור לנו עונות ראשונים שהוא נחלה
פניו יתי שלא יזכור לו עונות הנאשונים של גלגולים שצברו ע"י

פליח שער התשובה

השונתו עתה ויתן א לבו חנויד כי אם לא חיקן הוא חוזר לצוא
לע"ה כנה פעמים ומלא ונה תרויה צביאחו לעולם כ"א הרהר
בתשובה ולא חיקן יצוא בגלגול אדם. ואם רבו מעשיו הרעים יצוא
בגלגול צעל חי בלתי מדבר ועד שיתוקן אותו הצעל חי בלתי
מדבר כשונצרכין עליו הצני אדם צכוונה אז עולה לצעל חי
מדבר וחוזר להחגלגל באלם. ואם רבו עונותיו יותר ונה מחגלגל
בלוונה ואז ירד שני מדריגות שעד שיתוקן הלוונה יחזור לצעל חי
בלתי מדבר ואח"כ יצוא בגלגול אדם. ואם רבו עונותיו יותר
יהגלגל בדוונס ואז ירד שלשה מדריגות שעד שיתוקן הדוונס ויצוא
בלוונה ואח"כ יצוא בצעל חי בלתי מדבר ואח"כ באלם. ויש
נתקנת למדלגת כל המדריגות ציחד ויש לעולם הנשמה
כשהחגלגלה לא הוכל לדלג שני מדריגות ציחד כ"א מדריגה אחר
ומדריגה והכל בלדק ציושפט ע"פ צ"ד הגדול כמו שזכירו בצבל
וימת לבו בקרבו והוא היה לאצן שחגלגל באצן דוונס וירד ג'
מדריגות ציחד שהגיד הכז ז"ל שצבל הוא היה החלה לצן ואח"כ
בא בצלעס ואח"כ בצבל. ולפי שצבל וצלעס כומן היה צפיהם
וע"כ נחגלגלה כשנתי של צלעס בדוונס שהוא הפך כמו הראשון.
ואח"כ החחיל לחקן נחגלגל בצנן וחוזר לקורו הרע ג"כ פגם
צפיו לדבר ל"הר צדוד. כמו שאמרו היום רבו עצדים המחפדלים
צפני אדומים וחזר להחגלגל בדוונס כצראשונה והיה לאצן. ופעם
א' עבר בעצירה האר"י זל"ה לפני צית המדרש הגדול של רבי
יוחנן שהוא קיים עדין והראש לחלמ"דיו אצן א' ונתוך הקיר ואמר
צוה האצן מחגלגלה נשמה א' והיא לוועקת שחחפלל עליה והו
כי אצן וקיר תועק. ופירש האר"י זל"ה סוף אדם למות וקוף
צמהה לשחיטה והכל לנתיחה הם עומדים. והקשה והלא כבר אמר
סוף אדם למות וא"כ למה חזר ואמר והכל לנתיחה הם עומדים.
ואמר שהכוונה הוא על קוד סגלגול. שאמר תחלה סוף אדם לנתיח
וכשמת צעונותיו להחגלגל צכהונה אומר ע"ז וקוף צמהה לשחיטה
צנצרכה לשחיטה מעלי"א להתחקן ולעלות צצמיכת אדם. וכשצאה

פליח שער התשובה

קיב

צאלם כ"כ חוזר האדם לנתיחה פעם אחרת והו שאמר פעם אחרת
והכל לנתיחה הם עומדים. וכן אמרה אציניל לדוד וסיתה נפש
אדוני לרוכה בלרור החיים את ה' אהיך שצצרתו שלא לצוא
בגלגול. ואת נפש אויביך יקלענה צתוך כף הקלע על צבל וחציריו
הנחגלגלים וילכו מדמי א דמי עד אשר יהיה להם חיקון. וכן
נה שאמרה האשה החכמה ליואז צן לרויה כי מות נמות וכמים
הנגרים ארלה ומדבר בקוד החגלגול המים שי"ט שס צ"ד א' ממונס
עליו המחזיקי צמוקוס קלות המים ומחזיקי עד עת צוא פקודתו
רמ"ל. וכל עון ועון שעשה האדם ולא שב בתשובה יש לו להחגלגל
או בדוונס או בלוונה וכונ"ש האר"י זל"ה ששפי" שהם מדות
מגונות עמיד להחגלגל כ"ש צעירות ועצירות המחורות אם מה
צלא השופס. בגלגול בדוונס מאשהו של לוע שצמיים חיותה היתה
לנציב ונח. האוכל צלא נטילת ידיים הלריכים נטילה יחגלגל צמים
שאין לו מנוחה שתימיד העלאך חונקו צקלות המים. וכן עי שאינו
נוקפיד לצדך צרכה הנסנין הוא מחגלגל צמים וקוד החוליל
צנטיילה ידיים או אוכל צלא נטילה שחגלגל צמים רעוו צפסקוק
המים הזדונים צרוך ה' שלא נחנכו טרף לשנישם ר"ח נטיל ולכן
לריך שיפסוך וכן המים כשישחה לגרש הרוח. המחאה יחגלגל
צדצורה גם המדבר דברים צטלים יחגלגל צדצורה המחלה פאה
יחגלגל צפרות חורשות. המדבר ל"הר יחגלגל צבל צנח.
ולפעמים באצן דוונס כצבל. המלצין פני הצירו צרים יחגלגל
צשקפות המים כהורג את הנפש. המסחכל צעירות יחגלגל
צעוף הנקרא ראה במונה צעינים. כה הנפס כה שקרניס כה
נוספרי ל"הר כה ללים. או הארצעה כחות הם מחגלגלות
בארצעה חיות הנפלים והם שפן ארנצת גוול חזיר כל א' יחגלגל
צאחה. הקופץ י"ו מלייתן ל"קה יחגלגל צעורצ אכזרי. הושמש
נוטה לאור הנר יחגלגל צשפיר צמים וכן הניד האר"י זל"ה על
כל צעירות המחורות ועל כריתות ומיתות צ"ד של כל עצרים
ועצירה אם לא עשה תשובה הוא עתיד להחגלגל כל א' כפי

הראוי לו ולראות לעבד רע וזמר רח"ל . ואם הכסמה לא נעמעה
בל כך בחצא ולריכה זיכוק ותגלגלה צדגים ולכן נאמר חסיפה
צדגים יחסף להם . ונאמר חסיפה צלדיקים ויגוע ויחסף ואסיפתם
היא המחרת אותה . וזה שפוסק כך לכפס שהש"ת וגלגל אותה
כמה פעמים עד שיהקנה כי לא ידח ומונו נדח . שהיו שאלמו
צונקנה כל ישראל יש להם חלק לעו"ה הצ שאלמו ועמד כולם
לדיקים . הכוונה סוף סוף יש מהקן עלמו צונק וועט . וישלחר
כמה שנים . ויש אחר כמה גלגלים ועוקשים קשים ורעים אבל
סופם להמונה עם כח הלדיקים וז"ש ועמד כולם לדיקים . ולמה
לפי כ"כ מוטל צנפס עד שהקנה שהרי כבר מעשי שהיה חלק
איה ומועל והיא כלחית שנעשה צ"ו סווים ונפקדים ואפי נעשה
ידי שהם הנפשות חיים וקיימים לעד ולעו"ע . והנה חיקון גדול
באין לו עקד להכלל ודין בגלגול הוא אחר שיבשה תשובה ראויה
על שונותיו יזהר בצרכה הנכונה שיצדק על אותם הפירות והמים
והלחם והשער צבונתם אז הוא וחקן כל הנילוות והכסמות שצאו
צאותם הפירות ומועלה אותם למדריגתם ונתקנס שהם ציך
עליהם צרכה הראויה ואז אפי"ח הם יהיו צמדריגת הלוות יתקנו
וילכו למוחלתם שאם הצרכה לא היתה ראויה אין הנפס נתקנה .
ולכן מדה כנגד מדה לפי שהוא חיקן כשמות רבות הנוגלגלים
על ידי צרכותיו שצריך צבונתם וצרכה הראויה דא היא דא הנייה
ליה ומליכלל הדין הגלגול אפי"ח שנתחייב בגלגול על רוע ועללו .
ויתן א לבו כי לא צנפשו צלצד הוא עושה לא עושה מוס צכל
העולמות שונס שורס כפסג והווייה גופו כמ"ש צוהר חדש פרי
צראשית ע"פ נעשה חלם בלומר הקצ"ה צלשון רבים חוגר כד
צרא קצ"ה עלמא הוה עיקרא דכולא נייח ונן נייח אשתיל כל
עלמא . ועצ קצ"ה הלת ארנגין די יעצדון אוננותיה ואין אינון
שנייה וארעא וייח . וע"י אין אהצרי כל עלמא ורונן לאין
הלה לכל חד ונהון לאפקא ויה דלריך עלמא . זמין לנייה ח"ל
אח אפיק צריין מיך צעירין וחיוון וכדומה לון מיד עצה כן

הה"ד ותולא הארץ . קרא לשנייה ח"ל חתון אצדילו צין נייח
לנייה . קרא לארעא ח"ל אפיקו עשצין ואילכין ודשאין ויה כתיב
ותולא הארץ דשא . קרא לשנייה ח"ל יתון צבון צולכין ונחורין
לאהרעא על ארעא הה"ד יסי ונאורות . קרא לנייה ח"ל אפיקו
נושא ועופין ומונין וכן עזרו הה"ד יסלכו סווים . ועל דוהי
דחלתא אלין אהעצידו כל עוצלא דצראשית . כד אחא יועא
שחיתאה כולה הו זמנין לנצרי כשאר יונין ח"ל הקצ"ה לאו
כל חד וחד ונכון יכול למועצד צריה דא כשאר כל צריין דהו עד
באן לא כולכון תחצרון כחדא ואלא עמכון ונעצד אכשא דכא
חתון לא תיכלון למועצד בלמודיכון אבל גופא דא דילכון תלחיכון
ונשמתא דילי . ולפיכך קרא הקצ"ה וח"ל נעשה חלם אלא וחתון .
אלא כשמתא וחתון גופא צללנו כדמותנו דיתפרס ועוצדוי
דעלמא ויהי תיאוצתיה ורעותיה לעילאין קדישין :

נמצא

שלפי שגוף האדם חוצר וכל נעשה צראשית ונפשו
וכשמתו ועולמות העליונים צעקותו ונולת השם אז
נשורר כל צחיות שרשו למועלה ולנוטה ולהשפיע צהם שפע רב .
וצהפך אם יעבור על נולת השם אז פוגם ואטייל מוס צעליונים
וצתחמונים . עיד יתן א לבו כי אין תשובתו וקוצלה צלי כופר
והוא חתענית והלער סיקבל על כפשו כמ"ש צוהר פ"י צראשית
איר הנוכחא עלתה אות הפ"ח לפני הקצ"ה וח"ל כחא קנך
לנצרי צי עלמא שאפי מדוה וצי יאות לנצרי צי עלמא . ח"ל יאות
אות אבל צך אחרשים פשע צנימיו כגוולא דחוייה דנחי ואפיל
ישיה צין גופים . ועיקר עשנה הפ"ח מפני היותה פדות וקיום
העולם כי יפדה צה את החוטאים ונצאר שחת והשיב לה הקצ"ה
עצמותך על היותך עדין . אי אמרת צלמא אס אחת תפדה
לנצרי צלי תמורה הוה ראוי דיתצרי צך העולם אבל אי אחת
צלי תמורה ותפדה צתמורה נועם . כמו שצוי אי שנתן מעומיו
לשניין ואלא ונצרו אז כותן אי צעצרו אין זה נקרא פדיון שלם .
עו המעשה שהביא צוהר על רי וסי דפקיעין אשר נעם למות

וצא צנו יתקא צן ה' שנים וצכה עליה ש"ע דוועין . וישא אוחס
הש"ע דוועין לפניו ית' ואז נמכו וגמרו צ"ד של מעלה ופדארו
מן המות והקיסו לו כ"ב שנין . והמלאך המות לא רלה להכיסו
לפוערו עד כי לקח צעצורו ותמורתו י"ג אנשים וז"ש פדעסו
מנדה שחת ונלאתי כופר . פי' אס פדית את ר' יוקי שלא מת מפני
שמלאכי כופר צעדו י"ג אנשים . ולכן ח"ל הקצ"ה לפ"א ח"ק
פודה כי אס צתמורה . כנחש הטושך וחזר לוקומו כך את כפוסה
הראש שלך צפנים כלומר אתה לוקח על הפדות תמורה שאתה
נוראה עסרה שאתה פדיון וכפרה ואתה לוקח תמורה . כאלא
שעכ"פ האדם לריך לו פדות שיפדה עלמו ע"י מע"ט כדי שאס
נגור על האדם חיה גזירה וביאור נמנה לא יפדוהו צמומו
וצניותה צנים כי אס תהיה תשובתו נאהבה דינו נוסר ציד
הקצ"ה ואז מוחל לו וכפדה צלי כופר כונו שהשיב הקצ"ה לפ"א
וח"ל נקראתי ישועה ותשובתי צלי כופר אלא נציא רשע תחתיו
כמ"ס לדיק מלרה נחלך ויצא רשע תחתיו כי אס תהיה תשובתו
שלימה פדיונו וכפרו שיציא רשע תחתיו וכל יקורין שהיה ראוי
לקצול השב צתשובה יקצלוהו לרשע . וכן אתה מולא שאערו צזורה
חדש פרי צלק וראה נפלאות תמים דעות אזלו חצרייא עד דמטו
צי חקל חד ושמשא תקיף לחדא וחמו ההוא צי חקל צשפוי
דעצין וניין נפקין לכל כער ואילני חקלא קניאין יתבו תמן ח"ל
אלעזר כונה יאות אתר דא לנייחא . אדהוו יתצי הא חווייא רצבת
אתי צהוקפא דשמשא ואעבר קמייהו . ח"ל רבי אלעזר חווייא
קווייא חקעי לך מאורחא דהא תצ ואתנחס על מה דעביד ולא
יוקיף למעצד ההיא ונח . ח"ל חווייא חווייא לצתך דלחשו לך
ואתנחס ושווי צרעותיה דלא למעצד לעלמין לההוא חוצא קמי
לך מאורחך . קס ההוא חווייא צקיינטיה ולא נעיל הכא וכפא .
הצ כמלקדמין ח"ל חווייא חווייא ידענא נח את צעי חוצ
מאורחך דהא גוי חייצא אתי דעצד ציס לקהוא יודאי והוא
נ"ס צמענהא דילך זיל וקעליה . מיד אהדר ההוא חווייא ודלג

דלוגין קמייהו . ח"ל אעזר לחצרייא דחד יודאי עבד עובדא
דחוצא . ועד לא תצ צתיוצתא לחישו ליה לההוא חווייא לקטלא
ליה . ואנוליך ההוא צ"כ צין כך וצין כך ואתנחס ונחוצים ואמר
דלא יחוצ חוצא דא לעלמין . וע"ד אשהוצי ען דינא . ח"ל חצרייא
לרי' אעזר נחא ידעת . ח"ל רוחא אחרא הוה אזיל לקצליה והוה
קרי קמי' חוצ מאורחך דהא תצ ומעליה ואתנחס ההוא צין
וההוא חוויאלא אליה עד דינתחון להכופר צהדיה צאתריה דההוא
צין דאחסייב קעילא ואתנחס . דכך אורחוי דחווייא עלאה ותחאה
דלא תצ עד דאשלים ההוא דינא צישא דאחסייב להו רשו לנעצד
או דינתחון ליה חייצא צאתריה צכופרא דהא צריקנייא לא יפוק .
ח"ל ר' אעזר כיהך ונחוי דההוא חווייא כילד עצידי . קמו וקריבו
לצבי עינרא צההוצי חקל אשכחו לההוא גוי דמית וההוא נחש
כריך על עקיציה ולא הוה אצדיל מניה . וצתך אפרש מן עקיציה
ונכרך צגרוכיה . ונחמון נחית על עקיציה . אשכחו לההוא
ארכקא דמלייא דינרין דגול לההוא יודאי צארהא ונחא ליה .
נעל ר' אעזר את הארכקי . אמר צריך רחמנא דצכולא עביד
שליחותא . פתח ר' אעזר ואמר מאשר יקרת צעייני נכצדת ואני
אשצתיך . ואתן אדם תחתך ולאומים תחה נפשך דכל צין דא"הו
צחוצא קמיה מריה הוא מולאלא קמיה קצ"ה . וצתך דאנוליך
הצ ונחוצים השתא חתייקר חיהו ונגרמיה וקצ"ה קרי עליה
יקרת צעייני נכצדת ואני אשצתיך . דהא ליה לקצ"ה רחמנא
צעלמא א"ל למאן דתצ ונחוצים . אצל מה אעביד דהא חתייצי
רשו לחווייא למקאדא הוא דאמר ואתן אדם תחתך ולאומים תחת
נפשך . מהו אדם אדם דאתי מההוא עלמא דההוא חווייא א
חקרי אדם א"ל אדום . אדהוו יתצי הא יודאי דגול ליה ההוא גוי
דקעליה חווייא אתי צאורחא לחי ועייף ונגו הוקפא דשמשא עא
צההוא צי חקל ויהיב תחות חילנא והוא מלדיק עליה דינא ואמר
מארי דעלמא גבוי וידוע קתך דאנא לא חיישנא עלי ועל ממוני
ועל גופי כלום דהא צדינא אשצתיך מה דאשצתיך . אצל אצא

ואינוא קצין אית לי וליה לי צנה אפרנס לון. ועוד חיישנא ללרודא
דדיכין דהוה צההוא ארנקא דחד ונסכנא למועבד חופה לצרהיה
ענייה ויה אעבד וואריה דעלמא על דא כאיצנא בלצאי. יחיז
פתח ואמר ונשפתי ה' אונת לרקו יהדיו דהא צשעתא דקצ"ה צני
למועבד דינא כמה ווארי תריסין קיימי ויהאי סערא ויהאי סערא
ומלדיקין אלין צאלין ואסתכמו כחדא ויהו לרקו יהדיו כל צי דינא
דלעילא וע"ד צבינא ולא על דידי. שמוע רי אעזר וחצרייא וקמו
לגביה חמו יחיה דהוה יחיז תמות אילנא נעלו יחיה לגביהון.
א"ל ר' אעזר לא תדחל דאי לאו זבאס קשום אנת לא עבד לך
קצ"ה ניסא רברבא. עול ארנקי דדיכין דינך ותחיל ותחמי מה
עבד קצ"ה צבינך. א"ל צהדייהו ותחיל ויהו גוי דוניה. אסתתח
בהוא יודאי צעפרא וצנה לוארי עלמא וקס ונסיק ידיו דר' אעזר
וחצרייא. פתח ההוא ארנקי ואחמי לון הלרודא דיסיב ליה ההוא
ענייא. א"ל ע"ד צבינא. וכן אחמי לון המסאה דעבד ליה ההוא
גוי. ללי עליה רי אעזר ואחסי. וצנה נראה לפרש וי"ל גדולה
השובה שמוציאה רפואה לעולם דהיינו כמו זה היהודי שעשה
עצירה וגזרו עליו וכן השמים להשיבו כחש ולהחיותו שאם לא ש
צחשובה היה ונשיכו כחש ונתה ולא היה ונת הגוי שגזל הארנקי
ויהודי האחר ולא ישוב הלכור של העני ולא הארנקי ליהודי. אבל
ע"י ששצ צחשובה זה ונת הגוי תחתיו הרויח היהודי האחד את
הארנקי שלו שהיתה אלל הגוי והלכור של העני והו גדולה תשובה
שמוצא רפואתו אל יחיה ריוח והללה לכל העולם צשצילו
נואל כששצ האדם צחשובה שלימה לפני הקצ"ה לא יהיה לו מדיון
כמו מדיון הש"א הסוכר לעיל צחמורה וכופר שצנה כיוצא הדב
צמואווו או צצניו ח"ו או לעז אחר שהוא לער כמות אבל מדיונו
ולפני צבל הישועה יתי שמו לעו"ע שיתן גוי תחתיו או רשע
אחר. והו שאמר יחל ישראל ה' כי עס ה' החקד והרצה עמו
פדות דהיינו ישאל ייחלו לש"ית שתחיה קליחתם על ידו ולא ע"י
צ"ד שהרי והרצה עמו פדות קציא רשע תמורתו ופדיונו לז"ח

והוא יפ"ה ישראל וכל עונותיו שאותם העונות נעשו מקטרגים
וכשיתן להם רשות להפרע ונמנו על עונותיו אינם הולכים עד
שיושלמו הדין ומה עושה הש"ית שהוא יפ"ה אותם ויתן מדיון
נפשם רשעים שישלמו דינם צהם. וכל אדם ידע נגע נפשו
ונוכחו צו אס רב ואס ונעע כך תיקונו ולא כל התשובות שוות כי
הנה יש לך אדם שעשה העצירה פעם אח' ויש כמה פעמים ויש
ווקלת העצירה ולא השלימה הכל כפי פגמו כך חייב להלעער
צחשובתו. וכן הם היסורין שהקצ"ה מציא על האדם צקיצת חטאו
צודה ונשקל צפלק ונאזני דק. וכמו"ש האר"י זל"ה צענין
ר' אעזר צן פרעא דתפשוהו צצירא ואשתוצי. וא תחמה אס
השצטיים הם י"צ ואו עשרה הרוגי ונלוכה לצד. כבר ידעת כי
ראובן וצנינוין לא היו צמכירת יוסף ואע"פ שלא הקבים ראובן
צמכירתו עכ"ז ע"י שהשליכו לצור ולא הלילו לגמרי נעשם ונתגלגל
צרי אעזר צן פרעא דתפשוהו צצירא ואשתוצי ויחיל צזכות תפלתו
של ורע"ה שאמר יחי ראובן וא ימות. וקסה והלא ונת ראובן
ופירושו יחי ראובן צזמן שיקרא ראובן. וא ימות צזמן שיקרא ר'
אעזר צן פרעא שהוא עלמו שחזר לע"הו לתקן פגם ומכירת יוסף
שהוא נתן עלה להשליכו לצור ולכן תפשוהו צצירא למוינר כנגד
השליכו אותו א הצור הזם ושאלוהו למה יש לך סניכות שתקרא
צבי ותלא הנולכות גזרו שלא לקמוך והסיצם רצן של טרסיים אני
ויחיל אש"י שתשובה אינה כילחח הכל צידו יתובן תרגם צירושלמי
יחי ראובן צעלמא דין ואל ימות ונתא תנינא. והכל הוא מדה
כנגד מדה מווס לפי שהליל את יוסף ג"כ יחיל הוא ולפי שאמר
השליכוהו לצור אחתוכים צצירא למונת וכלעער כנגד ויה שכלעער
יוסף. כי הלא אדם שגזל ומחזירו פרוטה הרי עבר על לאו דלא
תגזול אבל לא הגיע לער לחזירו ונונה כמו שגזלו הרצה.
ומאל לרין יסורין ופורענות הרצה כנגד ויה שכלעער הרצה
ואפי' ששניסן צלאו דלא תגזול וכן תקיש לכל שאר צצירות. יש
וגרה צו היל"הר ויש לאונקו ויש כהנה מן העצירה יתח גחצירו

כי אפי' שהאיור הוא שיהיה פורענותו אינו שיהיה כוונתו גמי
הנולדה לפוס לער אגרא . ולפי האמת זה קיים חבל זה כלעשר
הרבה עד שקיימה ג"כ שבו וכופל על של חצירו כי העוסק
בחורה והודק דוחק אינו דומה לוי העוסק בה והוא צפורה וצלוס
והוא הפלל צוונה ובלבו יש כונה ומחשבות ועניינים אחרים והוא
נוקח אותם ובלבו ומתגבר על טבעו ומתפלל צוונה אינו דומה
לוי שלא יתבלבו ומחשבות הטורדות אותו כי אותו שיש לו ומחשבות
הטורדות אותו ומקיים הגיע לו לער וביעה עד שהקיס דעתו
והשליך על הש"ת יהצו וכיוון לכו וכן צעין הכעס כי יש אדם
שטבעו חס ומתגבר על הטבע ומשבר כעסו ומתגבר על זדופיו
אינו דומה לוי שטבעו קר ואינו מרגיש בחיובל ולא יחוש על
לער גופו כי העיקר הוא הכפס כו"ש ע"פ אשר אמרו לנפשך
שחי ונעברה ותשימי כארץ גורך . הכוונה הנקטית והנודית
שמו פניהם על נפשך הקדושה שאוורים לה שחי ונעברה שחי
והכנעי שרולים להכניעה ולפורייה לצאר שחה ע"י עבודה
העבירה . חבל את ותשימי כארץ גוך שהוא הגוף הוא בלער אפי'
לנוקרו לזיחה ולא תנוקרי נפשך לעבירה וכו"ש צהיכלות דרי
ישנועאל א"ר ישנועאל כשצאתי והודעתי ונלפני הכבוד שאמר לי
עב הפכים קבלו דין שמים עליכם כי גזירה היא ונלפניו צהיתה
שעה שמתו כל המחזרים ועשו אותו היום לפני רי כחוכי צן הקנה
יום ונשהה ונעמה ולא עוד לא שאמרו יחזיל כשי"א ששנחתנו
ואכחנו אחרי ולכן חרנינו לפניו בכל ויני זמר ונעשה אותו היום
יום משתה ושנחה ושהו בו יין ושמתו כשמתה כנור ועוגב . סך
רואה שכדי לעשות לרון קוים אפי' שהם נהרגים ולמקור גופם כונה
שנחתו שנחה גדולה כמו סכנך לחופה . אינו לנו ניום הדין שהלואי
יהיה לנו שנחה אחת וני לא על אותה השנחה ששנחתו צהיתה
צעמדנו צעה ההפלה והעבודה שנעבוד את השם בשנחה וכל
אי כמלך צוסיצו . וע"כ כל לער שיצוא על האדם שיקבלנו בשנחה
וצעוד לצד כי הכל הוא לחקנו . וכ"ש נשמות הדורות האחרונים

שכולם הם ונגולגלים שלא יש נשמות חדשות ודאי הלער הוא
לכפרת עונותיהם ולהחזירם לאקוונותם לקדוונותם :
ונתנו טעם לכפילת קוף פקוקי אינם . השיצנו הי חליך
ונשונה וגוי כי אם וואוס וואקחנו וגוי השיצנו וגוי
לזום אחר שקיים צכי טוב השיצנו הי וגוי לזום אחר פקוק כי אם
וואוס וואקחנו עד שילעוך לקיים צכי טוב צפקוק השיצנו ואם
הוא לריך לפקוק כי אם וואוס וגוי יאמר אותו קודם השיצנו
הראשונה ולא יכפול אלא הוא רומז על הגלגול השיצנו הי לך
וגוי ואם תולא אותנו צעו"הר שאינם ונתוקנים ותלעוך לגלגלנו
וליקרינו כי אם וואוס וואקחנו סבל הוא לעובדתינו חסו שאמר
אחי"כ השיצנו וגוי מדש יוניו כקדם כקדמוניהו כאלו לא חטאנו
וכמו ציאתנו לעולם ציאה ראשונה והוא מדש יוניו כקדם . וכן
קהלת קיים סוף דצר הכל נשוע אחר פקוק זה כי אם כל מעשה
האלהים יציא צושפטו על כל נעלם אם טוב ואם רע שיציא אותו
צגלגול . והכוונה לא יחוש וילעער על זה אלא יקבל צשנחה
שהרי סוף דצר הכל נשוע כי זה כל האדם שקיים אחי"כ כי זה ר"ל
שהו חכלית האדם להתקן ולהיותו ונשלם . וכן אמר ישעיה והיה
נדי מדש צחדשו וגוי שהוא לאמר וייתה האדם אפי' שהוא צגייע
צחתון עולה נדי מדש וגוי ואם לא נתקן אז וילאו וראו צבגרי
האנשים הפושעים צי שהם ותייקרים ויהיו לנורקס והכל הוא
להקן והו שקיים צכמונה אחי"כ והיה נדי מדש וגוי . וכן רומז ון
הגלגל א הצוכים לונען דעת לדקות הי . מה שנגלגל הקצ"ה הכמונה
ווייקרה צדוק ולער והיינו אל הצוכים והכל לונען דעת לדקות
הי ויכול האדם לדעת חיזה עונאה היתה ונקודם ויתקנה כי
הלא אם יענו לצו יותר לחיות עבירה אז יותר וכל עבירות
שצבולס ואפי' שיצואו לידו עבירות וכל לעמוד צבולס אלא
יענו לעבירה ויחדה יותר ון הכל וישוע חכם ויוסף לקח ויתקן
ויהר אזורה גדולה פן יכשל צאותה עבירה כי צה היה נצק
צגלגול ראשון והולך אחר ליעודו . והו שפירשו וואמרו : "ל"טוב

לו לאדם שלא נצרך ונסכרר ועכשיו נכבד יפספס צונעטיו
ואמרי לה יונטונס צונעטיו וואי זייניסו יפספס או יונטונס והוא
צא לומר ועכשיו נכבד דייקא שהיה יותר טוב שלא לצוא בעולם
פעם אחרת דעל פעם ראשונה כילד הוא טוב לו שלא נצרך
שמוגרים לרין הש"ת שכל העולם לא נצרך אלא ששזיל צן אדם
אלא סכוונה טוב לו לתקן ופעם ראשונה ולא היה נצרך פעם
אחרת בגלגולו ועכשיו נכבד אונורו עכשיו חוץ ופעם ראשונה
יפספס צונעטיו ולטוב ונחטאתיו וא"ד יונטונס שלפי שהוא לרין
לתקן יונטונס יתקול בעין סכלו וינטונס ככל ונעטיו לאיהו נעטס
הוא נועס יותר וצארתו מנטונס יוכל להצחין ויה טונטונס היה
צו מקודס צציאתו ראשונה לעולם או בגלגול שקודס זה . ולזה
רמזו בעצירה ונלפתו והולכת לפניו שהעצירה ונצקשת ליוודה
הראשון ונחזקת צו וחסו ענין הלפוף שיצחין צאיהו עצירה היה
כדצק מקודס . וכן רמזו ע"פ ונצטרי אחזה אלוה שהגלגול שגלגל
הקצ"ה את האדם אין ווי יודע קיצת גלגולו אלא הקצ"ה אצל
ונצטרי דהיינו ונצטרי ואצרי שאראה להיכן נועים לאיהו עצירה
נועים אתי יודע כוונת האל שגלגלני ולאיהו עון גלגלני ואתקן
ונעטי וכמו שזאלנו לענין הוללות אצוק צוואי זסיר עפי צונות
ליבת וכן שאר דהיינו צונות שמוסר האדם יותר ונחצנתה צה
היה כדצק ג"כ בגלגול ראשון והולך אחר ליוודו הראשון . ולא
ולנד שהאדם עושה הרגלו ונגלגול ראשון ונעטסה שהיה צווי
האר"י זלה"ה . הרצ"ל אצרהם הלוי זלה"ה שהיה חסיד וקדוש
והיה ונחלונדי האר"י זלה"ה צע"הק לפת והוא היה כל ימיו
אפונרופוס גדול לשצח ונחסיר את ישראל תמיד אנטים ונטים
על ענינתו . ונחלות ליל שטי היה ונחסירס והכינו את אשך יצאו
והיה ונחסיר צשווקים לנעול את החנויות קאוך לונחה להתקדש
לקראת שצח ונלכשא צעצילס ונחילת פניו ידיו ונגליו צחמין
וקריאת הפרשה שמו"ת והיה דורס ונחסיר את העם לתשובה
ונעטים הוצוררים . וכן היה הולך ודומק בכל לילה על הכת"ס

לעמוד לתקן חלית ולא היה הולך ונן הפתחים עד שיעורס
וינטונס קול לומדי התורה . ואח"כ חלה איתו לדיק וסגיע עד שערי
מות וכנס אללו רצו האר"י זלה"ה לצקרו . וא"ל לרוך שפעלה
לירושלים להתפלל כנגד כותל ונעצרי תתפרס ונחוליד . ויד נדר
לילך ותקף תתפרס ונחוליו ונכר יעלעלי הצית לרוך הוללות
הדרך כי היה עני גדול . ותקף נתגלתה עליו שכנית עוזינו כדרך
שראה איהו ירמיה הנביא ע"ה הולכת וציתק"הק . וכיון שראה
איהו צלער הרים קולו צצכיה ולעק ולעק לעקה גדולה ומרה . והיה רץ
ונכח הלער והוכה ראשו צכותל אי ונחעלף מרוב הלער ונפל לארץ
ואי השכינה אמרה לו אצרהם צני התנחם וצצו צנים לגזולם .
ואחר זה שצ"ל דעמו כצראשונה וחסר ללפת חוצצ"ל ושאל איהו
רצו הכזה וכה ראית וא"ל הן . וא"ל כלזה זכית צצכות העצוררות
התשובה שנעצית על ידך וצצכות זה הוקיפו על יוניך כ"צ צנה .
והגיד האר"י זלה"ה כי הוא היה נשנות ירמיה הנביא ע"ה ונצקש
ליוודו וכמו שהיה ירמיהו הנביא ונחסיר ונחית את ישראל למועצ
עד שהשליכוסו לצור ונרצו החוכמות שהיה מוכיחם ג"כ כשצא ר'
אצרהם הלוי חזר להרגלו והיה מוכיח את העם כנחלתה כמו
שהיה עושה ירמיהו . ולפי שירמיהו ע"ה צחורצן ראה את השכינה
נחסיר צמדדש שהיתה צוכה וכו' . ולפי שהיה ר' אצרהם הלוי
ג"כ ונלעער על השכינה בגלות ג"כ זכה לראותה בגלגול זה
שהיתה יולדת וצית קס"ק צוכה ונחמנה איהו . והיה ונחסיר על
שנירת שצח ששנירת שצח ונקרצת את הגאולה וכן שהשוכה . לא
ונחה כונה רצו נפלאתיו ולפי שאין ציוניו צעו"הר ווי שיודע
צענייני צני אדם צהרפתקי דערו ענין ולזרו כל אדם לנלות השס
לאשר ירדוק הקורא צהרים ולצרות אפי"נ ונקליהקלות שלא ליהנות
ונחעטוגיו צני אדם אפי"נ רגע קטן . ואם היה הצעל עונות ציוני
האר"י זלה"ה שנפל פחדו על החוטאים ועל הפושעים צשונעס
את שונעו הגדול שהוא ונגיד לאדם ויה שעשה ונמון כונה שנים
ויה שעשה צחדרי חדרים ויה שחשצ צקירות לצו . ומה שחשצ

צנלגול שער ועל איזה עון זה לעולם לחקן והיו הצני אדם
צורחים ונלפניו שלא יתחבל צפרלופיהם כאשר יצרח האדם וכן
הארי שהיה נגיד להם עצירותיהם עד שמוכר להם שם המוקוס
שנעשית שם העצירה . וא"כ למה לא יפחד ונ"הו הקצ"ה
היודע וצותן לצוה וכליות ומגיד לאדם מה שיח ופ"י שיחה קלה
שצין איש לאשהו . ואם נפני האר"י ז"ל היו צורחים היכן יסתר
ציוס חרון אף ה' ואין נסתר ונחמתו והיכן יצרח אלא אך ורומך
ואלנה מפניך אצרח :

מעלת התשובה

ועל

ונש"ל הצא ליעהר וקייעין אותו וגודל מעלת קבולת
היודיו וקיל הצביה והלעקה להש"ית שאינם חוזרים לו
ריקס ונעלים אותו ונעוואה לעהרה . והוא

משל

לצני אדם שהם צחוך הספינה ההולכת בנהרות והיו
הולכים למחא חפ"ס ונתקרצו אלל שפת הנהר להלוך
לעייל ונעט צנדצר ורוליס לחזור חקף לונקווס כמו שעושים כל
יודי הספינות . והמזצרות היו ואלאים יערים של עלים וקוליס
וונלאים חיות רעות הנולאים ציערים . ולריך ההולך ליער שלא
יתרחק . שאש יתרחק ונעט הוא תועה ונהדךך . וקלחס נכנכו
לעייל ציערות ונתרחקו ונעט ותעו את הדךך ולא יכלו לחזור
לונקווס פעמים ונתקרצים לשפת הנהר והנס חושצים שנתרחקו
הרצה . ולפעמים ונתרחקים הרצה ונדמים שהם קרוצים לשפת
הנהר ונתרחקים יותר צאופן שהם צרלוא ושוב והילכים והחזרים
ונקצצים וכע"ה כמו שיקרה כן לכל התועים ציער שאינו יודע
ונצחין צאיזה לך הוא ונהלך אס צוחרת אס צומעכ עד שלא
הרצה ויגעו וטרחו צרעצ וצליא ולא ונלאו שפת הנהר והיו
צעלי הספינה ונחתינס להם וכל מה שיחעכצו יותר היו צעלי
הספינה נחתינס לך לונשך ולנהוג וליךך לדרכס ולנצס וישארו
טרף לחיות רעות בציער שאין להם הקוס שיצואו ויסורו לונקווס

ק"ח

אצל זאת היא תקוחס שיחמו קול גדול ואז צעלי הספינה יתנ'
קולם איהס ואז ילכו אלל הקול אס הוא צבל לך שיצוא וננו
הקול הולכים איו אס זה הקול נאחריו יחזור לאחוריו ואס ונלפניו
וכו' צאופן שאותו הקול שילעקו ויתנו קול להרים ע"י אותו הקול
נמשכו אלל קול אחר ונילונו ונניחה ונשונה :

בך

הדצר הזה האדם צע"הו כהולכי ספינות ועוצרי אורח
כו"ש צוחר על ספינה של יונה שרצו צוחר על כל
הספקוקיס שהיא הנשונה כספינה הנערפת צים להוליך לעולם
שכולו ארוך וקציבותיו היערים שהם הקערה אחרת והקליפות
והנוסצינים וכל גוגלח דמינה ואלאים קוליס וחיות היער שהם
תעגוי העולם וחוגלת הנפש ותאוותה שהם עורפים את האדם
והם קציב הקדושה כו"ש צוחר קציב רשעים יתהלכון ואס ילך
האדם ויתרחק צחוך היער שהם הקע"ה אז יתעה את דרכו
שיהרחק וכן הקדושה וצא והולך וצא ולא ינלא ונקומו שהיא
הקדושה ולפעמים קרוב הוא לקפינה ובקצור שנתרחק הרצה רוח
כי יש צני אדם שקוצרים שתקוצתם קשה ורחוקה ורוב העונות
והקדושה נתרחקה וזה אצל קרוצים הם הרצה כי קרוב אליך
הדצר ונאוד צפיך ובלצצך לעשותו ואין לך דצר שינווד צפני
התשובה . ולפעמים רחוקים הם וקוצרים שהם קרוצים לקפינה
רוח לכת השנית שיש צני אדם שהם רחוקים נאוד וכן הש"ית
והקדושה ע"י ונעשיהם הרעים וחושצים שהם צעיניהם לדיקיס
ששים ונעשה זמרי ונצקשים ספר כפנחס . צאופן עשתי כחות
אין יכולים לנלוא את דרכס דרך הקודש . וכל זמן שיחעכצו
התועים ונלשוב צתשובה גם כן הקדושה ונתרחקת מהם ורולח
לנצס אס תעוצני יוס יוויס אעוצך . אצל תקנחס נקלה היא
שילעקו א' ה' ציידויים וצתחנונים וקול צכיייהם ולעקתם עולה
לשמי וררס שבוקעת רקייעים ועולה הקול נשוך הקליפה אל
הקדושה ואז הקדושה הענהו ותנשיכהו אליה וזה הצא ליעהר
עטייעין אותו . ונלאו שאותו הקול שנתן צקולו קול עו צחרט

אנוס סטוא סודו ונקיות לבו וי"ל אורו צהר"ט ולעקס ותחנכס
סלילוסו והמשיכוסו ונחעייתו צחוך היער סהס גוכדא לחימס :

שיר יושר על המשל הנזכר

ועד לא יחשכו שמש ואורים
ותבוא רגלך במאסרים :
בני חושה וקה עמך דברים
וקוב ברה כמו צבי עופרים :
ושובה ממשובה בתשובה
ותתחדש חדשים לבקרים :
ועניינה כמו הולכי ספינה
וכולם ישבו בשפת יאורים :
ומדברות מדאים הם יערות
ברוב עצים וקוצים כל עברים :
קצתם נכנסו תוך היערים
ותעו בה והם שבים וחוזרים :
מאוד לאו ולא מצאו מזורים
כדי לחזור לחופות הנהרים :
קרובים הם אבל המה סבורים
מרוחקים ולא יראו מאורים :

ולפעמים רחוקים אך מדמים
בדעותם קרובים לחברים :
הלא דעתם כדעת הנערים
בצורת איש אבל המה חמורים :
האם צעקו ונתנו קול להרים
ישיבום קול כנגדם האחרים :
והקולות הלא המה שבידות
ונמשכים אחריהם ועוברים :
וכן יקרה לבן סורר ומורה
הלא יצעק בקולות תמרורים :
והוא עודה למוד שוכן זבולה
ואז משם ישיבוהו אמרים :
דהמשיכו ודהדריכו בדרכו
ויעדה להררי נמרים :

והנה על כח וועלת הלעקס טילעווק האלס צכל כחו או
צחפלתו כשאונורים הקסל תחיות וקליחות צשציל
סתשובה או צכל עת טירלס וועלת פחס עלונו עקפר כדליחס
סטזעקס היא גדולס וועשר לסונות של תפלת . וסיא היות האלס
והסלל עד שקלרה יד לטונו טילעק ונכאז לצ כי היא צנוקוס
אסיפת הונחשצס הכרנוו צכיע . ותכלית התפלת היא שתעלס
הלעקס ונכאז ולז"א שקורעת גזר דינו של אלס כל יצויו . עוד
אונרו גדולס עקס סנוטלס צצ"ד ט"ו . עוד אונרו גדולס זעקס

שמושלט צע"ה וצע"ה עור בצצילה נוחל האדם עי"ה ועי"ה
כי היא מושלת אפי" גור דין הקשה ודיני הבינה וההחשק על
ידה ומחזרת האם על הצנים והרצה קבולות יש לה להיות מנגעת
כח התעוררות לכ"ע . וכראש שלום רוח הכחוצ והיה כי ילעק
אי ושומעתי כי חנון אבי והלא יתפאר שמו לעו"ע הוא שומע
צין קודם זעקה צין אחר זעקה ונגלה אי העלצון אפילו שלא
צלעקה אצל הכוונה על ידי הלעקה עולה למקום החנינות
והרחמנות ואז מעורר הרחמים ונלמעה וזהו ע"י קילעק אי
ושומעתי כי חנון אבי דייקא שעולה למקום החנינות והרחמנות
ולפי שיש לה כח ללעקה שעולה עד שם לא תחזור ריקם שצלא
לעקה אז התפלה והתחינה עולים למדות התחמנות . והדינים
מעצבים עכ"ל :

פרק ט"ל . מוסר מבעדי חיים

הנה נודע וקצ"ל ע"פ ונלפנו מזהמות ארץ ונעוף השמים
תחבטנו כי הלא תראה בצעלי חיים שאינם מדברים
צבל אי וזה עוצה אשר הצעלי חיים המדברים אינם עושים
כוונה ולריך ללמוד מהם האדם . ואם ילמוד מזה ומגומת
נאלא הוא גרוע מהם ולא די שיאמר על האדם ואחר האדם מן
הבהמה אין לא שיש יתרון לבהמה עליו :

הנמדה אין לה קלין שוער ונושל ונאכלה הנה וחלי והיא
אוספת בקץ כדי שתאכל ציונות שהוקף כו"ש
אגרה בקליר ונאכלה ומתרחקת מן הגזל כו"ש"ל ואהה צן אדם
עד נתי עלל תשכז וכו' . וארז"ל כל חיים עשה מדשים והיא
אוספת ולוצרת ואולרת . ואהה צן אדם שהולך למקום החיים
לימים שאין להם קץ ותכלית כונה לריך לשכ"ן . הרי יש לה מדה
הזרזות ומתרחקת מן הגזל . ואומרו אין לה קלין שוער וגוי שאין
עליה עונש ואפ"ה אינה גוזלת ואהה הנועתה לפורענות עאכ"ו
שתתרחק מן הגזל :

הגמל יש לו מדה הלניעות שהוא לנוע צד צד אחר ואומרים
שאלם ונולאו צועל או הורג או נהרג . וכילד האדם
יהיה פרוץ צועשיו וד"צירו :

התרנגול לנודנו אומנו הפיוק שכל מנגעת פניו לפייס את
אשתו ולמה האדם צקטעה ומריצה עם צני
ציתו . ועוד מדה אחרת בתרנגול צבל לילה מנחלת ואי"ך מתעורר
הוא לשורר שזמו שירתו וצן אדם הדלת תסוב על לילה ועלל על
מעתו והוא משומע קולו לעורר הצני אדם ואינם לעדים מומנו
כו"ש שתיקנו ברכת הנותן לשכ"ו בינה להצחין צין יום וצין לילה .
והאדם שיש לו שכל כילד אינו מצחין צין יום ללילה לא השמש
לא על הארץ והוא סיכב על מעתו ועושה היום ללילה . ועוד
מדה הנדיבות בתרנגול שאף שהתרנגולים מתקוטטים ושונאים
זה את זה אצל כשאוכל קורא לכל ריעיו ולנשו וצאים התרנגולים
ואיכלים עמו ועושה אותם עיקר והוא טעל . וכילד לאי"ה אדם
כדיצ מומנו :

מהעכביש ילמד האדם שלא יהיה צעל כיהלא העכבים
יומם ולילה הוא אורג ואף שאינו לובש אינו
צעל ואורג אריגות טובות שמראה לצני אדם שלא יצלו ימיאם
לצעלה כי הצפלה מביאה לידי שצמום כי לריך להכין לילה לדרכם :
הרבורים מלנודים דרך ארץ הלא תראה כולם מתחצרים
ציתד והם מלך על שפ"ן העוף וצוטים צתיאם זה
אלל זה ולא נאלא צית אי מהם גדול ומחצירו וצתיאם עוצים צוטים
צשוה ואינם עושים אותה גדולים כי אם כפי כוונה להחזיק
עלמם צהם . ולמה לא ילמד האדם ששנים אינם יכולים לדור
כאחד וכל אחד רולם לצנות לו צית גדול ומחצירו ולעשות חידוש
יותר ומחצירו :

האיידה לנודנו מוננה מדה הרחמנות שארז"ל שיש לה
רחמנות הרבה ואוהבת לעשות חסד כשהמיות
לנאות צאות אללה ומתנח קרכיה בצרקע ועורגת להקצ"ה עד

שיליא אציונות ויס ושותים כל החיות . ונדה האדם בהפך שלם
יצא לו אדם חי וילמדך לו חיים דבר חיבו כוסן לב עליו חפ"י אס
יוות .

העורבים

אף שהם אכזרים על צניהם תפקו להם נדה
האהבה שלח"ל ג' אהבים זה חתם הגרים
והעורבים והעצדים עם להיותם פחיתו הפעך לפי שגידת האהבה
גדולה וחציבה תפקו להם נדה זו ולנום לא ילמד האדם האהבה
והס :

תרנגול הבר

והוא הדוכיפת מהר הרבה צצועתו
שחינו בשצע לסקר וכבר נודע ציוני
שלמה הונע"ס כשנאכס צצועתו חנק נפשו למות . וכילד האדם
פרץ צצועות בלי קום אוכס לא צשאו צנפס קצנע כווס
צצועות לצטלה :

תורים ובני יונה

אח"ל דצקים צנוייהם ולא יש להם
נדה הזנות לכך צחר צהם הס"ית
להיות קרציק על הנוצח . והאדם העוול לשרת לפני הס"ית
לום לא ילמד וירחיק עלמו חפ"י נרחות צרע :

העופות

והתרכגולים והתרכגילות כששותים ויס על כל
שהים ושתים כושאים עיניהם למרום ונוצחים
לש"ית . והאדם אומר צכחי ועולם ידי עשיתו החיל הזה ומוצס
סונוכותיו ע"י יגיעו וטרחו . ועוד כהנה חין וזכפר הנודות שיש
לצבנות ולעופות ולחיות וחפ"י לשקלים ולרושים והכל הוא כ"י
שיראו הצני אדם וילמדו ווסם צק"ו כ' כל ופ שעס הס"ית כדי
שיראו ולפניו וכמו סונוכירים על נדות הטובות לילך דרך
הכוכה :

שיר על הנזכר לעיל

קנה לך מוסר ומדות נעימות

ובלתי דין תחסר לעופות ובהמות :

נמדה אין לה שר . ומגזל תוסר

וחטה אוספת בתוך האדמות :

ותרנגול שורר . בחוצות יתעורר

ואתה מתגורר . ברוב התרדמות :

ועוד נדיבות לו . בעת מאכלו

קרואריעו אצל וואס הם בחימות :

ונמד צנוע . ואם הוא גרוע

ואתה פרוע . וחושב מזמות :

ובטל איך תשב . דעכביש הקשב

אשר תמיד חושב ואורג בנימות :

ותשוה לדבורים . ביחד נחברים

ובונים חדרים בשוה בכמות :

ושור האיילת ללא לה חומלת

ולכל גומלת . חסדים במימות :

ראה העורבים . אשר אינם טובים

והמה אוהבים . אהובות עצמות :

ותרנגול הבר . באנסו שנבר

שבועתו עבר . תחנק על מות :

ותורים ויונים . אשר אצלך חונים

ואינם מזנים . כמעשה בהמות :

ועופות דרכיהם . שתות את מימיהם

ונושאים עיניהם למעדה למרומות :

ואיך לא למדת . והשוב השלכת

ואכן הוספת . בעול ומרמות :

פרה מ' . מוסר מהשבת

הנה

וידעת זאת שהשבת דנווהו רז"ל לעולם שכולו שבת
ונפוחה לחיי העולמים וקשה יומי המעשה לע"הו כו"ש
ומי שלא ענה צני"ש ויה יאכל בשבת . והנה זכור את יום השבת
ונחד בשבת לשבתך הנוה צוה שלא יאמר האדם עוד היום גדול
ועדין אני כך צננים למה אני עורח ועתה כל כך בעבודה ועורח
צעול העבודה ולא אהנה ונה"הו כלום . אצל כפיצאוי יומי הירדה
אז אכין לידה לררכי בתשובה ונועי . וכי צנוח הא"ל שמים
שעה א' כונו שאננו על חסיד א' שהיה רך צננים וקובל יקורין
ועירח העבודה לאין קץ . א"ל למה אהה כ"כ תחת עול העבודה
ואתה עו"ך רך צננים . א"ל יש כוה צני אדם צנית הקצרות
קצנים ונוני לז"א זכור וחד בשבת הנוה והיותך עדין רך צננים
תחלת יומי חייך הנומים לשעה יומי הנועשה חכין לשבת שהיא
עולם הנלחי וכולי האי ואולי . ע"ד שאננו זודין קלילין ואורחין
רחיקין . שעת ימים תעבוד ועשית כל ואלאכתך דהיינו ששעת יומי
הנועשה כולם הנומים ליומי הייך תעבוד את השם ולא תצטל
רגע ומצודתו שהרי הנהלכה ארובה והיום קל והלואי כשתעבוד
כל יומי חיי הבלך והקפיק לעשות כל ואלאכתך שגועלת עניך
לעשות שוואלכתך ארובה שדרך העולם ציוס כקיעתם וניחתם
ללכת לררכם ויכניסם לשם לידה ולרכי הדרכים כשהדרך קרוב או
כשיסיה רחוק לריך יוחר הכנה צננים צשלשה יומים צאופן שכל
וה שיסיה ורחקו כך יצו הימים של הכנהו . והנה האדם שהוא

קכב

צני"הו לריך לראות שכל יומי חייך הם להכנת לידה ואין לו היקח
הדעת כלל . וכמו שצטודו וכן הלידה וענייני דרכיו ויצוא אדם
א' לקשר עונו לצננים אחרים הקלר רוחו שהרי הוא מתעסק
צצננים הליכים לדרך . וכפילא וזכור צצנ א' ששכח כונו ילעזר
כו"ש צשער עצודת השם וכ"ש ומי שלא חכין מתחלת יומי וכלה
יומי צהצל ולא עשה הכנס כ"א לפעמים צנוקרה צעלוח כוה
לריך לקום ולהדרו ולעשות צוסירות גדולה . ולזה רנוו צכחוצ
והיה ציוס השעי שהוא קוף יומי של אדם צן שמים לסיצה ולא
יאור אצדה תקותי ח"ו . א"ל והיה ציוס השעי והכינו שכצנ
קרב השבת צצוא ולא נשאר לו זמן להחנהמה . ואמר וסכינו את
אשר יציאו הכוהה שיבין לו קחורות שהם ראויות להציא אורס
צעולם הנלחי ליום שכולי שבת מוכס לחיי העולמים ולא כקף
ההצ והנאות שצעולם הזה שאלו הכנות אשר לא יוכל להציא זהו
את אשר יציאו עוהס כמו שהארכנו על כל ענין וענין מהענוגי
העולם צפני עלונו צשער אהבת התענוגים . ואמר והיה משנס
וכו' רנוו למש"ל הצל ליטער וקיייעין אותו מקדש עלונו וועט
וקדשין אותו הרצה לזה רנוו והכינו צוועסיהם הנוצים אס וועט
ואס הרצה כפי כהס והיה ונשנה על אשר ילקטו יום יום שאני
גיכ וקיייעס והיו כפלים על מה שילקטו . ולפי שהשבת מורוח
לע"ה צחס שמו הקצ"ה ושם ישראל צאותיות שבת כנוקשר שמו
ושם ישראל לוור ולרנוו כי אין לישראל שותפות והתיסקות צע"הו
כלל א"ל כל הנחתם וזיו השכינה שם ציוס השבת ונווחה לחיי
העולמים . וצוה פירשתי רנוו צפסיק כי אות היא ציניו ציניכס .
הכוונה כשתנונה תיצת צצ"ת כנוקשר ישראל וקס"א שהוא אה"ה
דוד"ין אל"ף ה"י יו"ד ה"י ושם הנואיר צצנת אה"ה יו"ד דקצנת
ורגללחין כו"ש ושהר"ו זלה"ה ולזה רנוו צצנת כי אות היא ציני
וציניכס ר"ל השבת עלונו צין שנינו אני ואתם אה"ה דוד"ין ותיצת
ישראל עולים צצ"ת שאין לכס שם ציוס שבת עלונו הנלחי שום
שותפות צע"הו כי אס אהס אלוקים צי וצשעי . הקצ"ה יתפאר

שמו לעו"ש ראה לזכותו לעולם שכולו ארוך וכל וולותיו ורומ
לכו לאחור צמלות הטובות וצמלות וסכין הלידה לדרכיו שהם
התשובה ומע"ט וצפרט צמלות השנה ובהכרח כשהאלים עכין
לשבת ובלא"ה לא יוכל לאכול אז ימים על לב ע"ה צו וצו להכין
גם את עלמו וכל מה שיתעסק בהכנת השבת ובל"כ השבת הוא
נותן לב לזה יותר : ומשול ושל

משך

למלך שהיה לו צן חצי ורלה ללמוד חכמה וצניח וכל
ויני דעות ומשכלות. ויש מדינה אי רחוקה והיו צה
חכמים ומחכמים ויודעי דעה וצניח ומשכילים בכל חכמה ושלח
את צנו לאותה העיר הרחוקה כדי ללמוד וחס הולך שווא כשילך
צנו לאותה העיר הרחוקה הוא רואה הגנות והפרדסים וכל ויני
התענוגים אשר הם באותה המדינה לא יתן לב ללמוד צמורה
וישכח את אציו ואת צני ציחו שמונתיים לו לראותו שלם בכל מיני
חכמות . מה עשה הולך כשעשה לו לידה לדרך כמו גלוקסאות
ומיני האלים כמו שעושים לידה לדרך . קרא לו ורואו אתי מלך
דבר אי שהיה צו מלודולא תעבור על דברי והוא כשתלך למדינה
הרחוקה תמיד תעשה או המאכלים שעושים אותם לידה לדרך
כמו גלוקסאות וכיולא . ואף כשהיה מיושב צמדינה ועדן לא
למדת היעצ ג"כ לא יפסקו מווד ויחוד ציתך דצנים הגזי שהם
עשויים לידה לדרך . וכוונתו צה שעי"ש כראש תמיד צשכצו וצקונו
דצנים שהם לידה לדרך לא ישכח נקיעתו לדרכו ויתן לב ללמוד
כדי שילך לצית אציו למוד כל מיני חכמות ולא יפכח דרכו ודרך
נקיעתו ובלו שם לדרך פעווי :

כך

הדבר הזה הקצ"ה צחר צישראל צנו צכורו ושלחם לע"ה
כדי שיקנו שלימות . כי אין קניית שלימות לאדם כי"א
צצואו לע"ה וילך ככסף צחוק כור כנודע וילגד התורה ויעשה
המע"ט שהם הכנת לידה לדרכיו וכדי שלא יעונו צע"ה וישכחו
את אציהם שצטמים וצית אציהם שהוא עולם האונתי ולא ילמדו
ולא יקנו שלימות שיאוננו עוד היום גדול לא עת האסף לו

לכו צוקלת וולות וולותיו כמו וולות שבת שנעשה לו הכנה וסכין
מן החול לשבת ובכרחם כאלם המוכין לידה ורולה ליקע לדרך
למדינה אחרת . שאם אינו מוכין מה יאכל למחר . וע"י הכנת
השבת זכור כבוד את הכנת הלידה לדרכיו ומכור ענין ע"ה
וע"ה צו וצוה נקבה שלימות ולא נכח ארלנו ומולדתנו וצית
אצינו האונתיים . ולזה רמז הפסוק זכור את יום השבת לקדשו
וגוי ששת ימים תעבוד וגוי ויום השביעי וגוי למה הולך לזכור
עבודת הששה ימים הכונה רלה לומר זכור את יום השבת לקדשו
שהזכירהו לשכין לו ומלח צשבת כוש"ל וצוה יהיה לך תועלת
שזכור תזכור בהכנת שבת שששת ימים תעבוד עבודת הקודש
ותחזור חיל לעשות כל מלאכתך שהיא רבה המועלת מליך צשציל
יום שבת יום השביעי שבת לפי אה"ך ומורה לחי העולמים ששם
לא תוכל לעשות כל מלאכתך ומלכת שמים שכיון שנות אדם
נעשה חפשי מהתורה וההנולות כי ווי שאינו מוכין צחול מה יאכל
צשבת . כך חתן לב ווי שאינו מוכין צחיי ויני הצלו המנוח לששת ימי
החול מה יאכל בעולם האונתי :

באופן

שכל ע"ש צצוקר יתצוקן אלדם ויכניס המורה והפסד
לכגד עיניו ומעמד הדין שעתיד ליתן ויתקן ענייניו .
ותמיד יכין לידה לדרכו ולא יסיח דעתו כל היום ונלפתצוקן צהכנת
לידת הדך הרחוקה :

שיר עד המשך הזכור

**שמור שבת בעזו ותעצומות
ובותעדה מרומות מתהומות :
ומאחד זכור שבת כאחד
דהכין לו הכנות הנעימות :
אשר בזה תהי מביש וחווה**

עשות צידה לעולם הנשמות :
 ימי החול לעולם זה מדומות
 ואתה בה כגר עלי אדמות :
 ימי חשבך הכנה הם לדרכך
 ביום וליד ואם יהיו תמימות :
 ולא תספיק עשות צידה ותפיק
 רצון יוצרך יודע תעלומות :
 בהכנה לבל שבת זכור נא
 לענין זה ואך תפק זממות :
 והמשד אשר ידמה לנמשד
 כמו מדך ובן לו כבהמות :
 והוא רצה לדמדו סתומות
 להשכילו בכל עצות וחכמות :
 מדינה יש ורבותי בדעות
 רחוקה היא במרחק המקומות :
 שדחו שם והש ירחק ויאשם
 ופן ישכח ויעשה תנומות :
 וצוה לו היות רוב מאכלו
 כמו מאכל לצידה באלומות :
 דלא יכאה וישים לב ויראה

כאלו שם לדרכו הפעמות :
 וכן צוה אלהינו ושוה
 הכנותיו לענין זה רשומות :

פרק מ"א . רמזי המצה על הענוה

כבר נודע כי כל הנצח ושפל הקצ"ס ונגזיהו וכן הנדפ"ס
 הנעלבים כו"ש למה נכחו החורים וכו' יונה יוחר
 וכל העופות לפי שהם נדפ"ס והדבש אע"פ שהם עתוק לפי
 שה"ח רוחם חקף ונעלה רחימה גדולה על האש אינו נקרצ על
 הנוצח שהרחימה נורה על הגאווה . ותראה שהחורה כולה
 נוח"ט ולימוד ומוקרים כי להם חונן הוא חביב לעולם ולחס
 הנצות אינו נערב להם ונרחקים אחרו ולכן תראה קריבמו
 בקרבות הרבה לפי שהעולם נרחקים אחרו ואין זו חשש גאוה
 שלא נחונן והעלה רחימה כשנתקדשו הכהנים ולחס נולות וחלות
 נולות וכו' הנכחה להם נולות וכו' ורקיקי נולות וכו' נכחה נחצת
 קולת כלולה בשונן ואלה שהיה . ולכן כאשר צונחת ונחשת כל
 הנוגחה אשר תקריבו לה' לא תעשה חונן כי כל שאור וכל דבש
 לא תקטירו ויגזרו אשה לה' . למה נתן טעם כי כל שאור וכל דבש .
 ועוד הדבש ושאן דבר שגויה לא בא ללמדנו שנאת הגאווה ורדיפת
 השפלות כי הנוגחה של הש"ית לא תעשה חונן וכדי שנגין
 התרחקות החונן הוא נטעם הגאווה ולא נטעם אחר בא לומר
 כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו שהדבש אפי"ן שהוא נוח"ט צפי
 הצריות ונשוצה אפי"ן לא תקטירו והטעם נפני רחימה וגאוה
 אפי"ן שאינו נחגחה צכוונה וכוונת ונעטם זה אינו נולות על
 הקרבות הנקרבות לפני לא תעשה חונן שהוא נחסי"ל להרח"ת
 נעט . וכן הנוגחה לא תאפה חונן וכן בהרבה נקוונות לא צח"ת
 הצורה כי אם צוולות חונן ונקוונות ונעט"ס וג"כ קס י"א צה"ס

טעים . והנה לפי והשכחצנו שהחונן רווח לגאוח והגולה לענות
ולשפלות הא לך ושל נאה על גולה של פקה להסתכל האדם
ולהתצוק ולהתרחק מן הגאוח בסכלית ולהשתרש בשפלות בקלה
האחרון :

משך

לשרי הוולך ועצדו הפרחמיים והואתהגים בגדולה
וצגובה נצ ווולוצקים בלצושים יקרים ונחמדים ויש
להם ונות וזיה הוולך . והיה ציניהם עצד וועצדי הוולך שהיה
שפל ועניו וואוד והכל וצוים אוחו ורוב שפלותו ואינו נחשב
לכלום צעיניהם . ונה עשה הוולך היה לו איזה ימים בשנה לשוג
צהם חבו ותרצה צהם שוחחו . קרא לאוחו עצד השפל והכצוה
וגזר אומר שכל יוני חגי ושוחתי לא ישרת איש ושרי הפרחמיים
לפני כי אם זה העצד השפל . וכל ווי שנתראה צפניו ונתראה
פנים צפנים ציווי שוחתי אחת דתו להנחית . וכל השרים היו
ושאשים לפניו וועומד ולאוחו העצד העניו והשפל עשה לו ככא
ליכצ עליו כוושצ הוולכים וכפל לו אח הוונות כפלים על השרים
הראשונים . והכל יכצוהו וינשקו ידיו ונטעם הוולך ויקראו לפניו
ככה יעשה לאיש אשר הוולך חפץ ציקרו . וסיהיו וורכנים לפניו
צכל ויני זמר והלול כמו שורכנים לפני הוולך והוא היה הולך
צשפלותו כצתחילה ויותר . כוולא שפלותו נעשית לרווונהו וגיכ
כדי שידעו השרים שאינו צוחר הוולך כי אם צענוים וצפלים :

בך

הדצר הזה השרים וועצדי הוולך הם ויני הפת שהם שרים
ונכצדים על כל גיני הוואכלים שהוא פוער אח כולם ויש
ווינים ווינים שונים . יש גילוצים צעמן . ויש צצט . ויש
צוורקחות . אצל יש ויין אי בלחמיים שהוא שפל ונצה הוא להם
הגולה . כשיצאו לאדם צשאר ימות השנה להם וולה לפניו הוא
ווחקיעט עט צני ציתולוה לא הנחתם אח העיכה לפהחונן
ורוב שפלות הגולה צעיני הצריות . והקציה ווקרצ אח השפלים .
כשצא הפקה והוא צונן פחיות וחג הוולכות לוח לצל ישוש לפניו
וואוחם השרים והנכצדים והם ויני וואכלי הלחם הוואוולים

הערצים העשויים ונכונה וינים של תענוב ולא ישרת לפני כי אם
אוחו העצד השפל והכצה צעיני השרים . ואני גוזר אומר שכל אי
ואי וואשרים הראשונים שאם יהראה לפניו ציווי חג אחת דתו
להנחית לדון צשריפה וחונן צפקה צושהו לשריפה . ונחתו כפל
הוולך על כל השרים הראשונים שהם ויני הפת החונן שאין
עליהם כי אם צרכה אי העוליא או ויני וזוכות ולזה השפל שהיה
נדרף ושנאוי צי ונות העוליא ועל אכילה וולה והשרים הראשונים
אין להם ישיצה אף וועומד והוא יושצ על כסא הוולכים . כי כן
החונן צשאר ייני יש שוויחו צחיקו והולך יש שוויחו על הקרקע
ואוכל . וזה העניו שהיה העלה כל העולם שולחנס ערוך לפניהם
ככסא הוולכים והוא יושצ צראש וכולם ונשקים אוחו ונחצקים
אוחו ונכצדים אופו וקודים לפניו ככה יעשה לאיש אשר הוולך
חפץ ציקרו דהיינו שיריעוהו צידם ואוונרים הא לחונן עניא וכוי
זהו אוחו העני והשפל שהיה נצה ונתחילה ככה יעשה לו ונעעם
הוולך להגציה השפלים וסיהיו וורכנים לפניו צכל ויני הילולים
של שוחם שהם קריאת הסלל וקריאת ההגדה והשוחם לפניו
ושא"כ צשאר וינים שאוכלים חונן :

שיר על המשל של המצה הנזכר רעיל
מרומם דל ומגביה שפדים
והגאים עדי ארץ נפולים :
אני נבזה וגם רזה ואפל
וממני מיודעי ברודים :
ובורנו למלכנו עבדים
ואך אני בעיני כד הבדים :
ובא זמן והמלך מזומן

שמ"א ימזי המצה על הענוה

דשמחתו בכל מיני חלילים
ועין בוחן במוצאי לפניו חן
הרימני עלי כל הגדולים :
דבל יקרב ולא יערב לגשת
דבר אני וכולם הם בטרים :
ואם נראו יחוייבו שריפה
ויזרו כמו עפר בגלים :
ודי כסא דהנשא במדך
ומנותי עלי כולם כפולים :
ונקבצים ומעריצים לפניו
ומהדלים בפי שבים ועודלים :
וחלותי דרופא מחלותי
הכמוני ירומם דך ודלים :

פ"מב . מוסר מד' מיני הקורב והסוכה

הקב"ה קדשו צולותיו ולבו רמוז לנו בכל נורו ונורותיו
למודים ונוסרים שנקח ק"י בעלמנו וכללנו ונודות
הטובות שיש בהלוננו . וכ"ש האדם הנעל שכל כו"ש צוהר שכל
האילנות נבראו צוויים טובים ואין אחד דוונה לחצירו צוהר
וצטעם וצריח כמו שיש צוויי החיים ושתנים צטעם וצוהר
וצתווחם :

פרי עץ הדר כללנו ונונו ודת השפלות וההכנעה ולפי
ערך גדלנו כך תחייב לנו הכניעה ולא

פ"מ"ב מיסר מד' מיני הקורב ורס"כה קבו

יהיה שונן גאור כלל כי היא כורש לכל נדות הרעות . ונולד הענוה
צורש לכל נדות הטובות . והנה כל מה שיגדל האדם יחוייב לו
הכניעה יותר ויותר כו"ש צולך כיון שברע לא יזקוק עד סוף
הפלתו וכ"י ואין לך פרי הדר ונוסבצו וצווינו ינאל פרו גדול
הרבה צלילות וצכמות כמו האחרוג . וכל מה שיגדל האחרוג
נהפך ראשו לונטה עד כשיגדל הרבה נוכלא הפטומה והדד שהוא
ראשו כנגד הארץ ונוש הסך גדילתו . וילמד האדם מוננו שכל מה
שיגדל צוועלה יכוף ראשו למטה כמו האחרוג לא יעלה לשמים
שיאו וראשו לעב יגיע וחסנת גאותו וצטות לבו :

כפות תמרים הרי אין לך נחומים בכל האילנות להוליא

פירות כונו החנור שאמרו צוהר שיש
חנור שאינו נווליא פרי כי אם לשצעים שנה כו"ש ג"פ לדיק כהנור
יפרח . ועם היות שהוא גדול וציה וכל האילנות כי אין ודה
דעה הפוכשלת לצ"י אדם כמו ודת הנהירות חקף לנהירות
חרטם ונפילה . וכן אדם להפך אף להטעיר לא יקסא כי לריך
שיהיה קצין בכל נדותיו וענייניו ולא יוחר להשיג עוצוריו . כי
אם יעשה כן יצוה לכלל נדות הרעות כו"ש ואף צרגלים חוטא :
וענף עץ עבות שהוא הדק . תראה צעצע הדק שיש
צווינו דק שועה ויש משולש כמו

שאורה הורה עבות והוא הסך השועה . השועים רוח לרשעים .
והנשולטים רוח ללדיקים . והנה צעצע צדי הדק כשיהיה תחלת
הצד שועה צקופו אפשר שיחיל להשחלש . אבל לא צהפך שלא
נואל צד ונשולש תחלתו וצקופו חזר להיות שועה . ומה ילמד
האדם שאם עוב אורחות יושר וסלך צדך העקומה יחזור לתקן
עלנו ולקוב צתציבה כמו צדי הדק שחורים להשחלש צקופם .
והא יעשה צהפך ח"ו שתחלתו טוב ואח"כ יתקלקל :

וערבי נהר הוא שתראה צעצע הערבה שעם שהיא אינה
עושה פירות ואין צה הנאה לה לתרופה ולא
לשום תועלת אינה יושבת כ"א על הנוים יוחר ונשאר האילנות

העושים פרו כי לכן נקראו ערצי חלל שגדלים על הכחלים והוא
שהערצה אם לא היחה על הנוים לא היה אדם ונולא חן ונומה
שהרי אין זה לא נעם ולא ריח . אבל ע"י שגדלה על נוים רבים
כשישב האדם על הנוים ונויילא תמלא חן בעיניו ליטב צללה והוא
יושב תחתיה כנוו שיושב צלל שאר האילנות . כך האדם שאם רואה
עלנו דוונה לערצה שאין זו לא ונעשים ולא ונדות ונחז אורחות
יושר תיקונו הוא שילך לתורה והיא רפואתו וישב על הנוים החיים
והיא לויית חן איו ונחזיתו למוטב כמו שהושיל הנביא את ישראל
לערצה קח על נוים רבים כערצה הגדלה על הנוים שהיא ההורה
והיא עיקר ושורש לכל ונדות הננוצות והרחקה הננוכות :

מצות

קובה צהג לרנח לנו ציטיצתה טבעה ינוים ונופסקולת
גורן ויקב ולא תהיה חנוצה כעין בית אלא כנו
שעושין לרין לנולון אורחים . לרנח לנו כי הזי ינוים הם טבעיות
דנו ליוני טנויניו זהם טבעים טנה והם עראי כנולון אורחים .
וכן אכחנו צע"הז כאוהל עראי ורולים לכקוע וצנה ינאלק טבענוגי
העולם הנויליאים אוחו ון העולם . ולכן רנחו לנו טקוכה אסורה
צטבחה כל טבעה טלא יהנה ונומה . לרנח טלא יהנה כל ינוי
כי אם צדצרים ההכרחיים לעצדתו יתי ונאחר שאיןלו בעולמו
כלום :

שיר על המוסר הנזכר

במצות חג למוד מוסר ובינה
כדרכיהם קנה דרך נכונה :
פרי הדר לפי גודלה שפדה
בראש מוטה תהי נוטה ופונה :
ואיך אתה מאור תגבה ושתה
אדי ראשך במגדל למעונה :

בכפות התמרה בין ושורה
בסבלותה וכמה הוא מתונה :
ואתה אין ברנדיך ונחפו
דהעשיר ורין אנה ואנה :
ועץ עבות היא עוזב משובות
וסופו להיות שלוש בקנה :
והאדם היא ישכב ונרדם
בסבלותו עדי שיבה וזקנה :
וערבות מושכים חנם וחסדם
עדי מים נוזלים וערשם רעננה :
ותורת יה לראשך חן לוייה
והוד יופיה בעיניך אין ספונה :
ובסוכה קחה שכל לסכל
לשבעה היא כמו צריף מבונה :
דהורות לך ימי חרלך והבלך
אשר נפשך מדון אורחים מדונה :
ובל תפנה לעולם זה ותהנה
אשר לסוף פעולתך טמונה :
ומוסרים באדה הדברים
קחה צידה לכל שנה ושנה :

פרק מ"ג . רמזי הערבה על האהבה

והרחקת השנאה

כבר

לנודונו רבותינו דרך מוקד החכמה והרחקת השנאה וכן
הערצה שז' לובץ ט"ס צני אדם צעלי חרות ויט צעלי
מלות ויט אין להם לא זה ולא זה שלא יש ספק צידם לעשות .
והקצ"ה יודע שהם לא עשו צוורד וצוועל חזרם הקצ"ה ציד
כולם ועשאים מלות אי שלא יועילו זה בלא זה שאין לאדם לבטוח
לחצירו ומחנות מיעוט חכמתו או מיעוט מעשיו והוא צעל שכל
והכונה וצעל מעשים שכולם ילורי כפיו של הקצ"ה וכולם חציבים
אללו וצעל הכרם יודע צברונו . ומשל לומך ט"ס לו כרם אי ואילנות
עוצות וכל מיני מוגדים ואילן אי צאילנות אינו עישה פרי כונה
יגיעות יגע וסוקרו צסיקרא ועושה לו כונה יגיעות וקבולות והוא
מקשה אותו כונו שאר האילנות שעושים פרי ועלמס לו עד טילליה .
ואם יבוא אדם אי לקללו או להזיקו הלא יבעק עליו בלא עשה
קלקול צשאר אילנות שעושים פרי וכן הערצה אפי' שאינה עושה
פרי קרצם שהי"ת רוח שלא תשכחקום יליר מילירי . ואפי' שהלומח
שעושה פרי משובצו אללך יוחז ומוי שאינו עושה פרי לא כולם
שמים לעוזה שהם כולם פעולתי . ותלמוד ק"ו וכ"ש צני אדם
הכנראים צללם ודמות שלא יתרחק ע"י חצירו או לשנאו . וכבר
ראיתי אשל אי על הערצה ללמדנו שהקצ"ה מרים ומשפיל ומרים
השפלים והוא קרוב לנשל זה :

משך

לשפחת המלך . שהמלך ישלו הערצה שפחות . ושפחה אי
היתה צנייהם צני יופי וצני תואר וגדלה ולא היה ווי
שיחצנה לכשאה וכל עבדי המלך לא קרוב ולא רחוק וכל עובר
עליה יסום וישצוק . והמלך כבודו רחמי עליה וכשאה והלצ"ה
כתר מלכות והושיצה צין הוטרונות . ועוד שכל משרתי המלך
שמן ומכסיו כולם היו ומשרתים . ולא עוד לא שהמלך לא יתקרב

אלל כשיו אם לא תהיה מלוא צנייהם :

כך

הדבר הזה השפחה היא הערצה שפחת המלך אלל אין
לה לא יופי ולא הדך ולא תואר ולא לל ולא ריהילא טעם
ולא פרי ויושבת לצדה צחלי מוים וכל עובר וצב אינו ליקח אפי'
ד אי מוננה ויה יעשו צו שאין צו לא תואר ולא טעם ולא ריח
שאינו מועיל לבלום . והקצ"ה מלך הכבוד ראה לקרצה ולהניחם
צין כסיו כצבול צין ג' מלות האחרים שהם הללצ והאחרים
וההדק שהם יפים צקוים וצונראה וצכל מילי מעליוחא . וכל
משרתי המלך חון ומכסיו כולם היו ומשרתים דהיינו אם יביאו פל
פירות הדורים טבעולם ויביאו אותה צמקום הערצה לא יועילו
כלום . כוולא כמו שהם ומשרתים ולא יקרב אלל כסיו אם לא תנולא
צנייהם . הרוח שאם יהיו הג' מינים האחרים ט"ס בהם טעם וריח
צלא ערצה הרי הם פסולים ולא יקרב איהם להצריך שונו על
ידם אם לא תהיה היא עושה . צרוך ומקום מעשר דל מאשפות
ירם אציון להודיעך כי כל הכנראים אללו כולם שמים לעוזה ולא
ישנא חצירו ויחנקו . ועוד לריך שחדע כי הנה יש הפרש גדול
צין הלצ ומריאה והמנות והצד וכל איצרים הצניוניים וצין איצרים
החילוניים שהם חידים והרגלים כולם גוף אי של אדם אי הם
וועלמס וציונם שמים אללו אף כי ערכם הפרש גדול זה וזה .
וכן צישראל ימלא ראשיים והם הגדולים . ויט אילוניים ויט
תחתיים ויט ידים ויט רגלים ויט איצרים פנימיים וצכללות ישרא
כולם נקראים אדם כו"ש אדם אחס והרגל של האדם הוא מן
האדם עליו :

שיר עד המשל הנזכר

אני שפחה ויושבת לבדי

בדי יופי ולא תואר חמודי :

וגם רוזה בדא ישמן רשדי

וכל עובר משחק הוא לנגדי :
 ועין מדך ראתני בנודי
 ורחמיו לבשוני כמדי :
 נשאני והרים את כבודי
 כמו נשיו וסודו הוא בסודי :
 עטרני כליד נופי ועדי
 וכל עומד ישרתני ועבדי :
 ונשאר הוא בלי נשיו יחירי
 עדי בואי וידו הוא כירי :
 אברך צור ואודהו בעודי
 ואענה הוזה ריעי ודודי :
 מוסר בדרך קצרה
 אספר מעשה דרך קצרה
 אשר חלפה עלי ראשי ועברה :
 בעודי רך בכל טובה מבורך
 ובקשתי נות ביתי לעזרה :
 ונזדמן לי שתי בנות למולי
 שנואות זו לזו שנאה גמורה :
 נגיעת זו בזו להם כנגע
 ואיכה ישכנו יחד בדירה :

אזי באתי לעשות בם הקירה
 ואבחר האחת אשר ישרה :
 ראיתי האחת כנר מאירה
 וקול ערב כמו זיני זמרה :
 כשושנים שפתיה ושנים
 לשונה צוף ומתוק מתמרה :
 עינים דה כמו נונה בהלה
 ופניה כמו חמה בצהרה :
 ופה מלא שחוק הפלא ופלא
 בלי עצב תמיד רמשה ושחרה :
 שפה נעה וקלת התנועה
 וחן לה מהאבן היקרה :
 לבוש עצמה בשש משי ורקמה
 וטבעות צמידים ועטרה :
 מבושמים בנדויה בשמים
 כסליה בהחלב חגורה :
 משמחת לבבות העצובות
 ותופיע לרואיה נהורא :
 בשעשועה נחשב יום לשעה
 כאלו היא להנפש שארה :

חקרתי הצבייה השנייה
ראותיה כלב אישה מצירה :
פנים בושים בהפרקע כבושים
דבריה במשקל במשורה :
ועיניה כמו בוכות ורכות
ותוך ביתה בהחדר סגורה :
בגדיה כמלבוש הזקנים
בדי משי בדי רקמה וזרה :
בעת שחוק עומדת היא ברחוק
והזמרה בעיניה כסירה :
ענוג תבל תחשוב היא כזבל
ותשליך חוץ בחצינא ומרא :
בפת לחם לבר חלקה וחשקה :
ולא תתהדר למלבוש הגבירה :
והשמחה לפניה כשוחה
והעצב בעיניה תשורה :
לוקח זאת קונה לו הרגזות
וכל ימיו החשיך לו בסתרה :
מצאני זקן אחד שכני
ונס קח זאת ולא תשנה בזרה :

האהובה כתובתה מרובה
והיא רעה ולא תוכל למכרה :
ושעשועה ומרגועה לשעה
ואחריה לענה היא ומרה :
שנאאה לך אהובה היא לחבלך
ועליה לשבח ליוצרה :

מוסר על אלף בית

בחר מכל לך מדות ישרים
ומאלף זהב שבא ודרים :
בנה בית לך אשר עומד לדורים
היה נוטל הסדים לחסרים :
פתח דלת לכל שכנים ועוברים
ובזה היא לך מאה שערים :
והוא כוון לעמוד החצרים
תלויים בו כלי זיון לצרים :
ולא תלמד מעשה חת ומצרים
ושית ויוד מעשה הנעורים :
וכף קמוץ בממון האחרים
למד מן הנמלים הצעירים :

ומימין הלבב אל תטותרים
ועיניך פקח כגון יאורים :
והסמך באל תומך ומרים
ועין לך ולא תהיה כעוורים :
בפה צדיק אמרים הטהורים
והעוברים כמו קוף בין גברים :
ראה ריש לך כעל כל הון ודרים
ולא תלעום כמו שן השוורים :
עשה לך תיו וסימן לדברים
ותתחדש באבר כנשרים :

נקודות הכספים היא לחוכה
וצר חפץ וכמץ הברכה :
עלה נא ציר ופתח הבריכה
צרי העלה ומרפא וארוכה :

וסגל חמלוכה להדוכה
זהב שכא וכוש וסכא נסוכה :
ואז אהיה כחולם בהשכה
ואקיצה לאורה הסמוכה :
ועד אז צר בשן חורכה ושורק

והשתו יום וליל עלי דרוכה :
ודי קבוץ שפתים ונדכה
עדי תהיה לה המלוכה :
למוד מוסר ומעלות ומדות
בספרי זה ונקרא שיר ידידות :

והמוסר כמאסר לחסר
ועוד ידמה כמו מדח לבשר :
כמו חודה וגוף כלה ומלא
בחבורות והוא שרי ואסר :
ומצא סם אשר יושם ויפשם
למחלתו ושומתו כאיסר :
הלא ירדוף כמו קורא וקורא
ויוצא מהיות עבד להשר :

פרה חיתך ממך חצובה .
אשר באה כתוך אש כחצובה :
ובמים ששופה כחצובה .
לכל עבר שכס היא וחצו בה :

(א) לשון חיתך ישבו בה גם הנשמה נקראת חיה : (ב) כל שמוסתמיים בו על האם כמו חנוכה נריכה הגעלה : (ג) כד של מים כמו חנכי לנהרי . והוא ע"ד באנו באש ובמים :

משכיות כסף להרש"ה המחבר ולה"ה

בכר ואלוה ונעשה עבודה . תיחד עם הויה הכבודה . צומעשה עבודתך תבין . לזיו **הא** האחרונה וקודה **ה'** : ודצורך אשר הולךך ללורך . לעורך **ואו** הסי נפסך למודה . **ר'** : צוהשצחך אשר אתך ככונה . לראשונה שצילה הוא והודה **ד'** : צרלון טוב אדוקה והטובה . מרומת לאות **היווד** יקודה . **י'** : צאהצה ורעוהא דליצא . לקוז **היווד** אשר נקרא יחודה . קח

ערוך : שלחן צקצכנות סדורות . **מנורתך** : שצחש הזמירות . וכס ששים ציולר הנואורות . והנעטה צהגיון לצ וקירות . ואף כי רגלך צצור אסורות . הא לך **משכן** צנוטריקון אנורות :

שפר רוח צכמותה לעירה . ואיכותה כמו אצן יקרה . והמוסיף נפס לו בצירה . כאצני גיר סדוונה ועמורה . צתיצת ה"ן והכ"ה צין ושורה . פורותם ענוקור אחד גזורה . היצת ה"ן היא חוש וה"ש ספורה . כפילת כו"ן שצע מואות עוקרה . צחוקפת ה"ה הכ"ה צנוקרא . הלא ירלה וצקמו"ך קסורה :

כנדה היתה הצל לפני . ציען יקרה נפשי צעיני . והלקה לאחרים את כבודה . צעת ראהה אשר חלקי ה' . הצצחר צי ואנכי משוכאה . האצחר צה והיא נוכסול עוני . אני יצם ולא אחפון לקחהה . והיא חללה וירקה צפני :

אודה שונך אדון כל הילורים . נופח צם נשמות הטהורים . מחזיר הכשמות לפגרים . צחונלהך הדשים לצקרים : להשכוי נותן דעת וצינה . להצחין יום וליילה על זכונה . לועק צקול והוא צריה קטנה . ואיך אני צערש רעננה : פוקה עינים

עוודות צהודו . להציע צם ולא יורה כבודו . ונחיר האקורים הוא צחקדו . אשר בצר ואין עוד ונצדו : צכל צקר זוקף הוא לכפופים . לדמותם צקוונה כשרפים . ונלצי"ש הערוונים לאפים . נותן כח ועלמה ליעפים : רוקע ארץ עלי מים אדירים . נעשה הטצעים הסדורים . מכוון ונלעדי כל הגברים אשר כולם לפניו הם ספורים : אודה לא צחצצחות ונורה . טעשה לי ללרכי הספירה . לישראל אזרם צגזובה . ועטום צחפארת הדורה : אקדם את פני יולכי צשירים . אשר לא עשאני גוי ככורים . ועצד כעצדים הנכורים . ולא אשה כנשים הפעורים : אשצח צורא כסיל וכיונה . ונעציר מהעפעף חנוונה חסדיו הנואלים טוב צעלמה . לישראל גומל כונה וכונה : צרוך אשר צחר לנחליו . לענוו ישראל צני צריתו . ונלמוד תורת אונת ודמו . ונעע צם לעולם אהצחו :

יתור ונקום צעולתו לעורו . ויאחרו לאיש תוכו כצרו . ואס אין צקצרו ועפרו . אזי ונקום כצודו וסדרו : והמוקר כנואקר לחקר . ועוד ידמה כיוו אלה לצקר . כאיש חולה וגוף כלה ונלא . צחצורות והוא שרי ואקר : ונלא שם אשר יושם ויצסם . לנחלתו וסיומתו כאיסק . הלא ידוף כמו קורא וקורא . ויולא מהיות עצד להקר :

יאות להם לנצטן ענוקים . דמותם כאותיות הכנווקים . ראשוונים סוף יהו נוסעים ונקים . ואחרונים צראש יושצים יחוקים . אשר אה"ם להחא"ים כנוקים . צקר אילים להש"צת ככנסים . גרוגרות פא צרגלים כנווקים . נחוספק דק צסקדק נוקים . וכן כולם . קטנם עם גדולם . צנושקלם ושויס צנכסים . ואס ככה . עושים ונלאכה . צלל שדי ונלונותם וככסים :

אתה עומד צלל קיקיון חלול . ונלון שומרים שוכני לריפים וכלו . נראשו כהר גבוה והלול . פתע תנוק יתלוך כמו צצלול . איכה תפריד סעילה מהעלול . ותשים וקלול. צקסדו ונהלול פתאום תראה עלמוך ערום ושלול פקח עיניך והקר חלול . היום

כוסך הוא רחם וללול . הן עתם כפר וועטך גלול . הוא מלא חוק
וורמם ותעלול . עס לשון חרצ צפיד להלול . איך נעשחו לרמיה
ולחלול . האם חמולא לך ווענס ונלול . עת ילחוך עפר וינטוש
גלול . ידיד עד אן ציון ונלולה ללול . אחוז צחצל נחלה ונמלול .
עולם להר הקודש צדוצ פילול . וחדרוש אח ה' כי צא אול :

בעת

תקיץ ידי ונתנונה . הנוהר קים כמו ארי בעלמה .
ועל חנה צערש רעננה . תהי נפשך צחזיון שוא רדושה .
ואם היום צנוטה סנעיונה . לנוחרת טינת עולם בלימה . קרח לא
צעוד יש צך נשמה . צערס חמולאה יום קול דנומה . ושכוי אז
קרוח כנה וכמה . ואיך השמע ופיד על בלימה והכתכל צעודי
האלונה . ושכס ונחך נוהר וקוונה :

בשובה

לך הרוח הכבודה . תהלל הנשמה יה צעודה . אשר
חאל . עלי נפשך וגמל . להחזיר לך רוח פקודש .
פדשה לצקרים כנחושה . צרוצ עוצו לצל תהיה חבודה . ותהנוונ
ושערך הקוור . גונלך עוצ וענוך הפסדה . ונורה הטורה צך
ילכה . והשכנת ונאוריה והודה . ונאור תלכה . ותיש הצנה לאורח .
נהיצתו והחזיק צעודה :

תמהר

לעשות אה הנעילה . כהלכתה ולא תהיה פקולה .
נעול ידך צהוך ארצע צקוונך . ולא תשא לא זר על
נקלה . הים זהיר צדיניה ונהיר . ללא תהיה כאחר יד חלה . ואם
טיע על . שיעיל אדם ונגעל . הלא תהיה קפידתו גדולה . ואיך
תהיה נעילתו געולה . ונפשו אז להטוונאה עלולה . תלונד אח
צני ציהך שצילה . ואם אין עונאם האכילה :

בעת

תכין לעדיך ותנעל . זכור מוסר לנוכח לך ותעל .
אשר עשרים וארבעה דצרים . עליהם איש ונודה הוא
לא על . ולא ראוי היות ימך וחפוי . כמו מזוף אשר נרד ונעל .
ואיש אשר . ינויו עפיש כנשר . איכה קוונה זקופה לו ויעל . יהי
דוחק . בצנחו נס ורחק . לא נודד לני הים צטעל . ואם ילנו
צחצלי שוא אפרו . הלא יצרה ויכלל כדוצל :

שמור

את רגלך לפנות ומושה . צהלנע ונאור תהיה וצושה .
וזהר צנפשך פן תשרהר . צמושכלוחוכל דצר קדושה
תנה לצב . אכוש יסיר ושוצב . כגוף כגוף ותולעת וצאשה . דצבר
זה תהי כנכש ונצזס . והוא חתול לגאווהך לחצבה . ואיך אדם .
לצבר רס והוד דס . ונעוחד הוא לנוכה האנושה . צענין זה . יסי
נוציע וסוזה . אשר ציה תהי נפשו כצושה :

ואיש

לדק ונתהלך צחננים . יסי וודה להנלציש ערוונים .
ויתודה צעת יעטה ויעדה . ולא יפנה לדך הכרונים .
אשר עדה . לנשנחתו רדידה . והלצישה צגדים הפרוונים . ואם
היא צמלוחו פנייה . הלא ונלא צגדים כחמים . ואיך יתאו צגדים
הנעייצים . והוא ערוס ויניו פס כחולונים . הלא יחפור . ותיש
יחנך ויחפור . לצושי הנשמה העלונים :

בעת

תאונר צרכה או תהלה . לנוחניך חנה לצב צחחלה .
יהי כראה . צלי ריח ועונאה . וכל חלאה קענה . או
גדולה . ואם יקרח צנחנה כעורה . קריאתו עצירה גם פקולה .
צכן חקים . אשר חיים ופיקים . יחוייץ צו כריחה גם קטלה .
ועוד זאת אם . צקרהון החטאים . לנועלה הוא כריח הנצילה :
יהי רחוך . ונקי חוך כמו חוך . צקרבז אז קדושה א שחולה :

תברך

א ותודהו צרנה . צלצ א קך ודעת הנכונה . לשוכך
אם יצרך לשכינה . ופונה לצך חנה ואנה . הלא ידמה .
לעצד נר והוונה . וצא לפני אדונו בתחינה . וחננו . ועשה לו
דלונו . וצרכתו צחיקו היא נתונה . לפי ערכו יחוייץ הוא לנוכח
כניעתו ותודה הפגונה . ולא הודה . ולא צירך ועדה . לצוש עזות
והלך לו ופנה . אצל שצחו . שלחו עכ שלוחו . והוא פתח צהודותיו
וענה :

תהי

מוכן לצרך חיי צרכות . צלי הפסק יהי כולם ערובות
ולא תודה . צעת תלצט ותעדה . לצל יהיו צרעיונות
נצוכות . והחכדה . הטי לך כקות כוודש . והקראש צעיינים
צריכות . כונוינים גונלך עוצ צחנס . ויוס יום החקדים לך נשוכות .

משכיות כסף

לזחקה לך . בכל יומך וליך . ומפעלך כנו קוליס וסוכות . ענות
עולות . דרכים לא קלויות . להעלות העלות ואזכות :

וממתכה

ידיד חנה צורה . לעורר עלמוך לקפוד לשרה .
אשר סרה . וגם צרה קטורה . וללרה ירושת
הגזרים . וצעורה חנה לצ צורה . אשר ידו עצורה לקצורה .
ואיך נפסק צעורה קטורה . ועלכה להלעצר צלערה . ואם חוקיך
ותעצור עצירה . כנו חולה וצאה לו חצורה . ידיד עצור עצורה
התדירה . להאירה ולהפלה השורה . וחצור יוס צליל ויה עוצ
ונעים . צען חיים ותורה שעשועים . זכור לילות . אשר היו
כלולות . בקלות ראש ומצרת המריעים . ואם חללה . הלא העריך
לשואה . וחושק צחשוקת העהועים . אשר קוים . ללילה יוס
ולויים . ואין יודעים רעצים אם שצעים . קסה גדון . לעצדי שר
ואדון . אשר קוים . ונשכיוים חעים . ואין פוערים . לעלמס
בדצרים . צחולי ראש . וכן בשאר פגעים :

למקדש

יה וקוס נשכן שכניה . תהימשכים וללא לחחרונה .
וא יונעך סרב ולנה . הלא היא לך לקוונה ולנה .
חאה בקרוח לך שר הוודינה . סאם תשהא ורגלך נחונה . ראה
יסעו צני אלך וענה . לנחחק שוא . ונפסס היא מעונה . וחה
הוא נשחר א צרה . וצזה להצתך היא צחונה . ידיד חזק צורה
זו ורוץ נא . וצס תחאה יוני טיבה חקנה :

לעת

צקר נהג ולך צחורה . וצועשה אלצעותיו צין ושורה :
סאם פנו . שני נוריס וסינו . להפקידם אשר להס
קדורה : ואיך חנוס . אשר סוכן לענוס . צרע סולך להגדיל
הוודורה . צעה חפלה . דלחיד ותלא . לעלמוך שיר כנווסר לקררה .
צעינים . אשר הונה שחויים . עלי עפר לזכרון הקצורה . וועשה
עצודתך חבסה . ודרכך נואוד חחיה קתורה :

תנשק

חא נוחות השערים . ותחמקן לשדי צוואורים :
לקפדך ולא הועדל אשירים . צווא סלך בדרכ האחרים .
סאם צפנים כנו וליך ושרים . ושדי חזן כנוו גוונים ונוטרים :

קלו

משכיות כסף

הלא תלמוד צקלים וחמורים . ותצצר להצתך צו כאורים . וצזה
לחוקקלום סחזיר לגדים . לכמה כולרים . מואצ והגרים . ווני לא
יתן לב לדצרים . הטוצ מנהו שוורים וחמורים :

ברגש תהרוך בית אלושמחה . ותכרע לו בנפש
השחוחה : ורא יערב לבבך ותקרב . ברב דווי
וכל הראש לקרחה : ואיש בזה . הלא נמאס ונכזה .
רמוס חצר ורא ירך נכוחה : ולכן נא עצתי הנכינה .
קבענה ולא תהי שכוחה : בכל זמן . אשר אתה מזומן .
דהשתחוות וליכנס בפתחה . ברוב מרר . תשובתך
תעורר . ותתחרט ותרכה האנחה :

ערוך למהללי אל במורא . דומרם באימה היתירה :
ואם פיך ידבר לגבורה . ודעתך מציאות חן
לצורה : היא תדע עבודתך עכורה . ותעבוד בטורה
אשירה : רצונך אשר עיקר זורה . והבשר לצד שפה
כרורה : ואיך השק מביאו לגבירה . ולעבד לבוש
מלכות ומשרה : ורא תשיה צעירה לכבירה . וכהנת
לפונדקית חסירה : ואיך קמח נתנו בכברה . ורקדו עלי
עפר תשורה : ונשאר מוץ בידו הישבורה . והחבן
דרוח הסערה : ושוב היות שפתו לו עצורה בדי דבש
ולא עוקץ דבורה :

בעת תעשה בטמית הקשרים . תיחד אר בארבע
האורים : ואז תגדל קדושתו ותדר . וסוכבת
לך מכל עברים : וארפיים עברים לך קנויים . ועוד
ארף שני מאות חסרים : וציציות והחוליות מנוייות .

במצוות אל וכן יהיו זכורים . והסתכל תכלת במ
 בשכל . והוא הדין ומעביר מגורים : לעצמך . שור .
 כמו נצב וקשור . ומול כס יה פתוחים הספרים ;
 עדה נא טוטפות . כדין ויפות . אשר נזלים מקור
 חיים וניטפות : והמוח ולב מכין ושוח . תכוין
 כי לעול מלכות כפופות : והסח אסור בהם ושיח .
 ועיני שכלך בהם נטופות : ויהיו כזרעים . הנטועים .
 עלי מים בצד נהר וחופות . (מל' סוף ס'ס) זהירים במ .
 מכפרים לחובם . ויום עברה . מגינות הם וחופות :
 מה טובה לקדם התשובה . ואז במ יהיה דך תרופות :
 מעט מקדש ומשכן לגבורה . נתוכו שב בכבוד
 ראש ומורא : והתגבר . בעצמך פן תדבר .
 דבר חבר ולא דברי סחירה : ראיה נכרים ודרכי
 האמורים . בתפתם ועכדי השררה : כלומים פה .
 ולכם זע ורפה . ומתניהם בחלחלה הגורה : ואל מלך .
 הלא נצב למוךך . ולא תשקול לקלה החמורה .
 התחת זאת . דלקונו רגזות . ורגינו בכור ברזק עצורה :
 ידיד כינן לבכך וקומה . להתפלל תפלה השלמה :
 בניב שפה . ברורה דך ויפה . בתוך לבך
 תקועה וחתומה : והדיבור אשר ערוך וצבור . כמו גודם
 ולא יצרח מאומה : והשכל והרצון . בעלצון . הלא
 ידמו בתוכו כנשמה : ואם לבך . למרחוק בניבך .
 ולא ידעת תפלה אי מקומה : כמו צורה . ראויה לקבורה :
 כפגר מת כגוש עפר אדמה :
 ותרחק בעמידה דוד לאומרה . בטעמיה וכווננה

יתירה : מכפרת לכל הטא ועבירה . והחסד
 תעורר בעבורה : אכל תקדים תשובתך מהרה . ותדמה
 לאבות שיוככי מערה : כמו יצחק אשר אור גבורה .
 וחדת הזמן השליך וירה : ולא הרגיש וגב ססר
 והערה . אלי מות לנפשו היקרה : ואם זאת תהיה בלב
 גמורה . עקידתו תהי לעד זכורה :
 בתורת קרבנות פרים ואדיבו . שפת אמת ולב יהיו
 כלולים : ועכד איש אשר ימכור ויבאיש .
 יכס פניו אדונו בחרולים : הלא בעבור . דבר יוצרו
 וישבור . אחת דתו שחיטה כעגלים : ברוב חמדה .
 הלא רצה בעורה . תמורתו וחטאתיו מחולים : והין
 עתה מקום מקדש מחתה . והפיורת מקום עולות
 שקלים : ואם הפה בלא לב ניב יחפה . כאין הוא
 ומנחתו הבלים :

חסדר מהלך אל בזמירות . וכל קוצים כסוחים גם
 זמורות : בחשק ואמרות הטהורות . ומשורשים
 בתוך טוחות וקירות : הלא אנוש וברכותיו מארות .
 בעת בואך לפניו בפצרות . שבחיו אז בעין שכלך
 סדורות ורם כסנסנים ופארות . ולפני אל אשר נמצא
 בצרות . והטובות הלא מנהו נזרות . זמירותיו כפיך
 הם שגורות . ולא תדע לאן יוצאת ועוברות :
 בשריון היצדקה קום עדה נא . ואחר רחזה פני
 שכינה . זכור תמיד לבוין בנתינה . ליחד
 שם הוי"ה על מכונה . אשר היויד פרוטה הקטנה :
 ההיא היא בדרך החנונה . והוא"ו הוא זרועך רעננה

יוד עני להיא אחרונה. ואיך תפריד בכל זמן ועונה
 לשם השם בחטאת הצפונה. ידידי קים ומהר
 תתננה. במצוי לך ואתה חי עדנה :
 ודשתוקק בשירת ים לקראתה. כחשק רב כנפש
 הצמאה : כאלו נפשך עברה ובאה .
 בנכבי ים ושם נעה ולאה : והיה לה כחסד אל פליאה .
 וממות משוכה ויצאה : אזי אין לה בעולמה הנאה .
 ואיך הדל ושבח אל מלאה : הכי תראה לעצמך
 כמציאה . ועיניך דכד לאל נשואה : ואם כן תעשה
 היא לך רפואה . לכל עין וכל חמאת וחלואה :
 הוי זהיר ענות קדיש בעתו . ברוב כח וכוחן עד כלותו .
 ושעשוע ראל חי ערש שמוע . מקלסין עדתו כך
 בכיתו : ואודה על אנוש ככל וימער . להוציא רק
 דברים משפתו : היא אם יאמרו לו עת זמירו . מאד
 ערבה למלך צעקתו : ואף אם הוא אנוש רמה כמותו .
 הלא ישים מגמתו ודעתו : וממשל הלא נכשל
 ונחשל . ותער צחנתו לו ובשתו :
 ה' דומה לאופנים נברים . ותעריץ ליוצר המאורים :
 ואיך תעיד גשפתותם ברורים . ולך פה מדברים
 האסורים : קדושים הם וכולם הם טהורים . וטומאתך
 כטומאת האמורים : ועוד להם מאוד הרבה דברים .
 ומהם כל דרכיך נזורים : ואיך תעיד בנועם סוד ישרים :
 והמעשה כמעשה ההמורים : ידידי חיש עשה לך
 גדרים . ולא תהיה מצפצף כעגורים :
 קרא שמע בדקדוסיים יציקים . והזהר בששים

הדבקים : ותמסור נפשך בדת וחוקים : למית בית דין
 והן ארבע חוקים : וצריקים וחכמי הענקים . בפועל
 נמסרו ביד מציקים : ומה יעשו אזובי קיר וריסים . אשר
 יהיו רצון יוצרם כפיסים : השוכ בא עת ונטלו כל
 עסקים . ותקרא אל בקול גמעמקים : ששתיך בטוחות
 רב ארוקים . ויחודך תעוור בשחקים :
 בעת תערוך תפלת השכחים . כמיתת לב וכלתיהן
 זנוחים : היא ידמה ממשש קיר וסימא . ורגליו
 מנפילה אין בטוחים : ויומשל עוד לעבדי המלכים .
 ומשאותם אלי מלך שלוחים : ברוב תיבות מליאות
 הון וטובות . וגודות הממולאים רקחים : ויש רעים
 כמעשה תעוועים . ומנחתם כמו קוצים כסוחים : אשר
 באו ברוב תיבות ויצאו . והמה רים והגודות נפוחים :
 הוי זהיר כתשעים האמנים : כהלכתן ישרים והגינים :
 וכחזרה מאוד עמוד במורה . ואזנך הט לברכת
 החונים : ידיד שורה . והכט כשררה . בעת עמוד לכרך
 המצינים : כהאמנים זהירים הם ועונים . בקול יהוד
 גדולים עם קטנים : ואם אחד לרב יפנה ונכחה .
 וברכותיו בעיניו אין ספינים : הלא נמלא אדון עליו
 חרינים . וכן מית מוזמן לאסינים :
 בעת כואך לסדר תחנונים . עזוב רשע ולא יהי
 כעננים : ואם יבוא . להתחנן בחובו : הלא
 יוסיף לחובותיו ודונים . והמשל . כמו מלך ומושל .
 אשר גזר לבושי כל לבנים : ויש רעו . כמלבושם
 וצבעו . ויצא דת להמות נתינים : ובאי שם . להתחנן

משכיות כסף

כנפשים . כנגדי כוץ . וכצנעים משונים : הלא
עונשם . אשר מאז כראשם . ועתה ככדו האחרונים :
זכור נא פן הצצצף בדברים . במזמור הנפילה
כערוגים : נוויתך ונפשך אז מסורים . למצוותיו
וחוקיו הישרים ; ואם תרון . ואיך תקרא בנרון .
ורעונך מאחור דם נזורים : הלא תהיה כאיש דובר
שקרים . ולא תכון וחמעד האשורים : תכוין כרה
כמיתה הקטנה . ולא תמות כמיתה עד לדורים :
להעלות . במעלות גדולות . אשר גם תמצאה נפשך
מזורים :

בעת קורא בספר בקהלים . אשר הוא עד עלי כד
הפעלים : כלום פה מדבר תורה ומלים . וכל
שכן דברים חכמים : ובין וראה דבר רחמים ומושלים .
בעת קוראים כתכם בנבולים : אזי עומדים בריב רתת
וחילים . במעמדם קטנים עם גדולים : וראש פודעים
וגם כורעים ושומעים . דבר מלך והוא הכד הכלים :
ואיך לא תלמדה חומר בקלים . ורגלך בבית השם
שחולים :

שכן ארץ ודעה תמיד אמונה . עד בוא השמש ירך
אמונה : רוחך תשוב לו כאשר נתנה . כמו
אשר היתה אתו באמונה :

שמור עצמך פן תהליף רוח . כסוף אשר הדפנו
רוח : היום לכושך כוץ ומעיל סרוח . מחר
לכושך כוז ומעיל סרוח :

והסתכל תמיד מאן באת . והוסיף למקום שאינה

משכיות כסף

קלט

ובתה יציעך . עפר לך יאתה . כי פתאום
עליך זרח ואהא :

נגד עיניך שים בידן ממך ידרוש . עד ודיין המתנשא
לכל לראש . הלא אם תמיב שאת כשמים ראש .

ואם לא תטיב הלא לענה ורוש :

איך יערב לך עליות מרווחות . ואתה תירד תחתיות
באנחות : על ארץ תישן ותאכל ארוחות . ידך

תלך בשובע שמחות :

לאחרים אתה ציבר ואוסף . ולרוחך אין לך כד
חמרה וכסף . ומכור אם תמכרנה בכסף .

ויצאה חנם בבלימה וכסף :

בקרב כל איש איש יבער וישק . כי תחת פתגמך
מחנורת שק . ואיך רגליו ירצו לחרוך שק .

על העושק אשר עשק וחשק :

איך בית נאמן מדור הנשמה . עזבתהו ושמרתהו
לשמה . ולמלון אירחים תמיד עין אשימה . ערום

יצאתי ערים אשוב שמה :

כבוא הלך לדטיא כשיך . זכור כליות בשרך ושארך .
יעזובך קרוביך ושאיך . הציד לעפר ולכס

שאיך :

כבודך בעיניך איך וזשפר . והכל איך רשת לך
חפר . ואיך לא תבוש עד מאוד ותחפר . כי

עפר אתה ותשוב לעפר :

אוכל ומשתה ולבוש שש ותילע . והפך למשטה
וסף ריב תילע . בלא צדק יאסוף וזו וסלע :

נפשו כקלע בתוך הר וסלע :
 קום עד אשר לא ירחק החבל . מפני שיבה והעללה
 נבל . איך תשמח עלי עשור ועלי נבר . וימי
 הילדות והשחרות הכל :
 כל מרד יחיש ויכפרה פניו . בטרם ישים אל המדבר
 פניו : לכן בין יבין את אשר לפניו . כי נפשו
 סוף שחט אותה לפניו :
 איך עד ריב לא רז עובר ומתעבר . דהבר דמה ימיו
 כצל עיבר : צרק יאזור ולפניו ילך דבר .
 שעותיו שושנים נוטות מור עובר :

סימן ששון מרדכי

שמור תם רוחך ונחץ ונצית . עד לא זרעו שונאי הצית .
 וצא חכה ללחות את הצית . והנה נגע בקירות הצית :
שפלות ידים תדלוף את הצית . וטנא יטנא כל אשר בצית .
 וחיל כצל נקצו על הצית . ולהם ילוח ילא ונוכר
 צית :
ועת צוא אשר לו הצית . ויגע צארצע פנות הצית . אז
 ילוח ופינו את הצית . ואין חכמי הצית טס צצית :
נפשי אשלה ונה יש לך צצית . ענתה חין לטפחחך כל צצית .
 ונולדת חין כי אם נולדת צית . הסמורות אשר אחי
 צצית :
מיום כנגע נראה לי צצית . ותכה פי גבים לטנור הצית
 לא צצית ולא יצצתי צצית . הזה והולחחתי ונן הצית :
רצונך האתה הצננה לי צית . קונס וסוק את צדק הצית .
 טרס צוא וסר ונתן את הצית . וצעפנ אחי עוני הצית :
דברים קה לחטא את הצית . דע כי הנס היא זאת תורח
 הצית . להסיני עקרת הצית . וכבוד הי ונלא את

הצית :
כי אם לא נקצו צעל הצית . והוא צא והתפלל א הצית .
 ויוד ניהב הכהן את הצית אז ונאזור סיר לחוכת הצית :
ישום תנייד נגדו וקס הצית צית הנולכות כוכח פתח הצית .
 ואם הצית יקליע ונצית . ויערוב סוכות ויבן לו בית :

סימן ששון

שובה צעוד הצקר . אור וסדלל צין חושך לאור . לנה חסיה
 צנורדי אור כעוללים לא לאו אור :
שמש חשך וגם האור . ותושט חשך ולא אור . פן על כפיס
 ככה אור . ועד נלח לא תראה אור :
ואם חשים חשך לאור . על דרכיך נה אור . כאור נוגה הולך
 ואור . ומייתך תראה צאור :
נר נורה ותורה אור . תעלוונה תוליא לאור . והיא חתן לענול
 אור . ותוליא ללונות לאור :
 סיר לטבת קלס שהיצר הכז הנחצר ולהם וטנו ננוח צקוף :
ברוך בא בשם ה' . שבת קדש מאור עיני . זכור
 ושמור כסיני . ביחד שמעו המיני :
אצפה עת ביאתך . למעום מנופת צופיך . כל יום ויום
 אזכרך . מיום ראשון אשרתך :
שלחן טרהור אערודך דך . בלחם משנה לשמך .
 והנרות דנגרך . כסא ומטה ערוכה :
הזמנתי לך הסעודות . שדוש בשדוש מעמדות .
 ולהם סנכן וידות . בעולמות החמודות :
חקל תפוחין ראשונה . חבלי משיח כגינה . שנית
 עתיקא אימינה . מגן גיהנם ודינה :

משכיות כסף

מך הקדוש שלי שית . לגונ ובגונ עשית . לרווח רביעיה אשית . מחיבוט הקבר הפשית : וט"ל מלאכות ספורות . ותולדות להם ושארות . ודין מוקצה ואזהרות . שומרם יזכה לטל אורות : **אנא** אם אלוף הפרדתי . שמיר וזכור לקחתי . כשמירתם הנם אתי . לתקן את מעותי :

ברוך כואך יום שביעי . בחשקך אשתה גביעי . לא אחסר ה' רועי . ובך תורה שעשועי : התענג כמעדנים . כמינים ממינים שונים . וברכתם בכוונים . למאה ברכות נמנים :

בפרושת השבת עוברות . הנשמות היתירות . ממנו מזון להברות . לסיפוק החור גזרות : ששמור פיד מדברים . ששל החול ישהם אסיריהם . שישמור לך לדור דורים . שנחלה כרי מצרים : ושמור לך וכו' :

סור סקיער הרב הנזכר זלה"ה לכנת הגדול

כיוון ישון

שבת זה שבת הגדול צו ישועות ונלכו ונגדול . סאיר צו ונאיר הגדול לצן צבור רס וגדול : **שלח** ונשה סאיר גדול . וסוף הן עוד היום גדול . פדה עם עזאם וגדול . לנוקטון ועד גדול : **ויהיו** סס לגוי גדול . צחשך ראו אור גדול . ויוליאס צרכת גדול . צנופתים וצנוורא גדול : **נחם** צן איכנו גדול . ולא הסדר פני גדול . יחקע צסופר גדול . ויוקן סי דג גדול : **אשירה** נא ללא גדול . ולו אקרא צקול גדול . כי סקדך עלי

קלט

משכיות כסף

גדול . כפרת הנסח הגדול : **מה** סורי סוף הגדול . איחר לתיים הגדול . לס סעאי ונסואל גדול עסה לסמוך הגדול : **גדלו** לסי סמי . גדול יסיס כצוד ציתי . תקוצ תנצ גדולתי . ותלך הלוך וגדול : **עושה** אין סקר גדולות . לך סי הגדולות . סרלאס עקות הגדולות לעס קטון וסס גדול :

גס זה לסרצ סמזכר זלה"ה ע"ס ס"צ וסונו סרוז צסוף **אד** קומס סיכחך . נופלת בעמים . כי אתה מלכותך . מלכות כל עודמים : **בן** ישי חי הולך . לקומס את נפדך . יסוד עורס מלך . איש צדיק ותמים : **גבול** הוד וחדרה . דודי משכן אוה . עתה נהפך דוהי לגזע נזעמים : **דעי** כי עצרת זר . אכלע ואגור . כנצחי ארתאור . אזעמה לאומים : **הן** נור תפארה . רחק מגבירה . השב העטרה . עובר ארהות ימים :

ואקום כנבור . ואוציאך מבור . ועול אויבך אשבור . ישאף חילם צמים : **זכור** חסד אכרם . כי אתה הוא אב רם . זעום כל אכירם . לפרכים אלמים : **חזקי** כי נא אהך . בבינתו ינחך . ישקך יין רקחך . מנחל קדומים : **טהור** אב הרחמן . אור גנוז ונמטן . מקור חכמה

משכיות כסף

נאמן אדיר דר מרומים :
 יונה עין היונים . אכתיך בפנינים . אמשך
 לתחתונים מדות הרחמים :
 כתר יתנו לך . חמוני זבולך . עם ישראל חכרך . יחד
 בלב תמים :
 לסגולת מלכים . מחבמתי אחכים . מעדן הם מושמיני
 מראשי בשמים :
 מכינתך תנה . נחלי אמונה . שים שערי בינה . לבני
 חכמים :
 נתעלם באהבה . בחסד ובחבה . לא תסיפי ראכה .
 בקרב העמים :
 סמוך אחים ריעים . אל גבור ונעים . הדוף באף
 זורעים גחלי רתמים :
 עוז ודוד תפארתי . אלביש לעדתי . אשר בתורתי .
 כי רבים לוחמים :
 פאר נצחך קומם . לנצח תרומם . ואז מגדל שמם .
 תבנה כמו רמים :
 צעדת תעודה . אקובם את הודה . אז כלה ודודה .
 יחדיו יהיו תמים :
 קימה יסד מקדש . אשר עתה הודש . חיש יהיה
 מחודש . יסוד חי עולמים :
 רעיתי שרתי . לך מלכות קראתי . אאיר דך יונתי .
 שערים שוממים :
 שלח אותי חפשי . אך תאסף קדושי . עם חמאיים

משכיות כסף קמ

נפשי . ועם אנשי דמים :
 הם עונך מלכה . כלבונה הזכה . כי אני את דכא .
 אשביח שאון ימים :
 ששברי ריכי ריבה . שועת דל הקשיבה . ושבות ציון
 שובה . נהיה כחולמים :
 ששוב עד בנים יחיו . כנחלים נטיו . אדום ומואב
 יהיו שניהם ערומים :
 סואנשי חמורות . רומם עשר ידות . ויזרעו שדות .
 יטעו כרמים :
 סנחם נא עלובים . כבנים שובבים . מכה גוים רבים .
 מלכים עצומים :
 אך קומם סוכתך נופלת בעמים . כי אתה זכו :
 פזוון לסרז סמוכ לראש הסכה
 ששום תשים עליך מלך . אלהים חיים ומלך . ונשמע
 פתגם המלך . לבוא אל שער המלך :
 ששפתיו חן ריע מלך . וגדול בבית המלך . אם עיבר
 מצות המלך . לא בא אל שלחן המלך :
 סוכר כבורה בת מלך . תהן מעדני מלך . תבואינה
 היכלי מלך . ותהי סיכנת למלך :
 סנואצת דתי המלך . מלכותה יתן המלך . הא תבוא
 עוד אל המלך . כי אם חפץ בה המלך :
 דרקמות תובל למלך . עד לפני שער המלך . וימן
 דה תמיד המלך . לתת לה מבית המלך :
 הגו רשע לפני מלך . אך יתהדר לפני מלך . כ

משכיות כסף

נשא ידו במלך וחייב ראשו למלך :
יקראו סופרי המלך . לחתום בטבעת מלך . והנה
חנית המלך . בלב כל אויבי המלך :
שומרי משמרת המלך . הם רואי פני המלך . אומר
מעשי למלך . להביא גנזי המלך :
אלך בדרך המלך . כי כן צוה לי המלך . ובכן
אבוא אל המלך . עשר ידות לי במלך :
הריעו לפני המלך . יושבים בשער המלך . החופים
בדברי המלך . דברי למואל מלך :
מדוע דר בן המלך . מדהר רד לקראת המלך .
ורצועק עוד אל המלך . ושככה חמת המלך :
ואז מטעם המלך . הגערה באה למלך . כנגת ביתן
המלך . אפריון עשה המלך :
דע למי יחפוץ המלך . ירא ה' ומלך . תבוא חדרה
אל המלך . לאור באור פני מלך :
בעוזך ישמח מלך . עם ברוב עם הדרת מלך . והיה
ה' מלך . אין באדום נצב מלך :
עתה התחתן במלך . וימשחך למלך . תבוא אוצרות
בית המלך . ותעמוד לפני המלך :
פזוון להכבז הסוכר ליום הכפורים

כשעה בא באימות . וצועק בגרון . עת קרוא אחרי
מורה . שני בני אהרן . ינתקו כל מזמות .
במשנה שברון . על נשמות עצומות . נפקדו
לפני הארון עת קריא

